

N.5299/2026 ΦΕΚ 67 Α/05-05-2026

Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τη χρήση και την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές -Ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413, Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1405 και μερική ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 - Ρυθμίσεις για την αγορά ενέργειας - Πολυετομικές ρυθμίσεις - Διατάξεις περιβαλλοντικής και δασικής προστασίας - Ρυθμίσεις για την οργάνωση και την επαρκή στελέχωση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και λοιπών φορέων εποπτείας του και λοιπές διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2023/2413 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 18ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2018/2001, ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2018/1999 ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 98/70/ΕΚ ΟΣΩΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΕΘΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΑ ΕΡΓΑ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 3 Ορισμοί καυσίμων - Τροποποίηση άρθρου 3 ν. 3054/2002 (παρ. 1 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413, άρθρο 2 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)

Άρθρο 4 Ορισμοί - Τροποποίηση άρθρου 2 ν. 3468/2006 (άρθρο 2 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, άρθρο 2 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)

Άρθρο 5 Εθνικοί στόχοι - Τροποποίηση άρθρου 1 ν. 3468/2006 (άρθρο 3 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 2 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 6 Πληροφόρηση και κατάρτιση για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 2Γ ν. 3468/2006 (άρθρο 18 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 8. άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 7 Κοινά έργα μεταξύ κρατών μελών Θέσπιση πλαισίου συνεργασίας - Τροποποίηση άρθρου 32B ν. 3468/2006 (άρθρα 9 και 10 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 4 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 8 Συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 32ΣΤΔ ν. 3468/2006 (παρ. 1 άρθρου 28 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗΣ

Άρθρο 9 Περιοχές Επιτάχυνσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Αντικατάσταση άρθρου 7Α ν. 3468/2006 (άρθρο 15γ Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 6 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 10 Περιβαλλοντική αδειοδότηση των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στις Περιοχές Επιτάχυνσης - Προσθήκη άρθρου 7B στον ν. 3468/2006 (άρθρο 16α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 11 Διαδικασία αδειοδότησης των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στις Περιοχές Επιτάχυνσης - Προσθήκη άρθρου 7Γ στον ν. 3468/2006 (άρθρα 16 και 16α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 12 Διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στις Περιοχές Επιτάχυνσης - Προσθήκη άρθρου 7Δ στον ν. 3468/2006 (άρθρα 16 και 16α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν.4951/2022

Άρθρο 13 Συνολικός χρόνος αδειοδότησης, σύνδεσης και ανανέωσης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών αποθήκευσης εκτός Περιοχών Επιτάχυνσης - Προσθήκη άρθρου 4Α στον ν. 4951/2022 (άρθρα 16 και 16β Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 14 Διάρκεια χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης - Τροποποίηση παρ. 11 και 16 άρθρου 5 ν. 4951/2022 (άρθρο 16β Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 15 Διάρκεια αδειοδότησης και σύνδεσης φωτοβολταϊκών σταθμών - Προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 33 του ν. 4951/2022 (άρθρο 16δ Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 16 Διάρκεια χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για Εξαιρούμενους Σταθμούς με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση των εκατόν πενήντα κιλοβάτ - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 34 ν. 4951/2022

Άρθρο 17 Διάρκεια αδειοδότησης γνωστοποιούμενων σταθμών - Τροποποίηση παρ. 3 και Προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 38 του ν. 4951/2022 (άρθρο 16δ Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 18 Διαδικασία και διάρκεια αδειοδότησης σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ υπό ριζική ανανέωση - Τροποποίηση άρθρου 42 ν. 4951/2022 (άρθρα 16α, 16β, 16γ Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΠΙΛΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΟΥ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΠΙΛΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΑΙΟΛΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ

Άρθρο 19 Τεχνικές προδιαγραφές του εξοπλισμού συστημάτων ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 2Δ στον ν. 3468/2006 (παρ. 2 άρθρου 15 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2011, περ. β) παρ. 5 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 20 Πιλοτικά έργα καινοτόμων τεχνολογιών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 2Ε στον ν. 3468/2006 (παρ. 2α άρθρου 15 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, περ. β) παρ. 5 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 21 Πιλοτική εφαρμογή υπεράκτιων αιολικών πάρκων - Τροποποίηση παρ. 1,3 και 16 άρθρου 174 ν. 4964/2022

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ, ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΥΕΛΙΞΙΑΣ

Άρθρο 22 Συμπερίληψη αερίων ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης και αναπροσαρμογή εγγυήσεων προέλευσης παραγόμενης ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 15 ν. 3468/2006 (άρθρο 19 Οδηγίας 2018/2001, υποπερ. i) και iii) περ. α), περ. δ) και ε) παρ. 9 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 23 Περιεχόμενο και διαδικασία έκδοσης εγγυήσεων προέλευσης - Τροποποίηση άρθρου 17 ν. 3468/2006 (υποπερ. ii) περ. α), περ. β) και γ) παρ. 9 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 24 Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Τροποποίηση άρθρου 18B ν. 3468/2006

Άρθρο 25 Σκοπός και αρμοδιότητες του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε. - Τροποποίηση περ. στ) παρ. 2 άρθρου 118 ν. 4001/2011

Άρθρο 26 Αξιολόγηση πλαισίου σύναψης μακροπρόθεσμων συμβάσεων ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 2ΣΤ στον ν. 3468/2006 (περ. δ) παρ. 5 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 27 Ενίσχυση της συμμετοχής στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας των μικρών ή κινητών συστημάτων - Τροποποίηση περ. λβ) παρ. 3 άρθρου 2, παρ. 2 άρθρου 15, παρ. 2 άρθρου 127 και περ. ζ) παρ. 3 άρθρου 131B ν. 4001/2011 (παρ. 5 άρθρου 20α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 11 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 28 Δημοσίευση και ανταλλαγή στοιχείων των Διαχειριστών ΕΣΜΗΕ και ΕΔΔΗΕ σχετικά με το μερίδιο ενέργειας από ΑΠΕ - Προσθήκη άρθρου 2ΓΑ στον ν. 3468/2006 (παρ. 1 και 2 άρθρου 20α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 11 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 29 Συμμετοχή μικρών ή κινητών συστημάτων στην αγορά εξισορρόπησης - Τροποποίηση περ. κα) παρ. 2 άρθρου 17 ν. 4425/2016 (παρ. 5 άρθρου 20α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 11 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 30 Υποχρεώσεις διάθεσης δεδομένων μπαταριών και λειτουργικές απαιτήσεις σημείων επαναφόρτισης Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 20Α και παρ. 9Α στο άρθρο 62 του ν. 4710/2020 (παρ. 3 και 4 άρθρου 20α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 11 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΕΡΙΔΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΠΕ, ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗΣ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΑΕΡΙΩΝ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ ΓΙΑ ΒΙΟΚΑΥΣΙΜΑ ΒΙΟΡΕΥΣΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ ΒΙΟΜΑΖΑΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΑ ΚΑΥΣΙΜΑ ΜΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΚΑΥΣΙΜΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΜΕΝΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ ΚΑΙ ΚΑΥΣΙΜΑ ΧΑΜΗΛΩΝ ΑΝΘΡΑΚΟΥΧΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ

Άρθρο 31 Μεθοδολογία υπολογισμού της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 2Α ν. 3468/2006 (άρθρο 7 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 3 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 32 Αλυσιδωτή χρήση βιομάζας - Προσθήκη άρθρου 2ΑΑ στον ν. 3468/2006 (παρ. 3 έως 3δ άρθρου 3 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, περ. β) παρ. 2 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 33 Αύξηση της ανανεώσιμης ενέργειας και μείωση της έντασης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου στον τομέα των μεταφορών - Τροποποίηση άρθρου 32ΣΤΑ ν. 3468/2006 (άρθρο 25 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 15 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 34 Ειδικοί κανόνες για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας που παράγονται από καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών - Τροποποίηση άρθρου 32ΣΤΒ ν. 3468/2006 (άρθρο 26 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 16 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 35 Κανόνες υπολογισμού στον τομέα των μεταφορών και κανόνες υπολογισμού για ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης ανεξάρτητα από την τελική χρήση τους - Τροποποίηση άρθρου 32ΣΤΓ ν. 3468/2006 (άρθρο 27 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 17 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 36 Κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας - Τροποποίηση άρθρου 32Ζ ν. 3468/2006 (άρθρο 29 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 19 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 37 Κριτήρια μείωσης εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης, καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα και καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών - Προσθήκη άρθρου 32ΖΑ στον ν. 3468/2006 (άρθρο 29α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 20 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413, άρθρο 9 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)

Άρθρο 38 Ενημέρωση και κοινοποίηση στοιχείων σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων μείωσης εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τη χρήση βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 32Θ ν. 3468/2006

Άρθρο 39 Κανόνες υπολογισμού των ανανεώσιμων πηγών στη θέρμανση και την ψύξη Πρόσβαση σε δίκτυα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης Αντικατάσταση άρθρου 32ΘΒ ν. 3468/2006 (παρ. 3 άρθρου 20 και άρθρο 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 10 και 13 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 40 Κανόνες υπολογισμού των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στη βιομηχανία - Προσθήκη άρθρου 32ΘΓ στον ν. 3468/2006 (άρθρο 22α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 12 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 41 Προϋποθέσεις για τη μείωση του στόχου για τη χρήση ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης στον βιομηχανικό τομέα - Προσθήκη άρθρου 32ΘΔ στον ν. 3468/2006 (άρθρο 22β Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 12 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 42 Κανόνες υπολογισμού των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα κτίρια - Προσθήκη άρθρου 32ΘΕ στον ν. 3468/2006 (άρθρο 15α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 6 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΥ, ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΜΕΙΩΣΗΣ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΑΕΡΙΩΝ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ

Άρθρο 43 Επαλήθευση της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου - Τροποποίηση άρθρου 32Η ν. 3468/2006 (άρθρο 30 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 21 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 44 Ενωσιακή βάση δεδομένων - Τροποποίηση άρθρου 32ΣΤΕ ν. 3468/2006 (άρθρο 31α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 22 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 45 Κυρώσεις - Τροποποίηση άρθρου 32ΘΑ ν. 3468/2006

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

ΤΕΧΝΙΚΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Άρθρο 46 - Τροποποίηση άρθρου 32Ι και Παραρτημάτων του ν. 3468/2006 (Παραρτήματα ΙΙ ΙΧ Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, Παράρτημα Ι Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413, άρθρο 1, Παράρτημα κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2022/759, άρθρο 1 και Παράρτημα Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1405)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι'

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ - ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Α'

Άρθρο 47 Μεταβατικές διατάξεις (παρ. 4 και 6 άρθρου 3, παρ. 1 άρθρου 4, άρθρο 6 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Άρθρο 48 Καταργούμενες διατάξεις (παρ. 4 και 6 άρθρου 3, παρ. 1 άρθρου 4, άρθρο 6 και παρ. 3 Παραρτήματος ΙΙ Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

ΜΕΡΟΣ Β'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΤΗΝ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΣΚΟΠΟΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 49 Σκοπός

Άρθρο 50 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 51 Δυνατότητα συμμετοχής των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων στις Ενεργειακές Κοινότητες που υλοποιούν σταθμούς αυτοκατανάλωσης και καθορισμός του τρόπου λειτουργίας των σταθμών Υποχρέωση του διαχειριστή του συστήματος για την αμελλητί ενημέρωση της αρμόδιας Υπηρεσίας Γενικού Εμπορικού Μητρώου - Τροποποίηση παρ. 8 και 9 και Προσθήκη παρ. 11 στο άρθρο 14 του ν. 3468/2006

Άρθρο 52 Μοναδιαίες χρεώσεις Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας Απαλλαγή από χρεώσεις Υ.Κ.Ω. των δικαιούχων τιμολογίου Πολυτέκνων και του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου Τμηματική απαλλαγή από χρεώσεις Υ.Κ.Ω. των δικαιούχων Τιμολογίου Υπηρεσιών Αλληλεγγύης - Τροποποίηση άρθρου 36 ν. 4067/2012

Άρθρο 53 Δήλωση Ετοιμότητας για Σταθμούς Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση τίτλου και παρ. 1, 2 και 3 άρθρου 4Α ν. 4414/2016

Άρθρο 54 Καθορισμός τρόπου αποζημίωσης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης λόγω καθυστερημένης απόκρισης διαχειριστών και σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας που λειτουργούν στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 5 και παρ. 2 άρθρου 10 ν. 4414/2016

Άρθρο 55 Προώθηση σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας τεχνολογίας αντλησιοταμίευσης - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 132Ζ ν. 4001/2011 και Προσθήκη παρ. 2Α και 2Β στο άρθρο 19 του ν. 4951/2022

Άρθρο 56 Εφαρμογή ανώτατου ορίου σε κυριότητα και εκπροσώπηση Σταθμών Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας - Προώθηση εγκατάστασης Σταθμών Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 4, 5.α., 5.β. και 5.γ. άρθρου 11Γ, προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 11Δ του ν. 4685/2020

Άρθρο 57 Αποζημίωση σταθμών που συνδέονται στο Ιδιωτικό Δίκτυο Μέσης Τάσης - Τροποποίηση άρθρου 12 ν. 4951/2022

Άρθρο 58 Εκπροσώπηση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας που συνδέονται σε κοινό σημείο σύνδεσης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 16 ν. 4951/2022

Άρθρο 59 Άρση του ποσοτικού περιορισμού των έργων για τα οποία επιτρέπεται η μεταφορά θέσης εγκατάστασης εξαιρούμενων σταθμών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 24 ν. 4951/2022

Άρθρο 60 Απλούστευση διαδικασίας υλοποίησης μικρών Υδροηλεκτρικών Σταθμών (μΥΗΣ) εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μικρότερης των δεκαπέντε μεγαβάτ (15 MW), ενώπιον του οικείου Περιφερειακού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης ή του Κεντρικού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης - Τροποποίηση άρθρου 31Α ν. 4951/2022

Άρθρο 61 Δυνατότητα για μείωση της συμβολής σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στη στάθμη βραχυκύκλωσης Αναβίωση Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για έργα που αναπτύσσονται από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Προσθήκη παρ. 6Α και 15 στο άρθρο 97 του ν. 4951/2022

Άρθρο 62 Παράταση προθεσμίας υποβολής ετήσιας δήλωσης για το έτος 2024 των κατ' επάγγελμα αγροτών παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΑ ΚΑΥΣΙΜΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ ΧΑΜΗΛΩΝ ΑΝΘΡΑΚΟΥΧΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Άρθρο 63 Δυνατότητα διάθεσης ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στην ελληνική επικράτεια - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 5Α ν. 3054/2002

Άρθρο 64 Μεταφορά προς διυλιστήρια προϊόντων που αγοράστηκαν ως πετρελαιοειδή προϊόντα - Προσθήκη παρ. 14 στο άρθρο 15 του ν. 3054/2002

Άρθρο 65 Τεχνικές προδιαγραφές διάθεσης ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών - Τροποποίηση τίτλου, παρ. 1 και 2 άρθρου 15Α ν. 3054/2002

Άρθρο 66 Διόρθωση παροραμάτων στον ν. 4951/2022 - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 96Γ και άρθρου 96Δ ν. 4951/2022

Άρθρο 67 Διόρθωση παροράματος άρθρου 84 ν. 5037/2023 - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 84 ν. 5037/2023

Άρθρο 68 Διόρθωση παροραμάτων στον ν. 5261/2025 - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 7, παρ. 3 άρθρου 17, άρθρου 23, παρ. 2 άρθρου 27, παρ. 8 άρθρου 40 και Παραρτημάτων Ι και ΙV ν. 5261/2025

Άρθρο 69 Χρήση αιγιαλού, παραλίας, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας από φορείς που ασκούν τις δραστηριότητες εξερεύνησης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα - Προσθήκη άρθρου 36Α στον ν. 5261/2025

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΘΕΜΑΤΑ ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ - ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ

Άρθρο 70 Ενιαία μίσθωση για όμορους λατομικούς χώρους - Τροποποίηση παρ. 13, προσθήκη παρ. 14 και 15 στο άρθρο 53 του ν. 4512/2018

Άρθρο 71 Παράταση προθεσμίας λειτουργίας υπαρχουσών λατομικών επιχειρήσεων μετά των συνοδών τους ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων επεξεργασίας παραγομένων υλικών - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 166 ν. 5037/2023

Άρθρο 72 Παράταση διάρκειας παραχωρήσεων μεταλλείων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΑΙΟΛΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ

Άρθρο 73 Άδεια Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 65 ν. 4964/2022

Άρθρο 74 Αρμοδιότητες του Ελληνικού Δημοσίου ως προς τα δικαιώματα έρευνας και εκμετάλλευσης έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 66 ν. 4964/2022

Άρθρο 75 Αρχή σχεδιασμού Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 67 ν. 4964/2022

Άρθρο 76 Συμμετοχή του Φορέα Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων σε εταιρεία ειδικού σκοπού - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 68Α ν. 4964/2022

Άρθρο 77 Αιτήσεις για χορήγηση Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων σε Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης αυτών - Τροποποίηση άρθρου 69 ν. 4964/2022

Άρθρο 78 Υποχρεώσεις κατόχου της Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων - Προσθήκη παρ. 10 στο άρθρο 70 του ν. 4964/2022

Άρθρο 79 Ανταγωνιστική διαδικασία επιλογής επενδυτή Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων - Τροποποίηση άρθρου 72 ν. 4964/2022

Άρθρο 80 Θέματα σύνδεσης με το Σύστημα Σύσταση Επιτροπής Συντονισμού Σύνδεσης και Ανάπτυξης Έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων - Τροποποίηση παρ. 14 άρθρου 74 ν. 4964/2022

Άρθρο 81 Επιλογή επενδυτή Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων Υγιής ανταγωνιστική διαδικασία - Τροποποίηση άρθρου 79 ν. 4964/2022

Άρθρο 82 Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 79Α στον ν. 4964/2022

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΚΟΠΟΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 83 Σκοπός

Άρθρο 84 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 85 Συμπλήρωση εξαιρέσεων από την αναστολή οικοδομικών εργασιών στον Υμηττό - Τροποποίηση άρθρου 72 ν. 4843/2021

Άρθρο 86 Παράταση της προθεσμίας μετεγκατάστασης των υπηρεσιών του Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης - Τροποποίηση άρθρου 68 ν. 4796/2021

Άρθρο 87 Ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης για την ανέγερση πολυχώρου στον Δήμο Πάτμου

Άρθρο 88 Παράταση εκπόνησης σχεδίων αστικής ανθεκτικότητας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 45 ν. 5106/2024

Άρθρο 89 Παράταση υποβολής αίτησης επανέκδοσης οικοδομικών αδειών που υπάγονται στο περιβαλλοντικό ισοδύναμο

ΜΕΡΟΣ Δ΄

ΔΑΣΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΚΟΠΟΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 90 Σκοπός

Άρθρο 91 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΔΑΣΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΔΑΣΙΚΟΥ ΧΑΡΤΗ ΠΑΡΑΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΩΝ ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟΥΣ ΚΥΚΛΟΥΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΔΑΣΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Άρθρο 92 Παράταση προθεσμίας εξασφάλισης έγκρισης για εγκαταστάσεις οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης εντός πάρκων και αλσών - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 58 ν. 998/1979

Άρθρο 93 Προσάρτηση αποφάσεων Επιτροπών Εξετάσεων Αντιρρήσεων και αποφάσεων έγκρισης αναμόρφωσης χάρτη σε συμβόλαια - Τροποποίηση άρθρου 20 ν. 3889/2010

Άρθρο 94 Παρατάσεις δασικών προθεσμιών - Τροποποίηση άρθρου 52 ν. 4280/2014

Άρθρο 95 Εξαίρεση από τη συμμετοχή στους κύκλους κινητικότητας των υπαλλήλων των Επιθεωρήσεων

Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής - Τροποποίηση άρθρου 51Α ν. 4915/2022

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΣΕ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 1650/1986

Άρθρο 96 Εξορθολογισμός επιτρεπόμενων χρήσεων σε προστατευόμενες περιοχές - Τροποποίηση άρθρου 19 ν. 1650/1986

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Δ'

Άρθρο 97 Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Ε'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΑΥΤΟΥ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 98 Σκοπός

Άρθρο 99 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΑΥΤΟΥ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ

Άρθρο 100 Απασχόληση προσωπικού στην Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών για την κάλυψη αναγκών ερευνητικών έργων και προγραμμάτων - Τροποποίηση παρ. 14 άρθρου 24 ν. 4386/2016

Άρθρο 101 Άσκηση καθηκόντων επαλήθευσης αντιστάθμισης και ελέγχου της ενδεχόμενης υπεραντιστάθμισης για έργα Υπηρεσιών Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων - Τροποποίηση άρθρου 167 ν. 4951/2022

Άρθρο 102 Σύσταση Αυτοτελούς Διεύθυνσης Διαχείρισης Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Διάρθρωση - Αρμοδιότητες - Στελέχωση

Άρθρο 103 Παράταση συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου προσωπικού του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής

Άρθρο 104 Παράταση της προθεσμίας νόμιμης λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Α.Ε. με ελλείποντα μέλη - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου τέταρτου Καταστατικού Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας

Άρθρο 105 Συμμετοχή Ελληνικού Δημοσίου στον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Ανώνυμη Εταιρεία - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 142 ν. 4389/2016

Άρθρο 106 Ενέργειες διαχείρισης ποσοστού μετοχικού κεφαλαίου από τη Δημόσια Εταιρεία Συμμετοχών Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Ανώνυμη Εταιρεία - Τροποποίηση παρ. 2 και 3 άρθρου 145 ν. 4389/2016

Άρθρο 107 Ρυθμίσεις για το προσωπικό της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού και του Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 3Α άρθρου 125 ν. 4001/2011

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 108 Δυνατότητα αναστολής οικοδομικών εργασιών σε περιοχές που εκπονείται Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 8 ν. 4447/2016

Άρθρο 109 Αναστολή οικοδομικών αδειών και οικοδομικών εργασιών σε εκτός σχεδίου περιοχές της νήσου Μήλου

Άρθρο 110 Χρηματοδότηση αύξησης μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας «ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» από τον κρατικό προϋπολογισμό

Άρθρο 111 Ορισμός αρμόδιας αρχής για την έγκριση κυκλοφοριακής σύνδεσης και για την έγκριση εισόδου-εξόδου σε υποδομές αρμοδιότητας των Ειδικών Περιφερειακών Διαβαθμιακών ΦΟ.Δ.Σ.Α. - Προσθήκη παρ. 14 στο άρθρο 226Α του ν. 4555/2018

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Ε'

Άρθρο 112 Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'**ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ**

Άρθρο 113 Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α'

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2023/2413 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 18ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2018/2001, ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2018/1999 ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 98/70/ΕΚ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'**ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Άρθρο 1****Σκοπός**

Σκοπός του Μέρους Α' είναι η συμβολή στην επιτάχυνση της ενεργειακής μετάβασης, με αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας έως το 2030, και στην ενίσχυση της σταδιακής απεξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα, η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα των Α.Π.Ε., η απλούστευση και επιτάχυνση των διοικητικών διαδικασιών αδειοδότησης έργων Α.Π.Ε., με θέσπιση δεσμευτικών προθεσμιών και ορισμό περιοχών επιτάχυνσης, η προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών και υπηρεσιών ευελιξίας και η διεύρυνση του πλαισίου διαχείρισης των εγγυήσεων προέλευσης, μέσω της ενσωμάτωσης:

α) της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Οκτωβρίου 2023 για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και της οδηγίας 98/70/ ΕΚ όσον αφορά την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, και την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου (L 31.10.2023),

β) της κατ' εξουσιοδότηση Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1405 της Επιτροπής της 14ης Μαρτίου 2024 για την τροποποίηση του παραρτήματος ΙΧ της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την προσθήκη πρώτων υλών για την παραγωγή βιοκαυσίμων και βιοαερίου (L 17.5.2024), και

γ) της μερικής ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024 σχετικά με κοινούς κανόνες για τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου, και με την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791 και την κατάργηση της οδηγίας 2009/73/ΕΚ (L 15.7.2024).

Άρθρο 2**Αντικείμενο**

Αντικείμενο του Μέρους Α' είναι η θέσπιση πλαισίου κανόνων για την επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης των μονάδων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των ηλεκτρικών δικτύων για την ενσωμάτωση της πράσινης ενέργειας στο ηλεκτρικό σύστημα, καθώς και για τη χρήση, διαχείριση, επαλήθευση και αξιολόγηση των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης εκπομπών αερίων θερμοκηπίου στους τομείς των μεταφορών, της βιομηχανίας, της θέρμανσης ή ψύξης και των κτιρίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΕΘΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΑ ΕΡΓΑ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 3

Ορισμοί καυσίμων - Τροποποίηση άρθρου 3 ν. 3054/2002

(παρ. 1 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413, άρθρο 2 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)

1. Στο άρθρο 3 του ν. 3054/2002 (Α' 230), περί ορισμών, προστίθενται περ. 26 έως 30 ως εξής:

«26. Καύσιμα Βιομάζας: όπως ορίζονται στην παρ. 8β του άρθρου 2 του ν. 3468/2006.

27. Ανανεώσιμα Καύσιμα Μη Βιολογικής Προέλευσης: όπως ορίζονται στην παρ. 32λδ του άρθρου 2 του ν. 3468/2006.

28. Καύσιμα Ανακυκλωμένου Άνθρακα: όπως ορίζονται στην παρ. 32λγ του άρθρου 2 του ν. 3468/2006.

29. Ανανεώσιμα Καύσιμα: όπως ορίζονται στην παρ. 32ξ του άρθρου 2 του ν. 3468/2006.

30. Καύσιμα Χαμηλών Ανθρακούχων Εκπομπών: όπως ορίζονται στην παρ. 32ξζ του άρθρου 2 του ν. 3468/2006.»

2. Στο άρθρο 3 του ν. 3054/2002 προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Όπου στον παρόντα νόμο αναφέρονται οι όροι «βιοκαύσιμα» ή «βιοκαύσιμα και άλλα ανανεώσιμα καύσιμα» ή «βιοκαύσιμα και βιορευστά», νοείται ο όρος «ανανεώσιμα καύσιμα και καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών», όπως ορίζονται στις περ. 29 και 30.»

Άρθρο 4

Ορισμοί - Τροποποίηση άρθρου 2 ν. 3468/2006

(άρθρο 2 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, άρθρο 2 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)

Στο άρθρο 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί ορισμών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. 2, μετά τις λέξεις «γεωθερμική ενέργεια,» προστίθενται οι λέξεις «ωσμοτική ενέργεια,», β) στην περ. 2β, μετά τις λέξεις «επιφάνεια της γης» προστίθενται οι λέξεις «, με την επιφύλαξη του ορισμού του γεωθερμικού δυναμικού της περ. β της παρ. 1β, του άρθρου 2 του ν. 4602/2019 (Α' 45)», γ) στην περ. 2γ μετά τη λέξη «ύδατα» προστίθενται οι λέξεις «, με την επιφύλαξη του ορισμού του γεωθερμικού δυναμικού της περ. β της παρ. 1β,

του άρθρου 2 του ν. 4602/2019», δ) προστίθεται περ. 2ε, ε) στην περ. 10δ, εα) οι λέξεις «Σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Σταθμών Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α., Αποθήκευσης», εβ) οι λέξεις «και εκδίδονται Εγγυήσεις Προέλευσης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «εκδίδονται Εγγυήσεις Προέλευσης, καθώς και οι σταθμοί αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λια) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011», στ) στο τέλος της περ. 27 προστίθενται οι λέξεις «και Αερίων», ζ) στην περ. 32α, οι λέξεις «συμπεριλαμβανομένης της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας, από τον ενεργειακό κλάδο για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θερμότητας και καυσίμου μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των απωλειών ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας, κατά τη διανομή και μεταφορά» αντικαθίστανται από τις λέξεις «η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας από τον ενεργειακό κλάδο για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας και οι απώλειες ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας κατά τη διανομή και τη μεταφορά», η) η περ. 32ιδ καταργείται, θ) η περ. 32ιθ αντικαθίσταται, ι) προστίθεται περ. 32ιθα, ια) η περ. 32κβ αντικαθίσταται, ιβ) στην περ. 32κζ, η λέξη «ακυρωθεί» αντικαθίσταται από τη λέξη «ανακληθεί», ιγ) στην περ. 32λδ, οι λέξεις «Ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης ή υγρά και αέρια καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης από ανανεώσιμες πηγές» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης», ιδ) προστίθενται περ. 32λθ, 32μ, 32μα, 32μβ, 32μγ, 32μδ, 32με, 32μστ, 32μζ, 32μη, 32μθ, 32ν, 32να, 32νβ, 32νγ, 32νδ, 32νε, 32νστ, 32νζ, 32νη, 32νθ, 32ξ, 32ξα, 32ξβ, 32ξγ, 32ξδ, 32ξε, 32ξστ, 32ξζ και 32ξη, ιε) η περ. 33 αντικαθίσταται και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 2

Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, οι όροι που χρησιμοποιούνται στις διατάξεις του έχουν την ακόλουθη έννοια:

1. (Καταργείται).

2. Ενέργεια από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) ή ανανεώσιμη ενέργεια: η ενέργεια από ανανεώσιμες μη ορυκτές πηγές, ήτοι αιολική, ηλιακή (ηλιακή θερμική και ηλιακή φωτοβολταϊκή) και γεωθερμική ενέργεια, ωσμωτική ενέργεια, ενέργεια του περιβάλλοντος, παλιρροϊκή, κυματική και λοιπές μορφές ενέργειας των ωκεανών, υδροηλεκτρική, από βιομάζα, ενέργεια από τα εκλυόμενα στους χώρους υγειονομικής ταφής αέρια, από τα αέρια που παράγονται σε σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων και από τα βιοαέρια.

2α. Αεροθερμική ενέργεια: η ενέργεια που είναι αποθηκευμένη υπό μορφή θερμότητας στον αέρα.

2β. Γεωθερμική ενέργεια: η ενέργεια που είναι αποθηκευμένη υπό μορφή θερμότητας κάτω από τη στερεή επιφάνεια της γης, με την επιφύλαξη του ορισμού του γεωθερμικού δυναμικού της περ. β της παρ. 1, του άρθρου 2 του ν. 4602/2019 (Α' 45).

2γ. Υδροθερμική ενέργεια: η ενέργεια που είναι αποθηκευμένη υπό μορφή θερμότητας στα επιφανειακά ύδατα, με την επιφύλαξη του ορισμού του γεωθερμικού δυναμικού της περ. β της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4602/2019.

2δ. Ενέργεια του περιβάλλοντος: η φυσική θερμική και συσσωρευθείσα στο περιβάλλον ενέργεια, με συγκεκριμένα όρια, που μπορεί να αποθηκεύεται στον αέρα του περιβάλλοντος, εκτός του απορριπτόμενου αέρα, ή στα επιφανειακά ύδατα ή στα ύδατα αποχέτευσης.

2ε. Στρογγυλή ξυλεία βιομηχανικής ποιότητας: κορμοτεμάχια πριονιού, κορμοτεμάχια ξυλόφυλλων, στρογγυλός η τεμαχισμένος ξυλοπολτός, καθώς και κάθε άλλη στρογγυλή ξυλεία κατάλληλη για βιομηχανικούς σκοπούς, εξαιρουμένης της στρογγυλής ξυλείας της οποίας τα χαρακτηριστικά, όπως τα είδη, οι διαστάσεις, η ευθύτητα και η πυκνότητα κόμβων, την καθιστούν ακατάλληλη για βιομηχανική χρήση, όπως αυτή ορίζεται και αιτιολογείται δεόντως σύμφωνα με τις δασικές συνθήκες και τις συνθήκες της αγοράς.

3. (Καταργείται).

4. Αυτόνομος Παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε.: Ο Παραγωγός που παράγει ηλεκτρική ενέργεια από Α.Π.Ε. και του οποίου ο σταθμός δεν είναι συνδεδεμένος με το Σύστημα ή το Δίκτυο.

5. Αυτόνομο Ηλεκτρικό Σύστημα Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών: Το ηλεκτρικό σύστημα που τροφοδοτεί τους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας ενός ή περισσότερων νησιών, διασυνδεδεμένων μεταξύ τους, το οποίο δεν είναι συνδεδεμένο με το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο ή το Σύστημα και περιλαμβάνει, ιδίως, σταθμούς παραγωγής, δίκτυο χαμηλής, μέσης ή και υψηλής τάσης, υποσταθμούς υποβιβασμού της τάσης και κάθε άλλο εξοπλισμό αναγκαίο για τη λειτουργία του.

6. Αυτοπαραγωγός ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Συμπαγωγή Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α) ή αυτοπαραγωγός ή αυτοκαταναλωτής: Ο τελικός πελάτης, ο οποίος λειτουργεί, εντός των εγκαταστάσεών του, που βρίσκονται στον ίδιο ή όμορο, με τους σταθμούς παραγωγής, ή άλλο χώρο, αλλά συνδέεται ηλεκτρικά με αποκλειστική γραμμή διασύνδεσης με τους σταθμούς παραγωγής και παράγει ηλεκτρική ενέργεια από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. για τις δικές του ανάγκες, έχοντας τη δυνατότητα να αποθηκεύει ή να πωλεί αυτοπαραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., εφόσον οι δραστηριότητες αυτές δεν αποτελούν την κύρια εμπορική ή επαγγελματική του δραστηριότητα. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνδέονται στο Δίκτυο, μέσω της παροχής της εγκατάστασης κατανάλωσης.

6α. Αυτοκαταναλωτής με εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό: Ο αυτοκαταναλωτής της παρ. 6, του οποίου οι εγκαταστάσεις κατανάλωσης δεν βρίσκονται στον ίδιο χώρο με τους σταθμούς παραγωγής Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., και η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται και εγχέεται στο Δίκτυο ή στο Σύστημα συμψηφίζεται ταυτοχρονισμένα με την αντίστοιχη ενέργεια που απορροφάται από το Δίκτυο ή το Σύστημα και καταναλώνεται στις εγκαταστάσεις του. Οι σταθμοί παραγωγής μπορούν να εγκαθίστανται σε οποιαδήποτε περιφέρεια ανεξαρτήτως του τόπου στον οποίο βρίσκονται οι εγκαταστάσεις κατανάλωσης. Ειδικά για τις Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών ή τις Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας ή τις Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9), οι σταθμοί παραγωγής μπορούν να εγκαθίστανται σε οποιαδήποτε περιφέρεια, ανεξαρτήτως πού βρίσκονται οι εγκαταστάσεις κατανάλωσης και η έδρα της Κοινότητας και επιπλέον οι εγκαταστάσεις κατανάλωσης δεν υποχρεούνται να βρίσκονται όλες στην ίδια περιφέρεια, υπό την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 6Γ του παρόντος, της παρ. 4 του άρθρου 47Δ του ν. 4001/2011 (Α' 179) και των παρ. 3 του άρθρου 2 και 3 του άρθρου 12 του ν. 4513/2018, ως προς την εγγύτητα των μελών της Κοινότητας. Ειδικά για περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, όπου το πενήντα τοις εκατό (50%) συν ένα

των μελών έχουν εγγύτητα στην Περιφέρεια Αττικής, ο σταθμός παραγωγής μπορεί να εγκαθίσταται και σε όμορη περιφέρεια αυτής.

6β. Αυτοκαταναλωτές που ενεργούν από κοινού: Ομάδα τουλάχιστον δύο (2) αυτοκαταναλωτών, σύμφωνα με την παρ. 6, που βρίσκονται στο ίδιο κτίριο.

7. Βιομάζα: το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα προϊόντων, αποβλήτων και υπολειμμάτων βιολογικής προέλευσης από τη γεωργία, συμπεριλαμβανομένων των φυτικών και των ζωικών ουσιών, από τη δασοκομία και τους συναφείς κλάδους, συμπεριλαμβανομένης της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των βιομηχανικών και αστικών αποβλήτων και απορριμμάτων, βιολογικής προέλευσης.

7α. Γεωργική βιομάζα: η βιομάζα που παράγεται από τη γεωργία.

7β. Δασική βιομάζα: η βιομάζα που παράγεται από τη δασοκομία.

8. Βιοκαύσιμα: τα υγρά καύσιμα μεταφορών που παράγονται από βιομάζα.

8α. Βιορευστά: τα υγρά καύσιμα για ενεργειακούς σκοπούς, εξαιρουμένων των μεταφορών, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρικής ενέργειας και της θέρμανσης και της ψύξης, που παράγονται από βιομάζα.

8β. Καύσιμα βιομάζας: τα αέρια και στερεά καύσιμα που παράγονται από βιομάζα.

9. Δίκτυο: Όμοια έννοια με την περ. ιδ) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011.

10. Εγγύηση Προέλευσης (ΕΠ): το ηλεκτρονικό έγγραφο το οποίο εκδίδεται από τον Φορέα Έκδοσης και πιστοποιεί στους τελικούς καταναλωτές, το μερίδιο ή την ποσότητα ενέργειας που έχει παραχθεί σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθώς και την ενέργεια που παράγεται από άλλες πηγές.

10α. Δημοπρασίες Εγγυήσεων Προέλευσης: Οι δημοπρασίες επί Εγγυήσεων Προέλευσης που έχουν εκδοθεί για ενέργεια που παρήχθη από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή και από άλλες πηγές, τις οποίες διενεργεί ο Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης.

10β. Κανονισμός Δημοπρασιών Εγγυήσεων Προέλευσης ή Κανονισμός Δημοπρασιών: Ο Κανονισμός του άρθρου 18Α.

10γ. Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης: Το ειδικό μητρώο, στο οποίο τηρεί ο Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης στοιχεία των εκδιδόμενων Εγγυήσεων Προέλευσης, σύμφωνα με το άρθρο 17.

10δ. Μητρώο Σταθμών Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α., Αποθήκευσης και Εγγυήσεων Προέλευσης: Το ειδικό μητρώο, το οποίο τηρεί ο Διαχειριστής Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), στο οποίο καταχωρίζονται τα στοιχεία των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., για τους οποίους εκδίδονται Εγγυήσεις Προέλευσης, καθώς και οι σταθμοί αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λια) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011.

10ε. Μητρώο Συμμετεχόντων: Το ειδικό μητρώο το οποίο τηρεί ο Φορέας Έκδοσης για τους συμμετέχοντες στις Δημοπρασίες Εγγυήσεων Προέλευσης.

10στ. Πληροφοριακό Σύστημα Εγγυήσεων Προέλευσης: Το πληροφοριακό σύστημα που προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 18.

10ζ. Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης ή Φορέας Έκδοσης: ο φορέας που είναι αρμόδιος για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 16.

10η. Φορέας Ελέγχου Εγγυήσεων Προέλευσης ή Φορέας Ελέγχου: Ο φορέας που είναι αρμόδιος να επιβλέπει την αξιόπιστη λειτουργία του συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης, να χειρίζεται θέματα αμοιβαίας αναγνώρισης των Εγγυήσεων Προέλευσης που εκδίδονται από τους αντίστοιχους Φορείς άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτων χωρών, καθώς και να συνεργάζεται με αυτούς, όπως ορίζεται στο άρθρο 16.

11. Εγκατεστημένη Ισχύς σταθμού Α.Π.Ε.: Το άθροισμα της ονομαστικής ηλεκτρικής ισχύος όλων των μονάδων παραγωγής που περιλαμβάνει ο σταθμός Α.Π.Ε.. Ως ονομαστική Ισχύς κάθε μονάδας παραγωγής ορίζεται η μέγιστη ηλεκτρική Ισχύς της μονάδας, που προκύπτει από τα σχετικά πιστοποιητικά έγγραφα των κατασκευαστών των μονάδων αυτών και των φορέων που είναι αρμόδιοι για την πιστοποίηση των μονάδων παραγωγής, όταν η μονάδα λειτουργεί, συνεχώς, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δεκαπέντε (15) λεπτών.

11α. Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών: Όμοια έννοια με την περ. ιστ1 της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011.

12. Ενεργειακός συμψηφισμός: Ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, από σταθμούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοκαταναλωτή, με την καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκατάσταση του αυτοκαταναλωτή, η οποία συνδέεται ηλεκτρικά με αποκλειστική γραμμή διασύνδεσης. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνδέονται στο Δίκτυο, μέσω της παροχής της εγκατάστασης κατανάλωσης.

12α. Ενεργειακός συμψηφισμός αυτοκαταναλωτών που ενεργούν από κοινού: Ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, από σταθμούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοκαταναλωτών, με την καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια, στις εγκαταστάσεις κατανάλωσης των αυτοκαταναλωτών. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνδέονται ηλεκτρικά με αποκλειστική γραμμή διασύνδεσης, με το κτίριο όπου βρίσκονται οι εγκαταστάσεις κατανάλωσης των αυτοκαταναλωτών. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνδέονται στο Δίκτυο μέσω της παροχής του κτιρίου ή της πολυκατοικίας.

13. Εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός: Ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοκαταναλωτή, με την καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκαταστάσεις του αυτοκαταναλωτή, από τις οποίες τουλάχιστον η μία, είτε δεν βρίσκεται στον ίδιο ή όμορο χώρο με τους σταθμούς είτε, αν βρίσκεται, τροφοδοτείται από διαφορετική παροχή. Οι σταθμοί παραγωγής εγκαθίστανται σε οποιαδήποτε περιφέρεια ανεξαρτήτως του τόπου στον οποίο βρίσκονται οι εγκαταστάσεις του αυτοκαταναλωτή, με την επιφύλαξη της παρ. 13α.

13α. Εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός για Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών ή Κοινότητα Ανανεώσιμης Ενέργειας ή Ενεργειακή Κοινότητα του ν. 4513/2018: Ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. της Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών ή Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας ή Ενεργειακής Κοινότητας του ν.

4513/2018, με την καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκαταστάσεις μελών της Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών ή Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας ή Ενεργειακής Κοινότητας του ν. 4513/2018, καταναλωτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας, καθώς και νοικοκυριών που πλήττονται από την ενεργειακή ένδεια, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/89335/5599/27.9.2021 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 4447), σύμφωνα και με το άρθρο 14Α του παρόντος. Για την εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, οι Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας ή οι Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών ή οι Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 μπορούν να εγκαθιστούν τους σταθμούς παραγωγής σε οποιαδήποτε περιφέρεια, ανεξαρτήτως πού είναι οι εγκαταστάσεις κατανάλωσης και η έδρα της κοινότητας, οι οποίες δεν υποχρεούνται να βρίσκονται όλες στην ίδια περιφέρεια, υπό την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 6Γ του παρόντος, της παρ. 4 του άρθρου 47Δ του ν. 4001/2011 και των παρ. 3 του άρθρου 2 και 3 του άρθρου 12 του ν. 4513/2018, ως προς την εγγύτητα των μελών της Κοινότητας. Ειδικά για περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, όπου το πενήντα τοις εκατό (50%) συν ένα των μελών έχουν εγγύτητα στην Περιφέρεια της Αττικής, ο σταθμός παραγωγής μπορεί να εγκαθίσταται και σε όμορη περιφέρεια αυτής.

13β. Εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός για Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού: ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, με την καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκαταστάσεις κοινωφελών επιχειρήσεων και Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης του άρθρου 107 του ν. 3852/2010 (Α' 87), δημοτικών παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών, σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κέντρων υγείας και νοσοκομείων, δημοτικών και δημοσίων αθλητικών κέντρων, εγκαταστάσεων και δικτύων οδο φωτισμού, εγκαταστάσεων ύδρευσης και αποχέτευσης, καθώς επίσης και κάθε άλλου κτιρίου, υποδομής ή εγκατάστασης που είτε ανήκει, είτε εξυπηρετεί ανάγκες του Ο.Τ.Α.. Για τους σταθμούς της παρούσας, η παροχή των σταθμών παραγωγής, καθώς και οι αντίστοιχες παροχές κατανάλωσης προς συμψηφισμό δεν είναι αναγκαίο να είναι επ' ονόματι του ίδιου νομικού προσώπου.

14. Ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από Α.Π.Ε.: Η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από:

α) εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση μιας ή περισσότερων μορφών Α.Π.Ε. ή

β) εγκαταστάσεις συμπαραγωγής με χρήση μιας ή περισσότερων μορφών Α.Π.Ε. ή

γ) Υβριδικούς Σταθμούς, κατά την έννοια της παρ. 25, κατά το μέρος που η ηλεκτρική ενέργεια παράγεται από Α.Π.Ε.. Στην ενέργεια αυτή περιλαμβάνεται και η ενέργεια που χρησιμοποιείται για την πλήρωση των συστημάτων αποθήκευσης του σταθμού, εφόσον αυτή παράγεται από Α.Π.Ε., μη συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται στα συστήματα αποθήκευσης του σταθμού.

15. Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας: Η εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής των αυτοκαταναλωτών ή αυτοπαραγωγών, στην οποία προστίθενται οι εισαγωγές και αφαιρούνται οι εξαγωγές (ακαθάριστη εθνική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας).

16. Ηλιοθερμικός σταθμός: κάθε εγκατάσταση που εκμεταλλεύεται την άμεση ακτινοβολία, τη μετατρέπει σε θερμική ενέργεια με τελικό σκοπό την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

16α. Κοινότητα Ανανεώσιμης Ενέργειας (Κ.Α.Ε.): η νομική οντότητα, η οποία:

α) στηρίζεται σε ανοικτή και εθελοντική συμμετοχή, έχει αυτονομία και τελεί υπό τον ουσιαστικό έλεγχο των μελών που βρίσκονται κοντά στα έργα ανανεώσιμης ενέργειας που ανήκουν και αναπτύσσονται από αυτή,

β) έχει ως πρωταρχικό σκοπό να παρέχει περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά οφέλη σε επίπεδο κοινότητας για τα μέλη της ή τις τοπικές περιοχές όπου δραστηριοποιείται, και όχι το οικονομικό κέρδος.

16β. Εγγύτητα στο έργο Α.Π.Ε. ή την περιοχή δραστηριοποίησης της Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας ή εγγύτητα:

α) για τα φυσικά πρόσωπα είτε η μόνιμη κατοικία είτε η πλήρης ή ψιλή κυριότητα ή επικαρπία σε ακίνητο, το οποίο βρίσκεται σε περιφέρεια που δραστηριοποιείται η Κ.Α.Ε. ή αναπτύσσεται το έργο Α.Π.Ε.,

β) για τα νομικά πρόσωπα, η καταστατική έδρα, η οποία βρίσκεται σε περιφέρεια που δραστηριοποιείται η Κ.Α.Ε. ή αναπτύσσεται το έργο Α.Π.Ε..

17. Μέγιστη Ισχύς Παραγωγής Σταθμού Α.Π.Ε.: Όμοια έννοια με την παρ. 9 του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92).

18. Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά: Όμοια έννοια με την περ. κβ) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011.

19. Μηχανισμός Διασφάλισης: Ο μηχανισμός με τον οποίο διασφαλίζεται από τον Φορέα Ελέγχου η αξιόπιστη λειτουργία του Συστήματος Εγγύησης, καθώς και η ακρίβεια και η εγκυρότητα των Εγγυήσεων που εκδίδονται από τους οικείους φορείς.

19α. Μικρομεσαία Επιχείρηση (ΜΜΕ): Όμοια έννοια με το άρθρο 2 του ν. 4308/2014 (Α' 251).

20. Οδηγία: Η Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 «για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές» (L 328).

21. Παραγωγός από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α.: Ο παραγωγός που παράγει ηλεκτρική ενέργεια από Α.Π.Ε. ή από μονάδες Σ.Η.Θ.Υ.Α..

22. Συμπαγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας και Θερμότητας (Σ.Η.Θ.): Η ταυτόχρονη παραγωγή θερμικής και ηλεκτρικής ή και μηχανικής ενέργειας στο πλαίσιο μιας μόνο διαδικασίας.

23. Συμπαγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α): Η συμπαγωγή που εξασφαλίζει εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας σε ποσοστό τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10%), σε σχέση με τη θερμική και ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται στο πλαίσιο διακριτών διαδικασιών, καθώς και η παραγωγή από Μονάδες Συμπαγωγής Μικρής και Πολύ Μικρής Κλίμακας που εξασφαλίζει εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας, ανεξάρτητα από το ποσοστό της εξοικονόμησης. Ο υπολογισμός της εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας, όπου αυτός απαιτείται, γίνεται σύμφωνα με την περ. β' του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 2012/27/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012

«για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ» (L 315).

24. Συμπαγωγή Μικρής Κλίμακας: Η μονάδα συμπαγωγής με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη του ενός (1) ΜWe.

25. Συμπαγωγή Πολύ Μικρής Κλίμακας: Η μονάδα συμπαγωγής με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη των πενήντα (50) kWe.

26. Σύστημα: Όμοια έννοια με την περ. ιε) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011.

27. Σύστημα Εγγύησης: Το σύνολο των κανόνων και των διαδικασιών που ορίζονται από τον παρόντα νόμο, καθώς και τις κανονιστικές διατάξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Αερίων.

28. Υβριδικός Σταθμός: Όμοια έννοια με την παρ. 45 του άρθρου 3 του ν. 4951/2022 (Α' 129).

29. (Καταργείται).

30. (Καταργείται).

31. Συγκρότημα αιολικών πάρκων: σύνολο αιολικών πάρκων ενός ή περισσότερων φορέων, που αναπτύσσονται σε κοντινές αποστάσεις μεταξύ τους και αξιοποιούν κατά το δυνατόν κοινές υποδομές οδοποιίας και ηλεκτρικής διασύνδεσης, αποτελώντας ουσιαστικά ένα ενιαίο έργο.

32. Φωτοβολταϊκός σταθμός: κάθε εγκατάσταση που εκμεταλλεύεται την ηλιακή ακτινοβολία και τη μετατρέπει σε ηλεκτρική ενέργεια μέσω του φωτοβολταϊκού φωτοηλεκτρικού φαινομένου.

32α. Ακαθάριστη Τελική Κατανάλωση Ενέργειας: τα ενεργειακά βασικά προϊόντα (commodities) που παραδίδονται για ενεργειακούς σκοπούς στη βιομηχανία, στις μεταφορές, στα νοικοκυριά, στις υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων υπηρεσιών, στη γεωργία, στη δασοκομία και στην αλιεία, η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας από τον ενεργειακό κλάδο για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας και οι απώλειες ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας κατά τη διανομή και τη μεταφορά.

32β. Καθεστώς στήριξης: κάθε μέσο, καθεστώς ή μηχανισμός που δρομολογείται από τις αρχές της χώρας ή ομάδα κρατών μελών στην οποία η χώρα συμμετέχει και προάγει τη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μειώνοντας το κόστος της εν λόγω ενέργειας, αυξάνοντας την τιμή πώλησης της ή αυξάνοντας, με την επιβολή υποχρέωσης χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ή με άλλον τρόπο, τις αγοραζόμενες ποσότητες της εν λόγω ενέργειας. Στα καθεστάτα στήριξης περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, οι επενδυτικές ενισχύσεις, οι φορολογικές απαλλαγές ή μειώσεις, οι επιστροφές φόρου, τα καθεστάτα στήριξης της υποχρέωσης χρήσης ανανεώσιμης ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που χρησιμοποιούν πράσινα πιστοποιητικά, και τα καθεστάτα άμεσης στήριξης των τιμών συμπεριλαμβανομένων των εγγυημένων τιμών αγοράς και της καταβολής πριμοδοτήσεων.

32γ. Υποχρέωση χρήσης ανανεώσιμης ενέργειας: εθνικό καθεστώς στήριξης το οποίο επιβάλλει στους παραγωγούς ενέργειας την υποχρέωση να συμπεριλαμβάνουν ένα

συγκεκριμένο ποσοστό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην παραγωγή τους, απαιτεί από τους προμηθευτές ενέργειας να συμπεριλαμβάνουν ένα συγκεκριμένο ποσοστό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στον εφοδιασμό τους ή απαιτεί από τους καταναλωτές ενέργειας να συμπεριλαμβάνουν ένα συγκεκριμένο ποσοστό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην κατανάλωση τους. Συμπεριλαμβάνονται καθεστώτα δυνάμει των οποίων οι απαιτήσεις αυτές είναι δυνατόν να τηρούνται μέσω της προσκόμισης πράσινου πιστοποιητικού.

32δ. Τηλεθέρμανση ή Τηλεψύξη: η διανομή θερμικής ενέργειας υπό μορφή ατμού, ζεστού νερού ή ψυκτικών υγρών, από κεντρικές ή αποκεντρωμένες πηγές παραγωγής μέσω δικτύου σε πολλά κτίρια ή περιοχές, για τη θέρμανση ή ψύξη χώρων και τη βιομηχανική θέρμανση ή ψύξη.

32ε. Βιοαέρια: αέρια καύσιμα που παράγονται από βιομάζα.

32στ. Πραγματική τιμή: η μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για ορισμένες ή όλες τις φάσεις μιας συγκεκριμένης διαδικασίας παραγωγής βιοκαυσίμων, βιορευστών ή καυσίμων βιομάζας, η οποία υπολογίζεται με τη μεθοδολογία του Μέρους Γ' του Παραρτήματος 4 ή του Μέρους Β' του Παραρτήματος 7.

32ζ. Τυπική τιμή: εκτίμηση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και της μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για συγκεκριμένη διαδικασία παραγωγής βιοκαυσίμων, βιορευστών ή καυσίμων βιομάζας, που είναι αντιπροσωπευτική της κατανάλωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

32η. Προκαθορισμένη τιμή: προκύπτει βάσει τυπικής τιμής, με την εφαρμογή προκαθορισμένων παραγόντων, η οποία, υπό συνθήκες που καθορίζονται στον παρόντα, μπορεί να χρησιμοποιείται αντί της πραγματικής τιμής.

32θ. Απόβλητα: τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4819/2021 (Α' 129) απόβλητα, εξαιρουμένων των ουσιών που έχουν σκοπίμως τροποποιηθεί ή μολυνθεί για να εμπίπτουν στον παρόντα ορισμό.

32θα. Βιολογικά απόβλητα: όμοια έννοια με την παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4819/2021.

32ι. Αμυλούχα φυτά: φυτά στα οποία συγκαταλέγονται κυρίως τα σιτηρά (ανεξαρτήτως εάν χρησιμοποιείται μόνο ο σπόρος ή ολόκληρο το φυτό, όπως στην περίπτωση του χλωρού αραβοσίτου), οι κόνδυλοι και τα ριζώματα (όπως οι πατάτες, το κολοκάσι, οι γλυκοπατάτες, η μανιόκα και η δισκουρέα), καθώς και οι βολβοί (όπως η κολοκασία η εδώδιμος και το ξανθόσωμα το βελόφυλλο).

32ια. Λιγνοκυτταρινούχες ύλες: οι ύλες που συντίθενται από λιγνίνη, κυτταρίνη και ημικυτταρίνη, όπως η βιομάζα που προέρχεται από τα δάση, οι ξυλώδεις ενεργειακές καλλιέργειες, καθώς και τα κατάλοιπα και τα λύματα των δασοπονικών βιομηχανιών.

32ιβ. Μη εδώδιμες κυτταρινούχες ύλες: ύλες που συντίθενται κυρίως από κυτταρίνη και ημικυτταρίνη και των οποίων η περιεκτικότητα σε λιγνίνη είναι χαμηλότερη σε σχέση με αυτή των λιγνοκυτταρινούχων υλών· σε αυτές περιλαμβάνονται υπολείμματα φυτών που καλλιεργούνται ως τρόφιμα και ζωοτροφές (άχυρο, φύλλα και μίσχοι, φλοιοί και κελύφη), φυτά ενεργειακών χορτοκαλλιεργειών με χαμηλή περιεκτικότητα σε άμυλο, (ήρα, «panicum virgatum», ο μίσχανθος, καλάμι, καλλιέργειες εδαφοκάλυψης πριν και μετά τις κύριες καλλιέργειες), επίσπορες καλλιέργειες, βιομηχανικά υπολείμματα (από φυτά που καλλιεργούνται ως τρόφιμα και ζωοτροφές, μετά την εκχύλιση φυτικών ελαίων, σακχάρων,

αμύλων και πρωτεϊνών), καθώς και ύλες από βιολογικά απόβλητα, όταν οι επίσπορες καλλιέργειες και οι καλλιέργειες εδαφοκάλυψης νοούνται ως προσωρινοί, βραχείας διάρκειας βοσκότοποι που περιλαμβάνουν συνδυασμό χόρτου ψυχανθών, με χαμηλή περιεκτικότητα σε άμυλο για την παραγωγή χορτονομής για ζώα και για τη βελτίωση της γονιμότητας του εδάφους, με σκοπό την επίτευξη υψηλότερων αποδόσεων των αροτραίων κύριων καλλιεργειών.

32ιγ. Υπόλειμμα ή υπόλειμμα μεταποίησης: η ουσία που δεν αποτελεί το τελικό προϊόν, την παραγωγή του οποίου επιδιώκει άμεσα η διεργασία παραγωγής, ούτε αποτελεί πρωταρχικό στόχο της διεργασίας παραγωγής και για την παραγωγή του οποίου η διεργασία αυτή δεν έχει τροποποιηθεί σκόπιμα.

32ιδ. Καταργείται.

32ιε. Υπολείμματα από τη γεωργία, την υδατοκαλλιέργεια, την αλιεία και τη δασοκομία: τα υπολείμματα που δημιουργούνται άμεσα από τη γεωργία, την υδατοκαλλιέργεια, την αλιεία και τη δασοκομία που δεν περιλαμβάνουν τα υπολείμματα από τις συναφείς βιομηχανίες ή τη συναφή μεταποίηση.

32ιστ. Βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας χαμηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής στη χρήση γης: τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας των οποίων οι πρώτες ύλες παράχθηκαν στο πλαίσιο συστημάτων με τα οποία αποφεύγονται οι συνέπειες της εκτόπισης που οφείλονται σε βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας, που προέρχονται από καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών, μέσω βελτιωμένων γεωργικών πρακτικών, καθώς και μέσω της καλλιέργειας σε περιοχές που δεν χρησιμοποιούνταν για καλλιέργεια και στις οποίες η παραγωγή πραγματοποιούνταν, σύμφωνα με τα κριτήρια αειφορίας για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας του άρθρου 32Ζ.

32ιζ. Οικονομικός Φορέας: παραγωγός πρώτων υλών, συλλέκτης αποβλήτων και υπολειμμάτων, φορέας εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων μεταποίησης πρώτων υλών σε τελικά καύσιμα ή ενδιάμεσα προϊόντα, φορέας εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων παραγωγής ενέργειας (ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης ή ψύξης) ή οποιοσδήποτε άλλος φορέας εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένων εγκαταστάσεων αποθήκευσης ή εμπορών που έχουν στη φυσική κατοχή τους πρώτες ύλες ή καύσιμα, υπό τον όρο ότι επεξεργάζονται πληροφορίες σχετικά με τα χαρακτηριστικά αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου των εν λόγω πρώτων υλών ή καυσίμων.

32ιη. Φορέας Επαλήθευσης ή Οργανισμός Επαλήθευσης: το ανεξάρτητο νομικό πρόσωπο αξιολόγησης της συμμόρφωσης, όπως ορίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008 «για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 339/93 του Συμβουλίου» (L 218), το οποίο έχει διαπιστευθεί από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης ή άλλο ισότιμο οργανισμό ή εγκεκριμένο σύστημα διαπίστευσης κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την επαλήθευση των πληροφοριών που υποβάλουν οι οικονομικοί φορείς και προμηθευτές, για τους σκοπούς του παρόντος.

32ιθ. Εθελοντικό Καθεστώς ή Εθελοντικό Σύστημα: εθελοντικό εθνικό ή διεθνές σύστημα το οποίο:

α) ορίζει πρότυπα για την παραγωγή ανανεώσιμων καυσίμων, καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών,

β) παρέχει ακριβή δεδομένα για τις μειώσεις εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για τους σκοπούς των άρθρων 32Ζ και 32ΖΑ,

γ) αποδεικνύει τη συμμόρφωση με την παρ. 4 του άρθρου 32ΣΤΓ και την παρ. 2Β του άρθρου 32ΣΤΕ ως προς τον έλεγχο της ακρίβειας και της πληρότητας των πληροφοριών που παρέχουν οι οικονομικοί φορείς στην ενωσιακή βάση δεδομένων,

δ) αποδεικνύει ότι οι παρτίδες βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας τηρούν τα κριτήρια αειφορίας του άρθρου 32Ζ,

ε) επαληθεύει τη συμμόρφωση με τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου των άρθρων 32Ζ και 32ΖΑ σε ολόκληρη την αλυσίδα επιτήρησης.

32ιθα. Εθνικό Καθεστώς ή Εθνικό Σύστημα: εθνικό σύστημα, στο οποίο η συμμόρφωση με τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου των άρθρων 32Ζ και 32ΖΑ επαληθεύεται σε ολόκληρη την αλυσίδα επιτήρησης με συμμετοχή των αρμόδιων αρχών. Το εθνικό καθεστώς μπορεί επίσης να χρησιμοποιείται για τον έλεγχο της ακρίβειας και της πληρότητας των πληροφοριών που παρέχουν οι οικονομικοί φορείς στην ενωσιακή βάση δεδομένων, για να αποδειχθεί η συμμόρφωση με την παρ. 4 του άρθρου 32ΣΤΓ και για την πιστοποίηση βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας με χαμηλό κίνδυνο έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης.

32κ. Αναγνωρισμένο Εθελοντικό Καθεστώς ή Σύστημα: εθελοντικό καθεστώς που αναγνωρίζεται σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001.

32κα. Αναγνωρισμένο Εθνικό Καθεστώς ή Σύστημα: εθνικό καθεστώς που αναγνωρίζεται σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001.

32κβ. Φορέας Πιστοποίησης ή Οργανισμός Πιστοποίησης: ανεξάρτητος διαπιστευμένος οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης, ο οποίος συνάπτει συμφωνία με αναγνωρισμένο εθελοντικό ή εθνικό καθεστώς για την παροχή υπηρεσιών πιστοποίησης πρώτων υλών ή καυσίμων με τη διενέργεια ελέγχων οικονομικών φορέων και την έκδοση πιστοποιητικών για λογαριασμό των αναγνωρισμένων εθελοντικών ή εθνικών καθεστώτων, κάνοντας χρήση του συστήματος πιστοποίησης του αναγνωρισμένου εθελοντικού ή εθνικού καθεστώτος.

32κγ. Προμηθευτής καυσίμων: φορέας που προμηθεύει την αγορά με καύσιμα και είναι υπεύθυνος για τη διέλευση των καυσίμων από σημείο επιβολής ειδικού φόρου κατανάλωσης ή, στην περίπτωση ηλεκτρικής ενέργειας ή αν δεν οφείλεται ειδικός φόρος κατανάλωσης ή όταν αιτιολογείται δεόντως, κάθε άλλος σχετικός φορέας.

32κδ. Χρηματοδοτικά μέσα: μέτρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για χρηματοδοτική στήριξη από τον προϋπολογισμό για την επίτευξη ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στόχων πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία είναι δυνατόν να έχουν τη μορφή επενδύσεων μετοχικού ή οιονεί μετοχικού κεφαλαίου, δανείων ή εγγυήσεων ή άλλων μέσων επιμερισμού κινδύνου, και τα οποία είναι δυνατόν να συνδυάζονται, εφόσον ενδείκνυται, με άλλες μορφές χρηματοδοτικής στήριξης ή με κονδύλια υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης ή με κονδύλια του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης.

32κε. Απορριπτόμενη θερμότητα και ψύξη: η αναπόφευκτη θερμότητα ή ψύξη που παράγεται ως παραπροϊόν σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις και εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής ή στον τριτογενή τομέα, η οποία θα διαχεόταν αχρησιμοποίητη στον αέρα ή το νερό αν δεν υπήρχε πρόσβαση σε σύστημα τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης, όπου έχει χρησιμοποιηθεί ή πρόκειται να χρησιμοποιηθεί διαδικασία συμπαραγωγής ή όπου η συμπαραγωγή δεν είναι εφικτή.

32κστ. Ανανέωση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές: η αποξήλωση και αντικατάσταση εξοπλισμού του σταθμού ανά τεχνολογία Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. της περ. ι) του άρθρου 2 του Κανονισμού του άρθρου 18 του ν. 4685/2020.

32κζ. Υπολειμματικό ενεργειακό μείγμα: το συνολικό ετήσιο ενεργειακό μείγμα κράτους μέλους, εξαιρουμένου του μεριδίου που καλύπτεται από τις εγγυήσεις προέλευσης που έχουν ανακληθεί.

32κη. Σύμβαση αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές: σύμβαση βάσει της οποίας νομικό ή φυσικό πρόσωπο συμφωνεί να αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές απευθείας από παραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας.

32κθ. Εμπορία μεταξύ ομοτίμων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές: η πώληση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά μέσω σύμβασης με προκαθορισμένους όρους που διέπουν την αυτόματη εκτέλεση και τον διακανονισμό της συναλλαγής απευθείας μεταξύ των συμμετεχόντων στην αγορά ή εμμέσως μέσω τρίτου πιστοποιημένου συμμετέχοντος στην αγορά, ιδίως ενός φορέα συγκέντρωσης. Το δικαίωμα εμπορίας μεταξύ ομοτίμων δεν θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών που συμμετέχουν ως τελικοί πελάτες, παραγωγοί, προμηθευτές ή φορείς συγκέντρωσης.

32λ. Περιοχή εφοδιασμού: η γεωγραφικά καθορισμένη περιοχή, από την οποία προέρχονται οι πρώτες ύλες δασικής βιομάζας, για την οποία είναι διαθέσιμες αξιόπιστες και ανεξάρτητες πληροφορίες και όπου οι συνθήκες είναι επαρκώς ομοιογενείς, ώστε να μπορεί να αξιολογηθεί ο κίνδυνος που συνδέεται με την αειφορία και τη νομιμότητα της δασικής βιομάζας.

32λα. Αναγέννηση δασών: η ανάπλαση δασικού είδους με φυσικά ή τεχνητά μέσα, μετά την αφαίρεση του προηγούμενου είδους με υλοτομία ή ως αποτέλεσμα φυσικών αιτιών, συμπεριλαμβανομένων των πυρκαγιών ή καταγίδων.

32λβ. Προηγμένα βιοκαύσιμα: βιοκαύσιμα που παράγονται από τις πρώτες ύλες του Μέρους Α' του Παραρτήματος 6.

32λγ. Καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα: υγρά και αέρια καύσιμα που παράγονται από ροές στερεών ή υγρών αποβλήτων μη ανανεώσιμης προέλευσης, που δεν είναι κατάλληλα για την ανάκτηση υλικών, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 4819/2021 ή από αέρια επεξεργασίας αποβλήτων και καυσάερια μη ανανεώσιμης προέλευσης που παράγονται αναπόφευκτα και μη σκόπιμα από την παραγωγική διεργασία σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις.

32λδ. Ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης: υγρά και αέρια καύσιμα το ενεργειακό περιεχόμενο των οποίων προέρχεται από Α.Π.Ε., πλην της βιομάζας.

32λε. Καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών: αμυλούχα, σακχαρούχα ή ελαιούχα φυτά που παράγονται σε γεωργικές εκτάσεις ως κύρια καλλιέργεια εξαιρουμένων των υπολειμμάτων, των αποβλήτων ή των λιγνοκυτταρινούχων υλών, μη συμπεριλαμβανομένων των ενδιάμεσων καλλιεργειών, όπως οι εμβόλιμες καλλιέργειες και οι καλλιέργειες εδαφοκάλυψης, υπό την

προϋπόθεση ότι η χρήση αυτών των ενδιάμεσων καλλιεργειών δεν προκαλεί ζήτηση πρόσθετης γης.

32λστ. (Καταργείται).

32λζ. (Καταργείται).

32λη. Ηλεκτρονικό Μητρώο Αυτοκαταναλωτών Ενέργειας (Η.Μ.Α.Ε.): Το ηλεκτρονικό μητρώο, το οποίο τηρεί και διαχειρίζεται ο Διαχειριστής του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), όπου καταχωρούνται τα στοιχεία των φυσικών και νομικών προσώπων που ενεργούν ως αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σύμφωνα με τα άρθρα 14, 14Α, 14Β και 14Γ του παρόντος, οι τυχόν μεταβολές τους, τα στοιχεία των παροχών κατανάλωσης που έχουν ενταχθεί σε σχήμα αυτοκατανάλωσης ενέργειας και τα στοιχεία των σταθμών παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν ενταχθεί σε σχήμα αυτοκατανάλωσης ενέργειας.

32λθ. Περιοχή επιτάχυνσης των Α.Π.Ε.: συγκεκριμένος τόπος ή περιοχή, στην ξηρά, στη θάλασσα ή σε εσωτερικά ύδατα, που έχει χαρακτηριστεί ως ιδιαίτερα κατάλληλη για την εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας.

32μ. Εξοπλισμός ηλιακής ενέργειας: εξοπλισμός που μετατρέπει ενέργεια από τον ήλιο σε θερμική ή ηλεκτρική ενέργεια, ιδίως ηλιοθερμικός και ηλιακός φωτοβολταϊκός εξοπλισμός.

32μα. Ζώνη προσφοράς: όπως ορίζεται στο σημείο 65 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (L 158).

32μβ. Καινοτόμος τεχνολογία Α.Π.Ε.: τεχνολογία παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η οποία βελτιώνει τουλάχιστον με έναν τρόπο συγκρίσιμη τεχνολογία Α.Π.Ε. αιχμής ή καθιστά εκμεταλλεύσιμη μια τεχνολογία Α.Π.Ε. που δεν διατίθεται πλήρως στην αγορά ή ενέχει σαφή βαθμό κινδύνου.

32μγ. Ευφύες ή έξυπνο σύστημα μέτρησης: όπως ορίζεται στην περ. (μγ) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011.

32μδ. Σημείο επαναφόρτισης: όπως ορίζεται στο σημείο 48 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1804 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2023 για την ανάπτυξη υποδομών εναλλακτικών καυσίμων και για την κατάργηση της οδηγίας 2014/94/ΕΕ (L 234).

32με. Συμμετέχων στην αγορά: όπως ορίζεται στο σημείο 25 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

32μστ. Αγορές ηλεκτρικής ενέργειας: όπως ορίζονται στην περ. λιε της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011.

32μζ. Οικιακή μπαταρία: μια αυτόνομη επαναφορτιζόμενη μπαταρία ονομαστικής χωρητικότητας μεγαλύτερης από δύο κιλοβατώρες (2 kWh), η οποία είναι κατάλληλη για εγκατάσταση και χρήση σε οικιακό περιβάλλον.

32μη. Μπαταρία ηλεκτρικών οχημάτων: όπως ορίζεται στο σημείο 14 της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1542 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

32μθ. Μπαταρία βιομηχανικού τύπου: όπως ορίζεται στο σημείο 13 της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1542.

32ν. Κατάσταση υγείας: όπως ορίζεται στο σημείο 28 της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1542.

32να. Κατάσταση φόρτισης: όπως ορίζεται στο σημείο 27 της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1542.

32νβ. Σημείο ρύθμισης ισχύος: οι δυναμικές πληροφορίες που περιέχονται στο σύστημα διαχείρισης μπαταρίας και στις οποίες καθορίζονται οι ρυθμίσεις ηλεκτρικής ισχύος στις οποίες η μπαταρία λειτουργεί με τον βέλτιστο τρόπο κατά τη διάρκεια μιας λειτουργίας επαναφόρτισης ή εκφόρτισης, ώστε να βελτιστοποιούνται η κατάσταση υγείας και η λειτουργική χρήση της.

32νγ. Έξυπνη επαναφόρτιση: λειτουργία επαναφόρτισης κατά την οποία η ένταση της ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχεται στη μπαταρία προσαρμόζεται δυναμικά, με βάση πληροφορίες που λαμβάνονται μέσω ηλεκτρονικής επικοινωνίας.

32νδ. Ρυθμιστική αρχή: όπως ορίζεται στο σημείο 2 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

32νε. Αμφίδρομη επαναφόρτιση: όπως ορίζεται στο σημείο 11 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1804.

32νστ. Σημείο επαναφόρτισης κανονικής ισχύος: όπως ορίζεται στο σημείο 37 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1804.

32νζ. Σύμβαση αγοράς ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές: σύμβαση βάσει της οποίας ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο συμφωνεί να αγοράζει ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές απευθείας από έναν παραγωγό, η οποία περιλαμβάνει, χωρίς όμως να περιορίζεται μόνο σε αυτές, συμβάσεις αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και συμβάσεις αγοράς θέρμανσης και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές.

32νη. Βιομηχανία: επιχειρήσεις και προϊόντα που εμπίπτουν στους τομείς Β, Γ και ΣΤ και στον τομέα Ι, κλάδος 63 της στατιστικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων (NACE αναθεώρηση 2), όπως ορίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) 1893/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση της στατιστικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων NACE αναθεώρηση 2 και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 3037/90 του Συμβουλίου και ορισμένων κανονισμών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικών με ειδικούς στατιστικούς τομείς (L 393).

32νθ. Μη ενεργειακός σκοπός: η χρήση καυσίμων ως πρώτων υλών σε μια βιομηχανική διαδικασία, αντί να χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ενέργειας.

32ξ. Ανανεώσιμα καύσιμα: βιοκαύσιμα, βιορευστά, καύσιμα βιομάζας, συμπεριλαμβανομένων βιοαερίων, και ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης.

32ζα. Προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση: όπως ορίζεται στο σημείο 18 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 663/2009 και (ΕΚ) 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 328).

32ζβ. Δασική φυτεία: όπως ορίζεται στο σημείο 11 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31ης Μαΐου 2023, για τη διαθεσιμότητα στην αγορά της Ένωσης και την εξαγωγή από την Ένωση ορισμένων βασικών και παράγωγων προϊόντων που συνδέονται με την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 995/2010 (L 150).

32ζγ. Ωσμωτική ενέργεια: ενέργεια που δημιουργείται από τη διαφορά συγκέντρωσης αλατιού μεταξύ δύο ρευστών, όπως γλυκού νερού και αλμυρού νερού.

32ζδ. Αποδοτικότητα συστήματος: η επιλογή ενεργειακά αποδοτικών λύσεων που επιτρέπουν μια οικονομικά αποδοτική πορεία απανθρακοποίησης, πρόσθετη ευελιξία και την αποδοτική χρήση των πόρων.

32ζε. Συντοπισμένη αποθήκευση ενέργειας: εγκατάσταση αποθήκευσης ενέργειας, συνδυασμένη με εγκατάσταση παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και συνδεδεμένη με το ίδιο σημείο πρόσβασης στο δίκτυο.

32ζστ. Ηλιοηλεκτρικό όχημα: μηχανοκίνητο όχημα εξοπλισμένο με σύστημα μετάδοσης ισχύος, που περιέχει μόνο μη περιφερειακές ηλεκτρικές μηχανές, ως μετατροπέα ενέργειας, με ηλεκτρικό επαναφορτιζόμενο σύστημα αποθήκευσης ενέργειας, το οποίο μπορεί να επαναφορτίζεται εξωτερικά, και με φωτοβολταϊκούς συλλέκτες ενσωματωμένους στο όχημα.

32ζζ. Καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών: καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα, όπως ορίζονται στο σημείο 32λγ, υδρογόνο χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, όπως ορίζεται στην περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 5215/2025 (Α' 116), περί ορισμών και συνθετικά αέρια και υγρά καύσιμα των οποίων το ενεργειακό περιεχόμενο προέρχεται από υδρογόνο χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, τα οποία πληρούν το ελάχιστο όριο μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά εβδομήντα τοις εκατό (70%) σε σύγκριση με το συγκριτικό ορυκτό καύσιμο για ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης, όπως ορίζεται στη μεθοδολογία που έχει εγκριθεί σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 29α της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (L 328).

32ζη. Ενωσιακή Βάση Δεδομένων («Union Database, UDB»): η βάση δεδομένων που δημιουργείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, δυνάμει του άρθρου 31α της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, η οποία επιτρέπει, σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, την ιχνηλάτηση των υγρών και αερίων ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα.

33. Κατά τα λοιπά, για την εφαρμογή του παρόντος, ισχύουν συμπληρωματικά οι ορισμοί των ν. 2773/1999 (Α' 286), 3054/2002 (Α' 230), 4001/2011, 4342/2015 (Α' 143), 4685/2020 (Α' 92) και 4951/2022 (Α' 129), καθώς και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ'

εξουσιοδότησή τους. Επίσης, ισχύουν οι ορισμοί της εκτελεστικής και κατ' εξουσιοδότηση δευτερογενούς νομοθεσίας που έχει εκδοθεί ή εκδίδεται δυνάμει της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με κοινούς κανόνες για τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου, και με την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791 και την κατάργηση της οδηγίας 2009/73/ΕΚ (L 15.7.2024).»

Άρθρο 5

Εθνικοί στόχοι - Τροποποίηση άρθρου 1 ν. 3468/2006

(άρθρο 3 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 2 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Στο άρθρο 1 του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί σκοπού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) στην παρ. 1, αα) πριν από τις λέξεις «και προωθείται» προστίθενται οι λέξεις «, όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία (ΕΕ) 2023/2413 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Οκτωβρίου 2023 για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και της οδηγίας 98/70/ΕΚ όσον αφορά την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, και την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου» (L 31.10.2023)», αβ) μετά τη λέξη «παραγωγή» διαγράφεται η λέξη «ηλεκτρικής», β) στην παρ. 3 οι λέξεις «στο τριάντα δύο τοις εκατό (32%) ή σε οποιοδήποτε άλλο μερίδιο καθορίζεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση» αντικαθίστανται από τις λέξεις «σε ποσοστό σαράντα δύο κόμμα πέντε τοις εκατό (42,5 %)», γ) στην παρ. 4 οι λέξεις «στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (B' 4893/2019)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στην υπ' αρ. 3/19.12.2024 απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής «Κύρωση του αναθεωρημένου Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (Ε.Σ.Ε.Κ.) (B'6983)» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1

Σκοπός

1. Με τον παρόντα ενσωματώνεται η Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (L 328), όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία (ΕΕ) 2023/2413 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Οκτωβρίου 2023 για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και της οδηγίας 98/70/ΕΚ όσον αφορά την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, και την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου» (L 31.10.2023) και προωθείται η παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (Α.Π.Ε.) και μονάδες Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.).

2. Η προστασία του κλίματος, μέσω της προώθησης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., αποτελεί περιβαλλοντική και ενεργειακή προτεραιότητα υψίστης σημασίας.

3. Η Ελλάδα συνεργάζεται με τα υπόλοιπα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έτσι ώστε συλλογικά το μερίδιο της ενέργειας από Α.Π.Ε. στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2030 να ανέρχεται τουλάχιστον σε ποσοστό σαράντα δύο κόμμα πέντε τοις εκατό (42,5 %).

4. Η συνεισφορά της Ελλάδας στην επίτευξη του δεσμευτικού στόχου της παρ. 3 καθορίζεται στην υπ' αρ. 3/19.12.2024 απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής «Κύρωση του αναθεωρημένου Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (Ε.Σ.Ε.Κ.) (Β' 6983).»

Άρθρο 6

Πληροφόρηση και κατάρτιση για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 2Γ ν. 3468/2006

(άρθρο 18 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 8 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Στο άρθρο 2Γ του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί πληροφόρησης και κατάρτισης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον παράτιτλο το έτος «2011» αντικαθίσταται από το έτος «2001», β) στην παρ. 1, β) στο τέλος του πρώτου εδαφίου προστίθενται οι λέξεις «, καθώς και των λοιπών κατά περίπτωση αρμόδιων φορέων», ββ) στο δεύτερο εδάφιο, η περ. γ) αντικαθίσταται, γ) στο τέλος της περ. δ), προστίθενται οι λέξεις «στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης», δ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2, μετά τις λέξεις «Περιβάλλοντος και Ενέργειας» προστίθενται οι λέξεις «, σε συνεργασία με το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας», ε) προστίθεται παρ. 3 και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 2Γ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 2Γ

Πληροφόρηση και κατάρτιση

(άρθρο 18 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 8 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

1. Όλες οι πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα στήριξης για την ενημέρωση των ενδιαφερομένων, ιδίως των ευάλωτων και χαμηλού εισοδήματος καταναλωτών, αυτοκαταναλωτών ενέργειας από Α.Π.Ε., κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας, κατασκευαστών, εγκαταστατών, αρχιτεκτόνων, προμηθευτών εξοπλισμού και συστημάτων θέρμανσης, ψύξης και ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και των προμηθευτών οχημάτων, συμβατών με τη χρήση Α.Π.Ε. και ευφώνων συστημάτων μεταφορών αναρτώνται στους ιστότοπους του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας, καθώς και των λοιπών κατά περίπτωση αρμόδιων φορέων.

Ειδικότερα μέσω των ιστότοπων παρέχονται πληροφορίες:

α) Ωστε να λαμβάνεται υπόψη ο βέλτιστος συνδυασμός ενέργειας από Α.Π.Ε., των τεχνολογιών υψηλής απόδοσης, καθώς και της τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης, κατά τον σχεδιασμό, προγραμματισμό, τη δόμηση και την ανακαίνιση βιομηχανικών, εμπορικών ή οικιστικών ζωνών.

β) Για το καθαρό όφελος, το κόστος και την ενεργειακή απόδοση του εξοπλισμού και των συστημάτων για τη χρήση θέρμανσης, ψύξης και ηλεκτρισμού από Α.Π.Ε..

γ) Για τα διαθέσιμα καθεστάτα πιστοποίησης ή ισοδύναμα χαρακτηρισμού για τους εγκαταστάτες και τους σχεδιαστές όλων των μορφών συστημάτων θέρμανσης και ψύξης από Α.Π.Ε. στα κτίρια, τη βιομηχανία και τη γεωργία, για τους εγκαταστάτες ηλιακών φωτοβολταϊκών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένης της αποθήκευσης ενέργειας και για

εγκαταστάτες σημείων επαναφόρτισης που επιτρέπουν την ανταπόκριση στη ζήτηση, σύμφωνα με τα κριτήρια του Παραρτήματος 8 του παρόντος.

δ) Για τους εγκαταστάτες της ως άνω περ. γ), οι οποίοι διαθέτουν τα σχετικά προσόντα ή είναι πιστοποιημένοι στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σε συνεργασία με το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας, εκπονεί κατάλληλα προγράμματα ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης, παροχής οδηγιών ή κατάρτισης, όπου κρίνεται σκόπιμο και με τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, για την ενημέρωση των πολιτών για τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να ασκούν τα δικαιώματά τους ως ενεργοί πελάτες και για τα πλεονεκτήματα και τις πρακτικές λεπτομέρειες, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών και οικονομικών πτυχών, της ανάπτυξης και της χρήσης ενέργειας από Α.Π.Ε., και μέσω της αυτοκατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή στο πλαίσιο κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, η εκπόνηση των προγραμμάτων της παρ. 1 δύναται να ανατίθεται και σε άλλους φορείς.

3. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και το κατά περίπτωση αρμόδιο Υπουργείο, κατόπιν εισήγησης του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας: α) σχεδιάζουν κατάλληλα προγράμματα κατάρτισης εγκαταστατών που οδηγούν σε πιστοποίηση ή σε ισοδύναμο με αυτή χαρακτηρισμό, τα οποία καλύπτουν τεχνολογία θέρμανσης και ψύξης από Α.Π.Ε., ηλιακά φωτοβολταϊκά συστήματα, συμπεριλαμβανομένης της αποθήκευσης ενέργειας, σημεία επαναφόρτισης που επιτρέπουν την ανταπόκριση στη ζήτηση, και τις πλέον πρόσφατες σχετικές καινοτόμες λύσεις, υπό την προϋπόθεση ότι είναι συμβατά με τα διαθέσιμα καθεστώτα πιστοποίησης ή ισοδύναμα καθεστώτα χαρακτηρισμού, και β) λαμβάνουν μέτρα για την προώθηση της συμμετοχής στα εν λόγω προγράμματα κατάρτισης, ιδίως από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και αυτοαπασχολούμενους. Για την κατάρτιση επαρκούς αριθμού εγκαταστατών, δύνανται να συνάπτονται εθελοντικές συμφωνίες με τους σχετικούς παρόχους τεχνολογίας και προμηθευτές.

Αν εντοπιστεί σημαντική διαφορά μεταξύ του διαθέσιμου και του αναγκαίου αριθμού εκπαιδευμένων και ειδικευμένων εγκαταστατών, λαμβάνονται μέτρα για την αντιμετώπιση αυτής της διαφοράς. Στους ιστότοπους των κατά περίπτωση αρμόδιων φορέων, αναρτάται κατάλογος των εγκαταστατών που είναι πιστοποιημένοι ή ειδικευμένοι, ο οποίος ενημερώνεται τακτικά. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, η εκπόνηση των προγραμμάτων της παρούσας δύναται να ανατίθεται και σε άλλους φορείς.»

Άρθρο 7

Κοινά έργα μεταξύ κρατών μελών Θέσπιση πλαισίου συνεργασίας - Τροποποίηση άρθρου 32B ν. 3468/2006 (άρθρα 9 και 10 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 4 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Στο άρθρο 32B του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί κοινών έργων μεταξύ κρατών μελών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθεται παρ. 1Α, β) στην παρ. 2 η λέξη «επεκτάθηκε» αντικαθίσταται από τη λέξη «ανακαινίσθηκε», γ) στην παρ. 3, γα) στην περ. α) η λέξη «επεκταθείσα» αντικαθίσταται από τη λέξη «ανακαινισθείσα», γβ) στην περ. β) η λέξη «καταλογίζεται» αντικαθίσταται από τις λέξεις «πρόκειται να καταλογιστεί», γγ) η περ. γ) αντικαθίσταται, δ) στην παρ. 5, οι λέξεις «τη συμφωνία των συμμετεχόντων κρατών, σύμφωνα

με την παρ. 3» αντικαθίστανται από τις λέξεις «συμφωνία της Ελλάδος και του κράτους μέλους που έχει προσδιοριστεί σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 3», ε) στην παρ. 6 οι λέξεις «κοινής αίτησης με άλλο κράτος μέλος» αντικαθίστανται από τη λέξη «αίτησης», στ) προστίθεται παρ. 6Α, ζ) στην παρ. 8, ζα) στο εισαγωγικό εδάφιο, οι λέξεις «την παρ. 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «την περ. β) της παρ. 7», ζβ) στην περ. α), οι λέξεις «της παρ. 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 7», ζγ) στην περ. β), οι λέξεις «της παρ. 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του τελευταίου εδαφίου της παρ. 7» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 32B διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 32B

Κοινά έργα μεταξύ κρατών μελών

(άρθρα 9 και 10 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 4 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

1. Η συνεργασία της Ελλάδας με ένα ή περισσότερα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι δυνατή για κοινά έργα οποιουδήποτε τύπου, τα οποία αφορούν την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές. Στην εν λόγω συνεργασία μπορούν να συμμετέχουν ιδιωτικοί φορείς.

1Α. Κατόπιν συμφωνίας μεταξύ της Ελλάδας και ενός ή περισσότερων κρατών μελών ως προς τη θέσπιση πλαισίου συνεργασίας για κοινά έργα για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η Ελλάδα επιδιώκει: α) έως την 31η Δεκεμβρίου 2030, να συμφωνήσει για τη δημιουργία τουλάχιστον δύο (2) κοινών έργων, β) έως την 31η Δεκεμβρίου 2033, εφόσον η ετήσια κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας υπερβαίνει τις εκατό (100) τεραβατώρες (TWh), να συμφωνήσει για τη δημιουργία τρίτου κοινού έργου.

Ο προσδιορισμός κοινών υπεράκτιων έργων ανανεώσιμης ενέργειας συνάδει με τις ανάγκες που προσδιορίζονται στα υψηλού επιπέδου στρατηγικά ενοποιημένα σχέδια ανάπτυξης υπεράκτιων δικτύων για κάθε θαλάσσια λεκάνη που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/869 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ης Μαΐου 2022 σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 715/2009, (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2019/943 και των οδηγιών 2009/73/ΕΚ και (ΕΕ) 2019/944 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 347/2013 (L 152) και στο ενωσιακό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων του στοιχείου β) της παρ. 1 του άρθρου 30 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (L 158), αλλά μπορεί να υπερβαίνει τις εν λόγω ανάγκες και μπορεί να περιλαμβάνει τοπικές και περιφερειακές αρχές και ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Πριν από τη συμφωνία δημιουργίας κοινών έργων διασφαλίζεται ότι δεν θίγεται η εθνική ασφάλεια και άμυνα της χώρας. Σε κάθε συμφωνία συνεργασίας, για τη δίκαιη κατανομή του κόστους και των οφελών των κοινών έργων μεταξύ της Ελλάδας και του άλλου κράτους μέλους, γίνεται αναφορά του συνόλου του σχετικού κόστους και των οφελών του κοινού έργου.

Οι συμφωνίες συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της ημερομηνίας κατά την οποία αναμένεται να τεθούν σε λειτουργία τα κοινά έργα, κοινοποιούνται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Τα έργα που χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους, στο πλαίσιο του μηχανισμού χρηματοδότησης της Ένωσης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, που θεσπίστηκε με τον

Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2020/1294 της Επιτροπής της 15ης Σεπτεμβρίου 2020 για τον μηχανισμό χρηματοδότησης της Ένωσης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές (L 303), συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας.

2. Το ποσοστό ή η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται από οποιοδήποτε κοινό έργο στην ελληνική επικράτεια, το οποίο άρχισε να λειτουργεί, μετά την 25η Ιουνίου 2009, ή από την αυξημένη δυναμικότητα εγκατάστασης που ανακαινίσθηκε μετά την ημερομηνία αυτή, και η οποία καταλογίζεται στο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές άλλου κράτους μέλους για την εκτίμηση της συμμόρφωσης προς την Οδηγία 2009/28/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 2009 σχετικά με την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και την τροποποίηση και τη συνακόλουθη κατάργηση των οδηγιών 2001/77/ΕΚ και 2003/30/ΕΚ (L 140), κοινοποιείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

3. Η κοινοποίηση της παρ. 2:

α) περιγράφει την προτεινόμενη εγκατάσταση ή ταυτοποιεί την ανακαινισθείσα εγκατάσταση,

β) προσδιορίζει το ποσοστό ή την ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης που παράγεται από την εγκατάσταση, η οποία πρόκειται να καταλογιστεί στο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές άλλου κράτους μέλους,

γ) προσδιορίζει το κράτος μέλος στο όνομα του οποίου πραγματοποιείται η κοινοποίηση και

δ) διευκρινίζει την περίοδο, σε ολόκληρα ημερολογιακά έτη, κατά την οποία η ηλεκτρική ενέργεια ή θέρμανση ή ψύξη, η οποία παράγεται από την εγκατάσταση από ανανεώσιμες πηγές, πρόκειται να καταλογιστεί στο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές άλλου κράτους μέλους.

4. Η διάρκεια ενός κοινού έργου του παρόντος μπορεί να εκτείνεται πέραν του 2030.

5. Οι κοινοποιήσεις του παρόντος δεν τροποποιούνται ή αποσύρονται, χωρίς συμφωνία της Ελλάδος και του κράτους μέλους που έχει προσδιοριστεί σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 3.

6. Η Ελλάδα, μετά από την κατάθεση αίτησης, κατά τη διαδικασία του παρόντος, δύναται να λαμβάνει από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ειδική τεχνική βοήθεια και συνδρομή για την υλοποίηση των έργων αυτών.

6Α. Με βάση τους ενδεικτικούς στόχους για την παραγωγή ενέργειας από υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές που πρόκειται να αναπτυχθούν σε κάθε θαλάσσια λεκάνη, οι οποίοι προσδιορίζονται στο άρθρο 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/869 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2022 σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 715/2009, (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2019/943 και των οδηγιών 2009/73/ΕΚ και (ΕΕ) 2019/944 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 347/2013 (L 152), δημοσιεύονται από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) πληροφορίες σχετικά με τις ποσότητες ενέργειας από υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που πρόκειται να δημοπρατηθούν, λαμβάνοντας υπόψη την τεχνική και οικονομική δυνατότητα για την υποδομή δικτύου και τις δραστηριότητες που ήδη λαμβάνουν χώρα. Κατά την κατάρτιση των θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων γίνεται προσπάθεια για την κατανομή χώρου για υπεράκτια έργα ανανεώσιμης

ενέργειας, λαμβάνοντας υπόψη τις δραστηριότητες που ήδη πραγματοποιούνται στις επηρεαζόμενες περιοχές. Σε κοινά έργα υπεράκτιας ανανεώσιμης ενέργειας μπορούν να περιλαμβάνονται κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας.

7. Εντός τριών (3) μηνών από το τέλος κάθε έτους της περιόδου της περ. δ) της παρ. 3, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας κοινοποιεί επιστολή προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην οποία αναφέρονται: α) η συνολική ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης, η οποία παρήχθη από ανανεώσιμες πηγές, κατά τη διάρκεια του εν λόγω έτους, από την εγκατάσταση, η οποία αποτελεί αντικείμενο της κοινοποίησης του παρόντος, και β) η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης, η οποία παρήχθη από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, κατά τη διάρκεια του εν λόγω έτους, από την εν λόγω εγκατάσταση και η οποία καταλογίζεται στο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, άλλου κράτους μέλους, σύμφωνα με τους όρους της κοινοποίησης. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας υποβάλλει κοινοποίηση στο κράτος μέλος εξ ονόματος του οποίου πραγματοποιείται η κοινοποίηση και στην Επιτροπή.

8. Για τους σκοπούς του παρόντος, η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές, η οποία κοινοποιείται σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 7:

α) αφαιρείται από την ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές, η οποία λαμβάνεται υπόψη κατά τον υπολογισμό του μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές της χώρας, στο πλαίσιο της κοινοποίησης της παρ. 7 και

β) προστίθεται στην ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές, η οποία συμπεριλαμβάνεται κατά τον υπολογισμό του μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές του κράτους μέλους, που λαμβάνει την κοινοποίηση του τελευταίου εδαφίου της παρ. 7.»

Άρθρο 8

Συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 32ΣΤΔ ν. 3468/2006

(παρ. 1 άρθρου 28 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

Στην παρ. 1 του άρθρου 32ΣΤΔ του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας, σύμφωνα με το άρθρο 32Z,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου των ανανεώσιμων καυσίμων και των καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, σύμφωνα με τα άρθρα 32Z και 32ZA,», β) οι λέξεις «συμπεριλαμβανομένης, όπου απαιτείται, και της ανταλλαγής δεδομένων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και στο πλαίσιο αυτό ανταλλάσσουν, όπου απαιτείται, δεδομένα» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με σκοπό την ελαχιστοποίηση του κινδύνου πολλαπλής διεκδίκησης μεμονωμένων παρτίδων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως αρμόδια για την τήρηση των κριτηρίων αιφορίας και μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου των ανανεώσιμων καυσίμων και των καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, σύμφωνα με τα άρθρα 32Z και 32ZA, συνεργάζεται με τις αντίστοιχες αρχές άλλων κρατών μελών και με αναγνωρισμένα εθελοντικά και εθνικά καθεστάτα, και στο πλαίσιο αυτό ανταλλάσσουν, όπου απαιτείται, δεδομένα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ**ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗΣ****Άρθρο 9****Περιοχές Επιτάχυνσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Αντικατάσταση άρθρου 7Α ν. 3468/2006****(άρθρο 15γ Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 6 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)**

Το άρθρο 7Α του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί περιοχών πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 7Α

Περιοχές Επιτάχυνσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

(άρθρο 15γ Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 6 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

1. Οι Περιοχές Επιτάχυνσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) είναι υποσύνολο των αναγκαίων περιοχών για την ανάπτυξη φωτοβολταϊκών και χερσαίων αιολικών σταθμών, όπως ορίζονται στην υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/144627/3247/2025 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Χαρτογράφηση των περιοχών για την επίτευξη του στόχου για την ανανεώσιμη ενέργεια στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας το 2050, σύμφωνα με την παρ. 18 του άρθρου 33 του ν. 4936/2022» (Β' 7365), σύμφωνα ιδίως με το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Οι Περιοχές Επιτάχυνσης είναι περιοχές με εγκαταστάσεις σταθμών Α.Π.Ε. και σχετικές με αυτούς υποδομές, όπως τα δίκτυα, οι υποδομές αποθήκευσης ή ό,τι άλλο απαιτείται για τη σύνδεσή τους, που δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για γεωργικούς σκοπούς για την επίτευξη των ποσοτικών στόχων της υπ' αρ. 3/18.12.2024 απόφασης του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής «Κύρωση του αναθεωρημένου Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ)» (Β' 6983) για τα έτη 2030 και 2050.

Οι περιοχές αυτές βρίσκονται εκτός:

α) προστατευόμενων περιοχών της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 1650/1986 (Α' 160), των μείζονων μεταναστευτικών οδών για τα πτηνά και τα θαλάσσια θηλαστικά, εξαιρουμένων των τεχνητών και κατασκευασμένων επιφανειών εντός των περιοχών αυτών, όπως οροφές, χώροι στάθμευσης ή υποδομές μεταφορών,

β) περιοχών, όπου η ανάπτυξη συγκεκριμένης κατηγορίας ή τεχνολογίας τύπων έργων Α.Π.Ε. αναμένεται να έχει σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/ οικ.107017/28.8.2006 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42// ΕΚ σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και

προγραμμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001» (Β' 1225).

2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν εισήγησης της Γενικής Γραμματείας Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος, η οποία προηγουμένως έχει εκπονήσει Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, ορίζονται οι Περιοχές Επιτάχυνσης για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.), εφόσον δεν επέρχονται σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις σε προστατευόμενες περιοχές της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 1650/1986 και σε περιοχές των μείζονων μεταναστευτικών οδών για τα πτηνά και τα θαλάσσια θηλαστικά. Για την έκδοση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, απαιτούνται η έγκριση της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και η γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΧΩ.Θ.Α.).

Με την ίδια απόφαση:

α) ορίζεται το μέγεθος της κάθε Περιοχής Επιτάχυνσης για Α.Π.Ε., λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες και τις απαιτήσεις του τύπου ή των τύπων της τεχνολογίας, διασφαλίζοντας ότι συμβάλλουν στην επίτευξη των ποσοτικών στόχων του Ε.Σ.Ε.Κ. για το 2030 και το 2050,

β) ορίζονται οι όροι και οι κανόνες ανάπτυξης των έργων Α.Π.Ε. και των σχετικών υποδομών τους, όπως τα δίκτυα, οι υποδομές αποθήκευσης ή ό,τι άλλο απαιτείται για τη σύνδεσή τους, καθώς και η κατανομή των περιοχών εγκατάστασης και η μέγιστη ισχύς των έργων σε κάθε περιοχή εγκατάστασης,

γ) θεσπίζονται οι κατευθύνσεις, όροι και τα μέτρα μετριασμού για την προστασία του περιβάλλοντος, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/2006 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, δ) δύναται είτε να δοθεί προτεραιότητα σε τεχνητές και κατασκευασμένες επιφάνειες, όπως στέγες και προσόψεις κτιρίων, υποδομές μεταφορών και στο άμεσο περιβάλλον τους, χώροι στάθμευσης, αγροκτήματα, χώροι αποβλήτων, βιομηχανικοί χώροι, ορυχεία, τεχνητά εσωτερικά υδατικά συστήματα, λίμνες ή ταμιευτήρες και, κατά περίπτωση, χώροι επεξεργασίας αστικών λυμάτων, καθώς και υποβαθμισμένα εδάφη που δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για γεωργικούς σκοπούς, είτε να εξαιρεθούν συγκεκριμένοι τύποι τεχνολογιών και ιδίως οι σταθμοί καύσης βιομάζας και οι υδροηλεκτρικοί σταθμοί,

ε) περιγράφεται η αξιολόγηση που πραγματοποιήθηκε για τον προσδιορισμό της περιοχής επιτάχυνσης με αναφορά στα μέτρα μετριασμού, και

στ) δύναται να χορηγηθούν κίνητρα αδειοδότησης ή και άλλα κίνητρα, μη χρηματοδοτικής φύσεως, στους σταθμούς Α.Π.Ε που εγκαθίστανται εντός της κάθε Περιοχής Επιτάχυνσης Α.Π.Ε..

3. Μετά τη δημοσιοποίησή τους με τη διαδικασία της παρ. 2, οι Περιοχές Επιτάχυνσης σταθμών Α.Π.Ε. επανεξετάζονται περιοδικά, κατά περίπτωση, ιδίως στο πλαίσιο της επικαιροποίησης των ενοποιημένων εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018 για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 663/2009 και (ΕΚ) 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του

Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 328).

4. Εφόσον τα έργα εκτελούνται σε συμμόρφωση με τα μέτρα μετριασμού της περ. γ) της παρ. 2 του παρόντος, τεκμαίρεται ότι δεν παραβιάζουν τις διατάξεις προστασίας οικοτόπων και ειδών που έχουν θεσπιστεί κατ' εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 6 και της παρ. 1 του άρθρου 11 της υπ' αρ. 33318/3028/1998 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας, Εμπορικής Ναυτιλίας και Πολιτισμού «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας» (Β' 1289), των άρθρων 5 και 6 της υπό στοιχεία Η.Π. 37338/1807/Ε.103/2010 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, «Περί διατήρησης των άγριων πτηνών», του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ» (Β' 1495) και της υποπερ. α.1) της περ. α) του άρθρου 4 του π.δ. 51/2007 (Α' 54), με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 7Β του παρόντος. Όταν νέα μέτρα μετριασμού για τη μεγαλύτερη δυνατή πρόληψη της θανάτωσης ή ενόχλησης προστατευόμενων ειδών ή οποιωνδήποτε άλλων περιβαλλοντικών επιπτώσεων, δεν έχουν δοκιμαστεί ευρέως όσον αφορά την αποτελεσματικότητά τους, επιτρέπεται η εφαρμογή τους για ένα ή περισσότερα πιλοτικά έργα για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη, υπό την προϋπόθεση ότι τα αποτελέσματα των εν λόγω μέτρων παρακολουθούνται στενά και ότι αναλαμβάνονται αμέσως οι απαιτούμενες ενέργειες εάν αποδειχθούν ανεπαρκή.»

Άρθρο 10

Περιβαλλοντική αδειοδότηση των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στις Περιοχές Επιτάχυνσης - Προσθήκη άρθρου 7Β στον ν. 3468/2006

(άρθρο 16α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Στον ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 7Β, ως εξής:

«Άρθρο 7Β

Περιβαλλοντική αδειοδότηση των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στις Περιοχές Επιτάχυνσης

(άρθρο 16α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

1. Τα έργα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) που εγκαθίστανται εντός Περιοχών Επιτάχυνσης, σύμφωνα με τους όρους και τα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος της παρ. 2 του άρθρου 7Α, εξαιρούνται από τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης και την ειδική οικολογική αξιολόγηση του ν. 4014/2011 (Α' 209), σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του παρόντος.

2. Οι φορείς των έργων Α.Π.Ε. κατηγορίας Α που εγκαθίστανται εντός μίας Περιοχής Επιτάχυνσης, πριν από την υποβολή αίτησης για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης στον αρμόδιο Διαχειριστή, υποβάλλουν στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή αίτηση εξαίρεσης από την περιβαλλοντική αδειοδότηση, σύμφωνα με την παρ. 1, παρέχοντας τις απαραίτητες πληροφορίες και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο απαιτηθεί σχετικά με τα χαρακτηριστικά των έργων Α.Π.Ε. και τη συμμόρφωσή τους με τους κανόνες και τα μέτρα που θεσπίζονται από τη σχετική απόφαση για τη συγκεκριμένη Περιοχή Επιτάχυνσης, για την ανάπτυξη και εγκατάσταση των έργων Α.Π.Ε. και την αντιμετώπιση των τυχόν περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή ολοκληρώνει τον έλεγχο εντός τριάντα (30) ημερών, ή εντός είκοσι (20) ημερών, εφόσον πρόκειται για έργα που προβαίνουν σε ριζική ανανέωση από την ημερομηνία υποβολής όλων των απαιτούμενων πληροφοριών.

Με την ολοκλήρωση του ελέγχου, όπου απαιτείται, η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή εκδίδει για τα έργα βεβαίωση εξαίρεσης από περιβαλλοντική αδειοδότηση ή δεόντως αιτιολογημένη απόφαση, η οποία βασίζεται σε σαφή αποδεικτικά στοιχεία, ότι τα έργα είναι πολύ πιθανό να προκαλέσουν σημαντικές απρόβλεπτες δυσμενείς συνέπειες λόγω της περιβαλλοντικής ευαισθησίας της γεωγραφικής περιοχής στην οποία εγκαθίστανται. Οι συνέπειες αυτές δεν μπορούν να μετριαστούν από τα μέτρα που προσδιορίζονται στις αποφάσεις που ορίζουν Περιοχές Επιτάχυνσης ή προτείνονται από τους φορείς των έργων, και ως εκ τούτου υπόκεινται σε περιβαλλοντική αδειοδότηση. Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου, η διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης διενεργείται, κατά προτεραιότητα, το αργότερο εντός έξι (6) μηνών ή δώδεκα (12) μηνών λόγω δικαιολογημένων εκτάκτων περιστάσεων για έργα υποκατηγορίας Α1, σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 1650/1986 (Α' 160), περί κατάταξης έργων και δραστηριοτήτων, από την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής απόφασης. Οι προθεσμίες του προηγούμενου εδαφίου μειώνονται σε τέσσερις (4) και οκτώ (8) μήνες, αντίστοιχα, για έργα της υποκατηγορίας Α2.

3. Τα έργα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) που εγκαθίστανται εντός Περιοχών Επιτάχυνσης, σύμφωνα με τους όρους και τα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος της παρ. 2 του άρθρου 7Α, υπόκεινται σε περιβαλλοντική αδειοδότηση, υπό την προϋπόθεση ότι προκαλούν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον σε άλλο κράτος μέλος ή το αιτηθεί ένα άλλο κράτος μέλος που ενδέχεται να επηρεαστεί σημαντικά.»

Άρθρο 11

Διαδικασία αδειοδότησης των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στις Περιοχές Επιτάχυνσης - Προσθήκη άρθρου 7Γ στον ν. 3468/2006

(άρθρα 16 και 16α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Στον ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 7Γ ως εξής:

«Άρθρο 7Γ

Διαδικασία αδειοδότησης των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στις Περιοχές Επιτάχυνσης (άρθρα 16 και 16α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

1. Για τους σταθμούς με Άδεια Παραγωγής ή Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο άρθρο 17 της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/114746/4230/30.11.2020 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας Ειδικών Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ)» (Β' 5291).

Η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή η απόρριψη αίτησης εκδίδεται εντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αντιρρήσεων, εφόσον δεν έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις για το εν λόγω έργο, άλλως εντός δέκα (10) ημερών, είτε από το πέρας της προθεσμίας που έχει ο αιτών για να υποβάλει τις απόψεις του κατά των αντιρρήσεων, είτε από την υποβολή των απόψεων, κατά τα προβλεπόμενα στο όγδοο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 4685/2020.

2. Για τους εξαιρούμενους σταθμούς, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σύμφωνα με το άρθρο 34 του ν. 4951/2022 (Α' 129).

3. Για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σε σταθμό Α.Π.Ε., ο αρμόδιος Διαχειριστής δύναται να ζητήσει συμπληρωματικά έγγραφα και στοιχεία, καθώς και διευκρινίσεις επί των ήδη υποβληθέντων εγγράφων, εντός είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, άλλως η αίτηση τεκμαίρεται πλήρης. Η μη προσκόμιση των συμπληρωματικών στοιχείων από τον αιτούντα, εντός της τεθείσας προθεσμίας, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των είκοσι (20) ημερών, καθιστά απαράδεκτη την αίτηση. Ο αρμόδιος Διαχειριστής, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 89 του ν. 4951/2022, κατατάσσει την αίτηση και ενημερώνει σχετικά τον ενδιαφερόμενο, εξετάζει την αίτηση και χορηγεί τη νέα Οριστική Προσφορά Σύνδεσης με την επιφύλαξη της παρ. 7, εντός τριάντα (30) ημερών από την παρέλευση, είτε της προθεσμίας των είκοσι (20) ημερών του δευτέρου εδαφίου, σε περίπτωση που δεν ζητηθούν συμπληρωματικά ή διευκρινιστικά στοιχεία, είτε από την ημερομηνία υποβολής των συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων.

4. Για τη σύναψη της Σύμβασης Σύνδεσης, αν προβλέπεται η υπογραφή κύριου τεύχους και συμπληρώματος, υπογράφονται το κύριο τεύχος εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος και το συμπλήρωμα εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος. Αν η Σύμβαση Σύνδεσης δεν χωρίζεται σε κύριο τεύχος και συμπλήρωμα, αλλά αποτελεί ένα ενιαίο κείμενο, συνάπτεται εντός προθεσμίας σαράντα πέντε (45) ημερών από την υποβολή της αίτησης.

5. Για την έκδοση Άδειας Εγκατάστασης, η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης, δύναται να ζητήσει διευκρινήσεις ή συμπληρώσεις των ήδη υποβληθέντων εγγράφων και στοιχείων εντός τακτής προθεσμίας, άλλως η αίτηση θεωρείται πλήρης. Η Άδεια Εγκατάστασης εκδίδεται εντός δέκα (10) ημερών από την παρέλευση είτε της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου σε περίπτωση που δεν ζητηθούν συμπληρωματικά ή διευκρινιστικά στοιχεία είτε από την ημερομηνία υποβολής των συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων.

6. Η διαδικασία σύναψης Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης ή η έκδοση βεβαίωσης απευθείας συμμετοχής στην αγορά από την εταιρεία Δ.Α.Π.Ε.Π. Α.Ε. δεν μπορεί να υπερβαίνει τις πέντε (5) ημέρες από την υποβολή της σχετικής αίτησης.

7. Ειδικότερα για σταθμούς Α.Π.Ε., με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση των εκατόν πενήντα (150) κιλοβάτ (kW), με την επιφύλαξη του άρθρου 38 του ν. 4951/2022 περί γνωστοποιούμενων σταθμών:

α) η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης χορηγείται από τον αρμόδιο Διαχειριστή εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της αίτησης,

β) η Σύμβαση Σύνδεσης δεν χωρίζεται σε κύριο τεύχος και συμπλήρωμα, αλλά αποτελεί ένα ενιαίο κείμενο, και συνάπτεται εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της αίτησης,

γ) η διαδικασία σύναψης Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης ή η έκδοση της βεβαίωσης απευθείας συμμετοχής στην αγορά από την εταιρεία Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. δεν μπορεί να υπερβαίνει τις πέντε (5) ημέρες από την υποβολή της σχετικής αίτησης.»

Άρθρο 12

Διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στις Περιοχές Επιτάχυνσης - Προσθήκη άρθρου 7Α στον ν. 3468/2006

(άρθρα 16 και 16α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Στον ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 7Α ως εξής:

«Άρθρο 7Α

Διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στις Περιοχές Επιτάχυνσης (άρθρα 16 και 16α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

1. Η διαδικασία αδειοδότησης και σύνδεσης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.), συμπεριλαμβανομένων των εξαιρούμενων σταθμών, που εγκαθίστανται εντός περιοχών επιτάχυνσης, δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες από την υποβολή της αίτησης για έκδοση της βεβαίωσης ή της βεβαίωσης ειδικών έργων από τον φορέα αδειοδότησης Α' φάσης έως και την έκδοση της άδειας λειτουργίας από την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή. Για τους εξαιρούμενους σταθμούς η διαδικασία αδειοδότησης άρχεται από την υποβολή της αίτησης για την έκδοση Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης και λήγει με τη σύνδεση των σταθμών από τον αρμόδιο Διαχειριστή και την έκδοση της σχετικής βεβαίωσης ηλεκτρισμού. Αν συμπεριληφθούν στις αναγκαίες περιοχές της παρ. 1 του άρθρου 7Α και περιοχές εγκατάστασης υπεράκτιων σταθμών και υποσύνολο αυτών συμπεριληφθεί στις περιοχές επιτάχυνσης, η διαδικασία αδειοδότησης και σύνδεσης των σταθμών αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνει τους είκοσι τέσσερις (24) μήνες. Ειδικά για σταθμούς που προβαίνουν σε ριζική ανανέωση και σταθμούς με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση των εκατόν πενήντα (150) κιλοβάτ (kW), η διαδικασία αδειοδότησης και σύνδεσής τους δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες. Σε περίπτωση υπεράκτιων σταθμών, η ανωτέρω διαδικασία δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες.

Οι προθεσμίες του πρώτου και τρίτου εδαφίου δύναται να παρατείνονται κατά έξι (6) μήνες, ενώ οι προθεσμίες του τέταρτου και πέμπτου εδαφίου δύναται να παρατείνονται κατά τρεις (3) και έξι (6) μήνες αντίστοιχα, όταν δικαιολογείται δεόντως λόγω έκτακτων περιστάσεων, ιδίως όταν αυτές απαιτούν παρατεταμένες περιόδους που απαιτούνται για αξιολογήσεις βάσει του

εφαρμοστέου περιβαλλοντικού δικαίου της Ένωσης, και για τις οποίες έκτακτες περιστάσεις ενημερώνονται σχετικά ο κάτοχος του σταθμού και η Υπηρεσία μίας Στάσης του άρθρου 41 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί ανάπτυξης και λειτουργίας του Ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος Αδειοδότησης Έργων Α.Π.Ε..

2. Στη διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης των σταθμών, της διαδικασίας αδειοδότησης για τη ριζική ανανέωση των σταθμών, καθώς και στις προθεσμίες απόκρισης προς τον ενδιαφερόμενο, για τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), τον αρμόδιο Διαχειριστή, την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, την εταιρεία «Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.» και οποιαδήποτε άλλη υπηρεσία ή φορέα, δεν συνυπολογίζονται:

α) ο χρόνος κατασκευής ή ριζικής ανανέωσης των σταθμών παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, των συνδέσεών τους με το δίκτυο και των σχετικών υποδομών δικτύου που είναι αναγκαίες για τη διασφάλιση της σταθερότητας, της αξιοπιστίας και της ασφάλειας του δικτύου,

β) η διάρκεια των διοικητικών σταδίων που απαιτούνται για σημαντικές αναβαθμίσεις του δικτύου, οι οποίες είναι αναγκαίες για τη διασφάλιση της σταθερότητας, της αξιοπιστίας και της ασφάλειας του δικτύου, και

γ) η διάρκεια δικαστικών προσφυγών και ένδικων μέσων, άλλων διαδικασιών ενώπιον δικαστηρίου, και εναλλακτικών μηχανισμών επίλυσης διαφορών, περιλαμβανομένων διαδικασιών προσφυγής και εξωδικαστικών προσφυγών και βοηθημάτων.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 4951/2022

Άρθρο 13

Συνολικός χρόνος αδειοδότησης, σύνδεσης και ανανέωσης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών αποθήκευσης εκτός Περιοχών Επιτάχυνσης - Προσθήκη άρθρου 4Α στον ν. 4951/2022

(άρθρα 16 και 16β Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Στον ν. 4951/2022 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 4Α ως εξής:

«Άρθρο 4Α

Συνολικός χρόνος αδειοδότησης, σύνδεσης και ανανέωσης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών αποθήκευσης εκτός Περιοχών Επιτάχυνσης - Προσθήκη άρθρου 4Α στον ν. 4951/2022

(άρθρα 16 και 16β Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

1. Η διάρκεια αδειοδότησης και σύνδεσης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), συμπεριλαμβανομένων των εξαιρούμενων σταθμών, που εγκαθίστανται εκτός περιοχών

επιτάχυνσης, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) έτη από την υποβολή της αίτησης για την έκδοση της βεβαίωσης ή της βεβαίωσης ειδικών έργων έως και την έκδοση της άδειας λειτουργίας. Για τους εξαιρούμενους σταθμούς η προθεσμία των δύο (2) ετών άρχεται από την υποβολή της αίτησης περιβαλλοντικής αδειοδότησης έως και τη σύνδεση των σταθμών από τον αρμόδιο Διαχειριστή και την έκδοση της βεβαίωσης ηλεκτρισής.

Σε περίπτωση υπεράκτιων σταθμών, η διαδικασία αδειοδότησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη από την υποβολή της αίτησης για τη χορήγηση βεβαίωσης παραγωγού ειδικών έργων έως και την άδεια λειτουργίας, με την επιφύλαξη του τετάρτου εδαφίου, καθώς και των παρ. 2 και 3.

Οι προθεσμίες του τρίτου εδαφίου δύνανται να παρατείνονται κατά έξι (6) μήνες, όταν δικαιολογείται δεόντως λόγω έκτακτων περιστάσεων, ιδίως όταν αυτές απαιτούν παρατεταμένες περιόδους που απαιτούνται για αξιολογήσεις, βάσει του περιβαλλοντικού δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και για τις οποίες έκτακτες περιστάσεις ενημερώνονται σχετικά ο κάτοχος του σταθμού και η Υπηρεσία μίας Στάσης του άρθρου 41.

2. Η διάρκεια αδειοδότησης και σύνδεσης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση των εκατό πενήντα (150) κιλοβάτ (kW), που εγκαθίστανται εκτός Περιοχών Επιτάχυνσης, δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες από την υποβολή της αίτησης για την έκδοση της βεβαίωσης ή της βεβαίωσης ειδικών έργων έως και την έκδοση της άδειας λειτουργίας.

Για τους εξαιρούμενους σταθμούς με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση των εκατόν πενήντα (150) κιλοβάτ (kW), η προθεσμία των δώδεκα (12) μηνών αρχίζει από την υποβολή της αίτησης περιβαλλοντικής αδειοδότησης έως και τη σύνδεση των σταθμών από τον αρμόδιο Διαχειριστή και την έκδοση της σχετικής βεβαίωσης ηλεκτρισής.

Σε περίπτωση υπεράκτιων σταθμών με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση των εκατόν πενήντα (150) κιλοβάτ (kW), η συνολική διάρκεια αδειοδότησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους εικοσι τέσσερις (24) μήνες, είτε από την υποβολή της αίτησης για τη χορήγηση βεβαίωσης παραγωγού ειδικών έργων έως και την άδεια λειτουργίας είτε, σε περίπτωση εξαιρούμενων σταθμών, από την υποβολή της αίτησης περιβαλλοντικής αδειοδότησης, έως και τη σύνδεση των σταθμών από τον αρμόδιο Διαχειριστή και την έκδοση της σχετικής βεβαίωσης ηλεκτρισής.

Οι προθεσμίες της παρούσας δύνανται να παρατείνονται κατά τρεις (3) μήνες, όταν δικαιολογείται δεόντως λόγω έκτακτων περιστάσεων, ιδίως όταν καθυστερεί η ολοκλήρωση της απαιτούμενης περιβαλλοντικής αξιολόγησης, βάσει του περιβαλλοντικού δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε κάθε περίπτωση, ο κάτοχος του σταθμού και η Υπηρεσία μίας Στάσης του άρθρου 41 ενημερώνονται για τις έκτακτες περιστάσεις.

3. Στη διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης ή ριζικής ανανέωσης των σταθμών, καθώς και στις προθεσμίες απόκρισης του φορέα που συμμετέχει στην αδειοδοτική διαδικασία προς τον ενδιαφερόμενο, δεν συνυπολογίζονται:

α) ο χρόνος κατασκευής ή ριζικής ανανέωσης των σταθμών παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, των συνδέσεών τους με το δίκτυο και των σχετικών υποδομών δικτύου που είναι αναγκαίες για τη διασφάλιση της σταθερότητας, της αξιοπιστίας και της ασφάλειας του δικτύου,

β) η διάρκεια των διοικητικών σταδίων για σημαντικές αναβαθμίσεις του δικτύου, οι οποίες είναι αναγκαίες για τη διασφάλιση της σταθερότητας, της αξιοπιστίας και της ασφάλειας του δικτύου, και

γ) η διάρκεια της εκδίκασης των δικαστικών προσφυγών και ένδικων μέσων, άλλων διαδικασιών ενώπιον δικαστηρίου και εναλλακτικών μηχανισμών επίλυσης διαφορών, περιλαμβανομένων διαδικασιών προσφυγής και εξωδικαστικών προσφυγών και βοηθημάτων.

4. Όταν ένα έργο Α.Π.Ε. έχει θεσπίσει τα αναγκαία μέτρα μετριασμού, οποιαδήποτε θανάτωση ή παρενόχληση προστατευόμενων ειδών δεν θεωρείται σκόπιμη. Όταν νέα μέτρα μετριασμού για τη μεγαλύτερη δυνατή πρόληψη της θανάτωσης ή ενόχλησης προστατευόμενων ειδών ή οποιωνδήποτε άλλων περιβαλλοντικών επιπτώσεων, δεν έχουν δοκιμαστεί ευρέως όσον αφορά την αποτελεσματικότητά τους, επιτρέπεται η εφαρμογή τους για ένα ή περισσότερα πιλοτικά έργα για περιορισμένο χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη, υπό την προϋπόθεση ότι τα αποτελέσματα των εν λόγω μέτρων παρακολουθούνται στενά και ότι αναλαμβάνονται αμέσως οι απαιτούμενες ενέργειες, εάν τα ανωτέρω μέτρα αποδειχθούν ανεπαρκή.»

Άρθρο 14

Διάρκεια χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης - Τροποποίηση παρ. 11 και 16 άρθρου 5 ν. 4951/2022

(άρθρο 16β Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

1. Στην παρ. 11 του άρθρου 5 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί οριστικής προσφοράς σύνδεσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται, β) στο τέταρτο εδάφιο, μετά τις λέξεις «ο αρμόδιος Διαχειριστής γνωστοποιεί» προστίθενται οι λέξεις «, εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος,» και η παρ. 11 διαμορφώνεται ως εξής:

«11. Εντός δύο (2) μηνών από την παρέλευση, είτε της προθεσμίας των είκοσι (20) ημερών της παρ. 7, σε περίπτωση που δεν ζητηθούν συμπληρωματικά ή διευκρινιστικά στοιχεία, είτε από την ημερομηνία υποβολής των συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων της παρ. 7, ο αρμόδιος Διαχειριστής κατατάσσει την αίτηση και ενημερώνει σχετικώς τον ενδιαφερόμενο, εξετάζει την αίτηση και χορηγεί την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 89, αποστέλλει την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης στον ενδιαφερόμενο και την κοινοποιεί στον φορέα αδειοδότησης. Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης συνοδεύεται από σκαρίφημα του προτεινόμενου τρόπου σύνδεσης. Ο ενδιαφερόμενος λαμβάνει γνώση, κατόπιν αιτήματός του, της μελέτης για τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Αν προκύπτει αδυναμία σύνδεσης του σταθμού, ο αρμόδιος Διαχειριστής γνωστοποιεί, εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος, την αδυναμία σύνδεσης στον ενδιαφερόμενο, καθώς και τους λόγους της.»

2. Στην παρ. 16 του άρθρου 5 του ν. 4951/2022 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο δεύτερο εδάφιο, μετά τη λέξη «Σύνδεσης» προστίθενται οι λέξεις «και την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης», β) προστίθενται νέα εδάφια, τέταρτο και πέμπτο και η παρ. 16 διαμορφώνεται ως εξής:

«16. Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης ισχύει για τρία (3) έτη από την ημερομηνία χορήγησής της με την επιφύλαξη της παρ. 17. Εντός της διάρκειας ισχύος της ο ενδιαφερόμενος

υποχρεούται να υποβάλει πλήρη αίτηση για τη σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης και την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης.

Εφόσον εντός της διάρκειας ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης εκδοθεί Άδεια Εγκατάστασης για τον σταθμό, η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης και η οικεία Σύμβαση Σύνδεσης παρατείνονται αυτοδίκαια μέχρι τη λήξη της Άδειας Εγκατάστασης, λαμβανομένου υπόψη και του άρθρου 31, περί διασφάλισης υλοποίησης έργων.

Ειδικά για τα Ειδικά Έργα, σε περίπτωση παράτασης της προθεσμίας υποβολής πλήρους αίτησης για την έκδοση Άδειας Εγκατάστασης, σύμφωνα με το άρθρο 31 ή άλλη ειδική διάταξη, η διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, παρατείνεται έως τον χρόνο λήξης της παραταθείσας προθεσμίας.

Για τις περιπτώσεις Ειδικών Έργων που κατά την 30η Απριλίου 2026 η προθεσμία για την υποβολή πλήρους αιτήματος για την έκδοση Άδειας Εγκατάστασης έχει παραταθεί για οποιαδήποτε από τις περιπτώσεις του άρθρου 31 ή άλλης ειδικής διάταξης, ανεξαρτήτως εάν έχει παρέλθει ή μη η διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης και όλες οι σχετικές άδειες και εγκρίσεις, διατηρούνται σε ισχύ ή αναβιώνουν και παρατείνονται, αντιστοίχως, κατ' εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου.

Για περιπτώσεις σταθμών του άρθρου 14, που συνδέονται στο Σύστημα μέσω κοινού υποσταθμού υπερυψηλής τάσης, όπως περιγράφεται στις σχετικές Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης, ο χρόνος υλοποίησης για την κατασκευή των υποσταθμών υπερυψηλής τάσης ή γραμμών μεταφοράς υψηλής ή υπερυψηλής τάσης καθορίζεται από την τελευταία σχετική εκδοθείσα Οριστική Προσφορά Σύνδεσης. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής δύναται να παραταθεί η διάρκεια ισχύος των Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης των σταθμών Α.Π.Ε. του προηγούμενου εδαφίου, μετά από αίτημα των ενδιαφερόμενων, κατά έξι (6) επιπλέον μήνες, αν υποβάλουν Δήλωση Ετοιμότητας για το σύνολο των σταθμών που έχουν λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, εντός της αρχικής διάρκειας ισχύος της κάθε Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, με παράλληλη μείωση των Τιμών Αναφοράς που διέπουν τους εν λόγω σταθμούς κατά πέντε τοις εκατό (5%).»

Άρθρο 15

Διάρκεια αδειοδότησης και σύνδεσης φωτοβολταϊκών σταθμών - Προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 33 του ν. 4951/2022

(άρθρο 16δ Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Στο άρθρο 33 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί σταθμών που εξαιρούνται από τη Βεβαίωση Παραγωγού ή τη Βεβαίωση Ειδικών Έργων, προστίθεται παρ. 8 ως εξής:

«8. Ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς της περ. ιστ) της παρ. 1, η διαδικασία αδειοδότησης, συμπεριλαμβανομένης της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά τις ενενήντα (90) ημέρες, και ειδικότερα:

α) η χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες από την υποβολή της σχετικής αίτησης,

β) η σύναψη της Σύμβασης Σύνδεσης, ως ενιαίου κειμένου, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες από την υποβολή της σχετικής αίτησης,

γ) η σύναψη Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης ή η έκδοση βεβαίωσης απευθείας συμμετοχής στην αγορά από την εταιρεία «Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.» δεν μπορεί να υπερβαίνει τις πέντε (5) ημέρες από την υποβολή της σχετικής αίτησης,

δ) η σύνδεση των σταθμών από τον αρμόδιο Διαχειριστή, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 27, και η έκδοση της βεβαίωσης ηλεκτρισμού δεν μπορούν να υπερβαίνουν τις πέντε (5) ημέρες από την υποβολή της σχετικής αίτησης.»

Άρθρο 16

Διάρκεια χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για Εξαιρούμενους Σταθμούς με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση των εκατόν πενήντα κιλοβάτ - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 34 ν. 4951/2022

Στην παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί οριστικής προσφοράς σύνδεσης για Εξαιρούμενους Σταθμούς, διαγράφονται οι λέξεις «, καθώς και φωτοβολταϊκούς σταθμούς της περ. ιστ) της παρ. 1 του άρθρου 33» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση των εκατόν πενήντα κιλοβάτ (150 kW) η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης χορηγείται εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή της αίτησης.»

Άρθρο 17

Διάρκεια αδειοδότησης γνωστοποιούμενων σταθμών - Τροποποίηση παρ. 3 και Προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 38 του ν. 4951/2022

(άρθρο 16δ Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

1. Στην παρ. 3 του άρθρου 38 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί απλής γνωστοποίησης εγκαταστάσεων για τη σύνδεση σταθμών στο δίκτυο, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «δεκαπέντε (15) ημερών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «πέντε (5) ημερών», β) στην περ. α', β) το τέταρτο εδάφιο αντικαθίσταται, ββ) στο πέμπτο εδάφιο, οι λέξεις «εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση του ενδιαφέροντος για τη σύνδεση του σταθμού» αντικαθίστανται από τις λέξεις «εντός της ως άνω προθεσμίας» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Ο αρμόδιος Διαχειριστής, εντός πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία εκδήλωσης ενδιαφέροντος, ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο σχετικά με την αποδοχή ή απόρριψη της αιτηθείσας σύνδεσης. Ακολούθως:

α. Σε περίπτωση αποδοχής της αιτηθείσας σύνδεσης, ο αρμόδιος Διαχειριστής αποστέλλει στον ενδιαφερόμενο τη Σύμβαση Σύνδεσης, στην οποία αναγράφονται οι όροι σύνδεσης, το κόστος σύνδεσης, τα απαιτούμενα έργα σύνδεσης, ο χρόνος υλοποίησης αυτών, καθώς και κάθε στοιχείο που απαιτείται για την τεκμηρίωση της ανάγκης υλοποίησης των συγκεκριμένων έργων σύνδεσης και του κόστους αυτών.

Ο ενδιαφερόμενος οφείλει, εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών, να υπογράψει τη Σύμβαση Σύνδεσης καταβάλλοντας αντίστοιχα και τη σχετική δαπάνη, προκειμένου να τεθεί σε ισχύ η Σύμβαση.

Η κατασκευή των έργων σύνδεσης ολοκληρώνεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή:

αα) εντός ενός (1) μηνός από την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης, εφόσον δεν απαιτούνται νέα έργα δικτύου διανομής, ή

αβ) εντός τεσσάρων (4) μηνών για σταθμούς που συνδέονται στη χαμηλή τάση, ή

αγ) εντός οκτώ (8) μηνών για σταθμούς που συνδέονται στη Μέση Τάση (Μ.Τ.), εφόσον δεν απαιτούνται εργασίες σε Υποσταθμούς (Υ/Σ) Υψηλής Τάσης (Υ.Τ.) και Μ.Τ., ή

αδ) εντός δεκαοκτώ (18) μηνών, εφόσον απαιτούνται εργασίες κατασκευής νέου Υ/Σ Υ.Τ./Μ.Τ. ή επέκτασης Υ/Σ Υ.Τ./Μ.Τ..

Ο αρμόδιος Διαχειριστής ολοκληρώνει τα έργα σύνδεσης και στη συνέχεια, εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή της αίτησης από τον ενδιαφερόμενο, προβαίνει στη σύνδεση του σταθμού και εκδίδει τη Βεβαίωση Ηλεκτρισής, στην οποία αναφέρεται η ημερομηνία σύνδεσης.

Σε περίπτωση μη απόκρισης του αρμόδιου Διαχειριστή εντός της ως άνω προθεσμίας, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να προχωρήσει στη σύνδεση του εν λόγω σταθμού στην εσωτερική ηλεκτρολογική εγκατάσταση, έχοντας την υποχρέωση να ενημερώσει προηγουμένως και εγγράφως τον αρμόδιο Διαχειριστή για την πρόθεση σύνδεσής του. Κατόπιν, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει τον αρμόδιο Διαχειριστή για την ενεργοποίηση του σταθμού.

β. Σε περίπτωση απόρριψης της αιτηθείσας σύνδεσης, ο αρμόδιος Διαχειριστής ενημερώνει για τους λόγους της απόρριψης και δύναται να προτείνει αιτιολογημένα στον ενδιαφερόμενο εναλλακτικό σημείο σύνδεσης για λόγους ασφαλείας ή τεχνικής ασυμβατότητας των στοιχείων του συστήματος.»

2. Στο άρθρο 38 του ν. 4951/2022 προστίθεται παρ. 8 ως εξής:

«8. Η διαδικασία αδειοδότησης για τους γνωστοποιούμενους σταθμούς, συμπεριλαμβανομένης της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά τις τριάντα (30) ημέρες.»

Άρθρο 18

Διαδικασία και διάρκεια αδειοδότησης σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ υπό ριζική ανανέωση - Τροποποίηση άρθρου 42 ν. 4951/2022

(άρθρα 16α, 16β, 16γ Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Στο άρθρο 42 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί ριζικής ανανέωσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 2, προστίθενται δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο, β) προστίθεται παρ. 3Α, γ) στην παρ. 4, μετά τις λέξεις «λοιπών αιτήσεων» οι λέξεις «και η νέα Οριστική Προσφορά Σύνδεσης χορηγείται εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή πλήρους φακέλου»

διαγράφονται, δ) προστίθενται παρ. 5Α, 5Β, 5Γ και 8 και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 42 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 42

Ριζική ανανέωση

1. Ο κάτοχος σταθμού Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) μπορεί να προβαίνει σε ριζική ανανέωση του σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..

2. Για τους σταθμούς με άδεια παραγωγής ή βεβαίωση ή βεβαίωση ειδικών έργων εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο άρθρο 18 του Κανονισμού Βεβαιώσεων του άρθρου 18 του ν. 4685/2020 (Α' 92). Στις περιπτώσεις του πρώτου εδαφίου είτε εκδίδεται βεβαίωση είτε απορρίπτεται η σχετική αίτηση, εντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων, εφόσον δεν έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις για το εν λόγω έργο. Αν υποβληθούν αντιρρήσεις για το εν λόγω έργο, ο αιτών υποβάλλει απόψεις εντός δέκα (10) ημερών από το πέρας της προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων ή εντός της προθεσμίας της παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 4685/2020, περί βεβαίωσης παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και συμπαραγωγής ηλεκτρισμού θερμότητας υψηλής απόδοσης, οπότε μετά το πέρας των προθεσμιών αυτών είτε εκδίδεται βεβαίωση, είτε απορρίπτεται η αίτηση. Αν οι σταθμοί εγκαθίστανται σε περιοχή επιτάχυνσης του άρθρου 7Α του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί περιοχών επιτάχυνσης των Α.Π.Ε., η προθεσμία για την έκδοση ή την απόρριψη της σχετικής αίτησης ορίζεται σε πέντε (5) ημέρες.

3. Για τους εξαιρούμενους σταθμούς, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση για χορήγηση νέας Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ενημερώνοντας για την πρόθεσή του να προβεί σε ριζική ανανέωση του σταθμού.

3Α. Για τη χορήγηση νέας Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σε σταθμό Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που προβαίνει σε ριζική ανανέωση, ο αρμόδιος Διαχειριστής δύναται να ζητήσει συμπληρωματικά έγγραφα και στοιχεία, καθώς και διευκρινίσεις επί των ήδη υποβληθέντων εγγράφων, εντός είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, άλλως η αίτηση τεκμαίρεται πλήρης. Η μη προσκόμιση των συμπληρωματικών στοιχείων και εγγράφων, καθώς και των διευκρινίσεων από τον αιτούντα, εντός της τεθείσας προθεσμίας, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των είκοσι (20) ημερών, καθιστά απαράδεκτη την αίτηση. Ο αρμόδιος Διαχειριστής, με την επιφύλαξη της παρ. 4, χορηγεί τη νέα Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 89, εντός δύο (2) μηνών από την παρέλευση, είτε της προθεσμίας των είκοσι (20) ημερών του πρώτου εδαφίου, σε περίπτωση που δεν ζητηθούν συμπληρωματικά ή διευκρινιστικά στοιχεία, είτε από την ημερομηνία υποβολής των συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων. Αν ο σταθμός εγκαθίσταται σε περιοχή επιτάχυνσης του άρθρου 7Α του ν. 3468/2006, η προθεσμία για την υποβολή των συμπληρωματικών εγγράφων και στοιχείων ορίζεται σε δέκα (10) ημέρες από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης και η νέα Οριστική Προσφορά Σύνδεσης χορηγείται σύμφωνα με την υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 89 από τον αρμόδιο διαχειριστή είτε εντός δέκα (10) ημερών από την παρέλευση αυτής, σε περίπτωση που δεν ζητηθούν συμπληρωματικά ή διευκρινιστικά στοιχεία, είτε εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία υποβολής των συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων.

4. Η αίτηση για χορήγηση νέας Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης εξετάζεται κατά προτεραιότητα από τον αρμόδιο Διαχειριστή έναντι λοιπών αιτήσεων, εφόσον δεν προκύπτει:

α) αύξηση της μέγιστης ισχύος παραγωγής, μεγαλύτερη από δεκαπέντε τοις εκατό (15%), και

β) ότι τα νέα τεχνικά χαρακτηριστικά επιβαρύνουν περισσότερο το δίκτυο, συγκρινόμενα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά βάσει των οποίων χορηγήθηκε αρχικά η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης.

5. Η αίτηση για έκδοση νέας άδειας εγκατάστασης σταθμού που προβαίνει σε ριζική ανανέωση σύμφωνα με το παρόν, εξετάζεται κατά προτεραιότητα έναντι λοιπών αιτήσεων, εφόσον δεν προκύπτει απαίτηση για εκ νέου τεκμηρίωση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης των μονάδων του σταθμού ή του γηπέδου ασφαλείας.

5Α. Για την έκδοση νέας άδειας εγκατάστασης σε σταθμό Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που προβαίνει σε ριζική ανανέωση σύμφωνα με το παρόν, η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης, δύναται να ζητήσει διευκρινίσεις ή συμπληρώσεις επί των ήδη υποβληθέντων εγγράφων και στοιχείων εντός τακτής προθεσμίας, άλλως η αίτηση θεωρείται πλήρης. Η νέα άδεια εγκατάστασης εκδίδεται εντός δέκα (10) ημερών από την παρέλευση είτε της προθεσμίας των είκοσι (20) ημερών, σε περίπτωση που δεν ζητηθούν συμπληρωματικά ή διευκρινιστικά στοιχεία, είτε από την πάροδο της προθεσμίας υποβολής των συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων.

Αν ο σταθμός εγκαθίσταται σε περιοχή επιτάχυνσης του άρθρου 7Α του ν. 3468/2006, η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή εντός δέκα (10) ημερών από την υποβολή της αίτησης, δύναται να ζητήσει διευκρινίσεις ή συμπληρώσεις και η νέα άδεια εγκατάστασης χορηγείται είτε εντός δέκα (10) ημερών από την παρέλευση αυτής της προθεσμίας, σε περίπτωση που δεν ζητηθούν συμπληρωματικά ή διευκρινιστικά στοιχεία, είτε εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία υποβολής των συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων.

5Β. Στη περίπτωση ριζικής ανανέωσης του σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ο αρμόδιος διαχειριστής συνάπτει νέα Σύμβαση Σύνδεσης, που περιέχει κύριο τεύχος και συμπλήρωμα σε ενιαίο κείμενο, εντός προθεσμίας σαράντα πέντε (45) ημερών από την υποβολή της αίτησης.

Αν ο σταθμός εγκαθίσταται σε περιοχή επιτάχυνσης του άρθρου 7Α του ν. 3468/2006, ο αρμόδιος διαχειριστής συνάπτει νέα Σύμβαση Σύνδεσης εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της αίτησης.

5Γ. Η νέα άδεια λειτουργίας σε σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που προβαίνουν σε ριζική ανανέωση σύμφωνα με το παρόν, εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 28 του παρόντος. Αν ο σταθμός εγκαθίσταται σε περιοχή επιτάχυνσης του άρθρου 7Α του ν. 3468/2006, η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, εντός δέκα (10) ημερών από την υποβολή της αίτησης, δύναται να ζητήσει διευκρινίσεις ή συμπληρώσεις, και η νέα άδεια λειτουργίας χορηγείται είτε εντός δέκα (10) ημερών από την παρέλευση αυτής της προθεσμίας, σε περίπτωση που δεν ζητηθούν συμπληρωματικά ή διευκρινιστικά στοιχεία, είτε εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία υποβολής των συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων.

6. Στην περίπτωση ριζικής ανανέωσης του σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., επιτρέπεται η εγκατάσταση μονάδας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας με την αντίστοιχη τροποποίηση της βεβαίωσης ή βεβαίωσης ειδικών έργων ή της άδειας παραγωγής.

7. Σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που προβαίνουν σε ριζική ανανέωση από την 31η Οκτωβρίου 2024, ήτοι υποβάλλουν αίτηση για ανανέωση της βεβαίωσης ή βεβαίωσης ειδικών έργων ή της άδειας παραγωγής ή σε περίπτωση εξαιρούμενων σταθμών, αίτηση για νέα Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, συμμετέχουν αποκλειστικά στην αγορά και δεν δύναται να λάβουν λειτουργική ενίσχυση καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας των νέων σταθμών.

8. Η διαδικασία αδειοδότησης και σύνδεσης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., συμπεριλαμβανομένων των εξαιρούμενων σταθμών, που εγκαθίστανται εκτός περιοχών επιτάχυνσης και προβαίνουν σε ριζική ανανέωση, δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες από την υποβολή της αίτησης για την έκδοση νέας βεβαίωσης ή βεβαίωσης ειδικών έργων έως και την έκδοση της νέας άδειας λειτουργίας. Για τους εξαιρούμενους Σταθμούς η διαδικασία αδειοδότησης και σύνδεσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες από την υποβολή της αίτησης για περιβαλλοντική αδειοδότηση έως και τη σύνδεση των σταθμών από τον αρμόδιο Διαχειριστή και την έκδοση της Βεβαίωσης Ηλέκτρισης.

Σε περίπτωση υπεράκτιων σταθμών, η διαδικασία αδειοδότησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους είκοσι τέσσερις (24) μήνες.

Οι προθεσμίες του πρώτου εδαφίου δύναται να παρατείνονται κατά τρεις (3) μήνες, όταν δικαιολογείται δεόντως λόγω έκτακτων περιστάσεων, ιδίως όταν αυτές απαιτούν παρατεταμένες περιόδους για αξιολογήσεις βάσει του εφαρμοστέου περιβαλλοντικού δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και για τις οποίες έκτακτες περιστάσεις ενημερώνονται σχετικά ο κάτοχος του σταθμού και η Υπηρεσία μίας Στάσης του άρθρου 41.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΠΙΛΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΟΥ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΠΙΛΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΑΙΟΛΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ

Άρθρο 19

Τεχνικές προδιαγραφές του εξοπλισμού συστημάτων ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 2Δ στον ν. 3468/2006

(παρ. 2 άρθρου 15 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2011, περ. β) παρ. 5 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Στον ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 2Δ ως εξής:

«Άρθρο 2Δ

Τεχνικές προδιαγραφές του εξοπλισμού συστημάτων ενέργειας

(παρ. 2 άρθρου 15 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2011, περ. β) παρ. 5 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

1. Ο εξοπλισμός και τα συστήματα ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) που επωφελούνται από καθεστώς στήριξης ή είναι επιλέξιμα στο πλαίσιο δημοσίων συμβάσεων, ακολουθούν τεχνικές προδιαγραφές, οι οποίες ορίζονται με βάση εναρμονισμένα πρότυπα ή ευρωπαϊκά πρότυπα των οποίων τα στοιχεία αναφοράς έχουν δημοσιευθεί στην επίσημη εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2017, σχετικά με τον

καθορισμό ενός πλαισίου για την ενεργειακή σήμανση και για την κατάργηση της οδηγίας 2010/30/ ΕΕ (L 198) και του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1781 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024, για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα βιώσιμα προϊόντα, για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 και του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1542 και για την κατάργηση της οδηγίας 2009/125/ΕΚ (L 28.6.2024). Ελλείψει αυτών, χρησιμοποιούνται άλλα εναρμονισμένα πρότυπα και ευρωπαϊκά πρότυπα, με αυτή τη σειρά.

2. Το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.) δημοσιεύει και επικαιροποιεί ετησίως κατάλογο με τα πρότυπα και τις τεχνικές προδιαγραφές που πρέπει να πληρούνται για τον εξοπλισμό και τα συστήματα ενέργειας της παρ. 1.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση του Κ.Α.Π.Ε., δύναται να εξειδικεύονται περαιτέρω τα πρότυπα και οι διαδικασίες που ακολουθούνται για τον ορισμό των τεχνικών προδιαγραφών του παρόντος.»

Άρθρο 20

Πιλοτικά έργα καινοτόμων τεχνολογιών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 2Ε στον ν. 3468/2006

(παρ. 2α άρθρου 15 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, περ. β) παρ. 5 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Στον ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 2Ε ως εξής:

«Άρθρο 2Ε

Πιλοτικά έργα καινοτόμων τεχνολογιών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

(παρ. 2α άρθρου 15 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, περ. β) παρ. 5 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

1. Η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) εξετάζει και εκδίδει βεβαίωση δοκιμαστικής λειτουργίας καινοτόμου πιλοτικού έργου ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε πραγματικό περιβάλλον για περιορισμένο χρονικό διάστημα, με σκοπό την παραγωγή, την αποθήκευση, τον επιμερισμό και την ευέλικτη διαχείριση ενέργειας, υπό την προϋπόθεση ότι:

α) διασφαλίζεται η ασφαλής λειτουργία του ενεργειακού συστήματος και

β) αποτρέπονται η στρέβλωση του ανταγωνισμού και η δυσανάλογη επίπτωση στην εσωτερική αγορά ενέργειας.

2. Τα έργα της παρ. 1 πρέπει να τεκμηριώνουν την καινοτόμο τεχνολογία. Η τεκμηρίωση γίνεται με την υποβολή αίτησης στην Ρ.Α.Α.Ε.Υ. για την έκδοση βεβαίωσης της παρ. 1. Με την αίτηση κατατίθενται εμπειριστατωμένη περιγραφή του έργου και κατάταξή του στο επίπεδο πέντε (5), έξι (6) ή επτά (7) της κλίμακας τεχνολογικής ετοιμότητας (Technology Readiness Level TRL), από εθνικό ή ευρωπαϊκό φορέα ή από τον ίδιο τον ενδιαφερόμενο.

3. Η Ρ.Α.Α.Ε.Υ., μετά από έλεγχο και αξιολόγηση της τεκμηρίωσης του καινοτόμου χαρακτήρα, εκδίδει τη βεβαίωση ή απορρίπτει την αίτηση.

4. Τα έργα της παρ. 1 λειτουργούν υπό την εποπτεία της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., για χρονικό διάστημα που δεν ξεπερνά τους έξι (6) μήνες. Η συνολική ισχύς των εν λόγω έργων δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των είκοσι (20) μεγαβάτ (MW). Η ισχύς του κάθε έργου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των διακοσίων (200) κιλοβάτ (KW) και δεν χορηγούνται βεβαιώσεις δοκιμαστικής λειτουργίας για περισσότερα του ενός έργα της ίδιας τεχνολογίας.

5. Η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. εκδίδει εκθέσεις παρακολούθησης εγκατάστασης, λειτουργίας και ολοκλήρωσης των έργων και δύναται να επιβάλει εντολές προς τον εκάστοτε αρμόδιο Διαχειριστή.»

Άρθρο 21

Πιλοτική εφαρμογή υπεράκτιων αιολικών πάρκων - Τροποποίηση παρ. 1,3 και 16 άρθρου 174 ν. 4964/2022

1. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 174 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί πιλοτικής εφαρμογής υπεράκτιων αιολικών πάρκων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «τη διαδικασία του άρθρου 7α του ν. 3468/2006 (Α' 129)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «προεδρικό διάταγμα, μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας», β) στο τέλος του εδαφίου, οι λέξεις «, ενώ με την ίδια διαδικασία, τμήμα της περιοχής του πρώτου εδαφίου οριοθετείται ως Περιοχή Πρώτης Επιλογής Α.Π.Ε.» διαγράφονται και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η θαλάσσια περιοχή που εκτείνεται νοτίως της ακτογραμμής της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου και βορείως-βορειοανατολικά της Σαμοθράκης, ορίζεται ως περιοχή ανάπτυξης πιλοτικών Έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (Υ.Α.Π.), για Έργα ΥΑΠ μέχρι συνολικής ισχύος εξακοσίων (600) MW. Με προεδρικό διάταγμα, μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τμήμα της περιοχής του πρώτου εδαφίου οριοθετείται ως Περιοχή Οργανωμένης Ανάπτυξης Υ.Α.Π.»

2. Στην παρ. 3 του άρθρου 174 του ν. 4964/2022, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «του άρθρου 7α του ν. 3468/2006» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 1, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και γνώμης του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων», β) μετά τις λέξεις «του Φορέα Υ.Α.Π.» προστίθενται οι λέξεις «, οι όροι ανάπτυξης των έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (Α.Π.Ε.)» και γ) οι λέξεις «των διακοσίων (200) MW» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των διακοσίων (200) μεγαβάτ (MW) και εγκρίνονται οι κατευθύνσεις, οι όροι και τα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 1, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και γνώμης του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, ορίζονται, μετά από εισήγηση του Φορέα Υ.Α.Π., οι όροι ανάπτυξης των έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (Α.Π.Ε.) και η κατανομή των Περιοχών Εγκατάστασης ΥΑΠ, εντός της Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ και η μέγιστη ισχύς Έργων ΥΑΠ που εκτιμάται ότι μπορεί να εγκατασταθεί σε κάθε μια από αυτές, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των

διακοσίων (200) μεγαβάτ (MW) και εγκρίνονται οι κατευθύνσεις, οι όροι και τα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος.»

3. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 16 του άρθρου 174 του ν. 4964/2022, μετά τις λέξεις «του άρθρου 69», οι λέξεις «και ανεξάρτητα της διαδικασίας του άρθρου 7α του ν. 3468/2006 για την οριοθέτηση τμήματος της περιοχής της παρ. 1 του άρθρου 174 ως Περιοχής Πρώτης Επιλογής για ΑΠΕ και ως Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ» διαγράφονται και η παρ. 16 διαμορφώνεται ως εξής:

«16. Οι κάτοχοι υφιστάμενων αδειών Παραγωγής ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων για έργα Υ.Α.Π. και οι κάτοχοι εκκρεμών αιτήσεων που έχουν υποβληθεί στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ. για την έκδοση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων, για τα οποία μέρος των έργων εντάσσεται στην περιοχή ανάπτυξης πιλοτικών έργων Υ.Α.Π. της παρ. 1, δύνανται να αποκτήσουν Άδεια Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων για όλη την ευρύτερη περιοχή ανάπτυξης πιλοτικών έργων Υ.Α.Π. της παρ. 1, κατά παρέκκλιση των παρ. 2, 5 και 7 του άρθρου 69. Για τη χορήγηση Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων του πρώτου εδαφίου, υποβάλλεται στον Φορέα Υ.Α.Π. σχετική αίτηση. Δικαίωμα υποβολής αίτησης έχουν τα νομικά πρόσωπα του πρώτου εδαφίου. Ο Φορέας Υ.Α.Π. αξιολογεί τις αιτήσεις και εκδίδει τις σχετικές Άδειες Έρευνας Υ.Α.Π., εντός τριάντα (30) ημερών, από την υποβολή της σχετικής αίτησης, σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 1 και τις παρ. 3 και 4 του άρθρου 70. Η Άδεια Έρευνας Υ.Α.Π. του παρόντος έχει διάρκεια ισχύος τρία (3) έτη από την έκδοσή της και μπορεί να ανανεώνεται για ίσο χρόνο κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης από τον κάτοχο αυτής.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ, ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΥΕΛΙΞΙΑΣ

Άρθρο 22

Συμπερίληψη αερίων ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης και αναπροσαρμογή εγγυήσεων προέλευσης παραγόμενης ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 15 ν. 3468/2006

(άρθρο 19 Οδηγίας 2018/2001, υποπερ. i) και iii) περ. α), περ. δ) και ε) παρ. 9 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Στο άρθρο 15 του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί έκδοσης εγγυήσεων προέλευσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) μετά το αρκτικόλεξο (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) προστίθενται οι λέξεις «συμπεριλαμβανομένων αερίων ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης, όπως το υδρογόνο», αβ) οι λέξεις «αποκλειστικά και μόνο» διαγράφονται, αγ) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, β) στην παρ. 2, βα) στο πρώτο εδάφιο, i) οι λέξεις «τυποποιημένη ενέργεια» αντικαθίσταται από τις λέξεις «τυποποιημένο μέγεθος ενέργειας», ii) μετά τις λέξεις «μεγαβατώρας (1MWh)» διαγράφονται οι λέξεις «, η οποία αποτελεί την ελάχιστη μονάδα παραγόμενης ενέργειας για τους σκοπούς του παρόντος», ββ) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, γ) στην παρ. 3, γα) στο πρώτο εδάφιο, i) μετά τις λέξεις «προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας», προστίθενται οι λέξεις «ή αερίου, συμπεριλαμβανομένου αερίου ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης και βιομεθανίου», ii) μετά τη λέξη «αποδεικνύει» προστίθενται οι λέξεις «στους τελικούς καταναλωτές», iii) οι λέξεις «μείγμα καυσίμων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ενεργειακό μείγμα», γβ) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, δ) η παρ. 4 αντικαθίσταται, ε) στην παρ. 5, εα) η περ. α) αντικαθίσταται, εβ) στην περ. β), i) οι λέξεις «αυτοπαραγωγούς

ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. και τους» διαγράφονται, ii) μετά τις λέξεις «ενέργεια που» προστίθενται οι λέξεις «παράγεται αλλά», iii) οι λέξεις «αυτοπαραγωγού ή του αυτόνομου παραγωγού, αντίστοιχα,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «αυτόνομου παραγωγού», ζ) προστίθεται παρ. 7 και το άρθρο 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 15

Έκδοση Εγγυήσεων Προέλευσης

1. Η προέλευση της ενέργειας που παράγεται από εγκαταστάσεις σταθμών παραγωγής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) ή Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), συμπεριλαμβανομένων αέριων ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης, όπως το υδρογόνο, και οι οποίοι λειτουργούν νόμιμα, αποδεικνύεται με τις Εγγυήσεις Προέλευσης που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 17 από τον Φορέα Έκδοσης. Ειδικώς για τα ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης, όπως το υδρογόνο, ισχύουν και οι προϋποθέσεις του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού 2023/1184 της Επιτροπής και της υπό στοιχεία Ε-186/2025 απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Β' 4124).

2. Κάθε Εγγύηση Προέλευσης αντιστοιχεί σε τυποποιημένο μέγεθος ενέργειας μίας μεγαβατώρας (1 MWh). Κατά περίπτωση, το εν λόγω τυποποιημένο μέγεθος μπορεί να διαιρεθεί σε κλάσμα μεγέθους, υπό την προϋπόθεση ότι το κλάσμα είναι πολλαπλάσιο της μίας βατώρας (1 Wh). Δεν επιτρέπεται να εκδίδονται περισσότερες από μία Εγγυήσεις Προέλευσης για κάθε μονάδα παραγόμενης ενέργειας. Σε περίπτωση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από εγκαταστάσεις Σ.Η.Θ.Υ.Α. με τη χρήση Α.Π.Ε., δύναται να εκδίδεται μόνο μία Εγγύηση Προέλευσης, στην οποία προσδιορίζονται και τα δύο χαρακτηριστικά.

3. Για τους σκοπούς της παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 4001/2011 (Α' 179), κάθε προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας ή αερίου, συμπεριλαμβανομένου αερίου ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης και βιομεθανίου, οφείλει να αποδεικνύει στους τελικούς καταναλωτές το μερίδιο ή την ποσότητα ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που περιέχεται στο συνολικό του ενεργειακό μείγμα κατά το προηγούμενο έτος, χρησιμοποιώντας τις Εγγυήσεις Προέλευσης, εκτός από το μερίδιο που αντιστοιχεί σε εμπορικές προσφορές, οι οποίες δεν ιχνηλατούνται, εάν υπάρχουν, και για τις οποίες ο προμηθευτής δύναται να χρησιμοποιήσει το υπολειπόμενο μείγμα.

Όταν ένας πελάτης καταναλώνει αέριο από δίκτυο, συμπεριλαμβανομένου αερίου ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης και βιομεθανίου, όπως καταδεικνύεται στην εμπορική προσφορά του προμηθευτή, οι εγγυήσεις προέλευσης που ανακαλούνται αντιστοιχούν στα σχετικά χαρακτηριστικά του δικτύου.

4. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης για την ενέργεια που παράγεται από:

α) σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν τεθεί σε λειτουργία πριν από την 1η Ιανουαρίου 2021, των οποίων οι κάτοχοι:

αα) έχουν συνάψει σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, ή σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149), και για το χρονικό διάστημα που η σύμβαση είναι σε ισχύ, εκδίδονται υπέρ του φορέα έκδοσης,

αβ) έχουν λάβει επενδυτική ενίσχυση υπό τη μορφή κεφαλαιακής ενίσχυσης ή ενίσχυση άλλης ισοδύναμης μορφής, η οποία ανάγεται σε όρους κεφαλαιακής ενίσχυσης, εκδίδονται υπέρ του φορέα έκδοσης για την ποσότητα ενέργειας που αντιστοιχεί στο ποσοστό της επενδυτικής ενίσχυσης επί του προϋπολογισμού του σταθμού, ενώ για την υπόλοιπη ποσότητα ενέργειας εκδίδονται υπέρ των κατόχων των σταθμών, αγ) δεν έχουν συνάψει σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 ή αντίστοιχη σύμβαση αγοροπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας ή σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 του ν. 4414/2016, ή έχουν συνάψει αλλά είναι σε αναστολή ή έχει λήξει, και δεν έχουν λάβει επενδυτική ενίσχυση, εκδίδονται υπέρ των κατόχων των σταθμών,

β) σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και παραγωγούς ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, συμπεριλαμβανομένων αερίων ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης και βιομεθανίου, που έχουν τεθεί σε λειτουργία από την 1η Ιανουαρίου 2021, των οποίων οι κάτοχοι:

βα) έχουν συνάψει σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 του ν. 4414/2016 και για το χρονικό διάστημα που η σύμβαση είναι σε ισχύ, εκδίδονται υπέρ του φορέα έκδοσης,

ββ) έχουν λάβει επενδυτική ενίσχυση υπό τη μορφή κεφαλαιακής ενίσχυσης ή ενίσχυση άλλης ισοδύναμης μορφής η οποία ανάγεται σε όρους κεφαλαιακής ενίσχυσης, για την ποσότητα ενέργειας που αντιστοιχεί στο ποσοστό της επενδυτικής ενίσχυσης επί του προϋπολογισμού του σταθμού, ενώ για την υπόλοιπη ποσότητα ενέργειας εκδίδονται υπέρ των κατόχων των σταθμών,

βγ) δεν έχουν συνάψει σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 του ν. 4414/2016 ή έχουν συνάψει αλλά είναι σε αναστολή ή έχει λήξει, και δεν έχουν λάβει επενδυτική ενίσχυση, εκδίδονται υπέρ των κατόχων των σταθμών,

γ) μεγάλους υδροηλεκτρικούς σταθμούς, εκδίδονται υπέρ των κατόχων των σταθμών.

Για τους σταθμούς που εμπίπτουν στις υποπερ. αβ) και ββ), κοινοποιούνται στον φορέα έκδοσης η εγκριτική απόφαση υπαγωγής στην ενίσχυση και η άδεια λειτουργίας με ευθύνη του ιδιοκτήτη του σταθμού.

Από τις υποπερ. αβ) και ββ) εξαιρούνται οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. οι οποίοι έχουν λάβει επενδυτική ενίσχυση στο πλαίσιο χρηματοδοτικών προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. Ειδικότερα:

α) Για τους αυτοκαταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι Εγγυήσεις Προέλευσης για την ενέργεια που εγχέεται στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας ή για την πλεονάζουσα ενέργεια, όπως ορίζεται στην υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/93976/2772 κοινή απόφαση του Υπουργού και της Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 5074), εκδίδονται υπέρ του Φορέα Έκδοσης ή του αυτοκαταναλωτή σύμφωνα με την παρ. 4, ενώ για το υπόλοιπο της ενέργειας ή για τη συμψηφισθείσα ενέργεια, όπως ορίζεται στην υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/93976/2772/2024 κοινή απόφαση του Υπουργού και της Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, οι Εγγυήσεις προέλευσης εκδίδονται υπέρ του αυτοκαταναλωτή

και ανακαλούνται προς απόδειξη της προέλευσης της ενέργειας που καταναλώθηκε στις εγκαταστάσεις του.

β) Για τους αυτόνομους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. οι Εγγυήσεις Προέλευσης για την ενέργεια που παράγεται αλλά δεν εγχέεται στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής, εκδίδονται υπέρ του αυτόνομου παραγωγού και ανακαλούνται προς απόδειξη της προέλευσης της ενέργειας που καταναλώθηκε εσωτερικά στις εγκαταστάσεις τους.

6. Η έκδοση, μεταβίβαση και ανάκληση των Εγγυήσεων Προέλευσης, καθώς και οι κανόνες διαχείρισης του Μητρώου Εγγυήσεων Προέλευσης, γίνονται σε συμμόρφωση με το ευρωπαϊκό πρότυπο CEN EN 16325.

7. Οι προμηθευτές χρησιμοποιούν τις πληροφορίες που περιλαμβάνουν οι εγγυήσεις προέλευσης για να αποδεικνύουν τη συμμόρφωσή τους με τις απαιτήσεις του οικολογικού σήματος, που θεσπίζεται μετά την έκθεση της παρ. 13 του άρθρου 19 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 που συντάσσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για την προώθηση της χρήσης ανανεώσιμης ενέργειας που παράγεται από νέες εγκαταστάσεις.»

Άρθρο 23

Περιεχόμενο και διαδικασία έκδοσης εγγυήσεων προέλευσης - Τροποποίηση άρθρου 17 ν. 3468/2006

(υποπερ. ii) περ. α), περ. β) και γ) παρ. 9 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Στο άρθρο 17 του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί του περιεχομένου και της διαδικασίας έκδοσης των εγγυήσεων προέλευσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) στην περ. α) της παρ. 1 μετά τις λέξεις «παραγωγής της,» προστίθενται οι λέξεις «οι οποίες δύναται να προσδιορίζονται: αα) για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, σύμφωνα με την περίοδο εκκαθάρισης αποκλίσεων, όπως ορίζεται στην περ. 15 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019, αβ) για την παραγωγή αερίου από ανανεώσιμες πηγές, συμπεριλαμβανομένου του αερίου ανανεώσιμου καυσίμου μη βιολογικής προέλευσης και του βιομεθανίου, και θέρμανσης και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές, σε ωριαία ή υποωριαία διαστήματα», αβ) στην υποπερ. βγ) της περ. β), μετά τις λέξεις «υδρογόνου», προστίθενται οι λέξεις «και του βιομεθανίου», β) στην παρ. 2, βα) στο πρώτο εδάφιο οι λέξεις «της περ. α) και της υποπερ. βα της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15, καθώς και για τους σταθμούς της περ. α) της παρ. 5 του ίδιου άρθρου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των υποπερ. αα) και αβ) της περ. α) και των υποπερ. βα) και ββ) της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15,», ββ) στο δεύτερο εδάφιο οι λέξεις «υποπερ. ββ της περ. β)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «υποπερ. αγ) της περ. α), της υποπερ. βγ) της περ. β) και της περ. γ)», βγ) προστίθενται νέα εδάφια, τρίτο και τέταρτο, γ) στην παρ. 3, γα) στην περ. α), i) μετά την πρώτη αναφορά των λέξεων «για τους σταθμούς παραγωγής της» προστίθενται οι λέξεις «υποπερ. αα) της», ii) μετά τη δεύτερη αναφορά των λέξεων «για τους σταθμούς παραγωγής της» οι λέξεις «της υποπερ. ββ)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των υποπερ. αβ) και αγ) της περ. α), και των υποπερ. ββ) και βγ)», iii) μετά τις λέξεις «και τους σταθμούς της» διαγράφονται οι λέξεις «περ. β) της», γβ) στο εισαγωγικό εδάφιο της περ. β), i) μετά τις λέξεις «και φυσικού αερίου» προστίθενται οι λέξεις «και υδρογόνου», ii) μετά τις λέξεις «Φυσικού Αερίου (Δ.Ε.Σ.Φ.Α.)», η λέξη «και» αντικαθίσταται από το σημείο στίξης «,», iii) μετά τις λέξεις «Διανομής Φυσικού Αερίου» προστίθενται οι λέξεις «και τους Διαχειριστές Δικτύων Υδρογόνου», γγ) στο δεύτερο εδάφιο της περ. β), μετά τις λέξεις «τους αρμόδιους Διαχειριστές» προστίθενται οι λέξεις «κατ' ελάχιστον», δ) η παρ. 4 αντικαθίσταται,

ε) στην παρ. 5, εα) στο δεύτερο εδάφιο, ι) οι λέξεις «λήγουν δώδεκα (12) μήνες από την ημερομηνία» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ισχύουν για διάστημα δώδεκα (12) μηνών μετά την ημερομηνία λήξης», ιι) μετά τη λέξη «αντιστοιχούν» προστίθενται οι λέξεις «, οπότε και ανακαλείται αυτοδικαίως», εβ) στο τρίτο εδάφιο, ι) η λέξη «τροποποιεί» αντικαθίσταται από τη λέξη «αποσύρει», ιι) η λέξη «τροποποίησης» αντικαθίσταται από τη λέξη «απόσυρσης», εγ) προστίθεται τέταρτο εδάφιο, στ) στην παρ. 6, οι λέξεις «υποπερ. ββ)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «υποπερ. αγ) της περ. α) ή της υποπερ. βγ)», ζ) προστίθεται παρ. 7α και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 17 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 17

Περιεχόμενο και διαδικασία έκδοσης εγγυήσεων προέλευσης

1. Στις εγγυήσεις προέλευσης αναγράφονται κατ' ελάχιστον:

α) η πηγή παραγωγής της ενέργειας και οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης της παραγωγής της, οι οποίες δύναται να προσδιορίζονται:

αα) για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, σύμφωνα με την περίοδο εκκαθάρισης αποκλίσεων, όπως ορίζεται στην περ. 15 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019,

αβ) για την παραγωγή αερίου από ανανεώσιμες πηγές, συμπεριλαμβανομένου του αερίου ανανεώσιμου καυσίμου μη βιολογικής προέλευσης και του βιομεθανίου, και θέρμανσης και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές, σε ωριαία ή υποωριαία διαστήματα,

β) εάν η εγγύηση προέλευσης αφορά:

βα) ηλεκτρική ενέργεια,

ββ) θέρμανση ή ψύξη ή

βγ) αέριο, συμπεριλαμβανομένου του υδρογόνου και του βιομεθανίου,

γ) τα στοιχεία εγκατάστασης του σταθμού παραγωγής (ο μοναδικός αριθμός του σταθμού και η επωνυμία του κατόχου αυτού), ο τόπος, το είδος και η μέγιστη ισχύς παραγωγής ή η εγκατεστημένη ισχύς του σταθμού στην οποία παρήχθη η ενέργεια,

δ) εάν ο σταθμός έχει λάβει ή λαμβάνει επενδυτική ή/και λειτουργική ενίσχυση και τη μορφή του καθεστώτος στήριξης,

ε) η ημερομηνία κατά την οποία άρχισε να λειτουργεί ο σταθμός παραγωγής και

στ) η ημερομηνία και η χώρα έκδοσης και ένας μοναδικός αριθμός ταυτοποίησης της κάθε εγγύησης προέλευσης.

2. Για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης των υποπερ. αα) και αβ) της περ. α) και των υποπερ. βα) και ββ) της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15, οι σταθμοί παραγωγής εγγράφονται στο Μητρώο Εγκαταστάσεων με ευθύνη του Φορέα Έκδοσης. Για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης της υποπερ. αγ) της περ. α), της υποπερ. βγ) της περ. β) και της περ. γ) της παρ. 4

του άρθρου 15, καθώς και της παρ. 5 του ίδιου άρθρου, οι σταθμοί παραγωγής εγγράφονται στο Μητρώο Εγκαταστάσεων, έπειτα από αίτηση του ενδιαφερόμενου στον Φορέα Έκδοσης.

Καθιερώνεται απλουστευμένη διαδικασία εγγραφής για τις μικρές εγκαταστάσεις κάτω των πενήντα κιλοβάτ (50 kW) και για τις κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παρ. 3 του άρθρου 18B. Οι σταθμοί της παρούσας καταβάλλουν μειωμένα κατά πενήντα τοις εκατό (50%) τέλη εγγραφής στο Μητρώο Εγκαταστάσεων.

3. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης εκδίδονται από τον Φορέα Έκδοσης με βάση:

α) επαρκή στοιχεία και ακριβείς πληροφορίες που τηρούνται είτε από τον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π.) ή τον Διαχειριστή Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών για τους σταθμούς παραγωγής της υποπερ. αα) της περ. α) της παρ. 4 και της υποπερ. βα) της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15, καθώς και για τους σταθμούς της περ. α) της παρ. 5 του ίδιου άρθρου, είτε από τον κάτοχο του σταθμού για τους σταθμούς παραγωγής των υποπερ. αβ) και αγ) της περ. α) και των υποπερ. ββ) και βγ) της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15 και τους σταθμούς της παρ. 5 του ίδιου άρθρου, αντίστοιχα, για την πιστοποίηση της προέλευσης της ενέργειας και

β) πιστοποιημένα στοιχεία μετρήσεων από τους αρμόδιους διαχειριστές δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου και υδρογόνου, ειδικότερα τον Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.), τον Διαχειριστή του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), τον Διαχειριστή Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.), τον Διαχειριστή Δικτύου Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (Δ.Α.Α.), τον Διαχειριστή Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (Δ.Ε.Σ.Φ.Α.), τους Διαχειριστές Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου και τους Διαχειριστές Δικτύων Υδρογόνου.

Τα στοιχεία των περ. α) και β) καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 18B και αποστέλλονται στον Φορέα Έκδοσης από τους αρμόδιους Διαχειριστές κατ'ελάχιστον σε μηνιαία βάση.

4. Οι μετρητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για τον προσδιορισμό της ενέργειας για την οποία εκδίδονται οι εγγυήσεις προέλευσης και οι οποίες δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα ενός από τους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, εγκαθίστανται με ευθύνη και δαπάνες του κατόχου του σταθμού και πληρούν τις προδιαγραφές του Τεύχους Προδιαγραφών Μετρητών και Μετρήσεων Μεγεθών, σύμφωνα με την υπ' αρ. 410/2016/16/3.11.2016 απόφαση της Ρ.Α.Ε. (Β' 4081). Ο φορέας έκδοσης τηρεί Μητρώο Φορέων Πιστοποίησης Μετρητών και Μετρητικών Δεδομένων σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π.. Σε περίπτωση εγκατάστασης μετρητικών διατάξεων με ευθύνη του κατόχου του σταθμού ή του εκπροσώπου Ιδιωτικού Δικτύου Μέσης Τάσης, αν ο σταθμός συνδέεται σε δίκτυο του άρθρου 12 του ν. 4951/2022, υποβάλλεται στον φορέα έκδοσης τεκμηριωμένη βεβαίωση που εκδίδεται από φορέα του Μητρώου Φορέων Πιστοποίησης Μετρητών και Μετρητικών Δεδομένων, ότι πληρούνται οι προδιαγραφές του Τεύχους Προδιαγραφών Μετρητών και Μετρήσεων Μεγεθών, σύμφωνα με την υπ' αρ. 410/2016 απόφαση της Ρ.Α.Ε.. Στη βεβαίωση περιλαμβάνεται ο έλεγχος της μεθοδολογίας προσδιορισμού της ενέργειας για την οποία εκδίδονται εγγυήσεις προέλευσης, εάν ο προσδιορισμός διενεργείται με ευθύνη του κατόχου του σταθμού ή του εκπροσώπου Ιδιωτικού Δικτύου Μέσης Τάσης.

Αν προκύπτει βάσιμη αμφιβολία για την εγκυρότητα και την ακρίβεια των στοιχείων και των πληροφοριών, με βάση τα οποία εκδίδονται οι εγγυήσεις προέλευσης, ο φορέας έκδοσης μπορεί, με αιτιολογημένη απόφασή του, να αρνηθεί την έκδοση των εγγυήσεων προέλευσης.

5. Οι εγγυήσεις προέλευσης πιστοποιούν την παραγωγή ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή από άλλες πηγές, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον ενός ημερολογιακού μήνα. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης ισχύουν για διάστημα δώδεκα (12) μηνών μετά την ημερομηνία λήξης της περιόδου παραγωγής της ενέργειας στην οποία αντιστοιχούν, οπότε και ανακαλούνται αυτοδικαίως. Ο φορέας έκδοσης μπορεί να ανακαλεί ή να αποσύρει τις Εγγυήσεις Προέλευσης ή να εκδίδει νέες, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις ανάκλησης, απόσυρσης ή έκδοσης νέων εγγυήσεων προέλευσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 18B. Οι εγγυήσεις προέλευσης που έχουν λήξει περιλαμβάνονται στο υπολειπόμενο ενεργειακό μείγμα της χώρας που δημοσιεύεται σε ετήσια βάση στον ιστότοπο του Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π..

6. Αν μεταβληθεί ο κάτοχος του σταθμού Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α της υποπερ. αγ) της περ. α) ή της υποπερ. βγ) της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15 ή σταθμού της παρ. 5 του ίδιου άρθρου, ενημερώνονται ο φορέας έκδοσης και ο φορέας ελέγχου με ευθύνη του νέου κατόχου και οι εν ισχύ εγγυήσεις προέλευσης μεταβιβάζονται στον νέο κάτοχο από τον φορέα έκδοσης.

7. Ο φορέας έκδοσης τηρεί ειδικό Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης σε ηλεκτρονική μορφή για το οποίο λαμβάνεται κάθε μέριμνα ώστε να είναι ασφαλές και απαραβίαστο. Στο Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης καταχωρούνται οι εκδιδόμενες εγγυήσεις προέλευσης με τα διαλαμβανόμενα σε αυτές στοιχεία, καθώς και κάθε σχετική τροποποίηση ή ανάκλησή τους.

7α. Ο φορέας έκδοσης δύναται να επιβάλλει τέλη διαχείρισης του Μητρώου Εγγυήσεων Προέλευσης στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που είναι κάτοχοι λογαριασμού Εγγυήσεων Προέλευσης. Τα τέλη διαχείρισης καθορίζονται και καταβάλλονται σύμφωνα με την απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 18B του παρόντος.

8. Ο φορέας έκδοσης δύναται να συνάπτει συμφωνίες με άλλους φορείς έκδοσης ή με αντιπροσωπευτικές ενώσεις φορέων έκδοσης με σκοπό την εναρμόνιση των συστημάτων εγγυήσεων προέλευσης και τη διενέργεια διασυνοριακών μεταβιβάσεων με ηλεκτρονική μορφή.»

Άρθρο 24

Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Τροποποίηση άρθρου 18B ν. 3468/2006

Στο άρθρο 18B του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 οι λέξεις «, τα οποία ο Φορέας Έκδοσης δύναται να επιβάλλει στους σταθμούς της υποπερ. ββ' της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15, καθώς και σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που κατέχουν Λογαριασμό στο Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης και εκτελούν μεταβιβάσεις, ανακλήσεις και συναλλαγές επί εκδιδόμενων εγγυήσεων προέλευσης» διαγράφονται, β) η παρ. 3 αντικαθίσταται, γ) προστίθεται παρ. 4 και το άρθρο 18B διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο18B

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται να προβλέπεται η έκδοση Εγγυήσεων Προέλευσης για ενέργεια που παράγεται από άλλες πηγές ενέργειας, εκτός των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) και να καθορίζονται σχετικά οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες έκδοσης αυτών.

2. Με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), κατόπιν εισήγησης του Φορέα Έκδοσης, δύναται να καθορίζονται τέλη διαχείρισης του Μητρώου Εγγυήσεων Προέλευσης. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι κατηγορίες των τελών διαχείρισης του Μητρώου Εγγυήσεων Προέλευσης, οι υπόχρεοι καταβολής, το ύψος αυτών, και κάθε άλλο θέμα σχετικά με την επιβολή των τελών αυτών. Οι σταθμοί της παρ. 5 του άρθρου 15 εξαιρούνται από τέλη διαχείρισης του Μητρώου Εγγυήσεων Προέλευσης.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. και εισήγησης του Φορέα Έκδοσης, καθορίζονται:

α) η διαδικασία και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την εγγραφή σταθμών στο Μητρώο Εγκαταστάσεων,

β) η διαδικασία και τα απαιτούμενα δεδομένα για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης,

γ) απλουστευμένες διαδικασίες εγγραφής για σταθμούς παραγωγής κάτω των πενήντα κιλοβάτ (50 kW) και τις κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας,

δ) ο τύπος και το περιεχόμενο των Εγγυήσεων Προέλευσης,

ε) η προθεσμία εντός της οποίας ο αρμόδιος Φορέας Έκδοσης υποχρεούται να απαντά στις υποβαλλόμενες αιτήσεις και οι έννομες συνέπειες που προκύπτουν από τη μη τήρηση της υποχρέωσης αυτής,

στ) οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία τροποποίησης, μεταβίβασης, ανάκλησης ή έκδοσης νέων Εγγυήσεων Προέλευσης,

ζ) ο μηχανισμός ελέγχου της χρήσης των εγγυήσεων προέλευσης από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας ή αερίου, συμπεριλαμβανομένων του αερίου ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης και του βιομεθανίου, κατά τη δημιουργία περιβαλλοντικών προϊόντων,

η) τα θέματα που αφορούν στη συνεργασία του Φορέα Έκδοσης και του Φορέα Ελέγχου με τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτων χωρών, καθώς και η διαδικασία και οι προϋποθέσεις της αμοιβαίας αναγνώρισης των Εγγυήσεων Προέλευσης που εκδίδονται από άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από τρίτες χώρες,

θ) οι προϋποθέσεις πρόσβασης οποιουδήποτε ενδιαφερόμενου στο Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης του αρμόδιου Φορέα Έκδοσης,

ι) οι όροι και οι προϋποθέσεις εγγραφής των συμμετεχόντων στο Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης του Φορέα Έκδοσης, καθώς και τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις τους, και

ια) κάθε άλλο ειδικότερο θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης και του Μηχανισμού Διασφάλισής του.

4. Με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. δύναται να καθορίζονται:

α) τα κριτήρια επιλογής των πιλοτικών έργων του άρθρου 2Ε,

β) το πλαίσιο αδειοδότησης των έργων του άρθρου 2Ε χωρίς να τίγονται η εθνική άμυνα και ασφάλεια, κατόπιν έγκρισης του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας η δημόσια υγεία και ασφάλεια και το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.),

γ) οι υποχρεώσεις αναφοράς και αξιολόγησης των κατόχων των έργων ή των αρμόδιων Διαχειριστών των έργων του άρθρου 2Ε,

δ) η διαδικασία λήξης της δοκιμαστικής λειτουργίας και ολοκλήρωσης των έργων της παρ. 1 του άρθρου 2Ε, και

ε) κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τη δοκιμαστική λειτουργία των έργων του άρθρου 2Ε.»

Άρθρο 25

Σκοπός και αρμοδιότητες του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε. - Τροποποίηση περ. στ) παρ. 2 άρθρου 118 ν. 4001/2011

Στην περ. στ) της παρ. 2 του άρθρου 118 του ν. 4001/2011 (Α' 179) περί του σκοπού και των αρμοδιοτήτων του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε., επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά τις λέξεις «κάθε Προμηθευτή» οι λέξεις «ηλεκτρικής ενέργειας» διαγράφονται, β) μετά τις λέξεις «προέλευσης της» η λέξη «ηλεκτρικής» διαγράφεται και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η περ. στ) διαμορφώνεται ως εξής:

«στ) Υπολογίζει, στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 48, το συνολικό μείγμα καυσίμων κάθε Προμηθευτή και το υπολειπόμενο μείγμα καυσίμων της χώρας, καθώς και ελέγχει τη χρήση των εγγυήσεων προέλευσης για τον προσδιορισμό από τους προμηθευτές στους καταναλωτές της προέλευσης της ενέργειας, κατά τα προβλεπόμενα στον Κώδικα του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης.»

Άρθρο 26

Αξιολόγηση πλαισίου σύναψης μακροπρόθεσμων συμβάσεων ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 2ΣΤ στον ν. 3468/2006 (περ. δ) παρ. 5 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Στον ν. 3468/2006 (Α' 129), προστίθεται άρθρο 2ΣΤ, ως εξής:

«Άρθρο 2ΣΤ

Αξιολόγηση πλαισίου σύναψης μακροπρόθεσμων συμβάσεων ενέργειας

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προκειμένου να προωθήσει τη σύναψη μακροπρόθεσμων συμβάσεων ενέργειας από Α.Π.Ε., αξιολογεί τους κανονιστικούς και διοικητικούς φραγμούς, λαμβάνοντας υπόψη, κατά περίπτωση, μελέτες ευρωπαϊκών και διεθνών οργανισμών, καθώς και μελέτες, εκθέσεις και στοιχεία που ενδέχεται να τίθενται στη διάθεσή του ή να παρέχονται κατόπιν αιτήματός του από εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όπως ιδίως την Ε.Χ.Ε. Α.Ε. και τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π.

Α.Ε.. Τα μέτρα και οι πολιτικές που προκύπτουν από την αξιολόγηση συμπεριλαμβάνονται στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα και στις ενοποιημένες εθνικές εκθέσεις προόδου.»

Άρθρο 27

Ενίσχυση της συμμετοχής στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας των μικρών ή κινητών συστημάτων - Τροποποίηση περ. λβ) παρ. 3 άρθρου 2, παρ. 2 άρθρου 15, παρ. 2 άρθρου 127 και περ. ζ) παρ. 3 άρθρου 131B ν. 4001/2011 (παρ. 5 άρθρου 20α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 11 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

1. Στην περ. λβ) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), μετά τις λέξεις «αποθηκευτικούς σταθμούς» προστίθενται οι λέξεις «ή μικρά ή κινητά ηλεκτρικά συστήματα, όπως οι οικιακές μπαταρίες, τα ηλεκτρικά οχήματα και άλλες μικρές αποκεντρωμένες ενεργειακές πηγές,» και η περ. (λβ) διαμορφώνεται ως εξής:

«(λβ) Σωρευτική Εκπροσώπηση: δραστηριότητα ασκούμενη από φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συνδυάζει καταναλισκόμενη ή παραγόμενη ενέργεια από περισσότερους του ενός καταναλωτές, παραγωγούς ή αποθηκευτικούς σταθμούς ή μικρά ή κινητά ηλεκτρικά συστήματα, όπως οι οικιακές μπαταρίες, τα ηλεκτρικά οχήματα και άλλες μικρές αποκεντρωμένες ενεργειακές πηγές, προς πώληση, αγορά ή δημοπρασία σε οποιαδήποτε αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.»

2. Στην παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 4001/2011, περί τιμολογίων μη ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά τις λέξεις «Μεταφοράς και» οι λέξεις «τους Διαχειριστές των Δικτύων» διαγράφονται, β) μετά τις λέξεις «παραγόμενης από ΑΠΕ,» προστίθενται οι λέξεις «η αναβάθμιση των έξυπνων ηλεκτρικών δικτύων με σκοπό την καλύτερη παρακολούθηση της ισορροπίας του δικτύου και τη διάθεση δεδομένων σε πραγματικό χρόνο,» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με την παρ. 1, η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) λαμβάνει υπόψη της την ανάγκη για τη θέσπιση βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων κινήτρων για τους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και Διανομής, προκειμένου να βελτιώνεται η αποδοτικότητα των Συστημάτων Μεταφοράς και των Δικτύων Διανομής, μεταξύ άλλων και με τη χρήση υπηρεσιών ευελιξίας, να προωθείται η ανάπτυξη της αγοράς ενέργειας, η ασφάλεια του εφοδιασμού, η βελτίωση της ποιότητας υπηρεσιών, η αξιοποίηση ηλεκτρικής ενέργειας παραγόμενης από ΑΠΕ, η αναβάθμιση των έξυπνων ηλεκτρικών δικτύων με σκοπό την καλύτερη παρακολούθηση της ισορροπίας του δικτύου και τη διάθεση δεδομένων σε πραγματικό χρόνο, με ανάλογες επενδύσεις ανάπτυξης στα Συστήματα Μεταφοράς και Δικτύων Διανομής, καθώς και να υποστηρίζονται οι σχετικές με τις αρμοδιότητες των ως άνω Διαχειριστών ερευνητικές δραστηριότητες αυτών.»

3. Στην παρ. 2 του άρθρου 127 του ν. 4001/2011, περί αρμοδιοτήτων του Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. (θ), αα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «Συστήματος Μεταφοράς» αντικαθίστανται από τη λέξη «ΕΣΜΗΕ», αβ) προστίθεται τρίτο εδάφιο, β) στην περ. (ια), βα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «, και να» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ή οι οικιακές μπαταρίες, τα ηλεκτρικά οχήματα και άλλες μικρές αποκεντρωμένες ενεργειακές πηγές και», ββ) στο τρίτο εδάφιο, μετά τις λέξεις «σωρευτική εκπροσώπηση» προστίθενται οι λέξεις «και των διαχειριστών μικρών ή κινητών ηλεκτρικών συστημάτων, όπως οικιακών μπαταριών, ηλεκτρικών οχημάτων και άλλων μικρών

αποκεντρωμένων ενεργειακών πηγών», γ) στην περ. (ιδ), μετά τις λέξεις «εκπροσώπησης και» προστίθενται οι λέξεις «των διαχειριστών μικρών ή κινητών ηλεκτρικών συστημάτων, όπως οικιακών μπαταριών, ηλεκτρικών οχημάτων και άλλων μικρών αποκεντρωμένων ενεργειακών πηγών και» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Πέραν των όσων ορίζονται στην Άδεια Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται ειδικότερα να:

(α) Διασφαλίζει την αξιοπιστία και την ασφάλεια του ΕΔΔΗΕ, λαμβάνοντας παραλλήλως κατάλληλα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος.

(β) Διασφαλίζει τη διατήρηση τεχνικά άρτιου και οικονομικά αποδοτικού ΕΔΔΗΕ.

(γ) Διασφαλίζει την τήρηση των τεχνικών προδιαγραφών και απαιτήσεων σχεδιασμού, λειτουργίας και συντήρησης του Δικτύου και να μεριμνά για την επίτευξη των στόχων απόδοσης για τη δραστηριότητα της Διανομής, όσον αφορά μεταξύ άλλων στις απώλειες, στην αξιοπιστία τροφοδότησης, στην ποιότητα τάσης και στην ποιότητα εξυπηρέτησης των Πελατών, όπως καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

(δ) Διασφαλίζει την πρόσβαση στο ΕΔΔΗΕ των κατόχων αδειών Παραγωγής, καθώς και των Παραγωγών που εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης της, των Προμηθευτών και των Πελατών, σύμφωνα με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τα τιμολόγια που καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

(ε) Διασφαλίζει τη σύνδεση με το ΕΔΔΗΕ όσων το ζητούν, σύμφωνα με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τα τιμολόγια που καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

(στ) Διασφαλίζει την προμήθεια, εγκατάσταση, συντήρηση, καλή λειτουργία και αντικατάσταση των μετρητικών διατάξεων που εγκαθίστανται στο ΕΔΔΗΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ, του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ και τους όρους της Άδειας Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, καθώς και τη συλλογή των σχετικών μετρήσεων.

(ζ) Παρέχει στους χρήστες του ΕΔΔΗΕ και στον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ τις πληροφορίες που απαιτούνται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο Δίκτυο, όπως αυτές καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ.

(η) Απέχει από κάθε διάκριση μεταξύ των χρηστών ή των κατηγοριών χρηστών του ΕΔΔΗΕ και ιδίως υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων.

(θ) Συνεργάζεται με τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, τον Διαχειριστή Δικτύου Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (Δ.Α.Α.), τους Διαχειριστές Κλειστών Δικτύων Διανομής και τους λοιπούς συμμετέχοντες στην αγορά, για την αποτελεσματική συμμετοχή των συμμετεχόντων στην αγορά που συνδέονται με τα δίκτυα διανομής, στις αγορές λιανικής, χονδρικής και εξισορρόπησης, την κατάρτιση και εφαρμογή κατάλληλων πρωτοκόλλων επικοινωνίας και συνεργασίας, ώστε να διασφαλίζεται η καλή και απρόσκοπτη λειτουργία των δικτύων ευθύνης τους, η άσκηση των αρμοδιοτήτων τους και η λειτουργία της αγοράς. Η παροχή υπηρεσιών εξισορρόπησης από πόρους που βρίσκονται στο σύστημα διανομής συμφωνείται με τον αντίστοιχο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, σύμφωνα με το άρθρο 57 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (L 158/54) και το άρθρο 182 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1485 της Επιτροπής, της 2ας Αυγούστου 2017, σχετικά με τον

καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για τη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (L 220/1). Στους παρέχοντες υπηρεσίες εξισορρόπησης περιλαμβάνονται και οι διαχειριστές μικρών ή κινητών ηλεκτρικών συστημάτων, όπως οικιακών μπαταριών, ηλεκτρικών οχημάτων και άλλων μικρών αποκεντρωμένων ενεργειακών πηγών.

(ι) Σχεδιάζει, προγραμματίζει και διασφαλίζει την υλοποίηση της ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕ, μέσω ενός διαφανούς σχεδίου ανάπτυξης δικτύου, εξετάζοντας τη δυνατότητα λήψης μέτρων ενεργειακής αποδοτικότητας/ διαχείρισης της ζήτησης ή/και τη δυνατότητα αποκεντρωμένης παραγωγής που θα μπορούσαν να υποκαταστήσουν την ανάγκη αναβάθμισης ή αντικατάστασης υποδομών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

(ια) Προμηθεύεται υπηρεσίες ευελιξίας από πηγές, όπως η αποκεντρωμένη παραγωγή, η απόκριση ζήτησης ή η αποθήκευση ενέργειας ή οι οικιακές μπαταρίες, τα ηλεκτρικά οχήματα και άλλες μικρές αποκεντρωμένες ενεργειακές πηγές και εξετάζει τη λήψη μέτρων ενεργειακής απόδοσης, όταν οι υπηρεσίες αυτές μειώνουν με οικονομικά αποδοτικό τρόπο την ανάγκη αναβάθμισης ή αντικατάστασης της δυναμικότητας ηλεκτρικής ενέργειας και τα οποία ενισχύουν την αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία του συστήματος διανομής, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης της συμφόρησης στην περιοχή της, για τη βελτίωση της αποδοτικότητας όσον αφορά τη λειτουργία και την ανάπτυξη του συστήματος διανομής. Η προμήθεια των υπηρεσιών αυτών γίνεται σύμφωνα με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες. Για τον ορισμό των προδιαγραφών των παρεχόμενων υπηρεσιών ευελιξίας και των τυποποιημένων προϊόντων της αγοράς απαιτείται έγκριση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., κατόπιν διαφανών κριτηρίων και συμμετοχή, χωρίς διακρίσεις, όλων των συμμετεχόντων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που παρέχουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, των συμμετεχόντων στην αγορά που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση και των διαχειριστών μικρών ή κινητών ηλεκτρικών συστημάτων, όπως οικιακών μπαταριών, ηλεκτρικών οχημάτων και άλλων μικρών αποκεντρωμένων ενεργειακών πηγών.

(ιβ) Προμηθεύεται προϊόντα και υπηρεσίες που απαιτούνται για την αποτελεσματική, αξιόπιστη και ασφαλή λειτουργία του συστήματος διανομής, με αντικειμενικούς, διαφανείς και αμερόληπτους όρους και καταρτίζονται σε συντονισμό με τους Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς, τον Διαχειριστή Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών και άλλους σχετικούς συμμετέχοντες στην αγορά.

(ιγ) Αναπτύσσει σύστημα διανομής, που βασίζεται σε διαφανές σχέδιο ανάπτυξης δικτύου, το οποίο δημοσιεύει τουλάχιστον κάθε δυο (2) χρόνια και υποβάλλει στη ΡΑΕ. Το σχέδιο ανάπτυξης δικτύου παρέχει διαφάνεια όσον αφορά τις μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υπηρεσίες ευελιξίας που είναι αναγκαίες και περιλαμβάνει τις προβλεπόμενες επενδύσεις για τα επόμενα πέντε (5) έως δέκα (10) έτη, με ιδιαίτερη έμφαση στις βασικές υποδομές διανομής που απαιτούνται για τη σύνδεση νέας δυναμικότητας παραγωγής με νέα φορτία, όπως είναι τα σημεία επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα. Το σχέδιο ανάπτυξης δικτύου περιλαμβάνει επίσης την αξιοποίηση της απόκρισης ζήτησης, της ενεργειακής απόδοσης, των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας ή άλλων πηγών, τις οποίες ο διαχειριστής χρησιμοποιεί ως εναλλακτική λύση έναντι της επέκτασης του συστήματος. Για την κατάρτιση του προγράμματος, ο Διαχειριστής συμβουλευεται όλους τους σχετικούς χρήστες του συστήματος και τους σχετικούς διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς για το πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύου. Δημοσιεύει τα αποτελέσματα της διαδικασίας διαβούλευσης σε συνδυασμό με το πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύου και υποβάλλει αμφότερα στη ΡΑΕ, η οποία μπορεί να τα τροποποιήσει αιτιολογημένα.

(ιδ) Συνεργάζεται στενά με όλους τους συμμετέχοντες στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων που παρέχουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, των συμμετεχόντων που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας, των συμμετεχόντων που δραστηριοποιούνται μέσω συλλογικής/σωρευτικής εκπροσώπησης και των διαχειριστών μικρών ή κινητών ηλεκτρικών συστημάτων, όπως οικιακών μπαταριών, ηλεκτρικών οχημάτων και άλλων μικρών αποκεντρωμένων ενεργειακών πηγών και μεριμνά ειδικώς, ώστε οι τεχνικές απαιτήσεις για τη συμμετοχή στις οικείες αγορές να ανταποκρίνονται και να καθορίζονται βάσει των τεχνικών χαρακτηριστικών των εν λόγω αγορών και των ικανοτήτων όλων των συμμετεχόντων στην αγορά.

(ιε) Ανταλλάσσει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και συντονίζεται με τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, με σκοπό τη βέλτιστη αξιοποίηση των πηγών, τη διασφάλιση της ασφαλούς και αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης της αγοράς μέσω υπηρεσιών ευελιξίας.

(ιστ) Δίνει προτεραιότητα, κατά την κατανομή εγκαταστάσεων παραγωγής, στις εγκαταστάσεις παραγωγής που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ή συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 26 του ν. 4643/2019 (Α' 193).

(ιζ) Λειτουργεί ως ουδέτερος φορέας διευκόλυνσης της αγοράς αναφορικά με την προμήθεια ενέργειας που χρησιμοποιεί για την κάλυψη των απωλειών του ΕΔΔΗΕ. Η κάλυψη των ως άνω απωλειών γίνεται με διαφανείς και αμερόληπτες διαδικασίες που βασίζονται στην αγορά, αν ο Διαχειριστής ασκεί τα καθήκοντα αυτά.

(ιη) Εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από την εφαρμογή του καθεστώτος επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης κατ' εφαρμογή του άρθρου 9 του ν. 4342/2015 (Α' 143) και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτού.»

4. Στην περ. ζ) της παρ. 3 του άρθρου 131B του ν. 4001/2011, περί αρμοδιοτήτων και καθηκόντων του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, μετά τις λέξεις «αποθήκευση ενέργειας» προστίθενται οι λέξεις «ή οι οικιακές μπαταρίες, τα ηλεκτρικά οχήματα και άλλες μικρές αποκεντρωμένες ενεργειακές πηγές», β) στο τρίτο εδάφιο, μετά τις λέξεις «σωρευτική εκπροσώπηση» προστίθενται οι λέξεις «και των διαχειριστών μικρών ή κινητών ηλεκτρικών συστημάτων, όπως οικιακών μπαταριών, ηλεκτρικών οχημάτων και άλλων μικρών αποκεντρωμένων ενεργειακών πηγών» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η περ. ζ) διαμορφώνεται ως εξής:

«ζ) Προμηθεύεται υπηρεσίες ευελιξίας από πηγές, όπως η αποκεντρωμένη παραγωγή, η απόκριση ζήτησης ή η αποθήκευση ενέργειας ή οι οικιακές μπαταρίες, τα ηλεκτρικά οχήματα και άλλες μικρές αποκεντρωμένες ενεργειακές πηγές, και εξετάζει τη λήψη μέτρων ενεργειακής απόδοσης, όταν οι υπηρεσίες αυτές μειώνουν με οικονομικά αποδοτικό τρόπο την ανάγκη αναβάθμισης ή αντικατάστασης της δυναμικότητας ηλεκτρικής ενέργειας και τα οποία ενισχύουν την αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία του συστήματος διανομής, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης της συμφόρησης στην περιοχή της, για τη βελτίωση της αποδοτικότητας όσον αφορά τη λειτουργία και την ανάπτυξη του συστήματος διανομής. Η προμήθεια των υπηρεσιών αυτών γίνεται σύμφωνα με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες, εκτός εάν η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. έχει διαπιστώσει ότι η προμήθεια των εν λόγω υπηρεσιών δεν είναι οικονομικά αποδοτική ή η εν λόγω προμήθεια οδηγεί σε σοβαρές στρεβλώσεις της αγοράς ή σε μεγαλύτερες συμφορήσεις. Για τον ορισμό των προδιαγραφών των παρεχόμενων υπηρεσιών ευελιξίας και των τυποποιημένων προϊόντων της αγοράς απαιτείται έγκριση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., κατόπιν διαφανών κριτηρίων και με συμμετοχή όλων των

συμμετεχόντων στην αγορά, χωρίς διακρίσεις, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που παρέχουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, των συμμετεχόντων στην αγορά που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας, των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση και των διαχειριστών μικρών ή κινητών ηλεκτρικών συστημάτων, όπως οικιακών μπαταριών, ηλεκτρικών οχημάτων και άλλων μικρών αποκεντρωμένων ενεργειακών πηγών. Ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής αμείβεται επαρκώς για την προμήθεια των εν λόγω υπηρεσιών, ώστε να ανακτά τουλάχιστον τα αντίστοιχα εύλογα έξοδα, μεταξύ άλλων, τις απαραίτητες δαπάνες τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας και τα έξοδα υποδομής, βάσει μεθοδολογίας και τιμολογίων που εγκρίνονται με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.»

Άρθρο 28

Δημοσίευση και ανταλλαγή στοιχείων των Διαχειριστών ΕΣΜΗΕ και ΕΔΔΗΕ σχετικά με το μερίδιο ενέργειας από ΑΠΕ - Προσθήκη άρθρου 2ΓΑ στον ν. 3468/2006

(παρ. 1 και 2 άρθρου 20α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 11 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Στον ν. 3468/2006 (Α' 129), προστίθεται άρθρο 2ΓΑ, ως εξής:

«Άρθρο 2ΓΑ

Δημοσίευση και ανταλλαγή στοιχείων των Διαχειριστών ΕΣΜΗΕ και ΕΔΔΗΕ σχετικά με το μερίδιο ενέργειας από ΑΠΕ (παρ. 1 και 2 άρθρου 20α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 11 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

1. Οι Διαχειριστές του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ) και του Εθνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ) δημοσιεύουν στην ιστοσελίδα τους το μερίδιο της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές επί της συνολικής παραγωγής για το Διασυνδεδεμένο Σύστημα Μεταφοράς και Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, την ποσότητα εκπομπών και τον δείκτη έντασης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που αντιστοιχούν στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας για το Διασυνδεδεμένο Σύστημα Μεταφοράς και Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας για τις ζώνες προσφοράς που τους αφορούν και για χρονικά διαστήματα, κατά μέγιστο ίσα με την Περίοδο Εκκαθάρισης Αποκλίσεων, καθώς και, στον βαθμό που είναι δυνατό, σχετικές προβλέψεις. Επιπλέον, ο Διαχειριστής του ΕΔΔΗΕ δημοσιεύει ανώνυμα και συγκεντρωτικά δεδομένα σχετικά με το δυναμικό απόκρισης ζήτησης και την ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται και διοχετεύεται στο δίκτυο από αυτοκαταναλωτές και κοινότητες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, εάν τα δεδομένα αυτά είναι τεχνικά διαθέσιμα.

2. Η μεθοδολογία υπολογισμού, η μορφή των δεδομένων, η διαδικασία ανταλλαγής στοιχείων μεταξύ των Διαχειριστών ΕΣΜΗΕ και ΕΔΔΗΕ, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρ. 1 καθορίζονται με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, η οποία εκδίδεται κατόπιν εισηγήσεων του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ και του Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ. Ειδικότερα, με την εν λόγω απόφαση διασφαλίζεται ότι τα συγκεντρωτικά δεδομένα της παρ. 1 καθίστανται προσβάσιμα, χωρίς διακρίσεις, στους συμμετέχοντες στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, τους φορείς σωρευτικής εκπροσώπησης, τους καταναλωτές και τους τελικούς χρήστες μέσω ψηφιακής πλατφόρμας, κατά τρόπο που εξασφαλίζει αφενός τη διαλειτουργικότητα με βάση εναρμονισμένους μορφότυπους

δεδομένων και τυποποιημένα σύνολα δεδομένων, ώστε να επιτυγχάνεται η ορθή απεικόνιση και επεξεργασία τους μέσω Διεπαφής Προγραμματισμού Εφαρμογών, αφετέρου τη δυνατότητα ανάγνωσης αυτών μέσω Διεπαφής Προγραμματισμού Εφαρμογών.»

Άρθρο 29

Συμμετοχή μικρών ή κινητών συστημάτων στην αγορά εξισορρόπησης - Τροποποίηση περ. κα) παρ. 2 άρθρου 17 ν. 4425/2016

(παρ. 5 άρθρου 20α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 11 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Στην περ. κα) της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 4425/2016 (Α' 185), περί καθηκόντων του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο της υποπερ. καβ) μετά τις λέξεις «αποθήκευσης ενέργειας» προστίθενται οι λέξεις «, των διαχειριστών μικρών ή κινητών ηλεκτρικών συστημάτων, όπως οικιακών μπαταριών, ηλεκτρικών οχημάτων και άλλων μικρών αποκεντρωμένων ενεργειακών πηγών», β) στο δεύτερο εδάφιο μετά τις λέξεις «των εν λόγω αγορών» προστίθενται οι λέξεις «και των σχετικών ηλεκτρικών συστημάτων», γ) στο τρίτο εδάφιο μετά τις λέξεις «παρ. 1 του άρθρου 96» προστίθενται οι λέξεις «του ν. 4001/2011 (Α' 179)» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η περ. κα) διαμορφώνεται ως εξής:

«κα) Είναι υπεύθυνος για την προμήθεια επικουρικών υπηρεσιών ώστε να διασφαλίζεται επιχειρησιακή ασφάλεια. Κατά την εκτέλεση των σχετικών αρμοδιοτήτων του, ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ προμηθεύεται υπηρεσίες εξισορρόπησης με:

καα) διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες,

καβ) συμμετοχή των ειδικευμένων επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που παρέχουν ενέργεια από ΑΠΕ, των συμμετεχόντων στην αγορά που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας, των διαχειριστών μικρών ή κινητών ηλεκτρικών συστημάτων, όπως οικιακών μπαταριών, ηλεκτρικών οχημάτων και άλλων μικρών αποκεντρωμένων ενεργειακών πηγών, καθώς και των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση.

Για τον σκοπό της ως άνω υποπερ. καβ), η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, σε στενή συνεργασία με τους συμμετέχοντες στην αγορά, καθορίζει τεχνικές απαιτήσεις για τη συμμετοχή στις οικείες αγορές βάσει των τεχνικών χαρακτηριστικών των εν λόγω αγορών και των σχετικών ηλεκτρικών συστημάτων. Οι απαιτήσεις αυτές εξειδικεύονται στον Κανονισμό Αγοράς Εξισορρόπησης της περ. (ιστ), στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 1 του άρθρου 96 του ν. 4001/2011 (Α' 179) ή στις κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενες μεθοδολογίες ή τεχνικές αποφάσεις.

Οι απαιτήσεις της παρούσας περίπτωσης ισχύουν για την παροχή επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα από τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, εκτός εάν η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. έχει εκτιμήσει ότι η βασισμένη στην αγορά παροχή επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα δεν είναι οικονομικά αποδοτική και έχει χορηγήσει παρέκκλιση με απόφασή της. Ειδικότερα, ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ μπορεί να προμηθεύεται υπηρεσίες από πηγές, όπως η απόκριση ζήτησης ή η αποθήκευση ενέργειας, και να προωθεί τη λήψη μέτρων ενεργειακής απόδοσης, όταν οι υπηρεσίες αυτές μειώνουν με οικονομικά αποδοτικό τρόπο την ανάγκη

αναβάθμισης ή αντικατάστασης της δυναμικότητας ηλεκτρικής ενέργειας και ενισχύουν την αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία του Συστήματος Μεταφοράς, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΜΗΕ (Β' 103/2012) και του Κανονισμού Αγοράς Εξισορρόπησης (Β' 5910/2018).

Η υποχρέωση προμήθειας επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα που αναφέρεται ανωτέρω δεν εφαρμόζεται σε πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου.»

Άρθρο 30

Υποχρεώσεις διάθεσης δεδομένων μπαταριών και λειτουργικές απαιτήσεις σημείων επαναφόρτισης - Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 20Α και παρ. 9Α στο άρθρο 62 του ν. 4710/2020

(παρ. 3 και 4 άρθρου 20α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 11 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

1. Στον ν. 4710/2020 (Α' 142), προστίθεται άρθρο 20Α ως εξής:

«Άρθρο 20Α

Υποχρεώσεις διάθεσης δεδομένων μπαταριών και λειτουργικές απαιτήσεις σημείων επαναφόρτισης

1. Επιπλέον των υποχρεώσεων που υπέχουν σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1542 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Ιουλίου 2023 σχετικά με τις μπαταρίες και τα απόβλητα μπαταριών, για την τροποποίηση της οδηγίας 2008/98/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020 και την κατάργηση της οδηγίας 2006/66/ΕΚ (L 191), οι κατασκευαστές οικιακών μπαταριών και μπαταριών βιομηχανικού τύπου διαθέτουν βεβαίωση από φορέα εγγεγραμμένο στο Μητρώο Φορέων Ελέγχου, Επιθεώρησης και Επαλήθευσης Σταθμών Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Σ.Α.Η.Ε.), όπως ορίζεται στην υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/55948/1087/2023 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών για τη χορήγηση επενδυτικής και λειτουργικής ενίσχυσης σε σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με την υποπαρ. 2Α της παρ. 2 του άρθρου 143ΣΤ του ν. 4001/2011 (Α' 179)» (Β' 3416) σχετικά με την πρόσβαση σε πραγματικό χρόνο σε βασικές πληροφορίες του συστήματος διαχείρισης μπαταριών, συμπεριλαμβανομένων της χωρητικότητας της μπαταρίας, της κατάστασης υγείας, της κατάστασης φόρτισης και του σημείου ρύθμισης ισχύος, στους ιδιοκτήτες και τους χρήστες μπαταριών, καθώς και σε τρίτα μέρη που ενεργούν, με ρητή συγκατάθεση, για λογαριασμό των ιδιοκτητών και των χρηστών, όπως επιχειρήσεις ενεργειακής διαχείρισης κτιρίων και συμμετέχοντες στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, χωρίς διακρίσεις, χωρίς κόστος και σύμφωνα με τους κανόνες προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

2. Οι κατασκευαστές οχημάτων διαθέτουν βεβαίωση από φορέα εγγεγραμμένο στο Μητρώο Φορέων Ελέγχου, Επιθεώρησης και Επαλήθευσης Σταθμών Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Σ.Α.Η.Ε.), όπως ορίζεται στην υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/55948/1087/2023 κοινή υπουργική απόφαση, σχετικά με την πρόσβαση, σε πραγματικό χρόνο, σε δεδομένα του οχήματος που σχετίζονται με την κατάσταση υγείας της μπαταρίας, την κατάσταση φόρτισης της μπαταρίας, το σημείο ρύθμισης ισχύος της μπαταρίας, τη χωρητικότητα της μπαταρίας και, κατά περίπτωση, τη θέση των ηλεκτρικών οχημάτων, στους ιδιοκτήτες και τους χρήστες

ηλεκτρικών οχημάτων, καθώς και σε τρίτα μέρη που ενεργούν για λογαριασμό των ιδιοκτητών και των χρηστών, όπως οι συμμετέχοντες στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και οι πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτροκίνησης, υπό όρους που δεν εισάγουν διακρίσεις και χωρίς κόστος, σύμφωνα με τους κανόνες προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και επιπλέον των περαιτέρω απαιτήσεων σχετικά με την έγκριση τύπου και την εποπτεία της αγοράς που καθορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/858 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018 για την έγκριση και την εποπτεία της αγοράς μηχανοκίνητων οχημάτων και των ρυμουλκούμενων τους και των συστημάτων, κατασκευαστικών στοιχείων και χωριστών τεχνικών μονάδων που προορίζονται για τα οχήματα αυτά, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 715/2007 και (ΕΚ) 595/2009 και για την κατάργηση της οδηγίας 2007/46/ΕΚ (L 151).

3. Επιπλέον των απαιτήσεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1804 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2023 για την ανάπτυξη υποδομών εναλλακτικών καυσίμων και για την κατάργηση της οδηγίας 2014/94/ΕΕ (L 234), τα νέα και αντικατεστημένα σημεία επαναφόρτισης κανονικής ισχύος που δεν είναι προσβάσιμα στο κοινό υποστηρίζουν λειτουργίες έξυπνης επαναφόρτισης και, κατά περίπτωση, τη διεπαφή με έξυπνα συστήματα μέτρησης και λειτουργίες αμφίδρομης επαναφόρτισης σύμφωνα με τις απαιτήσεις των παρ. 3 και 4 του άρθρου 15 του ανωτέρω Κανονισμού.»

2. Στο άρθρο 62 του ν. 4710/2020, περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 9Α ως εξής:

«9Α.α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ανάπτυξης δύναται να καθορίζεται η διαδικασία, σύμφωνα με την οποία οι κατασκευαστές οικιακών μπαταριών και μπαταριών βιομηχανικού τύπου και οι κατασκευαστές οχημάτων καθιστούν δυνατή την πρόσβαση στις πληροφορίες των παρ. 1 και 2 του άρθρου 20Α, καθώς και οι κυρώσεις για τυχόν παραβάσεις, λαμβάνοντας υπόψη τη βαρύτητα της παράβασης, τυχόν υποτροπή, καθώς και την αρχή της αναλογικότητας.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 20Α, δύναται να καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές για έξυπνη και αμφίδρομη επαναφόρτιση, τη σύνδεση των αντίστοιχων σημείων επαναφόρτισης με τα έξυπνα συστήματα μέτρησης και το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, ο έλεγχός τους από τον αρμόδιο διαχειριστή του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και η διαδικασία ελέγχου για την τήρηση των υποχρεώσεων αυτών και προσδιορίζονται οι κυρώσεις για τυχόν παραβάσεις, λαμβάνοντας υπόψη τη βαρύτητα της παράβασης, τυχόν υποτροπή, καθώς και την αρχή της αναλογικότητας.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΕΡΙΔΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΠΕ, ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΔΕΙΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗΣ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΑΕΡΙΩΝ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ ΓΙΑ ΒΙΟΚΑΥΣΙΜΑ ΒΙΟΡΕΥΣΤΑ - ΚΑΥΣΙΜΑ ΒΙΟΜΑΖΑΣ - ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΑ ΚΑΥΣΙΜΑ ΜΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ - ΚΑΥΣΙΜΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΜΕΝΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ ΚΑΙ ΚΑΥΣΙΜΑ ΧΑΜΗΛΩΝ ΑΝΘΡΑΚΟΥΧΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ

Άρθρο 31

Μεθοδολογία υπολογισμού της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 2Α ν. 3468/2006

(άρθρο 7 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 3 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Στο άρθρο 2Α του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί υπολογισμού μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) αντικαθίσταται ο τίτλος, β) στην παρ. 1, β) στο δεύτερο εδάφιο οι λέξεις «το αέριο, η ηλεκτρική ενέργεια και το υδρογόνο από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.), λαμβάνονται υπόψη άπαξ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «το αέριο και η ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές λαμβάνονται υπόψη μία μόνον φορά», ββ) το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται, βγ) προστίθενται νέα εδάφια τέταρτο, πέμπτο και έκτο, γ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2, γ) μετά τις λέξεις «του ν. 4513/2018 (Α' 9)» προστίθενται οι λέξεις «και της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης», γβ) μετά τις λέξεις «στον άνω ταμιευτήρα» προστίθενται οι λέξεις «, καθώς και της ηλεκτρικής ενέργειας που χρησιμοποιείται για την παραγωγή ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης», δ) στην παρ. 3, δα) στο πρώτο εδάφιο, ι) οι λέξεις «συν την κατανάλωση» αντικαθίστανται από τις λέξεις «επιπροσθέτως της κατανάλωσης», ιι) μετά τις λέξεις «για θέρμανση και ψύξη» προστίθενται οι λέξεις «και για βιομηχανικούς σκοπούς», δβ) στο δεύτερο εδάφιο, μετά τις λέξεις «το κλάσμα της» η λέξη «παραγόμενης» διαγράφεται, δγ) στο πέμπτο εδάφιο, οι λέξεις «μη ανανεώσιμων πηγών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «από μη ανανεώσιμες πηγές», ε) η περ. α) της παρ. 4 αντικαθίσταται, στ) στην παρ. 5, στα) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «τα άρθρα 8, 10, 12 και 13» αντικαθίστανται από τις λέξεις «32Α, 32Β, 32Γ και 32Δ», στβ) στο τρίτο εδάφιο, ι) οι λέξεις «συμμόρφωσής της με το ενωσιακό δίκαιο,» αντικαθίστανται από τη λέξη «συμμόρφωσης», ιι) μετά τις λέξεις «ενδεικτική πορεία» προστίθενται οι λέξεις «που καθορίζονται στην υπ' αρ. 3/18.12.2024 απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής «Κύρωση του αναθεωρημένου Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ)» (Β' 6983)», σγ) στο τέταρτο εδάφιο, μετά τη λέξη «μεταφορές» οι λέξεις «μέχρι το έτος 2030» διαγράφονται και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 2Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 2Α

Υπολογισμός μεριδίου ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

(άρθρο 7 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

1. Η ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε εθνικό επίπεδο υπολογίζεται ως το άθροισμα:

- α) της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές·
- β) της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για τον τομέα θέρμανσης και ψύξης και
- γ) της τελικής κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στις μεταφορές.

Για την εφαρμογή των περ. α), β) ή γ), το αέριο και η ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές λαμβάνονται υπόψη μία μόνον φορά κατά τον υπολογισμό του μεριδίου ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Η ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης προσμετράται στον τομέα ηλεκτρική ενέργεια, θέρμανση και ψύξη ή μεταφορές όπου καταναλώνεται. Η Ελλάδα μπορεί να συμφωνήσει με άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να προσμετρήσουν το σύνολο ή μέρος των ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης που καταναλώνονται σε ένα κράτος μέλος στο μερίδιο της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες

πηγές στο κράτος μέλος στο οποίο παράγονται τα εν λόγω καύσιμα. Προκειμένου να παρακολουθείται ότι τα ίδια ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης δεν προσμετρώνται τόσο στο κράτος μέλος όπου παράγονται όσο και στο κράτος μέλος όπου καταναλώνονται και προκειμένου να καταγράφεται η προσμετρώμενη ποσότητα, κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάθε συμφωνία συνεργασίας. Μια συμφωνία συνεργασίας περιλαμβάνει την ποσότητα ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης που πρέπει να προσμετρηθεί συνολικά και για κάθε κράτος μέλος, καθώς και την ημερομηνία κατά την οποία τίθεται σε ισχύ η εν λόγω συμφωνία.

2. Για τους σκοπούς της περ. α) του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, η ακαθάριστη τελική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, υπολογίζεται ως η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αυτοκαταναλωτές ενέργειας ανανεώσιμων πηγών, Κοινοτήτων Ανανεώσιμης Ενέργειας και Ενεργειακών Κοινοτήτων Πολιτών, καθώς και των Ενεργειακών Κοινοτήτων του ν. 4513/2018 (Α' 9) και της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης, εξαιρουμένης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται με συστήματα αποθήκευσης, μέσω άντλησης νερού που έχει προηγουμένως αντληθεί στον άνω ταμιευτήρα, καθώς και της ηλεκτρικής ενέργειας που χρησιμοποιείται για την παραγωγή ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης. Σε σταθμούς πολλαπλών καυσίμων που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες και μη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, λαμβάνεται υπόψη μόνο το μέρος της ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε.. Για τους σκοπούς του εν λόγω υπολογισμού, η συμβολή κάθε πηγής ενέργειας υπολογίζεται με βάση το ενεργειακό της περιεχόμενο. Η ηλεκτρική ενέργεια από υδροηλεκτρική και αιολική ενέργεια λαμβάνεται υπόψη, σύμφωνα με τους κανόνες τυποποίησης του Παραρτήματος 1.

3. Για τους σκοπούς της περ. β) της παρ. 1, η ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα θέρμανσης και ψύξης, υπολογίζεται ως η ποσότητα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης από Α.Π.Ε., επιπροσθέτως της κατανάλωσης άλλων μορφών ενέργειας από Α.Π.Ε. στη βιομηχανία, στα νοικοκυριά, στις υπηρεσίες, στη γεωργία, στη δασοκομία και στην αλιεία, για θέρμανση και ψύξη και για βιομηχανικούς σκοπούς. Σε σταθμούς πολλαπλών καυσίμων που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες και μη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, λαμβάνεται υπόψη μόνο το κλάσμα της θέρμανσης και ψύξης που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές. Για τους σκοπούς του εν λόγω υπολογισμού, η συμβολή κάθε πηγής ενέργειας υπολογίζεται με βάση το ενεργειακό της περιεχόμενο. Η ενέργεια περιβάλλοντος και η γεωθερμική ενέργεια που χρησιμοποιούνται για θέρμανση και ψύξη μέσω αντλιών θερμότητας και συστημάτων τηλεψύξης λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς της περ. β) της παρ. 1, αν η παραγόμενη τελική ενέργεια υπερβαίνει κατά πολύ την αρχική ενέργεια που χρησιμοποιείται για τη λειτουργία των αντλιών θερμότητας. Η ποσότητα της θερμικής ή ψυκτικής ενέργειας που θεωρείται ενέργεια από Α.Π.Ε., για τους σκοπούς του παρόντος, υπολογίζεται σύμφωνα με το Παράρτημα 2 και συνυπολογίζει τη χρήση ενέργειας σε όλους τους τομείς τελικής χρήσης. Για τους σκοπούς της περ. β) της παρ. 1 δεν λαμβάνεται υπόψη η θερμική ενέργεια που παράγεται από συστήματα παθητικής ενέργειας, με τα οποία επιτυγχάνεται χαμηλότερη κατανάλωση ενέργειας με παθητικό τρόπο, μέσω του σχεδιασμού του κτιρίου ή από τη θερμότητα που παράγεται από ενέργεια από μη ανανεώσιμες πηγές.

4. Για τους σκοπούς της περ. γ) της παρ. 1 εφαρμόζονται οι ακόλουθες απαιτήσεις:

α) Η τελική κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα των μεταφορών υπολογίζεται ως το άθροισμα όλων των βιοκαυσίμων, του βιοαερίου και των ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης που καταναλώνονται στον τομέα των μεταφορών. Αυτό περιλαμβάνει και τα ανανεώσιμα καύσιμα που παρέχονται για διεθνείς θαλάσσιες μεταφορές.

β) Για τον υπολογισμό της τελικής κατανάλωσης ενέργειας στις μεταφορές, χρησιμοποιούνται οι τιμές σχετικά με το ενεργειακό περιεχόμενο των καυσίμων κίνησης του Παραρτήματος 3.

Για τον προσδιορισμό του ενεργειακού περιεχομένου των καυσίμων κίνησης που δεν περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 3, χρησιμοποιούνται τα αντίστοιχα πρότυπα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Τυποποίησης («European Standards Organisation, ESO»), προκειμένου να προσδιοριστεί η θερμογόνος δύναμη των καυσίμων. Αν δεν έχουν εγκριθεί πρότυπα «ESO» για τον σκοπό αυτόν, χρησιμοποιούνται τα σχετικά πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης («International Organization for Standardisation, ISO»).

5. Το μερίδιο της ενέργειας από Α.Π.Ε. υπολογίζεται διαιρώντας την ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, διά της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας, από όλες τις ενεργειακές πηγές, και εκφράζεται ως ποσοστό επί της συνολικής ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας, από το σύνολο των ενεργειακών πηγών. Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου, το άθροισμα του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, προσαρμόζεται σύμφωνα με τα άρθρα 32Α, 32Β, 32Γ και 32Δ. Κατά τον υπολογισμό της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας για τους σκοπούς μέτρησης της συμμόρφωσης ως προς τους στόχους και την ενδεικτική πορεία που καθορίζονται στην υπ' αρ. 3/18.12.2024 απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής «Κύρωση του αναθεωρημένου Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ)» (Β'6983), η ποσότητα ενέργειας που καταναλίσκεται στην αεροπορία δεν υπερβαίνει, ως ποσοστό της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας, το έξι κόμμα δέκα οχτώ τοις εκατό (6,18 %). Ως ενεργειακό περιεχόμενο των καυσίμων για μεταφορές, λαμβάνεται το προβλεπόμενο στο Παράρτημα 3.

6. Η μεθοδολογία και οι ορισμοί που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του μεριδίου της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 1099/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2008 «για τις στατιστικές ενέργειας» (L 304). Κατά τον υπολογισμό των τομεακών και συνολικών μεριδίων, καθώς και των στατιστικών στοιχείων που διαβιβάζονται στην Επιτροπή, δυνάμει του ανωτέρω Κανονισμού, εξασφαλίζεται η συνοχή των χρησιμοποιούμενων στατιστικών στοιχείων.

7. [Καταργείται].»

Άρθρο 32

Αλυσιδωτή χρήση βιομάζας - Προσθήκη άρθρου 2ΑΑ στον ν. 3468/2006

(παρ. 3 έως 3δ άρθρου 3 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, περ. β) παρ. 2 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Στον ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 2ΑΑ, ως εξής:

«Άρθρο 2ΑΑ

Αλυσιδωτή χρήση βιομάζας

(παρ. 3 έως 3δ άρθρου 3 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, περ. β) παρ. 2 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

1. Η ενέργεια από βιομάζα παράγεται με τρόπο που ελαχιστοποιεί τις αθέμιτες στρεβλωτικές επιπτώσεις στην αγορά πρώτων υλών βιομάζας και τις δυσμενείς συνέπειες στη βιοποικιλότητα, το περιβάλλον και το κλίμα. Για τον σκοπό αυτόν, λαμβάνεται υπόψη η ιεράρχηση των αποβλήτων, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 4819/2021 (Α' 129), και διασφαλίζεται η εφαρμογή της αρχής της αλυσιδωτής χρήσης της βιομάζας, με έμφαση στα καθεστώτα στήριξης και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις εθνικές ιδιαιτερότητες.

Για τον σκοπό του προηγούμενου εδαφίου, τα καθεστώτα στήριξης για την ενέργεια από βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας σχεδιάζονται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγονται η παροχή κινήτρων για μη βιώσιμες οδούς και η στρέβλωση του ανταγωνισμού με τους τομείς των υλικών, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η ξυλώδης βιομάζα χρησιμοποιείται σύμφωνα με την υψηλότερη οικονομική και περιβαλλοντική προστιθέμενη αξία της με την ακόλουθη σειρά προτεραιοτήτων:

- α) προϊόντα με βάση το ξύλο,
- β) παράταση της διάρκειας ζωής των προϊόντων με βάση το ξύλο,
- γ) επαναχρησιμοποίηση,
- δ) ανακύκλωση,
- ε) βιοενέργεια και
- στ) διάθεση.

2. Είναι δυνατή η παρέκκλιση από την αρχή της αλυσιδωτής χρήσης της βιομάζας της παρ. 1, σε περίπτωση που απαιτείται να διασφαλιστεί η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, καθώς και όταν η τοπική βιομηχανία δεν είναι, από ποσοτική ή τεχνική άποψη, σε θέση να χρησιμοποιήσει δασική βιομάζα για μια οικονομική και περιβαλλοντική προστιθέμενη αξία που είναι υψηλότερη από την παραγωγή ενέργειας, για πρώτες ύλες προερχόμενες από:

- α) αναγκαίες δραστηριότητες διαχείρισης δασών, με στόχο τη διασφάλιση εργασιών αραίωσης πριν από την εμπορία ή που εκτελούνται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο για την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών σε περιοχές υψηλού κινδύνου,
- β) υλοτομία διάσωσης μετά από τεκμηριωμένες φυσικές διαταραχές, ή
- γ) τη συγκομιδή συγκεκριμένης ξυλείας της οποίας τα χαρακτηριστικά δεν είναι κατάλληλα για τοπικές εγκαταστάσεις επεξεργασίας.

3. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας κοινοποιεί σε ετήσια βάση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή περίληψη των παρεκκλίσεων από την εφαρμογή της αρχής της αλυσιδωτής χρήσης της βιομάζας δυνάμει της παρ. 2, μαζί με την αιτιολόγηση των παρεκκλίσεων και τη γεωγραφική κλίμακα στην οποία εφαρμόζονται.

4. Δεν επιτρέπεται η άμεση χρηματοδοτική στήριξη για:

- α) τη χρήση κορμοτεμαχίων πριονιού, κορμών ξυλόφυλλων, στρογγυλής ξυλείας βιομηχανικής ποιότητας, πρέμνων και ριζών για την παραγωγή ενέργειας,

β) την παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας από την αποτέφρωση αποβλήτων, εκτός εάν έχουν τηρηθεί οι υποχρεώσεις χωριστής συλλογής που ορίζονται στον ν. 4042/2012 (Α' 24).

5. Με την επιφύλαξη της παρ. 1, δεν χορηγείται νέα στήριξη ούτε ανανεώνεται οποιαδήποτε στήριξη για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από δασική βιομάζα σε εγκαταστάσεις αποκλειστικής ηλεκτροπαραγωγής, εκτός εάν η εν λόγω ηλεκτρική ενέργεια πληροί τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) παράγεται σε μια περιοχή που προσδιορίζεται σε ένα εδαφικό σχέδιο δίκαιης μετάβασης που θεσπίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 11 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1056 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης (L 231) λόγω της εξάρτησής του από στερεά ορυκτά καύσιμα, και πληροί τις σχετικές απαιτήσεις που ορίζονται στην παρ. 10 του άρθρου 32Ζ του παρόντος,

β) παράγεται μέσω συλλογής και αποθήκευσης CO₂ βιομάζας και πληροί τις απαιτήσεις της παρ. 10 του άρθρου 32Ζ,

γ) παράγεται σε εξόχως απόκεντρη περιοχή, όπως αναφέρεται στο άρθρο 349 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για περιορισμένο χρονικό διάστημα και με στόχο τη σταδιακή κατάρτιση, στο μέτρο του δυνατού, της χρήσης δασικής βιομάζας, χωρίς να επηρεάζονται η πρόσβαση σε ασφαλή ενέργεια και η ενεργειακή ασφάλεια.

6. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να:

α) καθορίζεται η διαδικασία ελέγχου για την τήρηση των υποχρεώσεων που ορίζονται στο παρόν,

β) προσδιορίζονται οι κυρώσεις για τυχόν παραβάσεις, λαμβάνοντας υπόψη τη βαρύτητα της παράβασης, τυχόν υποτροπή, καθώς και την αρχή της αναλογικότητας, εντός των ορίων που καθορίζονται στο άρθρο 32ΘΑ, και γ) ρυθμίζεται κάθε άλλο τεχνικό, ειδικό και λεπτομερειακό ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος.»

Άρθρο 33

Αύξηση της ανανεώσιμης ενέργειας και μείωση της έντασης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου στον τομέα των μεταφορών - Τροποποίηση άρθρου 32ΣΤΑ ν. 3468/2006

(άρθρο 25 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 15 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Στο άρθρο 32ΣΤΑ του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί προώθησης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα των μεταφορών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο τίτλος αντικαθίσταται, β) οι παρ. 1, 2, 3 και 4 αντικαθίστανται, γ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 5, γα) μετά τις λέξεις «του άρθρου 32ΘΑ,» η λέξη «περί» αντικαθίσταται από τη λέξη «λόγω», γβ) μετά τις λέξεις «κανόνων και υποχρεώσεων» προστίθενται οι λέξεις «, αλλά και για την ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των αρμόδιων αρχών των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου απαιτείται», δ) στην παρ. 6, δα) στο πρώτο εδάφιο πριν από τις λέξεις «32Η και 32Θ» προστίθεται η λέξη «32ΖΑ,», δβ) στο δεύτερο εδάφιο πριν από τις λέξεις «32Η και 32Θ,» προστίθεται η λέξη «32ΖΑ,», ε) η παρ. 7 αντικαθίσταται και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 32ΣΤΑ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 32ΣΤΑ

Αύξηση της ανανεώσιμης ενέργειας και μείωση της έντασης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου στον τομέα των μεταφορών

(άρθρο 25 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 15 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

1. Για την αύξηση της ανανεώσιμης ενέργειας και τη μείωση της έντασης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου στον τομέα των μεταφορών, οι προμηθευτές καυσίμων της παρ. 2, στα καύσιμα και την ενέργεια που διαθέτουν σε τελικούς καταναλωτές στον τομέα των μεταφορών, διασφαλίζουν ότι:

α) Η ποσότητα ανανεώσιμων καυσίμων και ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που παρέχεται στον τομέα των μεταφορών οδηγεί:

αα) σε μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην τελική κατανάλωση ενέργειας στον τομέα των μεταφορών τουλάχιστον είκοσι εννέα τοις εκατό (29%) έως το έτος 2030, ή

αβ) σε μείωση της έντασης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον δεκατέσσερα κόμματα πέντε τοις εκατό (14,5%) έως το έτος 2030, σε σύγκριση με την τιμή αναφοράς που ορίζεται στην περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 32ΣΤΓ, σύμφωνα με ενδεικτική πορεία που έχει καθοριστεί.

β) Το συνδυασμένο μερίδιο των προηγμένων βιοκαυσίμων και των βιοαερίων που παράγονται από τις πρώτες ύλες που απαριθμούνται στο Μέρος Α' του Παραρτήματος 6 και των ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης στην ενέργεια που παρέχεται στον τομέα των μεταφορών, είναι τουλάχιστον ένα τοις εκατό (1%) το έτος 2025 και πέντε κόμματα πέντε τοις εκατό (5,5%) το έτος 2030, εκ των οποίων μερίδιο τουλάχιστον μιας (1) ποσοστιαίας μονάδας είναι από ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης το έτος 2030.

Από το έτος 2030, το μερίδιο των ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης στη συνολική ποσότητα ενέργειας που παρέχεται στις θαλάσσιες μεταφορές είναι τουλάχιστον ένα κόμμα δύο τοις εκατό (1,2%).

Στις ενοποιημένες εθνικές εκθέσεις προόδου για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 663/2009 και (ΕΚ) 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 328), υποβάλλεται έκθεση σχετικά με το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην τελική κατανάλωση ενέργειας στον τομέα των μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των θαλάσσιων μεταφορών, καθώς και σχετικά με τη μείωση της έντασης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου.

2. Υπόχρεοι για την εφαρμογή του παρόντος είναι οι προμηθευτές καυσίμων των ακόλουθων κατηγοριών για τα καύσιμα και την ενέργεια που διαθέτουν σε τελικούς καταναλωτές στον τομέα των μεταφορών:

α) οι κάτοχοι άδειας εμπορίας κατηγορίας Α' της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002(Α' 230),

β) οι κάτοχοι άδειας εμπορίας κατηγορίας Β1' της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002, για τις θαλάσσιες μεταφορές,

γ) οι κάτοχοι άδειας εμπορίας κατηγορίας Γ' της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002 για το υγραέριο κίνησης,

δ) οι κάτοχοι άδειας εμπορίας κατηγορίας Ε' της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002,

ε) οι μεγάλοι τελικοί καταναλωτές της περ. α' της παρ. 13 του άρθρου 3 του ν. 3054/2002, για τις ποσότητες καυσίμων και ενέργειας που προμηθεύονται οι ίδιοι,

στ) οι κάτοχοι άδειας λιανικής εμπορίας των περ. α' και β' της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3054/2002, καθώς και οι προμηθευτικοί συνεταιρισμοί και οι κοινοπραξίες της παρ. 10 του άρθρου 7 του ν. 3054/2002, για τις ποσότητες καυσίμων που προμηθεύονται απευθείας από τα διυλιστήρια,

ζ) οι κάτοχοι άδειας προμήθειας φυσικού αερίου του άρθρου 81 του ν. 4001/2011 (Α' 179) για το φυσικό αέριο κίνησης,

η) οι κάτοχοι άδειας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας για φόρτιση ηλεκτρικών οχημάτων του άρθρου 134 του ν. 4001/2011,

θ) κάθε άλλος προμηθευτής που διαθέτει καύσιμα και ενέργεια στον τομέα των μεταφορών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 1.

Οι κάτοχοι άδειας εμπορίας κατηγορίας Β1' της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002 οφείλουν, επιπλέον, να τηρούν τις υποχρεώσεις για τους προμηθευτές ναυτιλιακών καυσίμων που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1805 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2023 για τη χρήση ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στις θαλάσσιες μεταφορές και για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/16/ΕΚ (L 234).

Οι κάτοχοι άδειας εμπορίας κατηγορίας Β2' της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002 οφείλουν να τηρούν τις υποχρεώσεις για τους προμηθευτές αεροπορικών καυσίμων που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2405 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Οκτωβρίου 2023, σχετικά με τη διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού για βιώσιμες αεροπορικές μεταφορές (ReFuelEU Aviation) (L 31.10.2023).

3. Για τον υπολογισμό των στόχων που αναφέρονται στην περ. α) της παρ. 1 και των μεριδίων που αναφέρονται στην περ. β) της παρ. 1, λαμβάνονται υπόψη:

α) τα ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης, ακόμη και όταν χρησιμοποιούνται ως ενδιάμεσα προϊόντα για την παραγωγή συμβατικών καυσίμων κίνησης ή βιοκαυσίμων, υπό την προϋπόθεση ότι η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που επιτυγχάνεται με τη χρήση ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης δεν προσμετράται στον υπολογισμό της μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τα βιοκαύσιμα,

β) το βιοαέριο που διοχετεύεται στην εθνική υποδομή μεταφοράς και διανομής αερίων, και

γ) τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα.

Οι προμηθευτές καυσίμων που προμηθεύουν ηλεκτρική ενέργεια ή ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης, εξαιρούνται από την υποχρέωση συμμόρφωσης με το ελάχιστο μερίδιο των προηγμένων βιοκαυσίμων και των βιοαερίων που παράγονται από τις πρώτες ύλες του Μέρους Α' του Παραρτήματος 6, σε σχέση με τα εν λόγω καύσιμα.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών, θεσπίζεται μηχανισμός που επιτρέπει στους προμηθευτές καυσίμων στην επικράτειά τους να ανταλλάσσουν πιστώσεις για την προμήθεια ανανεώσιμης ενέργειας στον τομέα των μεταφορών. Οι οικονομικοί φορείς που παρέχουν ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές σε ηλεκτρικά οχήματα μέσω δημόσιων σημείων επαναφόρτισης λαμβάνουν πιστώσεις, ανεξάρτητα από το αν οι οικονομικοί φορείς υπόκεινται στην υποχρέωση που έχει οριστεί για τους προμηθευτές καυσίμων του παρόντος, και μπορούν να πωλούν τις εν λόγω πιστώσεις σε προμηθευτές καυσίμων, οι οποίοι επιτρέπεται να χρησιμοποιούν τις πιστώσεις για την εκπλήρωση της υποχρέωσης που ορίζεται στην παρ. 1. Στον μηχανισμό αυτό μπορούν να περιλαμβάνονται και ιδιωτικά σημεία επαναφόρτισης, υπό την προϋπόθεση ότι μπορεί να αποδειχθεί ότι η ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που διοχετεύεται σε αυτά τα ιδιωτικά σημεία επαναφόρτισης, παρέχεται αποκλειστικά σε ηλεκτρικά οχήματα.

5. Η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι αρμόδια για τη διασφάλιση της τήρησης των κανόνων και υποχρεώσεων του παρόντος και των άρθρων 32ΣΤΒ και 32ΣΤΓ, καθώς και για την εισήγηση επιβολής κυρώσεων του άρθρου 32ΘΑ, λόγω μη τήρησης των εν λόγω κανόνων και υποχρεώσεων, αλλά και για την ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των αρμόδιων αρχών των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου απαιτείται.

6. Το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.) ορίζεται αρμόδιο για την υποστήριξη της Διεύθυνσης Α.Π.Ε. και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την εφαρμογή του παρόντος και των άρθρων 32ΣΤΒ, 32ΣΤΓ, 32ΣΤΔ, 32ΣΤΕ, 32Ζ, 32ΖΑ, 32Η και 32Θ.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι απαιτούμενες δράσεις που υλοποιεί το Κ.Α.Π.Ε. και ιδίως η κατάρτιση και επικαιροποίηση Μητρώου των προμηθευτών της παρ. 2, η παραλαβή και ο έλεγχος των υποβαλλόμενων από αυτούς στοιχείων, η συνεργασία με τις αδειοδοτούσες αρχές των προμηθευτών καυσίμων και με τους αρμόδιους φορείς για την τήρηση στατιστικών και λοιπών στοιχείων που σχετίζονται με τον έλεγχο της τήρησης των υποχρεώσεων των άρθρων 32ΣΤΑ, 32ΣΤΒ, 32ΣΤΓ, 32ΣΤΔ, 32ΣΤΕ, 32Ζ, 32ΖΑ, 32Η και 32Θ, η υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης καθώς και κάθε άλλη σχετική ενέργεια ή δράση για την εφαρμογή του παρόντος.

Οι δαπάνες για τις δράσεις της παρούσας θεωρούνται επιλέξιμες στο πλαίσιο υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.

7. Με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να:

α) καθορίζονται ενδιάμεσοι στόχοι, ανά έτος ή άλλη χρονική περίοδο, για την επίτευξη του στόχου της παρ. 1,

β) μεταβάλλονται οι κατηγορίες των υπόχρεων προμηθευτών καυσίμων και φορέων ενέργειας της παρ. 2,

γ) απαλλάσσονται κατηγορίες προμηθευτών καυσίμων και φορέων ενέργειας της παρ. 2 από τις υποχρεώσεις της παρ. 1,

δ) τίθενται διακρίσεις μεταξύ των διαφορετικών κατηγοριών προμηθευτών καυσίμων και φορέων ενέργειας της παρ. 2, κατά τον καθορισμό της υποχρέωσής τους σύμφωνα με την παρ. 1, καθώς και μεταξύ τομέων της αγοράς και χρήσεων ενεργειακών προϊόντων, όπως και μεταξύ του τομέα των θαλάσσιων μεταφορών και των άλλων τομέων, διασφαλίζοντας ότι λαμβάνονται υπόψη οι διαφορετικοί βαθμοί ωριμότητας και το κόστος των διαφορετικών τεχνολογιών,

ε) καθορίζονται οι στόχοι της παρ. 1 με άλλο ισοδύναμο τρόπο, σύμφωνα με τις εκάστοτε εθνικές και ευρωπαϊκές απαιτήσεις, καθώς και οι υποχρεώσεις της παρ. 1 μέσω μέτρων που στοχεύουν στον όγκο, το ενεργειακό περιεχόμενο ή τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου,

στ) καθορίζονται διαφοροποιημένοι στόχοι για τα προηγμένα βιοκαύσιμα και το βιοαέριο που παράγονται από τις πρώτες ύλες που απαριθμούνται στο Μέρος Α' του Παραρτήματος 6 και για τα ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης, σε εθνικό επίπεδο, προκειμένου να εκπληρωθεί η υποχρέωση που ορίζεται στην περ. β) της παρ. 1, κατά τρόπο ώστε να παρέχονται κίνητρα και να επεκτείνεται η ανάπτυξη των δύο καυσίμων,

ζ) καθορίζονται η διαδικασία και οι απαιτήσεις πιστοποίησης των προμηθευτών καυσίμων και επαλήθευσης των πληροφοριών που υποβάλλουν σχετικά με την τήρηση των υποχρεώσεων της παρ. 1, η διαδικασία υποβολής και το είδος των πληροφοριών που υποβάλλονται στην αρμόδια υπηρεσία της παρ. 5 και οι προθεσμίες υποβολής αυτών,

η) εξειδικεύονται και συμπληρώνονται τα μέτρα, οι διαδικασίες και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος.»

Άρθρο 34

Ειδικοί κανόνες για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας που παράγονται από καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών - Τροποποίηση άρθρου 32ΣΤΒ ν. 3468/2006

(άρθρο 26 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 16 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Στο άρθρο 32ΣΤΒ του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί ειδικών κανόνων για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας που παράγονται από καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον παράτιτλο, μετά τις λέξεις «Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001», προστίθενται οι λέξεις «, παρ. 16 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413», β) η παρ. 1 αντικαθίσταται, γ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2, οι λέξεις «της παρ. 1» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και του στόχου μείωσης της έντασης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που αναφέρεται στην περ. α) της παρ. 1» και το άρθρο 32ΣΤΒ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 32ΣΤΒ

Ειδικοί κανόνες για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας που παράγονται από καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών

(άρθρο 26 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 16 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

1. Για τον υπολογισμό της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας του άρθρου 2Α, του ελάχιστου μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και του στόχου μείωσης της έντασης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που αναφέρεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 32ΣΤΑ, το μερίδιο των βιοκαυσίμων, των βιορευστών και των καυσίμων βιομάζας που καταναλώνονται στις μεταφορές, αν παράγονται από καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών, δεν υπερβαίνει περισσότερο από μία (1) ποσοστιαία μονάδα το μερίδιο των καυσίμων αυτών στην τελική κατανάλωση ενέργειας στον τομέα των μεταφορών το έτος 2020, με μέγιστο ποσοστό επτά τοις εκατό (7%) της τελικής κατανάλωσης ενέργειας στον τομέα των μεταφορών.

2. Για τον υπολογισμό της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από τις ανανεώσιμες πηγές του άρθρου 2Α και του ελάχιστου μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και του στόχου μείωσης της έντασης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που αναφέρεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 32ΣΤΑ, το μερίδιο βιοκαυσίμων υψηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής στη χρήση γης, βιορευστών ή καυσίμων βιομάζας που παράγονται από καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών σχετικά με τις οποίες παρατηρείται σημαντική επέκταση της περιοχής παραγωγής σε εκτάσεις με μεγάλα αποθέματα άνθρακα, δεν υπερβαίνει το επίπεδο της κατανάλωσης αυτών των καυσίμων το 2019, εκτός αν έχουν πιστοποιηθεί ως βιοκαύσιμα, βιορευστά ή καύσιμα βιομάζας χαμηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής στη χρήση γης, σύμφωνα με την παρούσα. Από την 31η Δεκεμβρίου 2023 και έως την 31η Δεκεμβρίου 2030, το εν λόγω όριο μειώνεται σταδιακά, ώσπου να μηδενιστεί.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να εξειδικεύονται και να συμπληρώνονται τα μέτρα, οι διαδικασίες και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος.»

Άρθρο 35

Κανόνες υπολογισμού στον τομέα των μεταφορών και κανόνες υπολογισμού για ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης ανεξάρτητα από την τελική χρήση τους - Τροποποίηση άρθρου 32ΣΤΓ ν. 3468/2006

(άρθρο 27 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 17 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Στο άρθρο 32ΣΤΓ του ν. 3468/2006 (Α' 129) περί κανόνων υπολογισμού σε σχέση με τα ελάχιστα μερίδια ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στις μεταφορές, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο τίτλος και οι παρ. 1, 2, 3 και 4 αντικαθίστανται, β) οι παρ. 5 και 6 καταργούνται, και το άρθρο 32ΣΤΓ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 32ΣΤΓ

Κανόνες υπολογισμού στον τομέα των μεταφορών και κανόνες υπολογισμού για ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης ανεξάρτητα από την τελική χρήση τους

(άρθρο 27 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 17 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

1. Για τον υπολογισμό του στόχου μείωσης της έντασης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που αναφέρεται στην υποπερ. αβ) της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 32ΣΤΑ, ισχύουν οι ακόλουθοι κανόνες:

α) Η μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου υπολογίζεται ως εξής:

αα) Για βιοκαύσιμα και βιοαέρια, με πολλαπλασιασμό της ποσότητας των εν λόγω καυσίμων που παρέχονται σε όλους τους τομείς μεταφορών επί τη μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που επιτυγχάνουν, η οποία καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 32Θ.

αβ) Για ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης και καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα, με πολλαπλασιασμό της ποσότητας των εν λόγω καυσίμων που παρέχονται σε όλους τους τομείς μεταφορών επί τη μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που επιτυγχάνουν, η οποία καθορίζεται σύμφωνα με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται κατά την παρ. 3 του άρθρου 29α της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (L 328).

αγ) Για ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές, με πολλαπλασιασμό της ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παρέχεται σε όλους τους τομείς μεταφορών επί το συγκριτικό ορυκτό καύσιμο ECF(e) που ορίζεται στο Παράρτημα 4.

β) Η τιμή αναφοράς που αναφέρεται στην υποπερ. αβ) της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 32ΣΤΑ υπολογίζεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2030, με πολλαπλασιασμό της ποσότητας ενέργειας που παρέχεται στον τομέα των μεταφορών επί το συγκριτικό ορυκτό καύσιμο EF(t) που ορίζεται στο Παράρτημα 4. Από την 1η Ιανουαρίου 2031, η τιμή αναφοράς που αναφέρεται στην υποπερ. αβ) της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 32ΣΤΑ είναι το άθροισμα:

βα) Του γινομένου της ποσότητας καυσίμων που παρέχονται σε όλους τους τομείς μεταφορών επί το συγκριτικό ορυκτό καύσιμο EF(t) που ορίζεται στο Παράρτημα 4, και

ββ) του γινομένου της ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχεται σε όλους τους τομείς μεταφορών επί το συγκριτικό ορυκτό καύσιμο ECF(e) που ορίζεται στο Παράρτημα 4.

γ) Για τον υπολογισμό των σχετικών ποσοτήτων ενέργειας, ισχύουν οι ακόλουθοι κανόνες:

γα) Για τον προσδιορισμό της ποσότητας ενέργειας που παρέχεται στον τομέα των μεταφορών, χρησιμοποιούνται οι τιμές σχετικά με το ενεργειακό περιεχόμενο των καυσίμων που παρατίθενται στο Παράρτημα 3.

γβ) Για τον προσδιορισμό του ενεργειακού περιεχομένου των καυσίμων που δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα 3, χρησιμοποιούνται τα σχετικά ευρωπαϊκά πρότυπα για να προσδιορίσουν τη θερμογόνο δύναμη των καυσίμων ή, όταν δεν έχει εγκριθεί ευρωπαϊκό πρότυπο για τον σκοπό αυτόν, τα σχετικά πρότυπα ISO.

γγ) Η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παρέχεται στον τομέα των μεταφορών προσδιορίζεται με τον πολλαπλασιασμό της ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχεται σε αυτόν τον τομέα επί το μέσο μερίδιο της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παρασχέθηκε στην επικράτεια της χώρας παραγωγής τα δύο (2) προηγούμενα έτη, εκτός εάν η ηλεκτρική ενέργεια λαμβάνεται μέσω άμεσης σύνδεσης με εγκατάσταση που παράγει ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές και παρέχεται στον τομέα των μεταφορών, περίπτωση κατά την οποία η ηλεκτρική ενέργεια υπολογίζεται πλήρως ως ανανεώσιμη. Η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ηλιακό ηλεκτρικό όχημα και χρησιμοποιείται για την κατανάλωση του ίδιου του οχήματος υπολογίζεται πλήρως ως ανανεώσιμη.

γδ) Το μερίδιο των βιοκαυσίμων και των βιοαερίων, τα οποία παράγονται από τις πρώτες ύλες που απαριθμούνται στο Μέρος Β' του Παραρτήματος 6, στο ενεργειακό περιεχόμενο καυσίμων

και ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχονται στον τομέα των μεταφορών, περιορίζεται, στο ένα κόμμα επτά τοις εκατό (1,7%).

δ) Η μείωση της έντασης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές καθορίζεται διαιρώντας τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου λόγω της χρήσης βιοκαυσίμων, βιοαερίου, ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης, καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα και ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παρέχονται σε όλους τους τομείς μεταφορών διά της τιμής αναφοράς.

Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, μπορεί να αυξηθεί το όριο που αναφέρεται στην υποπερ. γδ) της περ. γ) της παρούσας, λαμβάνοντας υπόψη τη διαθεσιμότητα πρώτων υλών που απαριθμούνται στο Μέρος Β' του Παραρτήματος 6. Κάθε σχετική αύξηση κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μαζί με τη σχετική αιτιολόγηση και υπόκειται στην έγκρισή της.

2. Για τον υπολογισμό των ελάχιστων μεριδίων που αναφέρονται στην υποπερ. αα) της περ. α) και στην περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 32ΣΤΑ, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι κανόνες:

α) Για τον υπολογισμό του παρονομαστή, δηλαδή της ποσότητας ενέργειας που καταναλώνεται στον τομέα των μεταφορών, λαμβάνονται υπόψη όλα τα καύσιμα και η ηλεκτρική ενέργεια που παρέχονται στον τομέα των μεταφορών.

β) Για τον υπολογισμό του αριθμητή, δηλαδή της ποσότητας ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που καταναλώνεται στον τομέα των μεταφορών για τους σκοπούς της παρ. 1 του άρθρου 32ΣΤΑ, λαμβάνεται υπόψη το ενεργειακό περιεχόμενο όλων των τύπων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παρέχεται σε όλους τους τομείς μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών θαλάσσιων μεταφορών, στην επικράτεια της χώρας, συμπεριλαμβανομένων των καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα.

γ) Το μερίδιο των βιοκαυσίμων και των βιοαερίων που παράγεται από τις πρώτες ύλες που απαριθμούνται στο Παράρτημα 6 και των ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης θεωρείται ότι είναι δύο (2) φορές το ενεργειακό τους περιεχόμενο.

δ) Το μερίδιο της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές θεωρείται ότι είναι τέσσερις (4) φορές το ενεργειακό του περιεχόμενο όταν παρέχεται σε οδικά οχήματα, και μία κόμμα πέντε (1,5) φορές το ενεργειακό του περιεχόμενο όταν παρέχεται σε σιδηροδρομικές μεταφορές.

ε) Το μερίδιο των προηγμένων βιοκαυσίμων και των βιοαερίων που παράγονται από τις πρώτες ύλες που απαριθμούνται στο Μέρος Α' του Παραρτήματος 6 και παρέχονται στις αεροπορικές και θαλάσσιες μεταφορές θεωρείται ότι είναι μία κόμμα δύο (1,2) φορές το ενεργειακό τους περιεχόμενο, και το μερίδιο των ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης που παρέχονται στις αεροπορικές και θαλάσσιες μεταφορές θεωρείται ότι είναι μία κόμμα πέντε (1,5) φορές το ενεργειακό τους περιεχόμενο.

στ) Το μερίδιο των βιοκαυσίμων και των βιοαερίων τα οποία παράγονται από τις πρώτες ύλες που απαριθμούνται στο Μέρος Β' του Παραρτήματος 6, στο ενεργειακό περιεχόμενο καυσίμων και ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχονται στον τομέα των μεταφορών, περιορίζεται, στο ένα κόμμα επτά τοις εκατό (1,7%).

ζ) Για τον προσδιορισμό της ποσότητας ενέργειας που παρέχεται στον τομέα των μεταφορών, χρησιμοποιούνται οι τιμές σχετικά με το ενεργειακό περιεχόμενο των καυσίμων που παρατίθενται στο Παράρτημα 3.

η) Για τον προσδιορισμό του ενεργειακού περιεχομένου των καυσίμων που δεν περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 3, χρησιμοποιούνται τα σχετικά ευρωπαϊκά πρότυπα για να προσδιορίσουν τη θερμογόνο δύναμη των καυσίμων, ή, όταν δεν έχει εγκριθεί ευρωπαϊκό πρότυπο για τον σκοπό αυτόν, τα σχετικά πρότυπα ISO.

θ) Η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παρέχεται στον τομέα των μεταφορών προσδιορίζεται με τον πολλαπλασιασμό της ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχεται σε αυτόν τον τομέα επί το μέσο μερίδιο της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παρασχέθηκε στην επικράτεια της χώρας παραγωγής τα δύο (2) προηγούμενα έτη, εκτός εάν η ηλεκτρική ενέργεια λαμβάνεται μέσω άμεσης σύνδεσης με εγκατάσταση που παράγει ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές και παρέχεται στον τομέα των μεταφορών, περίπτωση κατά την οποία η εν λόγω ηλεκτρική ενέργεια υπολογίζεται πλήρως ως ανανεώσιμη. Η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ηλιακό ηλεκτρικό όχημα και χρησιμοποιείται για την κατανάλωση του ίδιου του οχήματος υπολογίζεται πλήρως ως ανανεώσιμη.

Όπου αυτό δικαιολογείται, μπορεί να αυξηθεί το όριο που αναφέρεται στην περ. στ), λαμβάνοντας υπόψη τη διαθεσιμότητα πρώτων υλών που απαριθμείται στο Μέρος Β' του Παραρτήματος 6. Κάθε τέτοια αύξηση κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μαζί με τη σχετική αιτιολογία και υπόκειται στην έγκρισή της.

3. Για τους σκοπούς των υπολογισμών που αναφέρονται στην περ. β) της παρ. 1 και στην περ. α) της παρ. 2, η ποσότητα ενέργειας που παρέχεται στις θαλάσσιες μεταφορές, ως ποσοστό της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας της χώρας, θεωρείται ότι δεν υπερβαίνει το δεκατρία τοις εκατό (13%). Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2030.

4. Όταν χρησιμοποιείται ηλεκτρική ενέργεια για την παραγωγή ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης, είτε απευθείας είτε για την παραγωγή ενδιάμεσων προϊόντων, για τον προσδιορισμό του μεριδίου της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές χρησιμοποιείται το μέσο μερίδιο ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη χώρα παραγωγής, όπως μετρήθηκε δύο (2) έτη πριν από το εν λόγω έτος.

Ωστόσο, η ηλεκτρική ενέργεια που λαμβάνεται μέσω άμεσης σύνδεσης με εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές προσμετράται πλήρως ως ανανεώσιμη ενέργεια για την παραγωγή των εν λόγω ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης εάν η εγκατάσταση:

α) αρχίζει να λειτουργεί μετά ή ταυτόχρονα με την εγκατάσταση παραγωγής ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης, και

β) δεν είναι συνδεδεμένη με το δίκτυο ή είναι συνδεδεμένη με το δίκτυο αλλά μπορεί να αποδειχθεί ότι η αντίστοιχη ηλεκτρική ενέργεια έχει παρασχεθεί χωρίς εισαγωγή ενέργειας από το δίκτυο.

Η ηλεκτρική ενέργεια που έχει παρασχεθεί από το δίκτυο υπολογίζεται πλήρως ως ανανεώσιμη εάν παράγεται αποκλειστικά από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και έχουν αποδειχθεί οι ανανεώσιμες ιδιότητες όπως και λοιπά ενδεδειγμένα κριτήρια, διασφαλίζοντας ότι οι

ανανεώσιμες ιδιότητες της εν λόγω ηλεκτρικής ενέργειας υπολογίζονται μόνο μία φορά και μόνο σε ένα τομέα τελικής χρήσης.

5. [Καταργείται].

6. [Καταργείται].

7. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να εξειδικεύονται και να συμπληρώνονται τα μέτρα, οι διαδικασίες και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος.»

Άρθρο 36

Κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας - Τροποποίηση άρθρου 32Z ν. 3468/2006

(άρθρο 29 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 19 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Στο άρθρο 32Z του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο παράτιτλος αντικαθίσταται, β) στην παρ. 1, βα) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, ββ) στο νέο τέταρτο εδάφιο οι λέξεις «Το παρόν εδάφιο εφαρμόζεται» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Τα εδάφια δεύτερο και τρίτο εφαρμόζονται», βγ) το νέο έκτο εδάφιο αντικαθίσταται, βδ) στο νέο έβδομο εδάφιο, i) πριν από τις λέξεις «εφαρμόζονται τα κριτήρια» προστίθενται οι λέξεις «δύναται να», ii) οι λέξεις «θερμική ισχύ για τις μονάδες του προηγούμενου εδαφίου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «θερμική ισχύ ή ταχύτητα ροής βιομεθανίου για τις μονάδες των προηγούμενων εδαφίων», γ) στην παρ. 3, γα) στην περ. αβ), οι λέξεις «χωρίς υποβάθμιση ή» αντικαθίστανται από τις λέξεις «χωρίς υποβάθμιση και», γβ) στην περ. β), i) πριν από τη λέξη «περιοχές», προστίθεται η λέξη «χαρακτηρισθείσες», ii) στην υποπερ. βα), μετά τις λέξεις «ότι έχουν οριοθετηθεί,» προστίθενται οι λέξεις «εκτός εάν υποβάλλονται στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η παραγωγή των εν λόγω πρώτων υλών δεν θίγει τους ανωτέρω σκοπούς προστασίας της φύσης,», γγ) στην περ. γ), i) μετά τις λέξεις «βιοποικιλότητας (highly biodiverse grassland)» προστίθενται οι λέξεις «με επιφάνεια μεγαλύτερη από ένα εκτάριο», γδ) προστίθεται περ. δ), γε) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, δ) στην παρ. 5 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, ε) στην παρ. 7 προστίθενται υποπερ. αστ) και αζ), στ) στην παρ. 9, στα) στην περ. γ), η λέξη «τίθενται» αντικαθίσταται από τη λέξη «τέθηκαν», στβ) η περ. δ) αντικαθίσταται, στγ) προστίθενται περ. ε), στ), ζ) και η), στδ) στο τρίτο εδάφιο μετά τις λέξεις «εκπομπών αερίων» προστίθεται η λέξη «του», ζ) οι παρ. 12 και 13 αντικαθίστανται και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 32Z διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 32Z

Κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας

(άρθρο 29 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 19 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

1. Η ενέργεια από τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας λαμβάνεται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α), β) και γ) αν πληρούν τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου των παρ. 2 έως 10:

α) για την αξιολόγηση της τήρησης των απαιτήσεων του παρόντος νόμου ως προς τους εθνικούς στόχους,

β) για την αξιολόγηση της τήρησης των υποχρεώσεων που αφορούν την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές,

γ) για τον προσδιορισμό της επιλεξιμότητας για χρηματοδοτική υποστήριξη για την κατανάλωση βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας.

Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α), β) και γ), τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας που παράγονται από απόβλητα και υπολείμματα, πλην των υπολειμμάτων υδατοκαλλιεργειών και αλιείας και των γεωργικών και δασικών υπολειμμάτων, χρειάζεται να τηρούν μόνο τα κριτήρια μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της παρ. 9. Στην περίπτωση της χρήσης μεικτών αποβλήτων, απαιτείται από τους φορείς εκμετάλλευσης να εφαρμόζουν συστήματα διαλογής μεικτών αποβλήτων με στόχο την αφαίρεση ορυκτών υλικών. Τα εδάφια δεύτερο και τρίτο εφαρμόζονται επίσης στα απόβλητα και τα υπολείμματα που μεταποιούνται πρώτα σε προϊόν, πριν από την περαιτέρω μεταποίησή τους σε βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας.

Η ηλεκτρική ενέργεια, η θέρμανση και η ψύξη που παράγονται από αστικά στερεά απόβλητα δεν υπόκεινται στα κριτήρια μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της παρ. 9.

Τα καύσιμα βιομάζας πληρούν τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου των παρ. 2 έως και 10 αν χρησιμοποιούνται:

α) στην περίπτωση στερεών καυσίμων βιομάζας, σε εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, θερμότητας και ψύξης, με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ τουλάχιστον επτά κόμμα πέντε μεγαβάτ (7,5 MW),

β) στην περίπτωση των αερίων καυσίμων βιομάζας, σε εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, θερμότητας και ψύξης, με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ τουλάχιστον δύο μεγαβάτ (2 MW),

γ) στην περίπτωση εγκαταστάσεων παραγωγής αερίων καυσίμων βιομάζας με την ακόλουθη μέση ταχύτητα ροής βιομεθανίου:

γα) πάνω από διακόσια κυβικά μέτρα (200 m³) ισοδύναμου μεθανίου/h, μετρημένου σε κανονικές συνθήκες θερμοκρασίας και πίεσης (ήτοι 0oC και ατμοσφαιρική πίεση 1 bar),

γβ) εάν το βιοαέριο αποτελείται από μείγμα μεθανίου και άλλου μη καύσιμου αερίου, για την ταχύτητα ροής του μεθανίου, το όριο που ορίζεται στην υποπερ. γα', επανυπολογιζόμενο κατ' αναλογία προς το ογκομετρικό μερίδιο μεθανίου στο μείγμα.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να εφαρμόζονται τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου σε εγκαταστάσεις με μικρότερη συνολική ονομαστική θερμική ισχύ ή ταχύτητα ροής βιομεθανίου για τις μονάδες των προηγούμενων εδαφίων.

Τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου των παρ. 2 έως 10, εφαρμόζονται ανεξάρτητα από τη γεωγραφική προέλευση της βιομάζας.

2. Τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας που παράγονται από απόβλητα και υπολείμματα γεωργικών εκτάσεων, αλλά όχι δασών, λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α), β) και γ) της παρ. 1, αν οι φορείς εκμετάλλευσης ή οι εθνικές αρχές έχουν θεσπίσει σχέδια παρακολούθησης ή διαχείρισης, προς αντιμετώπιση των επιπτώσεων στην ποιότητα του εδάφους και του εδαφικού άνθρακα. Πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο παρακολούθησης και διαχείρισης των επιπτώσεων υποβάλλονται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 32Η.

3. Τα παραγόμενα από γεωργική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς που αναφέρονται στις περ. α), β) και γ) της παρ. 1, δεν πρέπει να έχουν παραχθεί από πρώτες ύλες προερχόμενες από εδάφη με υψηλή αξία βιοποικιλότητας και ειδικό καθεστώς προστασίας, δηλαδή από εδάφη που είχαν έναν από τους ακόλουθους χαρακτηρισμούς τον Ιανουάριο 2008 ή μετέπειτα, ανεξαρτήτως εάν τα εδάφη αυτά εξακολουθούν να έχουν αυτόν τον χαρακτηρισμό:

α) πρωτογενή δάση και άλλες δασώδεις εκτάσεις, ήτοι δάση και άλλες δασώδεις εκτάσεις γηγενών ειδών (όπως θαμνώνες), εφόσον δεν υπάρχει σαφής ένδειξη ανθρώπινης δραστηριότητας και δεν έχουν διαταραχθεί σημαντικά οι οικολογικές διεργασίες, και εν γένει δάση, δασικά οικοσυστήματα και δασικές εκτάσεις, σύμφωνα με την ερμηνευτική δήλωση που προστέθηκε στο άρθρο 24 του Συντάγματος με το Ψήφισμα της 6ης Απριλίου 2001 και το άρθρο 3 του ν. 998/1979 (Α' 289), καθώς και αναδασωτές εκτάσεις,

αβ) δάση και άλλες δασικές εκτάσεις μεγάλης βιοποικιλότητας, οι οποίες παρουσιάζουν πλούτο ειδών, χωρίς υποβάθμιση και έχουν χαρακτηριστεί ως εκτάσεις μεγάλης βιοποικιλότητας, εκτός εάν υποβάλλονται στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η παραγωγή των εν λόγω πρώτων υλών δεν θίγει τους ανωτέρω σκοπούς προστασίας της φύσης,

β) χαρακτηρισθείσες περιοχές:

βα) των οποίων η φύση έχει κηρυχθεί ως προστατευόμενη εκ του νόμου ή από τη σχετική αρμόδια αρχή, όπως οι περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης και οι περιοχές προστασίας της φύσης, όπως ορίζονται με βάση τους νόμους 3937/2011 (Α' 60) και 1650/1986 (Α' 160) και με δεδομένο ότι έχουν οριοθετηθεί, εκτός εάν υποβάλλονται στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η παραγωγή των εν λόγω πρώτων υλών δεν θίγει τους ανωτέρω σκοπούς προστασίας της φύσης, ή

ββ) για την προστασία σπάνιων, απειλούμενων ή υπό εξαφάνιση οικοσυστημάτων ή ειδών, αναγνωρισμένες από διεθνείς συμφωνίες ή περιλαμβανόμενες σε καταλόγους που καταρτίζονται από διακυβερνητικές οργανώσεις ή τη Διεθνή Ένωση για τη Διατήρηση της Φύσης και των Φυσικών Πόρων, με την επιφύλαξη της αναγνώρισής τους, σύμφωνα με τη διαδικασία του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001. Σε αυτές περιλαμβάνονται οι προστατευόμενες περιοχές του δικτύου «Natura 2000» (Ζώνες Ειδικής Προστασίας και Ειδικές Ζώνες Διατήρησης), οι οποίες εξαιρούνται στο σύνολό τους και μέχρι την ολοκλήρωση των σχεδίων διαχείρισης και τον καθορισμό των χρήσεων γης και των επιτρεπόμενων δραστηριοτήτων, οι οποίες θα ισχύουν στο εξής. Για τις περιοχές αυτές και για το χρονικό διάστημα μέχρι την ολοκλήρωση των σχεδίων διαχείρισης, με απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δύναται, μετά από αιτιολογημένη γνωμοδότηση του αρμόδιου φορέα, να καθορίζονται οι χρήσεις γης και οι επιτρεπόμενες δραστηριότητες στο μεταβατικό στάδιο, κατά προτεραιότητα στις περιοχές όπου ήδη καλλιεργούνται ενεργειακά φυτά, εκτός εάν υποβάλλονται στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η παραγωγή των εν λόγω πρώτων υλών δεν θίγει τους ανωτέρω σκοπούς προστασίας της φύσης,

γ) λειμώνες υψηλής βιοποικιλότητας (highly biodiverse grassland) με επιφάνεια μεγαλύτερη από ένα εκτάριο:

γα) φυσικοί λειμώνες υψηλής βιοποικιλότητας, ήτοι λειμώνες οι οποίοι θα παραμείνουν λειμώνες, ελλείψει ανθρώπινων δραστηριοτήτων και στους οποίους διατηρούνται η σύνθεση των φυσικών ειδών και τα οικολογικά χαρακτηριστικά και διεργασίες, ή

γβ) μη φυσικοί λειμώνες υψηλής βιοποικιλότητας, ήτοι λειμώνες οι οποίοι θα παύσουν να είναι λειμώνες, ελλείψει ανθρώπινων δραστηριοτήτων και οι οποίοι παρουσιάζουν μεγάλο πλούτο ειδών και καμία υποβάθμιση, εκτός αν αποδεικνύεται ότι η συγκομιδή πρώτων υλών είναι απαραίτητη για τη διατήρηση του χαρακτηρισμού τους ως λειμώνων.

δ) χερσότοποι.

Όταν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις των υποπερ. αστ' και αζ' της περ. α' της παρ. 7 του παρόντος, το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, με εξαίρεση την περ. β', εφαρμόζεται επίσης στα παραγόμενα από δασική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας.

4. Τα παραγόμενα από γεωργική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς που απαριθμούνται στις περ. α), β) και γ) της παρ. 1, δεν πρέπει να έχουν παραχθεί από πρώτες ύλες προερχόμενες από εκτάσεις υψηλών αποθεμάτων άνθρακα, δηλαδή από εκτάσεις που είχαν τον Ιανουάριο του έτους 2008 και δεν έχουν πλέον ένα από τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

α) υγροβιότοποι (wetlands), δηλαδή εκτάσεις καλυπτόμενες ή κορεσμένες από νερό είτε μόνιμα είτε για σημαντικό μέρος του έτους,

β) συνεχώς δασωμένες περιοχές, δηλαδή εκτάσεις με επιφάνεια μεγαλύτερη από ένα (1) εκτάριο, με δένδρα ύψους άνω των πέντε (5) μέτρων και με συγκόμωση μεγαλύτερη του τριάντα τοις εκατό (30%), ή με δένδρα που έχουν τη δυνατότητα να φθάσουν, επιτόπου, τα όρια αυτά,

γ) εκτάσεις με επιφάνεια μεγαλύτερη από ένα (1) εκτάριο, με δένδρα ύψους άνω των πέντε (5) μέτρων και με συγκόμωση μεταξύ δέκα τοις εκατό (10%) και τριάντα τοις εκατό (30%), ή με δένδρα που έχουν τη δυνατότητα να φθάσουν, επιτόπου, τα όρια αυτά, εκτός αν παρασχεθούν στοιχεία σύμφωνα με τα οποία τα αποθέματα άνθρακα στη συγκεκριμένη περιοχή πριν και μετά τη μετατροπή είναι τέτοια που, εάν εφαρμοστεί η μεθοδολογία που καθορίζεται στο Παράρτημα 4, πληρούνται οι προϋποθέσεις που καθορίζονται στην παρ. 9.

Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση που κατά το χρόνο λήψης των πρώτων υλών η έκταση είχε τα ίδια χαρακτηριστικά με εκείνα που είχε τον Ιανουάριο 2008.

5. Τα παραγόμενα από γεωργική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α), β) και γ) της παρ. 1, δεν παράγονται από πρώτες ύλες που προέρχονται από εκτάσεις που χαρακτηρίστηκαν τυρφώνες τον Ιανουάριο 2008, εκτός εάν αποδειχθεί ότι η καλλιέργεια και η συγκομιδή της συγκεκριμένης πρώτης ύλης δεν συνεπάγεται την αποξήρανση μη αποξηραμένου εδάφους. Όταν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις των υποπερ. αστ) και αζ) της περ. α) της παρ. 7 του παρόντος, η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται επίσης στα παραγόμενα από δασική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας.

6. Οι γεωργικές πρώτες ύλες που καλλιεργούνται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και χρησιμοποιούνται για την παραγωγή βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας, τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς που απαριθμούνται στις περ. α), β) και γ) της παρ. 1, πρέπει να λαμβάνονται τηρώντας τις κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης και τα πρότυπα για την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση της γης που προβλέπονται στα άρθρα 12 και 13 και το Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 «σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013» (L 435). Η επαλήθευση της τήρησης του κριτηρίου αυτού βασίζεται στους ελέγχους που διενεργεί ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.). Το ελεγκτικό σύστημα της παρούσας παραγράφου εφαρμόζεται υποχρεωτικά και στους γεωργούς που προμηθεύουν πρώτες ύλες για παραγωγή βιοκαυσίμων, βιορευστών ή καυσίμων βιομάζας και δεν καλύπτονται από αυτό υπό άλλες συνθήκες.

7. Τα παραγόμενα από δασική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας, τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α), β) και γ) της παρ. 1, πληρούν τα εξής κριτήρια, ώστε να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος χρήσης δασικής βιομάζας, παραγόμενης με μη αειφόρο τρόπο:

α) Η συγκομιδή της δασικής βιομάζας γίνεται βάσει της κείμενης νομοθεσίας, και μέσω συστημάτων παρακολούθησης και επιβολής, ώστε να διασφαλίζονται:

αα) η νομιμότητα των δραστηριοτήτων συγκομιδής,

αβ) η αναγέννηση των δασών στις εκτάσεις συγκομιδής,

αγ) ότι οι περιοχές που ορίζονται για την προστασία της φύσης, ιδίως εντός των υγροβιότοπων και των τυρφώνων, προστατεύονται,

αδ) ότι η συγκομιδή εκτελείται με γνώμονα τη διατήρηση της ποιότητας του εδάφους και της βιοποικιλότητας, με στόχο την ελαχιστοποίηση των αρνητικών συνεπειών,

αε) ότι η συγκομιδή διατηρεί ή βελτιώνει τη μακροπρόθεσμη παραγωγική ικανότητα του δάσους,

αστ) ότι τα δάση στα οποία συγκομίζεται η δασική βιομάζα δεν προέρχονται από εκτάσεις που έχουν τα χαρακτηριστικά που αναφέρονται στις περ. α), αβ), γ) και δ) της παρ. 3, στην περ. α) της παρ. 4 και στην παρ. 5, αντίστοιχα, υπό τους ίδιους όρους προσδιορισμού του καθεστώτος της γης που ορίζεται στις εν λόγω παραγράφους, και

αζ) ότι οι εγκαταστάσεις παραγωγής βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας από δασική βιομάζα εκδίδουν δήλωση αξιοπιστίας, υποστηριζόμενη από εσωτερικές διαδικασίες σε επίπεδο εταιρείας, για τους σκοπούς των ελέγχων που διενεργούνται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 32Η, ότι η δασική βιομάζα δεν προέρχεται από τις εκτάσεις που αναφέρονται στην υποπερ. αστ) της παρούσας.

β) Όταν τα αποδεικτικά στοιχεία της περ α' δεν είναι διαθέσιμα, τα παραγόμενα από δασική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας, λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α), β) και γ) της παρ. 1, εφόσον υπάρχουν συστήματα διαχείρισης σε επίπεδο δασικής περιοχής εφοδιασμού, ώστε να διασφαλίζονται:

βα) η νομιμότητα των δραστηριοτήτων συγκομιδής,

ββ) η αναγέννηση των δασών στις εκτάσεις συγκομιδής,

βγ) ότι οι περιοχές που ορίζονται για την προστασία της φύσης, ιδίως εντός των υγροβιότοπων και των τυρφώνων, προστατεύονται, εκτός εάν υποβάλλονται στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η συγκομιδή των εν λόγω πρώτων υλών δεν θίγει τους ανωτέρω σκοπούς προστασίας της φύσης,

βδ) ότι η συγκομιδή πραγματοποιείται με βάση τη διατήρηση της ποιότητας του εδάφους και της βιοποικιλότητας, με στόχο την ελαχιστοποίηση των αρνητικών συνεπειών,

βε) ότι η συγκομιδή διατηρεί ή βελτιώνει τη μακροπρόθεσμη παραγωγική ικανότητα του δάσους.

8. Τα παραγόμενα από δασική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των α), β) και γ) της παρ. 1, συμμορφώνονται προς τις ακόλουθες απαιτήσεις ως προς τη χρήση γης, την αλλαγή στη χρήση γης και τις δασοκομικές δραστηριότητες («land-use, land-use change and forestry, LULUCF»):

α) Η χώρα ή ο οργανισμός περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης από την οποία προέρχεται η δασική βιομάζα:

αα) είναι συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας του Παρισιού, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4426/2016 (Α' 187),

αβ) έχει υποβάλει εθνικά καθορισμένη συνεισφορά στη σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 2205/1994 (Α' 60), που καλύπτει τις εκπομπές και τις απορροφήσεις από τη γεωργία, τη δασοκομία και τη χρήση γης και διασφαλίζει ότι οι μεταβολές του αποθέματος άνθρακα που συνδέονται με τη συγκομιδή βιομάζας προσμετρώνται στη δέσμευση της χώρας για μείωση ή περιορισμό των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, σύμφωνα με την εθνικά καθορισμένη συνεισφορά, ή

αγ) υπάρχει νομοθεσία, σύμφωνα με το άρθρο 5 της Συμφωνίας του Παρισιού, η οποία εφαρμόζεται στην περιοχή της συγκομιδής, για τη διατήρηση και την ενίσχυση των αποθεμάτων άνθρακα και των καταβροθών διοξειδίου του άνθρακα, και παρέχει στοιχεία που αποδεικνύουν ότι οι αναφερόμενες εκπομπές στον τομέα «LULUCF» δεν υπερβαίνουν τις απορροφήσεις.

β) Όταν τα αποδεικτικά στοιχεία της περ. α) δεν είναι διαθέσιμα, τα παραγόμενα από δασική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας, λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α), β) και γ) της παρ. 1, εφόσον εφαρμόζονται συστήματα διαχείρισης σε επίπεδο δασικής περιοχής εφοδιασμού, ώστε να διασφαλίζεται η διατήρηση των επιπέδων των αποθεμάτων και των καταβροθών άνθρακα στο δάσος ή η ενίσχυσή τους σε βάθος χρόνου.

9. Η μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που επιτυγχάνεται με τη χρήση βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας, τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς της παρ. 1, είναι:

α) τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%) για βιοκαύσιμα, βιοαέρια που καταναλώνονται στον τομέα των μεταφορών και βιορευστά παραγόμενα σε εγκαταστάσεις που τέθηκαν σε λειτουργία στις ή πριν από την 5η Οκτωβρίου 2015,

β) τουλάχιστον εξήντα τοις εκατό (60%) για βιοκαύσιμα, βιοαέρια που καταναλώνονται στον τομέα των μεταφορών και βιορευστά παραγόμενα σε εγκαταστάσεις που τέθηκαν σε λειτουργία από την 6η Οκτωβρίου 2015 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2020,

γ) τουλάχιστον εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) για βιοκαύσιμα, βιοαέρια που καταναλώνονται στον τομέα των μεταφορών και βιορευστά παραγόμενα σε εγκαταστάσεις που τέθηκαν σε λειτουργία από την 1η Ιανουαρίου 2021 και μετά,

δ) για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης και ψύξης από καύσιμα βιομάζας που χρησιμοποιούνται σε εγκαταστάσεις που έχουν αρχίσει να λειτουργούν μετά τις 20 Νοεμβρίου 2023, τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%),

ε) για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης και ψύξης από καύσιμα βιομάζας που χρησιμοποιούνται σε εγκαταστάσεις με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ ίση ή μεγαλύτερη από δέκα (10) MW που έχουν αρχίσει να λειτουργούν από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως τις 20 Νοεμβρίου 2023, τουλάχιστον εβδομήντα τοις εκατό (70%) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2029 και τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%) από την 1η Ιανουαρίου 2030, στ) για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης και ψύξης από αέρια καύσιμα βιομάζας που χρησιμοποιούνται σε εγκαταστάσεις με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ ίση ή μικρότερη από δέκα (10) MW, οι οποίες έχουν αρχίσει να λειτουργούν από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως τις 20 Νοεμβρίου 2023, τουλάχιστον εβδομήντα τοις εκατό (70%) προτού συμπληρώσουν δεκαπέντε (15) έτη λειτουργίας και τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%) μόλις συμπληρώσουν δεκαπέντε (15) έτη λειτουργίας,

ζ) για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης και ψύξης από καύσιμα βιομάζας που χρησιμοποιούνται σε εγκαταστάσεις με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ ίση ή μεγαλύτερη από δέκα (10) MW, οι οποίες τέθηκαν σε λειτουργία πριν από την 1η Ιανουαρίου 2021, τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%) αφού συμπληρώσουν δεκαπέντε (15) έτη λειτουργίας, το ωρύτερο από την 1η Ιανουαρίου 2026 και το αργότερο από τις 31 Δεκεμβρίου 2029,

η) για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης και ψύξης από αέρια καύσιμα βιομάζας που χρησιμοποιούνται σε εγκαταστάσεις με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ ίση ή μικρότερη από δέκα (10) MW, που έχουν αρχίσει να λειτουργούν πριν από την 1η Ιανουαρίου 2021, τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%) μόλις συμπληρώσουν δεκαπέντε (15) έτη λειτουργίας και το ωρύτερο από την 1η Ιανουαρίου 2026.

Μια εγκατάσταση θεωρείται ότι είναι σε λειτουργία μόλις αρχίσει η φυσική παραγωγή βιοκαυσίμων και βιοαερίων που καταναλώνονται στον τομέα των μεταφορών και βιορευστών ή η φυσική παραγωγή θέρμανσης, ψύξης και ηλεκτρικής ενέργειας από καύσιμα βιομάζας.

Η μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που επιτυγχάνεται με τη χρήση βιοκαυσίμων, βιοαερίων που καταναλώνονται στον τομέα των μεταφορών, βιορευστών και καυσίμων

βιομάζας, που χρησιμοποιούνται σε εγκαταστάσεις παραγωγής θέρμανσης, ψύξης και ηλεκτρικής ενέργειας, υπολογίζεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 32Θ.

10. Η ηλεκτρική ενέργεια από καύσιμα βιομάζας λαμβάνεται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α), β) και γ) της παρ. 1, αν πληροί τουλάχιστον μια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) παράγεται σε εγκαταστάσεις με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ κάτω των πενήντα (50) MW,

β) για εγκαταστάσεις με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ από πενήντα (50) έως εκατό (100) MW, παράγεται με την εφαρμογή τεχνολογίας συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης για εγκαταστάσεις αποκλειστικής ηλεκτροπαραγωγής, οι οποίες πληρούν τα επίπεδα καθαρής ηλεκτρικής απόδοσης, που συνδέεται με τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές («BAT-AEEL»), της Εκτελεστικής Απόφασης (ΕΕ) 2017/1442 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 31ης Ιουλίου 2017 «για τον καθορισμό των συμπερασμάτων για τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές (BAT) βάσει της Οδηγίας 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά μεγάλες μονάδες καύσης» (L 212),

γ) για εγκαταστάσεις με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ άνω των εκατό (100) MW, παράγεται με την εφαρμογή τεχνολογίας συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης ή για εγκαταστάσεις αποκλειστικής ηλεκτροπαραγωγής, που επιτυγχάνουν καθαρή ηλεκτρική απόδοση τριάντα έξι τοις εκατό (36%),

δ) παράγεται με την εφαρμογή δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) από βιομάζα.

Για τους σκοπούς των περ. α), β) και γ) της παρ. 1, οι εγκαταστάσεις αποκλειστικής ηλεκτροπαραγωγής λαμβάνονται υπόψη αν δεν χρησιμοποιούν ορυκτά καύσιμα ως κύριο καύσιμο και αν δεν υπάρχουν οικονομικά αποδοτικές δυνατότητες για την εφαρμογή της τεχνολογίας συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, σύμφωνα με την αξιολόγηση που διενεργείται βάσει του άρθρου 14 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012 «για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ» (L 315).

Για τους σκοπούς των περ. α) και β) της παρ. 1, η παρούσα εφαρμόζεται σε εγκαταστάσεις που τίθενται σε λειτουργία ή μεταστρέφονται στη χρήση καυσίμων βιομάζας μετά την 25η Δεκεμβρίου 2021.

Για τους σκοπούς της περ. γ) της παρ. 1, η παρούσα εφαρμόζεται, με την επιφύλαξη καθεστώτος στήριξης που έχει εγκριθεί έως την 25η Δεκεμβρίου 2021.

Η παρούσα δεν εφαρμόζεται στην ηλεκτρική ενέργεια από εγκαταστάσεις που αποτελούν αντικείμενο ειδικής κοινοποίησης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή από κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βάσει δεόντως τεκμηριωμένης ύπαρξης κινδύνων για την ασφάλεια εφοδιασμού σε ηλεκτρική ενέργεια.

11. Η μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, που επιτυγχάνεται με τη χρήση βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας, υπολογίζεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 32Θ.

12. Η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι αρμόδια για τη διασφάλιση της τήρησης των κανόνων και υποχρεώσεων του παρόντος και του άρθρου 32ΖΑ, καθώς και για την εισήγηση της επιβολής κυρώσεων του άρθρου 32ΘΑ, λόγω μη τήρησης των εν λόγω κανόνων και υποχρεώσεων, αλλά και για την ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, των αρμόδιων αρχών των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των εμπλεκόμενων εθελοντικών και εθνικών καθεστώτων, όπου απαιτείται.

13. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να:

α) τίθενται ποσοτώσεις και μέγιστες ποσότητες ανά είδος και ανά έτος ή άλλη χρονική περίοδο και άλλα μέτρα ελέγχου για πρώτες ύλες και ενδιάμεσα προϊόντα που προορίζονται για παραγωγή ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών εντός της Ελληνικής Επικράτειας, καθώς και για ανανεώσιμα καύσιμα και καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από τρίτες χώρες στις οποίες τίθενται περιορισμοί σε ελέγχους τήρησης της διαδικασίας πιστοποίησης της αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για τα είδη αυτά,

β) εξειδικεύονται και συμπληρώνονται τα μέτρα, οι διαδικασίες και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος και του άρθρου 32ΖΑ.»

Άρθρο 37

Κριτήρια μείωσης εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης, καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα και καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών - Προσθήκη άρθρου 32ΖΑ στον ν. 3468/2006

(άρθρο 29α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 20 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413, άρθρο 9 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)

Στον ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 32ΖΑ, ως εξής:

«Άρθρο 32ΖΑ

Κριτήρια μείωσης εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης, καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα και καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών

(άρθρο 29α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 20 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413, άρθρο 9 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)

1. Η ενέργεια από ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης υπολογίζεται στα μερίδια ανανεώσιμης ενέργειας και στους στόχους που αναφέρονται στα άρθρα 1, 32ΘΒ, 32ΘΓ, 32ΘΕ, και 32ΣΤΑ, μόνο εάν η μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τη χρήση των εν λόγω καυσίμων υπολογίζεται τουλάχιστον στο εβδομήντα τοις εκατό (70%).

2. Η ενέργεια από καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα υπολογίζεται στους στόχους που αναφέρονται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 32ΣΤΑ, μόνο εάν η μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τη χρήση των εν λόγω καυσίμων υπολογίζεται τουλάχιστον στο εβδομήντα τοις εκατό (70%).

3. Η ενέργεια από καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών λαμβάνεται υπόψη για τους στόχους του παρόντος νόμου, μόνο εάν η μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τη χρήση των εν λόγω καυσίμων υπολογίζεται τουλάχιστον στο εβδομήντα τοις εκατό (70 %).

4. Η μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, που επιτυγχάνεται με τη χρήση ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης και καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα, υπολογίζεται σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2023/1185 της Επιτροπής της 10ης Φεβρουαρίου 2023 για τη συμπλήρωση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση ελάχιστου ορίου για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου των καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα και με τον καθορισμό μεθοδολογίας για την εκτίμηση της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από υγρά και αέρια καύσιμα μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης από ανανεώσιμες πηγές και από καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα (L 157), όπως ισχύει κάθε φορά.

5. Η μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, που επιτυγχάνεται με τη χρήση καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, υπολογίζεται σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2025/2359 της Επιτροπής της 8ης Ιουλίου 2025 για τη συμπλήρωση της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τον προσδιορισμό μεθοδολογίας για την εκτίμηση της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών (L 2359), όπως ισχύει κάθε φορά.»

Άρθρο 38

Ενημέρωση και κοινοποίηση στοιχείων σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων μείωσης εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τη χρήση βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 32Θ ν. 3468/2006

Η παρ. 2 του άρθρου 32Θ του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί υπολογισμού του αντικτύπου των βιοκαυσίμων, των βιορευστών και των καυσίμων βιομάζας στα αέρια θερμοκηπίου, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι αρμόδια για τη διασφάλιση της τήρησης των κανόνων και υποχρεώσεων του παρόντος, εισηγείται την επιβολή κυρώσεων του άρθρου 32ΘΑ, σε περίπτωση παράβασης αυτών, και ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα εμπλεκόμενα εθελοντικά και εθνικά καθεστώτα, όπου απαιτείται.»

Άρθρο 39

Κανόνες υπολογισμού των ανανεώσιμων πηγών στη θέρμανση και την ψύξη Πρόσβαση σε δίκτυα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης - Αντικατάσταση άρθρου 32ΘΒ ν. 3468/2006

(παρ. 3 άρθρου 20 και άρθρο 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 10 και 13 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Το άρθρο 32ΘΒ του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί ενσωμάτωσης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη θέρμανση και την ψύξη και περί πρόσβασης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα δίκτυα και τις υποδομές τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 32ΘΒ

Ενσωμάτωση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη θέρμανση και την ψύξη - Πρόσβαση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στα δίκτυα και τις υποδομές τηλεθέρμανσης τηλεψύξης

(παρ. 3 άρθρου 20 και άρθρο 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 10 και 13 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

1. Για την προώθηση της χρήσης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της θέρμανσης και της ψύξης, αυξάνεται το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον εν λόγω τομέα κατά τουλάχιστον μηδέν κόμμα οκτώ (0,8) ποσοστιαίες μονάδες, κατά μέσο όρο ετησίως, που υπολογίζεται για την περίοδο 2021 έως 2025 και κατά τουλάχιστον μία κόμμα μία (1,1) ποσοστιαία μονάδα, κατά μέσο όρο ετησίως, που υπολογίζεται για την περίοδο 2026 έως 2030, αρχής γενομένης από το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της θέρμανσης και της ψύξης το έτος 2020, εκφραζόμενο ως εθνικό μερίδιο της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας, και υπολογιζόμενο σύμφωνα με τη μεθοδολογία του άρθρου 2Α. Επιπλέον των ελάχιστων ποσοστιαίων μονάδων των ετήσιων αυξήσεων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, επιδιώκεται η αύξηση του μεριδίου της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα θέρμανσης και ψύξης κατά μία κόμμα τρεις (1,3) πρόσθετες ενδεικτικές ποσοστιαίες μονάδες για την περίοδο 2021 έως 2025 και κατά μία (1) πρόσθετη ενδεικτική ποσοστιαία μονάδα για την περίοδο 2026 έως 2030.

Στην ετήσια μέση αύξηση που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο δύναται να συνυπολογίζεται η ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που χρησιμοποιείται για θέρμανση και ψύξη, έως το όριο των μηδέν κόμμα τεσσάρων (0,4) ποσοστιαίων μονάδων, υπό την προϋπόθεση ότι η απόδοση της μονάδας παραγωγής θερμότητας και ψύξης είναι υψηλότερη από εκατό τοις εκατό (100%). Στην περίπτωση αυτή, η μέση ετήσια αύξηση αυξάνεται κατά το ήμισυ της εν λόγω ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, εκφραζόμενη σε ποσοστιαίες μονάδες, με ανώτατο όριο τη μία (1) ποσοστιαία μονάδα για την περίοδο 2021 έως 2025 και τις μία κόμμα τρεις (1,3) ποσοστιαίες μονάδες για την περίοδο 2026 έως 2030.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με την πρόθεση της Ελλάδας να συνυπολογίζει την ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που χρησιμοποιείται για θέρμανση και ψύξη από μονάδες παραγωγής θερμότητας και ψύξης, η απόδοση των οποίων υπερβαίνει το εκατό τοις εκατό (100%) στην ετήσια αύξηση που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο και περιλαμβάνει την εκτιμώμενη δυναμικότητα ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές των μονάδων παραγωγής θερμότητας και ψύξης, των οποίων η απόδοση υπερβαίνει το εκατό τοις εκατό (100%) στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα που υποβάλλεται σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 663/2009 και (ΕΚ) 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 328). Η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που χρησιμοποιείται για θέρμανση και ψύξη από μονάδες

παραγωγής θερμότητας και ψύξης με απόδοση άνω του εκατό τοις εκατό (100%) περιλαμβάνεται στις ενοποιημένες εθνικές εκθέσεις προόδου για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 17 του Κανονισμού 2018/1999.

1α. Για τον υπολογισμό του μεριδίου της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που χρησιμοποιείται για θέρμανση και ψύξη για τους σκοπούς της παρ. 1, χρησιμοποιείται το μέσο μερίδιο ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παρασχέθηκε κατά τα δύο (2) προηγούμενα έτη.

1β. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας διενεργεί αξιολόγηση των δυνατοτήτων της Ελλάδας για ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές και της χρήσης απορριπτόμενης θερμότητας και ψύξης στον τομέα θέρμανσης και ψύξης, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της ανάλυσης περιοχών κατάλληλων για την ανάπτυξη τέτοιων επενδύσεων με χαμηλό οικολογικό κίνδυνο και των δυνατοτήτων για έργα μικρής κλίμακας σε επίπεδο νοικοκυριών. Η εν λόγω αξιολόγηση εξετάζει τη διαθέσιμη και οικονομικά εφικτή τεχνολογία για βιομηχανικές και οικιακές χρήσεις, προκειμένου να καθοριστούν ορόσημα και μέτρα για την αύξηση της χρήσης ανανεώσιμης ενέργειας στη θέρμανση και ψύξη και, κατά περίπτωση, τη χρήση απορριπτόμενης θερμότητας και ψύξης μέσω τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης με σκοπό τη θέσπιση μακροπρόθεσμης εθνικής στρατηγικής για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που προέρχεται από θέρμανση και ψύξη. Η εν λόγω αξιολόγηση είναι σύμφωνη με την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση, αποτελεί μέρος του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα που υποβάλλεται σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και συνοδεύει την περιεκτική αξιολόγηση θέρμανσης και ψύξης που απαιτείται βάσει της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4342/2015 (Α' 143).

2. Για τους σκοπούς της παρ. 1, κατά τον υπολογισμό του μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της θέρμανσης και της ψύξης και της μέσης ετήσιας αύξησής του σύμφωνα με την εν λόγω παράγραφο, συμπεριλαμβανομένης της πρόσθετης ενδεικτικής αύξησης που ορίζεται στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1, λαμβάνεται υπόψη ότι:

α) αν το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της θέρμανσης και της ψύξης είναι άνω του εξήντα τοις εκατό (60%), το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές εκπληρώνει τη μέση ετήσια αύξηση και

β) αν το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για θέρμανση και ψύξη είναι άνω του πενήντα τοις εκατό (50%) και έως εξήντα τοις εκατό (60%), το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές εκπληρώνει το ήμισυ της μέσης ετήσιας αύξησης.

Κατά τον προσδιορισμό των μέτρων για την ανάπτυξη της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της θέρμανσης και της ψύξης, δύναται να λαμβάνεται υπόψη η σχέση κόστους αποτελεσματικότητας συνυπολογίζοντας τους διαρθρωτικούς φραγμούς που προκύπτουν από το υψηλό μερίδιο του φυσικού αερίου ή της ψύξης ή των δομών διασκορπισμένης οικιστικής διάρθρωσης με χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα.

Στην περίπτωση που αναμένεται τα μέτρα της παρούσας να επιφέρουν μείωση της μέσης ετήσιας αύξησης σε σχέση με αυτή της παρ. 1, αυτή αποτυπώνεται στις εθνικές εκθέσεις προόδου για την ενέργεια και το κλίμα σύμφωνα με το άρθρο 20 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, και παρέχεται αιτιολόγηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή που περιλαμβάνει την επιλογή των εν λόγω μέτρων.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας παρέχει στους ιδιοκτήτες ή τους ενοικιαστές των κτιρίων και στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις πληροφορίες για οικονομικώς αποδοτικά μέτρα και χρηματοδοτικά μέσα για τη βελτίωση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στα συστήματα θέρμανσης και ψύξης. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας παρέχει τις πληροφορίες αυτές μέσω του ιστοτόπου του ή άλλων προσιτών και διαφανών συμβουλευτικών εργαλείων.

3. Στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα που υποβάλλεται σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 περιλαμβάνεται κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στη μέση ετήσια αύξηση κατά την παρ. 1 του παρόντος, βάσει αντικειμενικών, διαφανών κριτηρίων που δεν εισάγουν διακρίσεις καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να οριστούν και να δημοσιοποιηθούν οι εκτελεστικοί φορείς, όπως προμηθευτές καυσίμων, δημόσιοι ή επαγγελματικοί φορείς, που πρέπει να συνεισφέρουν στη μέση ετήσια αύξηση κατά την παρ. 1 του παρόντος.

4. Για την επίτευξη της μέσης ετήσιας αύξησης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1, επιδιώκεται η εφαρμογή τουλάχιστον δύο (2) εκ των ακόλουθων μέτρων:

α) φυσική ενσωμάτωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στις πηγές ενέργειας και στα καύσιμα που χρησιμοποιούνται για θέρμανση και ψύξη,

β) εγκατάσταση υψηλής απόδοσης συστημάτων θέρμανσης και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές σε κτίρια, σύνδεση κτιρίων σε αποδοτικά συστήματα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης ή χρήση ανανεώσιμης ενέργειας σε βιομηχανικές διεργασίες θέρμανσης και ψύξης,

γ) μέτρα που καλύπτονται από εμπορεύσιμα πιστοποιητικά που αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με την υποχρέωση του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 μέσω της στήριξης μέτρων εγκατάστασης σύμφωνα με την περ. β), τα οποία εφαρμόζονται από άλλον οικονομικό φορέα, όπως έναν ανεξάρτητο εγκαταστάτη τεχνολογιών ανανεώσιμης ενέργειας ή μια εταιρεία ενεργειακών υπηρεσιών που παρέχει υπηρεσίες εγκατάστασης στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας,

δ) ανάπτυξη ικανοτήτων για τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές με σκοπό τη χαρτογράφηση του τοπικού δυναμικού θέρμανσης και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την παροχή συμβουλών σχετικά με έργα και υποδομές ανανεώσιμης ενέργειας,

ε) δημιουργία πλαισίου μετριασμού του κινδύνου για τη μείωση του κόστους κεφαλαίου για έργα θέρμανσης και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές επιτρέποντας ιδίως την ομαδοποίηση μικρότερων έργων, καθώς και την πιο ολιστική σύνδεση των εν λόγω έργων με άλλα μέτρα ενεργειακής απόδοσης και ανακαίνισης κτιρίων,

στ) προώθηση των συμφωνιών αγοράς θέρμανσης και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για εταιρικούς και συλλογικούς μικρούς καταναλωτές,

ζ) σχεδιασμός προγραμμάτων αντικατάστασης ορυκτών πηγών θέρμανσης, συστημάτων θέρμανσης που δεν είναι συμβατά με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή καθεστώτων με ορόσημα για τη σταδιακή κατάργηση των ορυκτών καυσίμων,

η) απαιτήσεις σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο σχετικά με τον σχεδιασμό της θέρμανσης και ψύξης, από ανανεώσιμες πηγές,

θ) προώθηση της παραγωγής βιοαερίου και της έγχυσης του στο δίκτυο αερίου αντί για τη χρήση του για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας,

ι) μέτρα που προωθούν την ενσωμάτωση τεχνολογίας αποθήκευσης θερμικής ενέργειας σε συστήματα θέρμανσης και ψύξης,

ια) προώθηση δικτύων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης που βασίζονται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ιδίως από κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας, ιδίως μέσω ρυθμιστικών μέτρων, χρηματοδοτικών ρυθμίσεων και στήριξης,

ιβ) άλλα μέτρα πολιτικής, με ισοδύναμο αποτέλεσμα, συμπεριλαμβανομένων φορολογικών μέτρων, καθεστώτων στήριξης ή άλλων οικονομικών κινήτρων που συμβάλλουν στην εγκατάσταση εξοπλισμού θέρμανσης και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές και στην ανάπτυξη ενεργειακών δικτύων παροχής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για θέρμανση και ψύξη σε κτίρια και στη βιομηχανία.

Κατά τη θέσπιση και την εφαρμογή των εν λόγω μέτρων, διασφαλίζεται ότι τα μέτρα είναι προσβάσιμα σε όλους τους καταναλωτές, ιδίως σε εκείνους που ζουν σε νοικοκυριά με χαμηλό εισόδημα ή σε ευάλωτα νοικοκυριά, που διαφορετικά δεν θα διέθεταν επαρκή αρχικά κεφάλαια για να ωφεληθούν.

5. Για την εφαρμογή και την παρακολούθηση των μέτρων της παρ. 3 του παρόντος δύναται να χρησιμοποιούνται οι δομές που δημιουργήθηκαν βάσει των εθνικών υποχρεώσεων ενεργειακής απόδοσης του άρθρου 9 του ν. 4342/2015.

6. Όπου οι φορείς ορίζονται σύμφωνα με την παρ. 3, η συνεισφορά των φορέων είναι μετρήσιμη και επαληθεύσιμη και οι φορείς υποβάλλουν ετήσια έκθεση σχετικά με:

α) τη συνολική ποσότητα παρεχόμενης ενέργειας για θέρμανση και ψύξη,

β) τη συνολική ποσότητα ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παρέχεται για θέρμανση και ψύξη,

γ) το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη συνολική ποσότητα παρεχόμενης ενέργειας για θέρμανση και ψύξη και

δ) το είδος της πηγής ανανεώσιμης ενέργειας.

7. Με την επιφύλαξη της αξιολόγησης που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) που υποβάλλεται σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του εν λόγω Κανονισμού σχετικά με την ανάγκη κατασκευής νέων υποδομών τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, προκειμένου να επιτευχθεί ο δεσμευτικός στόχος της παρ. 3 του άρθρου 1 που καθορίζεται στο ΕΣΕΚ, τα αναγκαία μέτρα για την ανάπτυξη αποδοτικών υποδομών τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης για την προώθηση της θέρμανσης και της ψύξης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως ηλιακή θερμική ενέργεια, ηλιακή φωτοβολταϊκή ενέργεια, αντλίες θερμότητας που λειτουργούν με ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές με χρήση ενέργειας του περιβάλλοντος και γεωθερμικής ενέργειας, σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 48 του ν. 5151/2024 (Α' 173), άλλη τεχνολογία γεωθερμικής ενέργειας, βιομάζα, βιοαέριο, βιορευστά και απορριπτόμενη θερμότητα και ψύξη, όπου είναι δυνατόν, σε

συνδυασμό με αποθήκευση θερμικής ενέργειας, συστήματα ανταπόκρισης στη ζήτηση και εγκαταστάσεις θερμότητας από ηλεκτρική ενέργεια περιλαμβάνονται στο ΕΣΕΚ.»

Άρθρο 40

Κανόνες υπολογισμού των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στη βιομηχανία - Προσθήκη άρθρου 32ΘΓ στον ν. 3468/2006

(άρθρο 22α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 12 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Στον ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 32ΘΓ, ως εξής:

«Άρθρο 32ΘΓ

Κανόνες υπολογισμού των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στη βιομηχανία

(άρθρο 22α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 12 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

1. Επιδιώκεται η αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών στην ποσότητα των ενεργειακών πηγών που χρησιμοποιούνται για τελικούς ενεργειακούς και μη ενεργειακούς σκοπούς στον βιομηχανικό τομέα με ενδεικτική αύξηση τουλάχιστον μίας κόμμα έξι (1,6) ποσοστιαίων μονάδων, κατά μέσο όρο ετησίως, που υπολογίζεται για τις περιόδους 2021 έως 2025 και 2026 έως 2030.

Οι πολιτικές και τα μέτρα για την επίτευξη της ενδεικτικής αύξησης της παρ. 1 αποτυπώνονται στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα που υποβάλλεται σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 της 11ης Δεκεμβρίου 2018 για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 663/2009 και (ΕΚ) 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 328) και στις ενοποιημένες εθνικές εκθέσεις προόδου που υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.

Όταν ο εξηλεκτρισμός θεωρείται οικονομικά αποδοτική επιλογή, οι εν λόγω πολιτικές και τα μέτρα προωθούν τον εξηλεκτρισμό των βιομηχανικών διεργασιών με βάση τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Οι εν λόγω πολιτικές και τα μέτρα επιδιώκουν να δημιουργήσουν ευνοϊκές συνθήκες στην αγορά για τη διαθεσιμότητα οικονομικά βιώσιμων και τεχνικά εφικτών εναλλακτικών ανανεώσιμης ενέργειας για την αντικατάσταση των ορυκτών καυσίμων που χρησιμοποιούνται για βιομηχανική θέρμανση με στόχο τη μείωση της χρήσης ορυκτών καυσίμων που χρησιμοποιούνται για θέρμανση, στην οποία η θερμοκρασία είναι κάτω από διακόσιους βαθμούς Κελσίου (200ο C). Κατά τη θέσπιση των εν λόγω πολιτικών και μέτρων, λαμβάνονται υπόψη η αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση, η αποτελεσματικότητα, η διεθνής ανταγωνιστικότητα και η ανάγκη να αντιμετωπίζονται τα κανονιστικά, διοικητικά και οικονομικά εμπόδια.

Η συνεισφορά των ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης που χρησιμοποιούνται για τελικούς ενεργειακούς και μη ενεργειακούς σκοπούς ανέρχεται τουλάχιστον στο σαράντα δύο τοις εκατό (42%) του υδρογόνου που χρησιμοποιείται για τελικούς ενεργειακούς και μη

ενεργειακούς σκοπούς στη βιομηχανία έως το έτος 2030 και στο εξήντα τοις εκατό (60%) έως το έτος 2035. Για τον υπολογισμό του εν λόγω ποσοστού, ισχύουν οι ακόλουθοι κανόνες:

α) για τον υπολογισμό του παρονομαστή, λαμβάνεται υπόψη η ενεργειακή περιεκτικότητα του υδρογόνου για τελικούς ενεργειακούς και μη ενεργειακούς σκοπούς, εξαιρουμένων:

αα) του υδρογόνου που χρησιμοποιείται ως ενδιάμεσο προϊόν για την παραγωγή συμβατικών καυσίμων κίνησης και βιοκαυσίμων,

αβ) του υδρογόνου που παράγεται με την απανθρακοποίηση βιομηχανικού υπολειμματικού αερίου και που χρησιμοποιείται για την αντικατάσταση του συγκεκριμένου αερίου από το οποίο παράγεται,

αγ) του υδρογόνου που παράγεται ως υποπροϊόν ή προέρχεται από υποπροϊόντα σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις,

β) για τον υπολογισμό του αριθμητή, λαμβάνεται υπόψη το ενεργειακό περιεχόμενο των ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης που καταναλώνονται στον κλάδο της βιομηχανίας για τελικούς ενεργειακούς και μη ενεργειακούς σκοπούς, εξαιρουμένων των ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης που χρησιμοποιούνται ως ενδιάμεσα προϊόντα για την παραγωγή συμβατικών καυσίμων κίνησης και των βιοκαυσίμων,

γ) για τον υπολογισμό του αριθμητή και του παρονομαστή, χρησιμοποιούνται οι τιμές σχετικά με το ενεργειακό περιεχόμενο των καυσίμων που παρατίθενται στο Παράρτημα 3.

Προκειμένου να προσδιοριστεί το ενεργειακό περιεχόμενο των καυσίμων που δεν περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 3, χρησιμοποιούνται τα σχετικά ευρωπαϊκά πρότυπα για τον προσδιορισμό της θερμότητας δύναμης των καυσίμων ή, όταν δεν έχει εγκριθεί ευρωπαϊκό πρότυπο για τον σκοπό αυτόν, τα σχετικά πρότυπα ISO.

2. Τα βιομηχανικά προϊόντα που παράγονται με ανανεώσιμη ενέργεια και ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης μπορούν να φέρουν επισήμανση του ποσοστού της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που χρησιμοποιείται ή των ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης που χρησιμοποιούνται στο στάδιο απόκτησης και προεπεξεργασίας πρώτων υλών, κατασκευής και διανομής, υπολογιζόμενου με βάση τις μεθοδολογίες που ορίζονται είτε στη σύσταση (ΕΕ) 2021/2279 της Επιτροπής της 15ης Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη χρήση των μεθόδων περιβαλλοντικού αποτυπώματος για τη μέτρηση και τη γνωστοποίηση των περιβαλλοντικών επιδόσεων κατά τον κύκλο ζωής των προϊόντων και των οργανισμών (L 471) είτε στο πρότυπο ISO 14067:2018.

3. Η ποσότητα ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης που αναμένεται να εισάγεται και να εξάγεται αναφέρεται στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα που υποβάλλεται σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και στις ενοποιημένες εθνικές εκθέσεις προόδου που υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999. Στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα και στις ενοποιημένες εθνικές εκθέσεις προόδου του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 αναφέρεται και ο τρόπος που η Ελλάδα συμβάλλει στην ενωσιακή στρατηγική που αναπτύσσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το εισαγόμενο και το εγχώριο υδρογόνο, με στόχο την προώθηση της ευρωπαϊκής αγοράς υδρογόνου και της εγχώριας παραγωγής υδρογόνου εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να ρυθμίζονται ειδικά θέματα και λεπτομέρειες εφαρμογής του υπολογισμού της συνεισφοράς των ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης, καθώς και να εξειδικεύονται και να συμπληρώνονται τα μέτρα, οι διαδικασίες και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος και του άρθρου 32ΘΔ.»

Άρθρο 41

Προϋποθέσεις για τη μείωση του στόχου για τη χρήση ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης στον βιομηχανικό τομέα - Προσθήκη άρθρου 32ΘΔ στον ν. 3468/2006

(άρθρο 22β Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 12 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Στον ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 32ΘΔ ως εξής:

«Άρθρο 32ΘΔ

Προϋποθέσεις για τη μείωση του στόχου για τη χρήση ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης στον βιομηχανικό τομέα

(άρθρο 22β Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 12 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

1. Η συνεισφορά των ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης που χρησιμοποιούνται για τελικούς ενεργειακούς και μη ενεργειακούς σκοπούς που αναφέρεται στο τέταρτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 32ΘΓ, μειώνεται κατά είκοσι τοις εκατό (20%) το 2030, εάν:

α) η Ελλάδα βρίσκεται σε τροχιά επίτευξης της εθνικής συνεισφοράς της στον δεσμευτικό συνολικό στόχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (L 328), όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία (ΕΕ) 2023/2413 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Οκτωβρίου 2023, για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και της οδηγίας 98/70/ΕΚ όσον αφορά την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, και την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου (L 31.10.2023), η οποία είναι τουλάχιστον ισοδύναμη με την αναμενόμενη εθνική συνεισφορά σύμφωνα με τον τύπο που αναφέρεται στο Παράρτημα II του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 της 11ης Δεκεμβρίου 2018 για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 663/2009 και (ΕΚ) 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 328) και

β) το μερίδιο του υδρογόνου, ή των παραγώγων του, από ορυκτά καύσιμα που καταναλώνεται δεν υπερβαίνει το είκοσι τρία τοις εκατό (23%) το 2030 και το είκοσι τοις εκατό (20%) το 2035.

Εάν δεν πληρούται οποιαδήποτε από τις προϋποθέσεις αυτές, η μείωση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο παύει να ισχύει.

2. Στην περίπτωση εφαρμογής της μείωσης της παρ. 1, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας προβαίνει σε σχετική κοινοποίηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μαζί με το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα που υποβάλλεται σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και ως μέρος των ενοποιημένων εθνικών εκθέσεων προόδου που υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999. Η κοινοποίηση περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με το επικαιροποιημένο μερίδιο ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης και τα δεδομένα που αποδεικνύουν ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις των περ. α) και β) της παρ. 1 του παρόντος.»

Άρθρο 42

Κανόνες υπολογισμού των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα κτίρια - Προσθήκη άρθρου 32ΘΕ στον ν. 3468/2006

(άρθρο 15α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 6 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Στον ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 32ΘΕ ως εξής:

«Άρθρο 32ΘΕ

Κανόνες υπολογισμού των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα κτίρια

(άρθρο 15α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 6 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

1. Για την προώθηση της παραγωγής και της χρήσης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον κτιριακό τομέα, καθορίζεται ενδεικτικό μερίδιο της ανανεώσιμης ενέργειας που παράγεται επιτόπου ή πλησίον, καθώς και της ανανεώσιμης ενέργειας από το δίκτυο στην τελική κατανάλωση ενέργειας στον κτιριακό τομέα το 2030, το οποίο συνάδει με τον ενδεικτικό στόχο μεριδίου τουλάχιστον σαράντα εννέα τοις εκατό (49%) ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον κτιριακό τομέα στην τελική κατανάλωση ενέργειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα κτίρια το 2030. Το ενδεικτικό μερίδιο και ο τρόπος επίτευξης του καθορίζονται στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα που υποβάλλεται, σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.

2. Στους εθνικούς κανονισμούς και οικοδομικούς κώδικες και, κατά περίπτωση, στα καθεστώτα στήριξης θεσπίζονται κατάλληλα μέτρα, για την αύξηση του μεριδίου της ηλεκτρικής ενέργειας και της θέρμανσης και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές που παράγονται επιτόπου ή πλησίον, καθώς και από ανανεώσιμη ενέργεια από το δίκτυο, στο κτιριακό απόθεμα. Στα μέτρα αυτά μπορεί να περιλαμβάνονται εθνικά μέτρα που σχετίζονται με σημαντικές αυξήσεις της αυτοκατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, τις κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας, την τοπική αποθήκευση ενέργειας, την έξυπνη επαναφόρτιση και την αμφίδρομη επαναφόρτιση, άλλες υπηρεσίες ευελιξίας, όπως η ανταπόκριση στη ζήτηση, και σε συνδυασμό με βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης που σχετίζονται με τη συμπαραγωγή και ανακαινίσεις μεγάλης κλίμακας, οι οποίες αυξάνουν τον αριθμό των κτιρίων με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας και κτιρίων που υπερβαίνουν τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης που καθορίζονται στο άρθρο 4 του ν. 4122/2013 (Α' 42).

Για την επίτευξη του ενδεικτικού μεριδίου της ανανεώσιμης ενέργειας που προβλέπεται στην παρ. 1, απαιτείται, στους εθνικούς κανονισμούς και οικοδομικούς κώδικες και, κατά περίπτωση, στα καθεστώτα στήριξης, ή με άλλα μέσα ισοδύναμου αποτελέσματος, η χρήση ελάχιστων επιπέδων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται επιτόπου ή πλησίον

καθώς και από ανανεώσιμη ενέργεια από το δίκτυο, σε νέα κτίρια και σε υφιστάμενα κτίρια που υπόκεινται σε ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας ή ανακαίνιση του συστήματος θέρμανσης, σύμφωνα με τον ν. 4122/2013, εφόσον αυτό είναι οικονομικά, τεχνικά και λειτουργικά εφικτό. Επιτρέπεται η επίτευξη των εν λόγω ελάχιστων επιπέδων, ιδίως μέσω της αποδοτικής τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης.

Όσον αφορά στα υφιστάμενα κτίρια, το πρώτο εδάφιο ισχύει για τις ένοπλες δυνάμεις, μόνον στο μέτρο που η εφαρμογή του δεν έρχεται σε σύγκρουση με τη φύση και τον κύριο στόχο των δραστηριοτήτων των ενόπλων δυνάμεων και εξαιρουμένου του υλικού που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για στρατιωτικούς σκοπούς.

3. Τα δημόσια κτίρια σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο λειτουργούν ως υπόδειγμα όσον αφορά το μερίδιο της ανανεώσιμης ενέργειας που χρησιμοποιείται, σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 4122/2013 και το άρθρο 7 του ν. 4342/2015 (Α' 143). Επιτρέπεται η εκπλήρωση αυτής της υποχρέωσης, ιδίως με την πρόβλεψη ότι οι στέγες των δημόσιων ή μεικτών ιδιωτικών-δημοσίων κτιρίων χρησιμοποιούνται από τρίτους για εγκαταστάσεις που παράγουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές.

4. Όπου κρίνεται σκόπιμο, προωθείται η συνεργασία μεταξύ τοπικών αρχών και κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας στον κτιριακό τομέα, ιδίως μέσω της χρήσης δημόσιων συμβάσεων.

5. Προκειμένου να επιτευχθεί το ενδεικτικό μερίδιο ανανεώσιμης ενέργειας που προβλέπεται στην παρ. 1, προωθείται η χρήση συστημάτων και εξοπλισμού θέρμανσης και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές και καινοτόμες τεχνολογίες, όπως έξυπνα και βασιζόμενα σε ανανεώσιμες πηγές ηλεκτροδοτούμενα συστήματα θέρμανσης και ψύξης και εξοπλισμός, που συμπληρώνεται, κατά περίπτωση, με έξυπνη διαχείριση της κατανάλωσης ενέργειας στα κτίρια. Για τον σκοπό αυτόν, χρησιμοποιούνται τα κατάλληλα μέτρα, εργαλεία και κίνητρα, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειακών ετικετών που έχουν αναπτυχθεί βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2017, σχετικά με τον καθορισμό ενός πλαισίου για την ενεργειακή σήμανση και για την κατάργηση της οδηγίας 2010/30/ΕΕ (L 198), των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης που θεσπίστηκαν δυνάμει του άρθρου 11 του ν. 4122/2013, και άλλων κατάλληλων πιστοποιητικών ή προτύπων που έχουν αναπτυχθεί, ώστε να διασφαλίζεται η παροχή επαρκών πληροφοριών και συμβουλών σχετικά με εναλλακτικές επιλογές ανανεώσιμης ενέργειας υψηλής ενεργειακής απόδοσης, καθώς και για ενδεχόμενα χρηματοδοτικά μέσα και κίνητρα που είναι διαθέσιμα, με στόχο την προώθηση αυξημένου ποσοστού αντικατάστασης των παλαιών συστημάτων θέρμανσης και της ενισχυμένης μετάβασης σε λύσεις που βασίζονται σε ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΥ, ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΜΕΙΩΣΗΣ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΑΕΡΙΩΝ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ

Άρθρο 43

Επαλήθευση της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου - Τροποποίηση άρθρου 32Η ν. 3468/2006

(άρθρο 30 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 21 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Στο άρθρο 32Η του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί επαλήθευσης της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον παράτιτλο, μετά τις λέξεις «Άρθρο 30 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001» προστίθενται οι λέξεις «, παρ. 21 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413», β) στην παρ. 1, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται, γ) στην παρ. 2, γα) στην περ. α), i) οι λέξεις «υγρών ή αέριων καυσίμων μεταφορών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «καυσίμων», ii) μετά τις λέξεις «ανακυκλωμένου άνθρακα» προστίθενται οι λέξεις «ή καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών», γβ) στην περ. β), i) οι λέξεις «υγρών ή αέριων καυσίμων μεταφορών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «καυσίμων», ii) μετά τις λέξεις «ανακυκλωμένου άνθρακα» προστίθενται οι λέξεις «ή καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών», δ) στην παρ. 3, δα) στο πρώτο εδάφιο οι λέξεις «θερμοκηπίου της παρ. 4 του άρθρου 32ΣΤΑ και των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου των παρ. 2 έως και 10 του άρθρου 32Ζ και θέτουν στη διάθεση της αρμόδιας διεύθυνσης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του θερμοκηπίου των παρ. 2 έως και 10 του άρθρου 32Ζ και των παρ. 1,2 και 3 του άρθρου 32ΖΑ και θέτουν στη διάθεση της αρμόδιας υπηρεσίας», δβ) στο τρίτο εδάφιο μετά τις λέξεις «άρθρου 32Ζ,» οι λέξεις «μπορεί να» διαγράφονται, δγ) στο έκτο εδάφιο οι λέξεις «βιοκαύσιμα, τα βιορευστά ή τα καύσιμα βιομάζας, τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ανανεώσιμα καύσιμα και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα και τα καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών», δδ) το έβδομο εδάφιο αντικαθίσταται, ε) στην παρ. 4, εα) στο πρώτο εδάφιο, i) οι λέξεις «υποβάλλει αποδείξεις» αντικαθίστανται από τις λέξεις «παρέχει αποδεικτικά στοιχεία», ii) οι λέξεις «και στον βαθμό που καλύπτονται από την εν λόγω απόφαση, δεν απαιτείται από τον προμηθευτή να υποβάλει περαιτέρω αποδείξεις της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας των παρ. 2 έως 10 του άρθρου 32Ζ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, δεν απαιτείται από τον οικονομικό φορέα να παράσχει περαιτέρω στοιχεία που αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με τα στοιχεία που καλύπτονται από το αναγνωρισμένο καθεστώς στήριξης», εβ) στο δεύτερο εδάφιο η λέξη «Διεύθυνση» αντικαθίσταται από τη λέξη «υπηρεσία», εγ) στο τρίτο εδάφιο, i) η λέξη «Διεύθυνσης» αντικαθίσταται από τη λέξη «υπηρεσίας, ii) μετά τις λέξεις «της λειτουργίας» προστίθεται η λέξη «τους», εδ) στο τέταρτο εδάφιο η λέξη «Διεύθυνση» αντικαθίσταται από τη λέξη «υπηρεσία», στ) στην παρ. 5) η λέξη «Διεύθυνση» αντικαθίσταται από τη λέξη «υπηρεσία», ζ) η παρ. 7 αντικαθίσταται, η) στην παρ. 8, ηα) στο εισαγωγικό εδάφιο προστίθενται οι λέξεις «δύναται να», ηβ) στην περ. α) οι λέξεις «βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας, καθώς και άλλα εμπλεκόμενα καύσιμα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ανανεώσιμα καύσιμα και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα και τα καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών», ηγ) η περ. β) αντικαθίσταται και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 32Η διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 32Η

Επαλήθευση της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου

(Άρθρο 30 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 21 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

1. Όταν τα ανανεώσιμα καύσιμα και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα πρόκειται να προσμετρηθούν στους στόχους που αναφέρονται στα άρθρα 1,32ΘΒ, 32ΘΓ, 32ΘΕ, και 32ΣΤΑ, οι οικονομικοί φορείς αποδεικνύουν, μέσω υποχρεωτικών ανεξάρτητων και διαφανών ελέγχων, σύμφωνα με την εκτελεστική πράξη που εκδίδεται δυνάμει της παρ. 8 του άρθρου 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, ότι πληρούνται τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που ορίζονται στις παρ. 2 έως και 10 του άρθρου 32Ζ και στις παρ. 1,2 και 3 του άρθρου 32ΖΑ για τα ανανεώσιμα καύσιμα, τα καύσιμα ανακυκλωμένου

άνθρακα και τα καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Για τον σκοπό αυτόν, οι οικονομικοί φορείς χρησιμοποιούν σύστημα ισοζυγίου μάζας το οποίο:

α) επιτρέπει παρτίδες πρώτων υλών ή καυσίμων βιομάζας με διαφορετικά χαρακτηριστικά αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου να αναμειγνύονται, ιδίως σε περιέκτη, εγκατάσταση επεξεργασίας ή εφοδιαστικής, υποδομή μεταφοράς και διανομής ή χώρο εγκαταστάσεων,

β) επιτρέπει παρτίδες πρώτων υλών με διαφορετικό ενεργειακό περιεχόμενο να αναμειγνύονται προς περαιτέρω επεξεργασία, εφόσον το μέγεθος των παρτίδων προσαρμόζεται στο ενεργειακό περιεχόμενό τους, γ) απαιτεί οι πληροφορίες για τα χαρακτηριστικά αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και το μέγεθος των παρτίδων της περ. α' να αποδίδονται και στο μείγμα, και

δ) προβλέπει ότι το σύνολο όλων των παρτίδων που αποσύρονται από το μείγμα, περιγράφεται ως έχον τα ίδια χαρακτηριστικά αειφορίας, στις ίδιες ποσότητες, με το σύνολο όλων των παρτίδων που προστίθενται στο μείγμα και απαιτεί το ισοζύγιο αυτό να επιτευχθεί στη διάρκεια κατάλληλου χρονικού διαστήματος.

Το σύστημα ισοζυγίου μάζας εξασφαλίζει ότι κάθε παρτίδα υπολογίζεται μόνο μια φορά κατά τον υπολογισμό της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και περιλαμβάνει πληροφορίες ως προς την παροχή ή όχι στήριξης στην παραγωγή της παρτίδας και, αν παρέχεται στήριξη, ως προς το είδος του καθεστώτος στήριξης.

2. Όταν μια παρτίδα υποβάλλεται σε επεξεργασία, οι πληροφορίες για τα χαρακτηριστικά αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της παρτίδας προσαρμόζονται και αποδίδονται στο παραγόμενο προϊόν, σύμφωνα με τους ακόλουθους κανόνες:

α) Αν από την επεξεργασία παρτίδας πρώτων υλών προκύπτει ένα (1) προϊόν που προορίζεται για την παραγωγή βιοκαυσίμων, βιορευστών ή καυσίμων βιομάζας, ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης ή καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα ή καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, το μέγεθος της παρτίδας και οι σχετικές ποσότητες που αντιστοιχούν στα χαρακτηριστικά αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, προσαρμόζονται με την εφαρμογή συντελεστή που αντιπροσωπεύει τον λόγο της μάζας του προϊόντος που προορίζεται για παρόμοια παραγωγή, προς τη μάζα των πρώτων υλών που εισέρχονται στη διαδικασία.

β) Αν από την επεξεργασία παρτίδας πρώτων υλών προκύπτουν περισσότερα του ενός προϊόντα που προορίζονται για την παραγωγή βιοκαυσίμων, βιορευστών ή καυσίμων βιομάζας, ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης, ή καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα ή καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, για κάθε προϊόν εφαρμόζεται χωριστός συντελεστής προσαρμογής και χωριστό ισοζύγιο μάζας.

3. Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν αξιόπιστες πληροφορίες, όσον αφορά την τήρηση των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου των παρ. 2 έως και 10 του άρθρου 32Z και των παρ. 1,2 και 3 του άρθρου 32ZA και θέτουν στη διάθεση της αρμόδιας υπηρεσίας της παρ. 7, κατόπιν σχετικού αιτήματος, τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για τη διαμόρφωση των πληροφοριών. Οι οικονομικοί φορείς εξασφαλίζουν τον ανεξάρτητο έλεγχο των πληροφοριών που υποβάλλουν και παρέχουν στοιχεία που αποδεικνύουν τη διενέργεια ελέγχου. Για τη συμμόρφωση με την περ. α' της παρ. 7 και την περ. α' της παρ. 8 του άρθρου 32Z, διενεργείται επιθεώρηση πρώτου ή δεύτερου

βαθμού, μέχρι το πρώτο σημείο συγκέντρωσης της δασικής βιομάζας. Η επιθεώρηση επαληθεύει ότι τα συστήματα που χρησιμοποιούνται από τους οικονομικούς φορείς είναι αξιόπιστα και περιλαμβάνει επαλήθευση που διασφαλίζει ότι τα υλικά δεν τροποποιούνται, ούτε απορρίπτονται σκόπιμα, ούτως ώστε η παρτίδα ή μέρος αυτής να μετατραπεί σε απόβλητα ή υπολείμματα. Αξιολογούνται η συχνότητα και η μεθοδολογία των δειγματοληψιών και η ορθότητα των δεδομένων.

Οι υποχρεώσεις της παρούσας ισχύουν ανεξαρτήτως αν τα ανανεώσιμα καύσιμα και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα και τα καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών παράγονται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε τρίτες χώρες. Οι πληροφορίες για τη γεωγραφική προέλευση και τον τύπο πρώτης ύλης των βιοκαυσίμων, των βιορευστών και των καυσίμων βιομάζας, καθώς και των ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης, των καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα και των καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, ανά προμηθευτή καυσίμων, τίθενται στη διάθεση των καταναλωτών, με επικαιροποιημένο, εύκολα προσβάσιμο και φιλικό προς τον χρήστη τρόπο στους δικτυακούς τόπους των φορέων εκμετάλλευσης, των προμηθευτών καυσίμων ή των οικείων αρμόδιων αρχών και επικαιροποιούνται σε ετήσια βάση.

4. Αν ένας οικονομικός φορέας παρέχει αποδεικτικά στοιχεία ή δεδομένα που έχουν αποκτηθεί στο πλαίσιο συμφωνίας ή συστήματος για τα οποία έχει ληφθεί απόφαση, σύμφωνα με την παρ. 4 ή την παρ. 6 του άρθρου 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής της 11ης Δεκεμβρίου 2018 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (L 328), δεν απαιτείται από τον οικονομικό φορέα να παράσχει περαιτέρω στοιχεία που αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με τα στοιχεία που καλύπτονται από το αναγνωρισμένο καθεστώς στήριξης.

Η αρμόδια υπηρεσία της παρ. 7 εποπτεύει τη λειτουργία των οργανισμών πιστοποίησης που διενεργούν ανεξάρτητο έλεγχο στο πλαίσιο αναγνωρισμένου εθελοντικού καθεστώτος. Κατόπιν αιτήματος της αρμόδιας υπηρεσίας της παρ. 7, οι οργανισμοί πιστοποίησης υποβάλλουν τις αναγκαίες πληροφορίες για την εποπτεία της λειτουργίας τους, συμπεριλαμβανομένης της ακριβούς ημερομηνίας, του χρόνου και του τόπου διεξαγωγής των ελέγχων. Για την εφαρμογή του παρόντος, η αρμόδια υπηρεσία της παρ. 7 δύναται να συνεργάζεται με συναρμόδιες υπηρεσίες και φορείς, καθώς και με αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. Οι οικονομικοί φορείς, οι οργανισμοί πιστοποίησης, οι οργανισμοί επαλήθευσης και τα εθελοντικά καθεστάτα, καθώς και κάθε άλλος εμπλεκόμενος φορέας, συμμορφώνονται σε κάθε έλεγχο από την αρμόδια υπηρεσία της παρ. 7 και προσκομίζουν τα ζητηθέντα στοιχεία και πληροφορίες, εντός της τεθείσας προθεσμίας.

6. Για την εφαρμογή του παρόντος γίνονται αποδεκτά αναγνωρισμένα εθελοντικά και εθνικά καθεστάτα, σύμφωνα με την απόφαση των παρ. 4 και 6 του άρθρου 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001.

7. Η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι αρμόδια για τη διασφάλιση της τήρησης των κανόνων και υποχρεώσεων του παρόντος, καθώς και για την εισήγηση της επιβολής κυρώσεων του άρθρου 32ΘΑ, λόγω μη τήρησης των εν λόγω κανόνων και υποχρεώσεων, αλλά και για την ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, των αρμόδιων αρχών των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των εμπλεκόμενων εθελοντικών και εθνικών καθεστώτων, όπου απαιτείται.

8. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να:

α) καθορίζονται η διαδικασία και οι απαιτήσεις πιστοποίησης των οικονομικών φορέων, των προμηθευτών καυσίμων, και επαλήθευσης των πληροφοριών που υποβάλλουν σχετικά με την τήρηση των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για τα ανανεώσιμα καύσιμα και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα και τα καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, η διαδικασία και το είδος των στοιχείων και πληροφοριών που διακινούνται μεταξύ των οικονομικών φορέων, οι υπόχρεοι, η διαδικασία υποβολής και το είδος των στοιχείων και πληροφοριών που υποβάλλονται στην αρμόδια υπηρεσία της παρ. 7, οι προθεσμίες υποβολής αυτών και η διαδικασία ελέγχων και επαλήθευσης των υποβαλλόμενων στοιχείων,

β) εξειδικεύονται και συμπληρώνονται τα μέτρα, οι διαδικασίες και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος.»

Άρθρο 44

Ενωσιακή βάση δεδομένων - Τροποποίηση άρθρου 32ΣΤΕ ν. 3468/2006

(άρθρο 31α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 22 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

Στο άρθρο 32ΣΤΕ του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί ενωσιακής βάση δεδομένων («Union Database»), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο αντικαθίσταται ο παράτιτλος, β) οι παρ. 1 και 2 αντικαθίστανται, γ) προστίθενται παρ. 2Α και 2Β, δ) στην παρ. 3, δα) η λέξη «, ως» αντικαθίσταται από τη λέξη «είναι», δβ) μετά τις λέξεις «δεδομένων της παρ. 1» προστίθενται οι λέξεις «για τα δεδομένα που αφορούν την ελληνική επικράτεια», δγ) μετά τις λέξεις «οικονομικοί φορείς» προστίθενται οι λέξεις «και οι προμηθευτές καυσίμων», δδ) οι λέξεις «με τις παρ. 1 και 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «με τις παρ. 1 έως και 5», δε) προστίθενται εδάφια δεύτερο και τρίτο, ε) στην παρ. 4, εα) η λέξη «Διεύθυνση» αντικαθίσταται από τις λέξεις «αρμόδια Υπηρεσία», εβ) η λέξη «αντίστοιχες» αντικαθίσταται από τη λέξη «αρμόδιες», εγ) οι λέξεις «και τα αναγνωρισμένα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα», στ) στην παρ. 5, στα) στην περ. α), οι λέξεις «για υποβολή στοιχείων στην ενωσιακή βάση δεδομένων, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «που υποβάλουν στοιχεία στην ενωσιακή βάση δεδομένων, σύμφωνα με το παρόν», στβ) στις περ. β) και γ), η λέξη «αρχή» αντικαθίσταται από τη λέξη «υπηρεσία», στγ) στην περ. ε), η λέξη «αρχής» αντικαθίσταται από τη λέξη «υπηρεσίας» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 32ΣΤΕ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 32ΣΤΕ

Ενωσιακή βάση δεδομένων («Union Database»)

(άρθρο 31α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 22 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

1. Οι οικονομικοί φορείς εισάγουν εγκαίρως ακριβή δεδομένα στην ενωσιακή βάση δεδομένων σχετικά με τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται και τα χαρακτηριστικά αειφορίας των καυσίμων που υπόκεινται στις εν λόγω συναλλαγές, συμπεριλαμβανομένων των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά τον κύκλο ζωής τους, αρχής γενομένης από το σημείο παραγωγής τους έως τη διάθεσή τους, στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για την εισαγωγή δεδομένων στην ενωσιακή βάση δεδομένων, το διασυνδεδεμένο σύστημα φυσικού αερίου θεωρείται ενιαίο σύστημα ισοζυγίου μάζας. Πληροφορίες σχετικά με την έγχυση και την απόσυρση

ανανεώσιμων αερίων καυσίμων παρέχονται στην ενωσιακή βάση δεδομένων. Στην ενωσιακή βάση δεδομένων εισάγονται επίσης δεδομένα σχετικά με το αν έχει παρασχεθεί στήριξη για την παραγωγή μιας συγκεκριμένης παρτίδας καυσίμων και, εάν έχει παρασχεθεί, σχετικά με τον τύπο του καθεστώτος στήριξης. Τα εν λόγω δεδομένα μπορούν να εισάγονται στην ενωσιακή βάση δεδομένων μέσω εθνικών βάσεων δεδομένων.

2. Οι προμηθευτές καυσίμων εισάγουν στην ενωσιακή βάση δεδομένων τα δεδομένα που απαιτούνται για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του άρθρου 32ΣΤΑ παρ. 1.

Κατά παρέκκλιση της παρ. 1 και του πρώτου εδαφίου της παρούσας, για τα αέρια καύσιμα που διοχετεύονται στην ενωσιακή διασυνδεδεμένη υποδομή αερίου, σε περίπτωση που το σύστημα ισοζυγίου μάζας συμπληρώνεται από ένα σύστημα εγγυήσεων προέλευσης, οι οικονομικοί φορείς εισάγουν στην ενωσιακή βάση δεδομένων δεδομένα σχετικά με τις πραγματοποιηθείσες συναλλαγές και τα χαρακτηριστικά αειφορίας, καθώς και άλλα σχετικά δεδομένα, όπως οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου των καυσίμων έως το σημείο έγχυσης στη διασυνδεδεμένη υποδομή αερίου.

2Α. Όταν έχουν εκδοθεί εγγυήσεις προέλευσης για την παραγωγή παρτίδας ανανεώσιμων αερίων, οι εν λόγω εγγυήσεις προέλευσης μεταφέρονται στην ενωσιακή βάση δεδομένων τη στιγμή κατά την οποία μια παρτίδα ανανεώσιμων αερίων καταχωρίζεται στη ενωσιακή βάση δεδομένων και ακυρώνονται αντίστοιχα μετά την απόσυρση της παρτίδας ανανεώσιμων αερίων από την ενωσιακή διασυνδεδεμένη υποδομή αερίου. Οι εν λόγω εγγυήσεις προέλευσης, μετά τη διαβίβασή τους, δεν είναι εμπορεύσιμες εκτός της ενωσιακής βάσης δεδομένων. Η διαλειτουργικότητα του Μητρώου Εγγυήσεων Προέλευσης με την Ενωσιακή Βάση Δεδομένων υλοποιείται από τον Φορέα Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης σύμφωνα με τις προδιαγραφές της ενωσιακής βάσης δεδομένων.

2Β. Η ακρίβεια και η πληρότητα των δεδομένων που εισάγονται από τους οικονομικούς φορείς στην ενωσιακή βάση δεδομένων επαληθεύονται με τη χρήση οργανισμών πιστοποίησης στο πλαίσιο εθελοντικών ή εθνικών συστημάτων που αναγνωρίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με τις παρ. 4, 5 και 6 του άρθρου 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, και τα οποία μπορούν να συμπληρώνονται από σύστημα εγγυήσεων προέλευσης.

Τα εν λόγω εθελοντικά ή εθνικά συστήματα μπορούν να χρησιμοποιούν συστήματα δεδομένων τρίτων ως ενδιάμεσους για τη συλλογή των δεδομένων, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω χρήση έχει κοινοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Τα συγκεντρωτικά δεδομένα από την ενωσιακή βάση δεδομένων δημοσιοποιούνται, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την προστασία των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών, και επικαιροποιούνται.

3. Η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι αρμόδια για την εφαρμογή του παρόντος, έχει πρόσβαση στη βάση δεδομένων της παρ. 1 για τα δεδομένα που αφορούν την ελληνική επικράτεια και λαμβάνει μέτρα, όπως η διενέργεια ελέγχων, για να διασφαλίσει ότι οι οικονομικοί φορείς και οι προμηθευτές καυσίμων εισάγουν τις ακριβείς πληροφορίες στην εν λόγω βάση, σύμφωνα με τις παρ. 1 έως και 5. Η αρμόδια Υπηρεσία της Διεύθυνσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων έχει πρόσβαση στην ενωσιακή βάση δεδομένων για τα δεδομένα που αφορούν στην επικράτεια άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τους σκοπούς της παρακολούθησης και της επαλήθευσης των

δεδομένων αυτών, εφόσον υπάρχει διασυνοριακή συναλλαγή με το εν λόγω κράτος μέλος. Οι αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν πρόσβαση στην ενωσιακή βάση δεδομένων για τα δεδομένα που αφορούν στην ελληνική επικράτεια, για τους σκοπούς της παρακολούθησης και της επαλήθευσης των δεδομένων αυτών, εφόσον υπάρχει διασυνοριακή συναλλαγή με τη χώρα μας.

4. Εάν η αρμόδια Υπηρεσία της παρ. 3 εντοπίσει φαινόμενα παραβίασης των κανόνων και των υποχρεώσεων του παρόντος, εισηγείται την επιβολή των κυρώσεων του άρθρου 32ΘΑ και ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα εμπλεκόμενα εθελοντικά και εθνικά καθεστάτα, όπου απαιτείται.

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να:

α) μεταβάλλεται ο κατάλογος των υπόχρεων οικονομικών φορέων και προμηθευτών καυσίμων που υποβάλουν στοιχεία στην ενωσιακή βάση δεδομένων, σύμφωνα με το παρόν,

β) επιβάλλονται ειδικοί και συμπληρωματικοί όροι και διαδικασίες για την υποβολή των στοιχείων από τους ανωτέρω υπόχρεους και τον έλεγχο και την επαλήθευση των υποβαλλόμενων στοιχείων από την αρμόδια υπηρεσία της παρ. 3,

γ) τροποποιείται η αρμόδια υπηρεσία της παρ. 3 ή προστίθεται και άλλη αρμόδια υπηρεσία, δ) καθορίζεται ο τομέας ευθύνης κάθε αρμόδιας υπηρεσίας,

ε) εξειδικεύονται και συμπληρώνονται τα μέτρα και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος.»

Άρθρο 45

Κυρώσεις - Τροποποίηση άρθρου 32ΘΑ ν. 3468/2006

Στο άρθρο 32ΘΑ του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί κυρώσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) στο πρώτο εδάφιο, μετά τον αριθμό «32Ζ» προστίθεται ο αριθμός «32ΖΑ», αβ) στο πέμπτο εδάφιο, μετά τις λέξεις «στο Πράσινο Ταμείο» προστίθενται οι λέξεις «, ως έσοδα ειδικού λογαριασμού για την προώθηση των ανανεώσιμων καυσίμων και των καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών», β) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2, βα) μετά τις λέξεις «Με την ως άνω απόφαση» προστίθενται οι λέξεις «δύναται να», ββ) μετά τις λέξεις «που καθορίζονται στην παρ. 1» προστίθενται οι λέξεις «, καθώς και να καθορίζεται μεθοδολογία υπολογισμού του προστίμου» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 32ΘΑ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 32ΘΑ

Κυρώσεις

1. Στα φυσικά και νομικά πρόσωπα που παραβιάζουν τους κανόνες και τις υποχρεώσεις των άρθρων 32ΣΤΑ, 32ΣΤΒ, 32ΣΤΓ, 32ΣΤΔ, 32ΣΤΕ, 32Ζ, 32ΖΑ, 32Η και 32Θ, καθώς και των κατ' εξουσιοδότησή τους εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων, επιβάλλεται πρόστιμο με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το ύψος του προστίμου είναι ανάλογο της βαρύτητας, της συχνότητας και των συνεπειών της παράβασης, του βαθμού υπαιτιότητας και της υποτροπής του παραβάτη. Σε υποτροπή βρίσκεται όποιος, εντός τριών (3) ετών, από την επιβολή προστίμου για κάποια από τις ανωτέρω παραβάσεις,

τελεί νέα παράβαση. Το πρόστιμο κυμαίνεται από χίλια (1.000) έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ. Τα όρια του προστίμου μπορούν να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το πρόστιμο εισπράττεται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190) και αποδίδεται στο Πράσινο Ταμείο, ως έσοδα ειδικού λογαριασμού για την προώθηση των ανανεώσιμων καυσίμων και των καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών.

2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται η διαδικασία επιβολής των προστίμων, τα κριτήρια επιμέτρησής τους, η διαδικασία υποβολής και εξέτασης ενστάσεων κατά της απόφασης επιβολής τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με την ως άνω απόφαση δύναται να κατηγοριοποιούνται οι παραβάσεις της παρ. 1 και τα όρια του προστίμου κάθε κατηγορίας ή και κάθε επί μέρους παράβασης εντός των ορίων των προστίμων που καθορίζονται στην παρ. 1, καθώς και να καθορίζεται μεθοδολογία υπολογισμού του προστίμου.

3. Η επιβολή προστίμου σύμφωνα με το παρόν, δεν αποκλείει την επιβολή άλλων διοικητικών ή ποινικών κυρώσεων που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

ΤΕΧΝΙΚΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Άρθρο 46

Τροποποίηση άρθρου 32Ι και Παραρτημάτων του ν. 3468/2006

(Παραρτήματα ΙΙ - ΙΧ Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, Παράρτημα Ι Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413, άρθρο 1, Παράρτημα κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2022/759, άρθρο 1 και Παράρτημα Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1405)

1. Το άρθρο 32Ι του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί παραρτημάτων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 32Ι

Παραρτήματα

(Παραρτήματα ΙΙ ΙΧ Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, όπως διαμορφώθηκαν με Παράρτημα Ι Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413, άρθρο 1, Παράρτημα κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2022/759, άρθρο 1 και Παράρτημα Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1405) Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος τα Παραρτήματα 1 έως και 8.»

2. Τα Παραρτήματα 2, 3, 4, 6 και 7 του ν. 3468/2006 αντικαθίστανται, προστίθεται Παράρτημα 8, και τα Παραρτήματα 2, 3, 4, 6, 7 και 8 διαμορφώνονται ως εξής:

ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΒΛΕΠΕ: [N.5299/2026 /ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΑΡΘΡΟΥ 46](#)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι'

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ - ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Α'

Άρθρο 47

Μεταβατικές διατάξεις (παρ. 4 και 6 άρθρου 3, παρ. 1 άρθρου 4, άρθρο 6 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

1. Οι υποχρεώσεις των προμηθευτών καυσίμων που προβλέπονται στις παρ. 5 και 10 του άρθρου 19Α του ν. 4062/2012 (Α' 70) που καταργείται με το άρθρο 48 του παρόντος, περί μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και υποβολής ετήσιων εκθέσεων, εξακολουθούν να ισχύουν για τα έτη αναφοράς 2020, 2021, 2022 και 2023.
2. Οι καταργούμενες με το άρθρο 48 του παρόντος διατάξεις του ν. 4062/2012 και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων, εφαρμόζονται για παραβάσεις που αναφέρονται στα έτη αναφοράς 2020, 2021, 2022 και 2023, ακόμα και αν οι παραβάσεις αυτές διαπιστωθούν μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος.
3. Οι υποχρεώσεις των παρ. 10 και 13 του άρθρου 19Α του ν. 4062/2012 που καταργείται με το άρθρο 48 του παρόντος, περί υποβολής ετήσιων εκθέσεων, δεν εφαρμόζονται από το έτος αναφοράς 2024 και για τα επόμενα έτη.
4. Δεν τίγονται από τις διατάξεις του παρόντος οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 84 του ν. 5037/2023 (Α' 78).
5. Η ισχύς των Κεφαλαίων Γ' και Δ' του παρόντος Μέρους εκκινεί από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, και διέπει τις νέες αιτήσεις που υποβάλλονται στους αρμόδιους φορείς από τους κατόχους των σταθμών.

Άρθρο 48**Καταργούμενες διατάξεις (παρ. 4 και 6 άρθρου 3, παρ. 1 άρθρου 4, άρθρο 6 και παρ. 3 Παραρτήματος II Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)**

Από την 1η Ιανουαρίου 2025, με την επιφύλαξη του άρθρου 47, καταργούνται τα άρθρα 18, 19, 19Α, 20, 21, 22, η παρ. 2 του άρθρου 36 και τα Παραρτήματα Β, Γ, Δ, Ε, ΣΤ και Ζ του ν. 4062/2012 (Α' 70), καθώς και οι κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις.

ΜΕΡΟΣ Β'**ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΤΗΝ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'****ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ****Άρθρο 49****Σκοπός**

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η προώθηση της αξιοποίησης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, η ενίσχυση του θεσμού της αυτοκατανάλωσης και η προώθηση των μέσων χρηματοδότησης παρεμβάσεων ενεργειακής εξοικονόμησης.

Άρθρο 50**Αντικείμενο**

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι, ιδίως:

α) η δυνατότητα συμμετοχής των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων στις Ενεργειακές Κοινότητες που υλοποιούν σταθμούς αυτοκατανάλωσης και ο καθορισμός του τρόπου λειτουργίας των εν λόγω σταθμών,

β) η προσαρμογή του ρυθμιστικού πλαισίου μεθοδολογίας του υπολογισμού της χρέωσης Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας αναφορικά με την περίοδο αναφοράς των ορίων κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας προς το νέο πλαίσιο μηνιαίας καταμέτρησης των Καταναλωτών Οικιακής Χρήσης, ιδίως των δικαιούχων τιμολογίου πολυτέκνων και κοινωνικού οικιακού τιμολογίου και των δικαιούχων τιμολογίου υπηρεσιών αλληλεγγύης,

γ) η επέκταση της εφαρμογής της διαδικασίας για τη διεκπεραίωση αιτήματος με Δήλωση Ετοιμότητας και την έκδοση βεβαίωσης Ολοκλήρωσης Εργασιών στους Σταθμούς Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας,

δ) ο καθορισμός του τρόπου αποζημίωσης των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, λόγω καθυστερημένης απόκρισης των εκάστοτε διαχειριστών, ε) η πρόβλεψη υπαγωγής των σταθμών τεχνολογίας αντλησιοταμίευσης εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής άνω των δεκαπέντε μεγαβάτ (15MW) στα Ειδικά Έργα,

στ) ο καθορισμός ανώτατου ορίου συνολικής μέγιστης ισχύος έγχυσης των Σταθμών Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας τεχνολογίας συσσωρευτών,

ζ) ο καθορισμός προϋποθέσεων για την αποζημίωση των σταθμών που συνδέονται στο Ιδιωτικό Δίκτυο Μέσης Τάσης,

η) η θέσπιση προϋποθέσεων για την εκπροσώπηση σταθμών που συνδέονται σε κοινό σημείο σύνδεσης, θ) η δυνατότητα αξιολόγησης των αιτήσεων αδειοδότησης των μικρών Υδροηλεκτρικών Σταθμών στο Κεντρικό ή στο Περιφερειακό Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης με ταυτόχρονη αναστολή των προθεσμιών υλοποίησης των έργων για τους κατόχους,

ι) η δυνατότητα μετεγκατάστασης εξαιρούμενων σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. λόγω μείωσης του συνολικού κόστους σύνδεσης,

ια) ο καθορισμός προϋποθέσεων για τη χορήγηση νέου περιθωρίου ισχύος σε σταθμούς ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και για τη σύνδεση εξαιρούμενων και γνωστοποιούμενων σταθμών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που εγκαθίστανται επί κτιρίων που ανήκουν σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης,

ιβ) η παράταση της προθεσμίας για την υποβολή δήλωσης στον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) για το έτος 2024 από τους κατ' επάγγελμα αγρότες παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας,

ιγ) η προσαρμογή του εθνικού θεσμικού πλαισίου ως προς τους ορισμούς ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών που διατίθενται ως προς τις τεχνικές τους προδιαγραφές,

ιδ) η πρόβλεψη ειδικών περιπτώσεων στις οποίες επιτρέπεται η μεταφορά προς διυλιστήρια για επεξεργασία και επαναδιάθεση προϊόντων, τα οποία είχαν αγοραστεί ως πετρελαιοειδή,

ιε) η διόρθωση παροραμάτων στους ν. 4951/2022 (Α' 129) και 5261/2025 (Α' 231),

ιστ) ο καθορισμός των προϋποθέσεων σύναψης ενιαίας σύμβασης μίσθωσης όμορων λατομικών χώρων και η παράταση της διάρκειας παραχωρήσεων μεταλλείων, και

ιζ) η επιτάχυνση της διαδικασίας υλοποίησης των Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων δια της τροποποίησης διατάξεων του Κεφαλαίου Η' του Μέρους Α' του ν. 4964/2022 (Α' 150).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 51

Δυνατότητα συμμετοχής των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων στις Ενεργειακές Κοινότητες που υλοποιούν σταθμούς αυτοκατανάλωσης και καθορισμός του τρόπου λειτουργίας των σταθμών Υποχρέωση του διαχειριστή του συστήματος για την αμελλητί ενημέρωση της αρμόδιας Υπηρεσίας Γενικού Εμπορικού Μητρώου - Τροποποίηση παρ. 8 και 9 και Προσθήκη παρ. 11 στο άρθρο 14 του ν. 3468/2006

1. Στην παρ. 8 του άρθρου 14 του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί αυτοκαταναλωτών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο τέλος του δεύτερου εδαφίου, προστίθενται οι λέξεις «, οι σταθμοί αυτοί εμπίπτουν στο περιθώριο ισχύος των σταθμών Α.Π.Ε. της αυτής τεχνολογίας για εκάστοτε ηλεκτρικό σύστημα Μ.Δ.Ν. και σε περίπτωση χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης απομειώνουν το αντίστοιχο περιθώριο ισχύος κατά το ήμισυ της ισχύος της εγκατεστημένης ισχύος του σταθμού Α.Π.Ε.», β) προστίθεται νέο, τρίτο εδάφιο και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Σε κάθε ηλεκτρικό σύστημα Μ.Δ.Ν. επιτρέπεται σε εγκαταστάσεις καταναλωτών η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., με ή χωρίς ενσωματωμένη διάταξη αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, για αυτοκατανάλωση χωρίς δυνατότητα έγχυσης ενέργειας στο δίκτυο. Η ισχύς των σταθμών του πρώτου εδαφίου δύναται να ανέρχεται μέχρι και το εκατό τοις εκατό (100%) της συμφωνημένης ισχύος της παροχής κατανάλωσης, οι σταθμοί αυτοί εμπίπτουν στο περιθώριο ισχύος των σταθμών Α.Π.Ε. της αυτής τεχνολογίας για εκάστοτε ηλεκτρικό σύστημα Μ.Δ.Ν. και σε περίπτωση χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης απομειώνουν το αντίστοιχο περιθώριο ισχύος κατά το ήμισυ της ισχύος της εγκατεστημένης ισχύος του σταθμού Α.Π.Ε.. Το μερίδιο που αντιστοιχεί στα έργα Α.Π.Ε. του πρώτου εδαφίου από το περιθώριο της ισχύος των σταθμών Α.Π.Ε. της αυτής τεχνολογίας προσδιορίζεται με την απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων του άρθρου 14 του ν. 4685/2020 (Α' 92). Για αιτήσεις που υποβάλλονται στον αρμόδιο Διαχειριστή από Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως καθορίζονται στην απόφαση του όγδοου εδαφίου της παρ. 7, δεν απαιτείται κατά την υποβολή της αίτησης η ύπαρξη υφιστάμενης παροχής κατανάλωσης.»

2. Στην παρ. 9 του άρθρου 14 του ν. 3468/2006 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) οι λέξεις «και του δικτύου», αντικαθίστανται από τις λέξεις «πλην του δικτύου», αβ) οι λέξεις «ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/28857/1083/17.3.2020 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 940)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/84014/7123/12.8.2022 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Καθορισμός πλαισίου προτεραιότητας στην χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και σταθμούς αποθήκευσης από τον Διαχειριστή του Δικτύου και τον Διαχειριστή του Συστήματος, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένα δίκτυα κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, σύμφωνα με το άρθρο 89 του ν. 4951/2022» (Β' 4333)», β) στο δεύτερο εδάφιο, βα) μετά τις λέξεις «νομικών προσώπων των Ο.Τ.Α.», προστίθενται οι λέξεις «, είτε Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων» και ββ) οι λέξεις «σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 14, ή όπως οι αιτήσεις αυτές έχουν υποβληθεί για χρονική περίοδο λειτουργίας που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ώστε να διασφαλίζεται η βιωσιμότητα των έργων αυτών,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «για αυτοκατανάλωση με εικονικό ενεργειακό συμφητισμό για τα πρώτα δέκα (10) έτη της λειτουργίας των σταθμών και με εικονικό ταυτοχρονισμένο συμφητισμό για το υπολειπόμενο χρονικό διάστημα μέχρι τη συμπλήρωση είκοσι πέντε (25) ετών από την ημερομηνία ενεργοποίησής τους,», γ) στο τρίτο εδάφιο, γα) οι λέξεις «θα λάβουν» αντικαθίστανται από τη λέξη «λαμβάνουν» και γβ) οι λέξεις «απαγορεύεται κάθε είδους μεταβίβαση ή συμμετοχή σε εταιρικό μετασχηματισμό με οποιονδήποτε τρόπο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «επιτρέπεται η συγχώνευση αποκλειστικά μεταξύ τους, καθώς και η είσοδος νέων μελών που φέρουν μια εκ των ιδιοτήτων του προηγούμενου εδαφίου», δ) προστίθενται νέα εδάφια, τέταρτο και πέμπτο και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9. Αιτήσεις που έχουν υποβληθεί ή υποβάλλονται στον Διαχειριστή του Δικτύου για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σταθμών αυτοκατανάλωσης με ταυτοχρονισμένο και εικονικό ταυτοχρονισμένο συμφητισμό, καθώς και φωτοβολταϊκών σταθμών που εγκαθίστανται σε κτίρια ή και άλλες δομικές κατασκευές στο σύνολο των υποσταθμών του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, εξαιρουμένων των περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένες, σύμφωνα με τις αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων πλην του δικτύου των Μ.Δ.Ν. κατατάσσονται στην Ομάδα Προτεραιότητας Β της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/84014/7123/12.8.2022 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Καθορισμός πλαισίου προτεραιότητας στην χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και σταθμούς αποθήκευσης από τον Διαχειριστή του Δικτύου και τον Διαχειριστή του Συστήματος, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένα δίκτυα κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, σύμφωνα με το άρθρο 89 του ν. 4951/2022» (Β' 4333). Αιτήσεις που έχουν υποβληθεί έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2024 στον διαχειριστή του συστήματος για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σταθμών αυτοκατανάλωσης με εικονικό ενεργειακό συμφητισμό, από Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9) αποκλειστικά με συμμετοχή σε αυτές, μεμονωμένα ή από κοινού, είτε οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού, είτε δημοτικών ή κοινωφελών επιχειρήσεων των Ο.Τ.Α. και νομικών προσώπων των Ο.Τ.Α., είτε Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων, εξετάζονται κατά προτεραιότητα και ο διαχειριστής του συστήματος χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης, για αυτοκατανάλωση με εικονικό ενεργειακό συμφητισμό για τα πρώτα δέκα (10) έτη της λειτουργίας των σταθμών και με εικονικό ταυτοχρονισμένο συμφητισμό για το υπολειπόμενο χρονικό διάστημα μέχρι τη συμπλήρωση είκοσι πέντε (25) ετών από την ημερομηνία ενεργοποίησής τους, και μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος εκατό πενήντα μεγαβάτ (150 MW).

Για τις Ενεργειακές Κοινότητες που λαμβάνουν Οριστική Προσφορά Σύνδεσης σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, επιτρέπεται η συγχώνευση αποκλειστικά μεταξύ τους, καθώς και η είσοδος νέων μελών που φέρουν μια εκ των ιδιοτήτων του προηγούμενου εδαφίου. Επιτρέπεται η υπέρβαση της συνολικής ισχύος χορήγησης Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης σε ποσοστό έως και δέκα τοις εκατό (10%), αποκλειστικά για την ικανοποίηση του τελευταίου αιτήματος το οποίο εξετάζεται για χορήγηση οριστικής προσφοράς εντός αυτού. Ο διαχειριστής του συστήματος, μετά τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης στις εν λόγω Ενεργειακές Κοινότητες, ενημερώνει αμελλητί ηλεκτρονικά την αρμόδια Υπηρεσία Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.) για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, προκειμένου η αρμόδια Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. να μπορεί να διενεργεί τον έλεγχο νομιμότητας των υποβαλλόμενων αιτήσεων μεταβολής. Οι κάτοχοι των σταθμών του δεύτερου εδαφίου δύνανται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024 να υποβάλλουν αίτημα στον αρμόδιο διαχειριστή και Φορέα Αδειοδότησης, κατά περίπτωση, για περιορισμό της ισχύος του σταθμού αυτοκατανάλωσης για τον οποίο έχουν αιτηθεί την έκδοση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Ειδικά οι αιτήσεις που έχουν υποβληθεί ή υποβάλλονται για σταθμούς αυτοκατανάλωσης οι οποίοι δεν εγγέουν ενέργεια στο Δίκτυο ή το Σύστημα, εξετάζονται από τον αρμόδιο Διαχειριστή κατά απόλυτη προτεραιότητα.»

3. Στο άρθρο 14 του ν. 3468/2006 προστίθεται παρ. 11 ως εξής:

«11. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνώμη της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις ανάπτυξης σταθμών παραγωγής από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι οποίοι μπορεί να συνδυάζονται και με συστήματα αποθήκευσης, καθώς και μεμονωμένων σταθμών αποθήκευσης, οι οποίοι ανήκουν στους αυτοκαταναλωτές ή σε τρίτα πρόσωπα και εγκαθίστανται στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα, συμπεριλαμβανομένης της νήσου Κρήτης, καθώς και στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, για την εφαρμογή αυτοκατανάλωσης, ήτοι ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού και εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού, συλλογικής αυτοκατανάλωσης, αυτοκατανάλωσης χωρίς έγχυση, και ιδίως:

- α) οι καταναλωτές για τους οποίους μπορεί να εφαρμοστεί αυτοκατανάλωση,
- β) τα ανώτατα όρια εγκατεστημένης ισχύος των σταθμών για την εφαρμογή της αυτοκατανάλωσης,
- γ) η δυνατότητα και οι διαδικασίες μετάβασης σταθμών για την εφαρμογή της αυτοκατανάλωσης,
- δ) η διενέργεια του ταυτοχρονισμένου και εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού και όλες οι απαιτούμενες διαδικασίες προς τον σκοπό αυτό,
- ε) η εκπροσώπηση των σταθμών, η διαδικασία των εκκαθαρίσεων και των αποζημιώσεων για την εφαρμογή της αυτοκατανάλωσης, ο τρόπος αποζημίωσης των σταθμών και η διενέργεια των συναλλαγών και ανταλλαγής δεδομένων μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων,
- στ) η εφαρμογή αυτοκατανάλωσης για παροχές κατανάλωσης που εκπροσωπούνται από διαφορετικούς προμηθευτές, για σταθμούς που εγκαθίστανται από τρίτο πρόσωπο, καθώς και για σταθμούς που εγκαθίστανται σε διαφορετικά επίπεδα τάσης σε σχέση με τις παροχές κατανάλωσης των αυτοκαταναλωτών,

ζ) η εφαρμογή αυτοκατανάλωσης για σταθμούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συνδυάζονται με σύστημα αποθήκευσης και για μεμονωμένους σταθμούς αποθήκευσης, η εφαρμογή ή μη τυχόν περιορισμών έγχυσης, οι τεχνικές προδιαγραφές και οι όροι λειτουργίας και χρήσης των συστημάτων αποθήκευσης,

η) προϋποθέσεις και δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη σύναψη συμβάσεων που συνάπτονται για την εφαρμογή της αυτοκατανάλωσης, τα υποδείγματα των συμβάσεων, ο τύπος, το περιεχόμενο και η διαδικασία κατάρτισής τους,

θ) η διαδικασία αιτήσεων σύνδεσης των σταθμών στον αρμόδιο Διαχειριστή, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τυχόν εγγυητικές επιστολές ή τέλη σύνδεσης που απαιτούνται να προσκομιστούν και να καταβληθούν, η διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, της Σύμβασης Σύνδεσης έως και τη σύνδεση των σταθμών στο Δίκτυο ή στο Σύστημα,

ι) η διαδικασία εγκατάστασης και σύνδεσης μικροηλιακών συστημάτων με ρευματολήπτη ισχύος έως οκτακόσια (800) Watt εντός και επί των κτιρίων, καθώς και τυχόν ειδικών προδιαγραφών για τη λειτουργία τους,

ια) η διαδικασία εγκατάστασης και σύνδεσης μεμονωμένων σταθμών αποθήκευσης για εφαρμογή αυτοκατανάλωσης,

ιβ) η σειρά εξέτασης των αιτήσεων για την εγκατάσταση και τη σύνδεση από τους αρμόδιους Διαχειριστές, καθώς και

ιγ) κάθε ειδικότερο θέμα ή άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.»

Άρθρο 52

Μονοδιαίτες χρεώσεις Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας - Απαλλαγή από χρεώσεις Υ.Κ.Ω. των δικαιούχων τιμολογίου Πολυτέκνων και του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου - Τμηματική απαλλαγή από χρεώσεις Υ.Κ.Ω. των δικαιούχων Τιμολογίου Υπηρεσιών Αλληλεγγύης - Τροποποίηση άρθρου 36 ν. 4067/2012

Στο άρθρο 36 του ν. 4067/2012 (Α' 79), περί διασφάλισης της παροχής Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (Υ.Κ.Ω.) στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1.α. προστίθεται νέο τελευταίο εδάφιο, β) η παρ. 7 αντικαθίσταται και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 36 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 36

Διασφάλιση παροχής Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (Υ.Κ.Ω.) στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας

1. Μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών ανάθεσης της παροχής Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (Υ.Κ.Ω.) κατά τις διατάξεις των άρθρων 55 επόμενα του ν. 4001/2011 (Α' 179) και τη θέσπιση του Κώδικα Διαχείρισης Ηλεκτρικών Συστημάτων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών κατά το άρθρο 130 του ίδιου νόμου, για την απρόσκοπτη και αδιάλειπτη παροχή Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας που έχει επιβληθεί στις επιχειρήσεις του τομέα ηλεκτρικής ενέργειας, οφείλεται από την 1η.1.2012 αντάλλαγμα Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (αντάλλαγμα Υ.Κ.Ω.), το οποίο με την επιφύλαξη της παρ. 7 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011, υπολογίζεται ως εξής:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ	Μοναδιαία χρέωση σε €/ MWh
Υψηλής Τάσης (YT)	4,14
Βιομηχανικής χρήσης MT	6,91
Αγροτικής χρήσης MT	5,46
Γενικής χρήσης MT	17,9
Καταναλώσεις Νύχτας XT	8,89
Αγροτικής χρήσης XT	7,07
Φωτισμός Οδών και Πλατειών XT	13,71
Γενικής Χρήσης XT	18,24
Βιομηχανικής χρήσης XT	18,24
Οικιακής χρήσης XT (Καταναλώσεις Ημέρας)	
0-1.600 kWh/ τετραμηνία	6,99
1.601-2.000 kWh/ τετραμηνία	15,7
2.001-3.000 kWh/ τετραμηνία	39,87
3.001 ANΩ kWh/ τετραμηνία	44,88

1.α. Από 1.1.2018, μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών ανάθεσης της παροχής Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας, κατά τις διατάξεις των άρθρων 55 επ. του ν. 4001/2011, για την απρόσκοπτη και αδιάλειπτη παροχή των Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας που έχει επιβληθεί στις επιχειρήσεις του τομέα ηλεκτρικής ενέργειας οφείλεται αντάλλαγμα Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (αντάλλαγμα Υ.Κ.Ω.), το οποίο, με την επιφύλαξη της παρ. 7 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011, υπολογίζεται σύμφωνα με τις μοναδιαίες χρεώσεις του παρακάτω πίνακα:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ	Μοναδιαία χρέωση σε €/ MWh
Υψηλής Τάσης (YT)	4,14
Βιομηχανικής χρήσης MT > 13 GWh	4,14
Βιομηχανικής χρήσης MT	6,91
Αγροτικής χρήσης MT	5,46
Γενικής χρήσης MT	17,90
Αγροτικής χρήσης XT	7,07
Φωτισμός Οδών και Πλατειών XT	13,71
Γενικής Χρήσης XT	18,24

Βιομηχανικής χρήσης ΧΤ	18,24
Οικιακής χρήσης ΧΤ (Καταναλώσεις Ημέρας)	
0 1.600 kWh/ τετραμηνία	6,90
1.601 2.000 kWh/ τετραμηνία	50,00

2.001 ΑΝΩ kWh/ τετραμηνία	85,00
Οικιακής χρήσης ΧΤ (Καταναλώσεις Νύχτας)	
0 1.600 kWh/ τετραμηνία	6,90
1.601 2.000 kWh/ τετραμηνία	15,00
2.001 ΑΝΩ kWh/ τετραμηνία	30,00

Σε περίπτωση που η τετραμηνιαία κατανάλωση ενέργειας υπερβαίνει τα όρια κατανάλωσης ορισμένης κλίμακας στις κατηγορίες οικιακής χρήσης ΧΤ, μόνο η υπερβάλλουσα κατανάλωση χρεώνεται βάσει των χρεώσεων της επόμενης σε σειρά κλίμακας. Επιπλέον, αν το πλήθος των ημερών (ΗΜΕΡΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ) της περιόδου που αφορά η χρέωση Υ.Κ.Ω. είναι διάφορο των εκατόν είκοσι (120) ημερών της τετραμηνιαίας περιόδου, τα όρια κατανάλωσης ορισμένης κλίμακας προσαρμόζονται αναλογικά με τις ημέρες της περιόδου, ήτοι ισούνται με ΟΡΙΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ x ΗΜΕΡΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ/120.

1.β. α) Οι μοναδιαίες χρεώσεις του πίνακα της παρ. 1.α δύνανται να αναπροσαρμόζονται για το χρονικό διάστημα από 1ης Νοεμβρίου 2022 και εξής, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με ίδια απόφαση, δύνανται να καθορίζονται ιδίως η μεθοδολογία υπολογισμού, οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια διαφοροποίησης των μοναδιαίων χρεώσεων ανά κατηγορία καταναλωτών, η δημιουργία και το ύψος αποθεματικού ασφαλείας του ειδικού λογαριασμού Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (Υ.Κ.Ω.), καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για τον υπολογισμό των χρεώσεων.

β) Η απόφαση του δευτέρου εδαφίου της περ. α) εκδίδεται, λαμβάνοντας υπόψη την εισήγηση του αρμόδιου διαχειριστή, και, σε περίπτωση που δεν αφορά στην αντιστάθμιση κινδύνου από ενεργειακές κρίσεις του άρθρου 58Γ του ν. 4001/2011, και τη γνώμη της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), σχετικά με σωρευτικά ελλείμματα της παρ. 10 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011, την ανάγκη τήρησης αποθεματικού ασφαλείας και την τυχόν κάλυψη του κόστους από τον κρατικό προϋπολογισμό. Ο αρμόδιος διαχειριστής υποβάλλει τη σχετική εισήγηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και στη Ρ.Α.Ε. με στοιχεία και εκτιμήσεις του ετήσιου οικονομικού αποτελέσματος του ειδικού λογαριασμού Υ.Κ.Ω. του τρέχοντος και του επόμενου έτους, εντός ενός (1) μηνός από την παραλαβή σχετικού αιτήματος από την Αρχή.

2. Υπόχρεοι καταβολής του ανταλλάγματος Υ.Κ.Ω. είναι οι εκάστοτε χρήστες κάθε παροχής ηλεκτροδότησης, οι οποίοι το συγκαταβάλλουν στους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας με διακριτή χρέωση στους λογαριασμούς κατανάλωσης που λαμβάνουν, όπως η κατανάλωση αυτή προσδιορίζεται από τον αρμόδιο διαχειριστή δικτύου, καθώς και οι αυτοπρομηθευόμενοι πελάτες.

Η κατανάλωση επί της οποίας υπολογίζεται το αντάλλαγμα Υ.Κ.Ω. προσδιορίζεται αποκλειστικά με βάση την απορροφούμενη από το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας προς κατανάλωση στην εγκατάσταση του χρήστη της παροχής ηλεκτροδότησης. Ειδικά για τους σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. λια) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 και της παρ. 11B του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92), η υποχρέωση του πρώτου εδαφίου αφορά στο τμήμα της ιδιοκατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας των σταθμών αυτών και υπόκειται στις μοναδιαίες χρεώσεις του πίνακα 1.α, ως αναπροσαρμολίζονται και ισχύουν βάσει της παρ. 1.β, ανάλογα με την κατηγορία καταναλωτών στην οποία υπάγονται. Ηλεκτρική ενέργεια που απορροφάται από το σύστημα μεταφοράς ή το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας προς πλήρωση των συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται σε εγκαταστάσεις καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας κατάντη του μετρητή, και η οποία, εφόσον δεν καταναλωθεί, επαναποδίδεται στο σύστημα ή στο δίκτυο, δεν υπόκειται σε χρεώσεις Υ.Κ.Ω..

Το αντάλλαγμα Υ.Κ.Ω. αποδίδεται σύμφωνα με τους οικείους Κώδικες Διαχείρισης από τους προμηθευτές και τους αυτοπρομηθευόμενους πελάτες στον ειδικό λογαριασμό Υ.Κ.Ω. που τηρείται από τον αρμόδιο διαχειριστή, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011.

Από τα έσοδα του ειδικού λογαριασμού καταβάλλεται από τον αρμόδιο διαχειριστή εξ ολοκλήρου αντιστάθμιση στους κατόχους άδειας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας για τις παρεχόμενες από αυτούς Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, δύναται να καλύπτεται από τον κρατικό προϋπολογισμό, πλήρως ή μερικώς, το κόστος παροχής Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας, με αντίστοιχη πίστωση ως εισροή του ειδικού διαχειριστικού λογαριασμού για τις Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας που τηρεί ο αρμόδιος διαχειριστής, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 55 του ν. 4001/2011.

3. Το αντάλλαγμα που αντιστοιχεί στο κόστος εκπλήρωσης υποχρεώσεων παροχής Υ.Κ.Ω., όπως αυτό έχει θεσπισθεί για τον τομέα της ηλεκτρικής ενεργείας για την περίοδο από το έτος 2008 έως και το έτος 2011, επιμερίζεται στους εκάστοτε χρήστες παροχής ηλεκτροδότησης αντί στους κατόχους αδειών προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, ως εξής:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΧΡΗΣΤΩΝ	Μοναδιαία χρέωση ΥΚΩ σε €/ MWh		
	Έτος 2009	Έτος 2010	Έτος 2011
ΥψηλήςΤάσης (ΥΤ)	6,29	4,21	3,88
Βιομηχανικήςχρήσης ΜΤ	7,75	6,58	5,87
Αγροτικήςχρήσης ΜΤ	3,80	3,24	0,95
Γενικήςχρήσης ΜΤ	9,64	8,35	11,41
Καταναλώσεις Νύχτας ΧΤ	0,00	0,00	1,45
Αγροτικής χρήσης ΧΤ	4,41	3,70	1,15
Φωτισμός Οδών και Πλατειών ΧΤ	8,47	7,65	2,32

Γενικής Χρήσης ΧΤ	12,80	11,51	14,37
Βιομηχανικής χρήσης ΧΤ	12,08	10,34	13,22
Οικιακής χρήσης ΧΤ (Καταναλώσεις Ημέρας)			
0-800 kWh/ τετραμηνία	0,0	0,0	0,20
801-1.600 kWh/ τετραμηνία	10,1	8,7	5,28
1.601-2.000 kWh/ τετραμηνία	10,8	9,3	11,37
2.001-3.000 kWh/ τετραμηνία	19,2	16,6	31,57
3.001-ΑΝΩ kWh/τετραμηνία	26,6	22,2	36,08

Κατά τον επιμερισμό σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια λαμβάνονται υπόψη τα όρια ετήσιας επιβάρυνσης, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 29 του ν. 2773/1999 (Α' 286), όπως εκάστοτε ισχύουν.

4. Τα ποσά που βαρύνουν τους εκάστοτε χρήστες παροχής ηλεκτροδότησης δυνάμει της προηγούμενης παραγράφου συμψηφίζονται οίκοθεν με τα ποσά που αντιστοίχως έχουν καταβληθεί από τους χρήστες αυτούς προς τους κατόχους αδείας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, προκειμένου να ανακτηθεί το κόστος χρεώσεων Υ.Κ.Ω., σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 28 του ν. 3426/2005 (Α' 309), κατά τη χρονική περίοδο από το έτος 2008 έως και το έτος 2011. Αν από τον συμψηφισμό προκύψει χρεωστικό υπόλοιπο σε βάρος των εκάστοτε χρηστών, το χρεωστικό υπόλοιπο δεν αναζητείται από τους χρήστες και διαγράφεται.

5. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται η υπουργική απόφαση υπό στοιχεία ΠΕΚΑ ΗΛ/ Β/Φ.1.17/2123/2857/2010 και η απόφαση Ρ.Α.Ε. υπό στοιχεία 1527/2011.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ρυθμίζεται κάθε αναγκαία τεχνική λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

7. Απαλλάσσεται από τη χρέωση Υ.Κ.Ω. το σύνολο των καταναλώσεων των δικαιούχων του τιμολογίου Πολυτέκνων και του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου (Κ.Ο.Τ.) έως τα όρια της τετραμηνιαίας κατανάλωσης που ισχύουν για κάθε κατηγορία δικαιούχων. Για τον υπολογισμό της χρέωσης Υ.Κ.Ω., τα ανωτέρω όρια κατανάλωσης προσαρμόζονται αναλογικά με τις ημέρες περιόδου της κατανάλωσης που τιμολογείται.

Ομοίως, απαλλάσσεται από τη χρέωση Υ.Κ.Ω. και το τμήμα τετραμηνιαίας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας ημέρας έως και δέκα χιλιάδες κιλοβατώρες (10.000 kWh) για τους δικαιούχους Τιμολογίου Υπηρεσιών Αλληλεγγύης (Τ.Υ.Α.). Εφόσον το πλήθος των ημερών (ΗΜΕΡΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ) της περιόδου που ο καταναλωτής είναι δικαιούχος Τ.Υ.Α. εντός της

περιόδου κατανάλωσης είναι διάφορο των εκατόν είκοσι (120) ημερών, το όριο κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας ημέρας έως και δέκα χιλιάδες κιλοβατώρες (10.000 kWh) προσαρμόζεται αναλογικά με τις ημέρες (ΗΜΕΡΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ) της περιόδου, ήτοι ισούται με $(10.000 \times [\text{ΗΜΕΡΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ}]) / 120$.

8. Το οφειλόμενο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1, αντάλλαγμα Υ.Κ.Ω. ειδικά για καταναλωτές βιομηχανικής χρήσης Μέσης Τάσης με ετήσια συνολική κατανάλωση ανά παροχή μεγαλύτερη των δεκατριών γιγαβατώραν (13 GWh) υπολογίζεται από 1.10.2013 ως εξής:

Μοναδιαία χρέωση σε Ευρώ/MWh = 4,14.

Για τον προσδιορισμό της ετήσιας συνολικής κατανάλωσης ανά παροχή λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος της συνολικής κατανάλωσης δύο (2) ετών προ του έτους τιμολόγησης του ηλεκτρικού ρεύματος.

9. Από 1.1.2020, στις κατηγορίες Καταναλωτών Βιομηχανικής Χρήσης Μέσης Τάσης του πίνακα 1.α. υπάγονται οι επιχειρήσεις παραγωγής λογισμικού και παροχής υπηρεσιών λειτουργίας συστημάτων πληροφορικής προς τρίτους, καθώς και οι επιχειρήσεις που παρέχουν εν γένει υπηρεσίες επεξεργασίας δεδομένων ή/και καταχώρισης/φιλοξενίας δεδομένων ή/και συναφείς υπηρεσίες πληροφορίας, και οι οποίες έχουν ετήσια συνολική κατανάλωση ανά παροχή μεγαλύτερη των πέντε (5) γιγαβατώραν GWh. Για τον προσδιορισμό της ετήσιας συνολικής κατανάλωσης ανά παροχή, λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος της συνολικής κατανάλωσης των δύο (2) ετών που προηγούνται του έτους τιμολόγησης του ηλεκτρικού ρεύματος.»

Άρθρο 53

Δήλωση Ετοιμότητας για Σταθμούς Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση τίτλου και παρ. 1,2 και 3 άρθρου 4Α ν. 4414/2016

1. Στον τίτλο του άρθρου 4Α του ν. 4414/2016 (Α' 149), περί δήλωσης ετοιμότητας για τη σύνδεση σταθμού ΑΠΕ, το αρκτικόλεξο «ΑΠΕ» αντικαθίσταται από τις λέξεις «Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών αποθήκευσης» και ο τίτλος διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 4Α

Δήλωση Ετοιμότητας για τη σύνδεση σταθμού Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών αποθήκευσης»

2. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 4Α του ν. 4414/2016, μετά τις λέξεις «ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ» προστίθενται οι λέξεις «και σταθμού αποθήκευσης» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ο κάτοχος του σταθμού παραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) και σταθμού αποθήκευσης, μετά την ολοκλήρωση των εργασιών εγκατάστασης του σταθμού, υποβάλλει στον αρμόδιο διαχειριστή Δήλωση Ετοιμότητας για τη σύνδεση του σταθμού με το δίκτυο ή το σύστημα. Σε κάθε περίπτωση, για την ενεργοποίηση της σύνδεσης του σταθμού ο

ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτημα προς τον αρμόδιο διαχειριστή και ό,τι άλλο απαιτείται σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο.»

3. Στην παρ. 2 του άρθρου 4Α του ν. 4414/2016, α) η λέξη «Παραγωγό» αντικαθίσταται από τις λέξεις «τον κάτοχο του σταθμού», β) μετά τις λέξεις «από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α.» προστίθενται οι λέξεις «ή σταθμούς αποθήκευσης» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η σύνδεση του σταθμού, λόγω μη ολοκλήρωσης των απαιτούμενων έργων σύνδεσης είτε αυτά υλοποιούνται από τον κάτοχο του σταθμού είτε από τον αρμόδιο διαχειριστή, κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στην παρ. 4 του άρθρου 4, οι Τιμές Αναφοράς (Τ.Α.) που ισχύουν για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή σταθμούς αποθήκευσης, καθορίζονται όχι με βάση την ημερομηνία θέσης του σταθμού σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική), αλλά με βάση την ημερομηνία υποβολής της Δήλωσης Ετοιμότητας των εργασιών εγκατάστασης του σταθμού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους, εφόσον εκδοθεί η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης.»

4. Στην παρ. 3 του άρθρου 4Α του ν. 4414/2016, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο εισαγωγικό εδάφιο, αα) διαγράφεται η λέξη «δύναται,», αβ) διαγράφεται η λέξη «,να», β) στην περ. α), μετά τις λέξεις «Λειτουργικής Ενίσχυσης» προστίθενται οι λέξεις «, εφόσον υφίσταται ή τη Βεβαίωση απευθείας Συμμετοχής στην Αγορά, γ) στην περ. γ), η λέξη «Παραγωγού» αντικαθίσταται από τις λέξεις «κατόχου του σταθμού» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Ο ενδιαφερόμενος μαζί με τη Δήλωση Ετοιμότητας υποβάλει στον αρμόδιο διαχειριστή:

α) τη συναφθείσα Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης, εφόσον υφίσταται ή τη Βεβαίωση απευθείας Συμμετοχής στην Αγορά,

β) την απαιτούμενη άδεια που προβλέπεται σύμφωνα με την πολεοδομική νομοθεσία,

γ) τη συναφθείσα Σύμβαση Σύνδεσης και είτε αποδεικτικό καταβολής του κόστους σύνδεσης του σταθμού με το δίκτυο ή το σύστημα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα και με βάση τα οριζόμενα στη Σύμβαση Σύνδεσης που έχει υπογραφεί μεταξύ του κατόχου του σταθμού και του αρμόδιου διαχειριστή, είτε αποδεικτικό καταβολής ποσού ύψους διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) ευρώ, σύμφωνα με την περ. 7 της υποπαρ. Α.1. της παρ. Α του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), ειδικά σε περιπτώσεις όπου το κόστος σύνδεσης είναι μεγαλύτερο του ποσού των διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) ευρώ, χωρίς να απαιτείται η ολοκλήρωση των απαιτούμενων έργων σύνδεσης, και

δ) δήλωση μηχανικού κατάλληλης ειδικότητας, η οποία συνοδεύεται από σχετική έκθεση αυτοψίας.

Με τη δήλωση πρέπει να βεβαιώνεται ότι έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες εγκατάστασης του έργου.

Ειδικά για σταθμούς που έχουν οριστική προσφορά σύνδεσης είτε σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση ΡΑΕ 787/2012, είτε σύμφωνα με τα δέκατο έκτο και δέκατο έβδομο εδάφια της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 (Α' 129), αντί των στοιχείων της περ. γ) υποβάλλονται αποδεικτικό αποδοχής της οριστικής προσφοράς σύνδεσης και αποδεικτικό κατάθεσης της προβλεπόμενης εγγυητικής επιστολής.»

Άρθρο 54

Καθορισμός τρόπου αποζημίωσης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης λόγω καθυστερημένης απόκρισης διαχειριστών και σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας που λειτουργούν στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 5 και παρ. 2 άρθρου 10 ν. 4414/2016

1. Στην παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4414/2016 (Α' 149), περί συμμετοχής των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν συνάψει Σ.Ε.Δ.Π. στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «Λειτουργό της Αγοράς και στον διαχειριστή του συστήματος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.)»,

β) στο τρίτο εδάφιο,

βα) μετά τις λέξεις «ανωτέρω διάστημα», προστίθενται οι λέξεις «, για σταθμούς που συνδέονται στο δίκτυο Μέσης Τάσης ή στο δίκτυο Υψηλής και Υπερυψηλής Τάσης,» και

ββ) η λέξη και το αριθμητικό «δέκα (10)» αντικαθίστανται από τη λέξη και το αριθμητικό «δεκαπέντε (15)»,

γ) το ένατο εδάφιο αντικαθίσταται,

δ) προστίθενται εδάφια δέκατο, ενδέκατο, δωδέκατο και δέκατο τρίτο, και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαράγωγή Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), οι οποίοι συνάπτουν Σύμβαση λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης (Σ.Ε.Δ.Π.) προκειμένου να λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση στη βάση Διαφορικής Προσαύξησης, υποχρεούνται να έχουν εγγραφεί στο Μητρώο Συμμετεχόντων ή να έχουν συνάψει Σύμβαση Εκπροσώπησης με Φορέα Σωρευτικής Εκπροσώπησης (Φο.Σ.Ε.) και να έχουν υποβάλει τη σχετική Δήλωση Εκπροσώπησης στον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.).

Οι κάτοχοι σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με Σ.Ε.Δ.Π. αποζημιώνονται για την ενέργεια που παράγουν, η οποία απορροφάται από το διασυνδεδεμένο σύστημα και το διασυνδεδεμένο δίκτυο για το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την ενεργοποίηση της σύνδεσης, εφόσον έχει υποβληθεί Δήλωση Εκπροσώπησης μέχρι τη συμμετοχή και εκπροσώπησή τους στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, άλλως από την ημερομηνία υποβολής της Δήλωσης Εκπροσώπησης του σταθμού.

Το ανωτέρω διάστημα, για σταθμούς που συνδέονται στο δίκτυο Μέσης Τάσης ή στο δίκτυο Υψηλής και Υπερύψηλης Τάσης, δεν δύναται να υπερβαίνει τις δεκαπέντε (15) ημέρες.

Η αποζημίωση των σταθμών για την παραγόμενη ενέργεια των ημερών αυτών γίνεται από τον Υπολογαρισμό Ενισχύσεων του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179) ως

ισχύει, με την Ειδική Τιμή Αγοράς (Ε.Τ.Α.) που εφαρμόζεται στον εκάστοτε αφορόμενο σταθμό Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α..

Η Διαφορική Προσαύξηση καταβάλλεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Οι αρμόδιοι Διαχειριστές Μεταφοράς του Συστήματος και Δικτύου (Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας/Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. και Διαχειριστής Εθνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας/Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.) μεριμνούν για την άμεση ενημέρωση του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) και του Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας (Ε.Χ.Ε. Α.Ε.) για την ενεργοποίηση της σύνδεσης ενός σταθμού Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., η οποία μπορεί να γίνεται με ηλεκτρονικό τρόπο, όπως μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, κατάλληλη διαδικτυακή εφαρμογή.

Η Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., η Ε.Χ.Ε. Α.Ε. και η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. μεριμνούν για την άμεση συμμετοχή του κατόχου του σταθμού Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με τη Δήλωση Εκπροσώπησης που έχει υποβάλει.

Οι Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., καθώς και οι Ε.Χ.Ε. Α.Ε. και Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. υποβάλλουν ετησίως απολογιστικές εκθέσεις στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) για την αξιολόγηση των ενεργειών τους.

Σε περίπτωση που η συμμετοχή και εκπροσώπηση του σταθμού που συνδέεται στο δίκτυο Μέσης Τάσης ή στο δίκτυο Υψηλής και Υπερύψηλης Τάσης στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, πραγματοποιείται μετά από την πάροδο του χρονικού διαστήματος των ανωτέρω δεκαπέντε (15) ημερών, τότε η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) κατά την αξιολόγηση των απολογιστικών εκθέσεων των αρμόδιων διαχειριστών διαπιστώνει, με απόφασή της, αν υπάρχει παράβαση από πλευράς κάποιου εξ αυτών στην εκπλήρωση των ανωτέρω υποχρεώσεων και, σε περίπτωση που υπάρχει παράβαση, ο κάτοχος του σταθμού Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., υπό την προϋπόθεση ότι δεν διαπιστωθεί δική του ολιγωρία ή ολιγωρία του Φο.Σ.Ε. ως προς την έγκαιρη εκπροσώπηση του σταθμού, αποζημιώνεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. για την ενέργεια που παρήχθη και απορροφήθηκε από το διασυνδεδεμένο σύστημα και το διασυνδεδεμένο δίκτυο για τις ημέρες υπέρβασης του χρονικού διαστήματος των δεκαπέντε (15) ημερών.

Το ύψος της αποζημίωσης αντιστοιχεί στην καταμετρηθείσα ενέργεια των ημερών υπέρβασης του χρονικού διαστήματος των δεκαπέντε (15) ημερών, με βάση την Ειδική Τιμή Αγοράς (Ε.Τ.Α.) που εφαρμόζεται στον εκάστοτε σταθμό Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α..

Παράλληλα, η Αρχή επιβάλλει πρόστιμο, υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε., για την παραβίαση των υποχρεώσεων που υπέχουν οι ως άνω εταιρείες σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, το οποίο δεν δύναται να υπερβαίνει αθροιστικά για το σύνολο των τυχόν επιβαλλόμενων προστίμων ανά διαχειριστή, κατά την εφαρμογή του παρόντος, το ποσό της συνολικής ετήσιας επιβάρυνσης, για το ίδιο έτος αναφοράς, του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. για την καταβολή των ανωτέρω αποζημιώσεων σε Παραγωγούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συνδέονται στο Ε.Δ.Δ.Η.Ε. ή στο Ε.Σ.Μ.Η.Ε. αντίστοιχα.

Οι σταθμοί Α.Π.Ε. για τους οποίους έχει διαπιστωθεί, μέχρι τη θέση σε ισχύ του παρόντος, με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. υπέρβαση του προβλεπόμενου κατά την ημέρα έκδοσης της απόφασης χρονικού διαστήματος για τη συμμετοχή και εκπροσώπηση του σταθμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, λόγω υπαιτιότητας των αρμόδιων διαχειριστών, αποζημιώνονται από τον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. για την ενέργεια που παρήχθη και απορροφήθηκε από το

διασυνδεδεμένο σύστημα και το διασυνδεδεμένο δίκτυο για τις ημέρες υπέρβασης του χρονικού διαστήματος αυτού.

Τα οριζόμενα στην παράγραφο αυτή εφαρμόζονται κατά αναλογία και στους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συμμετέχουν απευθείας στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.»

2. Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4414/2016, περί σύμβασης λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής της Παραγόμενης Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «έως έξι (6) φορές» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έως επτά (7) φορές, και έως τη σύναψη της Σ.Ε.Σ.Τ. δεν εφαρμόζονται οι εγγυήσεις απορρόφησης που αναφέρονται σε αυτές όταν αυτές παρατείνονται σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 56 του ν. 4546/2018 (Α' 101)», β) μετά τις λέξεις «περιγράφονται σε αυτήν» προστίθενται οι λέξεις «, αμείβονται με την Ειδική Τιμή Αγοράς που διέπει τα έργα της τεχνολογίας αυτής και δεν εφαρμόζεται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 56 του ν. 4546/2018 (Α' 101)» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η Σ.Ε.Σ.Τ. ισχύει για είκοσι (20) έτη. Ειδικά η Σ.Ε.Σ.Τ. για ηλιοθερμικούς σταθμούς ισχύει για είκοσι πέντε (25) έτη.

Η Σ.Ε.Σ.Τ. που συνάπτει η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. ως Διαχειριστής των Μ.Δ.Ν. με τους κατόχους σταθμών της παρ. 10 του άρθρου 8 που έχουν συνάψει σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης ή Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129), ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας προ του ν. 3468/2006 για τους σταθμούς που συνεχίζουν να λειτουργούν μετά την ημερομηνία λήξης των συμβάσεων αυτών ισχύει για ένα (1) έτος και δύναται να ανανεώνεται έως επτά (7) φορές, και έως τη σύναψη της Σ.Ε.Σ.Τ. δεν εφαρμόζονται οι εγγυήσεις απορρόφησης που αναφέρονται σε αυτές όταν αυτές παρατείνονται σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 56 του ν. 4546/2018 (Α' 101), εφόσον ισχύουν όλες οι απαιτούμενες κατά την κείμενη νομοθεσία άδειες και εγκρίσεις και τηρούνται οι ειδικοί όροι και προϋποθέσεις που περιγράφονται σε αυτήν, αμείβονται με την Ειδική Τιμή Αγοράς που διέπει τα έργα της τεχνολογίας αυτής και δεν εφαρμόζεται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 56 του ν. 4546/2018 (Α' 101).»

Άρθρο 55

Προώθηση σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας τεχνολογίας αντλησιοταμίευσης - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 132Ζ ν. 4001/2011 και Προσθήκη παρ. 2Α και 2Β στο άρθρο 19 του ν. 4951/2022

1. Στην παρ. 7 του άρθρου 132Ζ του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί παράτασης ισχύος, τροποποίησης, παύσης, ανάκλησης και μεταβίβασης αδειών αποθήκευσης και δικαστικού ελέγχου, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην αρχή του δεύτερου εδαφίου, προστίθενται οι λέξεις «Με την επιφύλαξη του τρίτου εδαφίου της παρούσας», β) προστίθεται τρίτο εδάφιο και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Η χορήγηση άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας δεν απαλλάσσει τον κάτοχό της από την υποχρέωση να λάβει άδειες ή εγκρίσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, όπως η έγκριση περιβαλλοντικών όρων και οι άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας. Με την επιφύλαξη του τρίτου εδαφίου της παρούσας, η άδεια αποθήκευσης παύει αυτοδικαίως να ισχύει εάν:

(α) Εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία έκδοσής της, ο κάτοχος της άδειας, εφόσον υποχρεούται σε διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, δεν έχει καταθέσει αίτηση για χορήγηση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων. Τα αποδεικτικά υποβολής κοινοποιούνται στη Ρ.Α.Ε. και καταχωρούνται στο Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε.. Για τους σταθμούς που έχουν υποχρέωση εκπόνησης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, η εν λόγω προθεσμία παρατείνεται κατά δώδεκα (12) ακόμη μήνες.

(β) Εντός τριάντα έξι (36) μηνών από την ημερομηνία έκδοσής της δεν έχει υποβληθεί αίτηση στον αρμόδιο διαχειριστή για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης.

Ειδικά για σταθμούς αντλησιοταμίευσης εγκατεστημένης ισχύος άνω των δεκαπέντε μεγαβάτ (15 MW), η άδεια αποθήκευσης παύει αυτοδικαίως να ισχύει με την παρέλευση του διπλάσιου χρονικού διαστήματος από τα οριζόμενα στις περ. (α) και (β).»

2. Στο άρθρο 19 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί διάρκειας ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης, προστίθενται παρ. 2Α και 2Β ως εξής:

«2Α. Ειδικά για τους Σταθμούς Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Σ.Α.Η.Ε.) τεχνολογίας αντλησιοταμίευσης, η Άδεια Εγκατάστασης εκδίδεται άπαξ και ισχύει για έξι (6) έτη.

2Β. Παρατείνεται κατά έξι (6) έτη η διάρκεια ισχύος της άδειας εγκατάστασης Υδροηλεκτρικών Σταθμών που έχουν χαρακτηριστεί ως έργα Εθνικής Σημασίας, εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης των δεκαπέντε μεγαβάτ (15 MW), για την υλοποίηση των οποίων απαιτείται η απαλλοτρίωση εκτάσεων οικισμών και η μετεγκατάστασή τους.»

Άρθρο 56

Εφαρμογή ανώτατου ορίου σε κυριότητα και εκπροσώπηση Σταθμών Αποθήκευσης

Ηλεκτρικής Ενέργειας Προώθηση εγκατάστασης Σταθμών Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 4, 5.α., 5.β. και 5.γ. άρθρου 11Γ, προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 11Δ του ν. 4685/2020

1. Στην παρ. 4 του άρθρου 11Γ του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί προσθήκης μονάδων αποθήκευσης σε υφιστάμενους και νέους σταθμούς ανανεώσιμων πηγών ενέργειας επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «τελευταίου εδαφίου» αντικαθίσταται από τις λέξεις «τρίτου εδαφίου», β) στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «μέσω ανεξάρτητου μετατροπέα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «οι οποίες οδηγούν σε δέσμευση νέου ηλεκτρικού χώρου και» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς της παρ. 1, τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς αυτοκατανάλωσης, καθώς και τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς που συμμετέχουν απευθείας στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και δεν λαμβάνουν λειτουργική ενίσχυση, σε περίπτωση υποβολής αιτήματος για την προσθήκη μονάδων αποθήκευσης, σύμφωνα με το παρόν, οι Βεβαιώσεις Παραγωγού, η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης με την επιφύλαξη της περ. ζ) της παρ. 19 του άρθρου 5 του ν. 4951/2022 (Α' 129), οι αποφάσεις περιβαλλοντικής αδειοδότησης, καθώς και κάθε άλλη άδεια ή έγκριση τροποποιούνται κατά προτεραιότητα με την επιφύλαξη του τρίτου εδαφίου. Οι τροποποιήσεις των Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης των φωτοβολταϊκών σταθμών της παρούσας παραγράφου για την προσθήκη μονάδων αποθήκευσης διενεργούνται από τον αρμόδιο Διαχειριστή παράλληλα με την εξέταση των

έργων Α.Π.Ε. που εμπίπτουν στους Πίνακες 2Α και 2Β του άρθρου 6 της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/88889/2592/14.8.2024 κοινής απόφασης του Υπουργού και της Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 4918), περί καθορισμού συνολικής εγκατεστημένης ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. της παρ. 8 του άρθρου 30 του ν. 5095/2024, ελάχιστης αποδεκτής χρονικής διάρκειας των διμερών συμβάσεων της περ. β) της υποπαρ. Α της παρ. 8 του άρθρου 30 του ν. 5095/2024, αναλογίας παραγωγής ανά τεχνολογία σταθμού Α.Π.Ε. περιορισμών έγχυσης που θα εφαρμοστούν σε ειδικές περιπτώσεις και σειράς προτεραιότητας εξέτασης αιτημάτων για χορήγηση Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης έργων Α.Π.Ε., σύμφωνα με την παρ. 12 του άρθρου 30 του ν. 5095/2024, και των σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που επιλέγονται βάσει των ανταγωνιστικών διαδικασιών της Ρ.Α.Α.Ε.Υ.. Ειδικά για το Ελληνικό Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), οι αιτήσεις για τροποποιήσεις των Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης των φωτοβολταϊκών σταθμών της παρούσας, καθώς και της παρ. 5, για την προσθήκη μονάδων αποθήκευσης οι οποίες οδηγούν σε δέσμευση νέου ηλεκτρικού χώρου και οι οποίες υποβάλλονται μετά την 30ή Νοεμβρίου 2025, εκτός των αιτήσεων που αφορούν ενταγμένες αιτήσεις του Προγράμματος «Συστήματα Αποθήκευσης στις επιχειρήσεις» της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/140608/2339/18.12.2024 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Προκήρυξη του Προγράμματος «Συστήματα Αποθήκευσης στις Επιχειρήσεις»» (Β' 6978), κατατάσσονται στην Ομάδα Προτεραιότητας Β της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/28857/1083/17.3.2020 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Καθορισμός ειδικού πλαισίου προτεραιότητας στην χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ από τον Διαχειριστή του Δικτύου, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων του άρθρου 9 του ν. 3775/2009 (Α' 122), του ν. 3894/2010 (Α' 204), του ν. 4608/2019 (Α' 66) και της παραγράφου 6 του άρθρου 11 του ν. 4513/2018 (Α' 9), καθώς και του πρώτου και τρίτου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 (Α' 129), σύμφωνα με το άρθρο 44 του ν. 4643/2019 (Α' 193)» (Β' 940) και εξετάζονται μετά τη χορήγηση των Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης και την εξάντληση του ορίου ισχύος Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης των εννιάκοσίων μεγαβάτ (900MW) που μπορούν να χορηγηθούν από τον Διαχειριστή του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. για μεμονωμένους Σ.Α.Η.Ε. για τις Ομάδες Έργων Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α', Β', Γ' και Δ', σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/28255/1143/13.3.2025 κοινή απόφαση του Υπουργού και της Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Διαδικασία υποβολής αιτημάτων για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για εγκατάσταση μεμονωμένων σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 11Δ του ν. 4685/2020 (Α' 92)» (Β' 1248). Οι μεμονωμένοι Σ.Α.Η.Ε. για τις Ομάδες Έργων Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α', Β', Γ' και Δ' του τρίτου εδαφίου δεν συμπεριλαμβάνονται σε σειρά προτεραιότητας για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/84014/7123/12.8.2022 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Καθορισμός πλαισίου προτεραιότητας στην χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και σταθμούς αποθήκευσης από τον Διαχειριστή του Δικτύου και τον Διαχειριστή του Συστήματος, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών που έχουν χαρακτηρισθεί ως κορεσμένα δίκτυα κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, σύμφωνα με το άρθρο 89 του ν. 4951/2022» (Β' 4333), όπως έχει τροποποιηθεί με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/7063/374/20.1.2023 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 275) και την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/95054/3875/2.9.2025 απόφαση του Υπουργού και Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 4710) και εξετάζονται από τον Διαχειριστή του Δικτύου κατά απόλυτη προτεραιότητα.»

2. Στην παρ. 5.α. του άρθρου 11Γ του ν. 4685/2020 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α), οι λέξεις «εξήντα τοις εκατό (60%)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «σαράντα τοις εκατό (40%)», β) στο τέλος της περ. β), προστίθενται οι λέξεις «, μέχρι τη θέσπιση ειδικότερων περιορισμών βάσει της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας

της παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 4951/2022, περί περιορισμών έγχυσης για σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και σταθμούς της παρ. 11B του άρθρου 10 του παρόντος που συνδέονται στο Ε.Δ.Δ.Η.Ε.», γ) προστίθεται τρίτο εδάφιο και η παρ. 5.α. διαμορφώνεται ως εξής:

«5.α. Στους φωτοβολταϊκούς σταθμούς των παρ. 1 και 4 του παρόντος άρθρου που προσθέτουν σύστημα αποθήκευσης και:

α) μετατρέπονται σε σταθμούς της παρ. 11Α του άρθρου 10, εφαρμόζεται μόνιμος περιορισμός της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού σαράντα τοις εκατό (40%) σε σχέση με την εγκατεστημένη ισχύ του φωτοβολταϊκού συστήματος κατά τις ώρες από 7:00 έως 19:00 κάθε ημέρας κατανομής, ενώ δεν εφαρμόζεται μόνιμος περιορισμός της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού κατά τις ώρες από 19:00 έως 24:00 και 00:00 έως 7:00 κάθε ημέρας κατανομής,

β) μετατρέπονται σε σταθμούς της παρ. 11B του άρθρου 10, εφαρμόζονται οι περιορισμοί έγχυσης, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/53563/1556/15.5.2023 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Περιορισμοί έγχυσης ηλεκτρικής ενέργειας και ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), καθώς και σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (για) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 4951/2022 (Α' 245)» (Β' 3328) για τους σταθμούς αποθήκευσης που συνδέονται με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε., μέχρι τη θέσπιση ειδικότερων περιορισμών βάσει της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 4951/2022, περί περιορισμών έγχυσης για σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και σταθμούς της παρ. 11B του άρθρου 10 του παρόντος που συνδέονται στο Ε.Δ.Δ.Η.Ε.. Για νέες αιτήσεις για τη χορήγηση Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή για την εγκατάσταση σταθμών των παρ. 11Α και 11B του άρθρου 10 εφαρμόζονται περιορισμοί έγχυσης αντίστοιχοι των περ. α) και β) της παρούσας.

Οι Γνωστοποιούμενοι Σταθμοί του άρθρου 38 του ν. 4951/2022 δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 10 του ν. 4951/2022 και δεν εφαρμόζονται σε αυτούς οι περιορισμοί της παρούσας.»

3. Στην παρ. 5.β. του άρθρου 11Γ του ν. 4685/2020 προστίθενται εδάφια, δεύτερο, τρίτο και τέταρτο και η παρ. 5.β. διαμορφώνεται ως εξής:

«5.β. Οι νέες αιτήσεις για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που υποβάλλονται στον Διαχειριστή του Δικτύου στο πλαίσιο εφαρμογής του δευτέρου εδαφίου της παρ. 8 του άρθρου 97 του ν. 4951/2022 περιλαμβάνουν και σύστημα αποθήκευσης ωφέλιμης χωρητικότητας τουλάχιστον ίσης με μία (1) ώρα στην εγκατεστημένη ισχύ του αντίστοιχου φωτοβολταϊκού σταθμού και εγκαθίστανται ως σταθμοί των παρ. 11Α και 11B του άρθρου 10 του παρόντος και η καταληκτική προθεσμία του δευτέρου εδαφίου της παρ. 8 του άρθρου 97 του ν. 4951/2022 για την έναρξη υποδοχής νέων αιτήσεων μετατίθεται στην 1η Απριλίου 2026.

Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται και για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς παραγωγής των οποίων η αίτηση διατηρείται σε εκκρεμότητα για μέγιστο χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών βάσει της παρ. 5 του άρθρου 10 της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/84014/7123/12.8.2022 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Καθορισμός πλαισίου προτεραιότητας στην χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και σταθμούς αποθήκευσης από τον Διαχειριστή του Δικτύου και τον Διαχειριστή του

Συστήματος, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένα δίκτυα κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, σύμφωνα με το άρθρο 89 του ν. 4951/2022» (Β' 4333). Για τους σταθμούς του προηγούμενου εδαφίου υποβάλλεται αίτημα προσθήκης συστήματος αποθήκευσης, του οποίου η μέγιστη ισχύ έγχυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει την εγκατεστημένη ισχύ του αρχικού αιτήματος, και, εφόσον είναι πλήρες, λαμβάνει ως ημερομηνία πληρότητας αυτή του αρχικού αιτήματος του σταθμού. Το αρχικό αίτημα και το αίτημα προσθήκης εξετάζονται από τον Διαχειριστή του Δικτύου ως ένα ενιαίο αίτημα για σταθμό των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10 και στον νέο σταθμό εφαρμόζονται οι περιορισμοί της παρ. 5.α. του παρόντος άρθρου.»

4. Στην παρ. 5.γ. του άρθρου 11Γ του ν. 4685/2020 προστίθεται τέταρτο εδάφιο και η παρ. 5.γ. διαμορφώνεται ως εξής:

«5.γ. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, και ανεξάρτητα από τον τρόπο σύνδεσης των συστημάτων αποθήκευσης στο δίκτυο για τον Διαχειριστή του Ε.Δ.Δ.Η.Ε., για την υποβολή αιτήσεων στον αρμόδιο Διαχειριστή, είτε για την προσθήκη συστημάτων αποθήκευσης σε υφιστάμενους φωτοβολταϊκούς σταθμούς, είτε για νέες αιτήσεις για φωτοβολταϊκούς σταθμούς με σύστημα αποθήκευσης, απαιτείται η υποβολή εγγυητικής επιστολής, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 4951/2022. Για τον υπολογισμό του ύψους της εγγυητικής επιστολής για την προσθήκη συστημάτων αποθήκευσης σε υφιστάμενους φωτοβολταϊκούς σταθμούς, καθώς και νέους φωτοβολταϊκούς σταθμούς της παρ. 11Α του άρθρου 10, νοείται ως ισχύς του αιτήματος η μέγιστη ισχύς παραγωγής του σταθμού. Για τον υπολογισμό του ύψους της εγγυητικής επιστολής για την προσθήκη συστημάτων αποθήκευσης σε υφιστάμενους φωτοβολταϊκούς σταθμούς, καθώς και νέους φωτοβολταϊκούς σταθμούς της παρ. 11Β του άρθρου 10 νοείται ως ισχύς του αιτήματος η μέγιστη ισχύς έγχυσης του σταθμού. Για τις αιτήσεις προσθήκης συστημάτων αποθήκευσης σε υφιστάμενους φωτοβολταϊκούς σταθμούς δεν εφαρμόζεται το άρθρο 89Α του ν. 4951/2022, περί επιστροφής και μείωσης εγγυητικών επιστολών σε κατόχους σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών παραγωγής με καύσιμο φυσικό αέριο.»

5. Στο άρθρο 11Δ του ν. 4685/2020, περί προώθησης εγκατάστασης σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, προστίθεται παρ. 8 ως εξής:

«8. Τίθεται ανώτατο όριο συνολικής μέγιστης ισχύος έγχυσης των Σ.Α.Η.Ε. τεχνολογίας συσσωρευτών για τους οποίους χορηγούνται Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης ή εκπροσωπούνται στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, είτε ως μεμονωμένοι Σ.Α.Η.Ε. είτε ως Σ.Α.Η.Ε. που συνδυάζονται με σταθμούς ΑΠΕ, εξαιρουμένων των σταθμών της παρ. 11Α του άρθρου 10, ανά φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ή του Ομίλου στον οποίο ανήκει το νομικό πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων επιχειρήσεων συνδεδεμένων ή συνεργαζόμενων άμεσα ή έμμεσα με αυτό, είτε σχετικά με τη νομή ή κατοχή είτε με άλλη συμφωνία εκχώρησης μέρους των εσόδων του έργου από τη δραστηριοποίησή του στην αγορά με τον κάτοχο του Σ.Α.Η.Ε. ή εκπροσώπησής του στην αγορά, τα πεντακόσια μεγαβάτ (500 MW), έως και το έτος 2029.»

Άρθρο 57

Αποζημίωση σταθμών που συνδέονται στο Ιδιωτικό Δίκτυο Μέσης Τάσης - Τροποποίηση άρθρου 12 ν. 4951/2022

Στο άρθρο 12 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί ειδικών θεμάτων ιδιωτικών δικτύων μέσης τάσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 7Α, αα) στην περ. α) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, αβ) στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «έναρξη ισχύος του παρόντος»

αντικαθίστανται από τις λέξεις «12η Δεκεμβρίου 2025», β) στην περ. β) της παρ. 10 μετά τις λέξεις «τον ίδιο Φο.Σ.Ε.» προστίθενται οι λέξεις «και ανήκουν στο ίδιο χαρτοφυλάκιο», και το άρθρο 12 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 12

Ειδικά θέματα Ιδιωτικών Δικτύων Μέσης Τάσης

1. Οι Παραγωγοί σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή/και σταθμών αποθήκευσης για τη σύνδεση των σταθμών τους με το Δίκτυο ή το Σύστημα, δύνανται να κατασκευάζουν δίκτυα Μέσης Τάσης (Μ.Τ.), τα οποία αφορούν αποκλειστικά δίκτυα για παραγωγούς ή ομάδες παραγωγών. Στα δίκτυα αυτά δύνανται να συνδέονται περισσότεροι του ενός σταθμοί με Βεβαίωση Παραγωγού ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Εξαιρούμενων Σταθμών, χωρίς να απαιτείται η υποβολή κοινού αιτήματος Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

2. Σε κάθε Ιδιωτικό Δίκτυο Μ.Τ., ορίζεται ένας παραγωγός εκ των ενδιαφερομένων ως Εκπρόσωπος Ιδιωτικού Δικτύου Μ.Τ..

3. Ο Εκπρόσωπος του Ιδιωτικού Δικτύου Μ.Τ.:

α) Καθορίζει ελεύθερα το επίπεδο τάσης του δικτύου, το οποίο είναι πάντα μικρότερο των πενήντα (50) κιλοβόλτ (kV).

β) Είναι υπεύθυνος για την κατασκευή, την ασφαλή λειτουργία και τη συντήρηση του δικτύου.

γ) Είναι υπεύθυνος για τη συλλογή και διαχείριση των μετρήσεων και τον επιμερισμό τους στους παραγωγούς του αποκλειστικού δικτύου σε επίπεδο, τόσο παραγωγής, όσο και κατανάλωσης.

δ) Είναι υπεύθυνος για τη συμμόρφωση των συνδεόμενων σταθμών με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 631/2016 της Επιτροπής, της 14ης Απριλίου 2016, «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112) και τον επιμερισμό εντολών κατανομής σε αυτούς, σύμφωνα με τις εντολές του αρμόδιου Διαχειριστή.

4. Σε περίπτωση σύνδεσης του σταθμού σε Υποσταθμό (Υ/Σ) του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.), η μέτρηση της εγχέομενης και απορροφώμενης ηλεκτρικής ενέργειας γίνεται:

α) στην έξοδο κάθε σταθμού, στο σημείο σύνδεσης του σταθμού με το αποκλειστικό δίκτυο Μ.Τ. ή, σε περίπτωση σταθμών που συνδέονται σε κοινό Υ/Σ Χ.Τ./Μ.Τ. αρμοδιότητας του Εκπροσώπου Δικτύου Μ.Τ., στην πλευρά Χ.Τ. του κοινού Υ/Σ, καθώς και στην πλευρά Μ.Τ. του κοινού Υ/Σ στο σημείο σύνδεσης αυτού με το αποκλειστικό δίκτυο Μ.Τ.. Ειδικότερα στις περιπτώσεις κοινού Υ/Σ Χ.Τ./Μ.Τ., ο κάθε Σταθμός Α.Π.Ε. έχει έναν αποκλειστικό μετρητή Χ.Τ. και συνδέεται με διακριτό δίκτυο Χ.Τ. στον κοινό Υ/Σ Χ.Τ./Μ.Τ.,

β) στο σημείο σύνδεσης του αποκλειστικού δικτύου Μ.Τ. με την πλευρά Μ.Τ. του Υ/Σ Μ.Τ./Υψηλής Τάσης (Υ.Τ.), με τον οποίο συνδέεται το αποκλειστικό δίκτυο, με το δίκτυο του Ε.Σ.Μ.Η.Ε.,

γ) στην πλευρά υψηλής τάσης του μετασχηματιστή Μ.Τ./Υ.Τ. του Υ/Σ σύνδεσης με το δίκτυο του Ε.Σ.Μ.Η.Ε..

Οι καταναλώσεις, καθώς και οι ιδιοκαταναλώσεις των σταθμών που συνδέονται στο αποκλειστικό Δίκτυο Μ.Τ. καταγράφονται συγκεντρωτικά από τους μετρητές των περ. β) και γ).

Ο Διαχειριστής του Συστήματος είναι υπεύθυνος για τη συλλογή των μετρήσεων των περ. β) και γ) της παρ. 4. Ο Διαχειριστής του Συστήματος αποστέλλει στον Εκπρόσωπο του Δικτύου Μ.Τ. τη μέτρηση στο σημείο άφιξης των δικτύων Μ.Τ. στον Υ/Σ, ανηγμένη στην υψηλή τάση, βάσει αλγορίθμου υπολογισμού αναγωγής στην υψηλή τάση, ο οποίος αναγράφεται στη σχετική Σύμβαση Σύνδεσης.

Ο Εκπρόσωπος Δικτύου Μ.Τ. είναι υπεύθυνος για την εγκατάσταση των μετρητικών διατάξεων, σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τις απαιτήσεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και για τη συλλογή των μετρήσεων της περ. α) της παρ. 4. Ο εκπρόσωπος προβαίνει σε επιμερισμό της ενέργειας που του γνωστοποιήθηκε από τον Διαχειριστή του Συστήματος, σύμφωνα με την παρ. 5, σε κάθε σταθμό που συνδέεται στο αποκλειστικό δίκτυο βάσει της μεθοδολογίας επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας της παρ. 7, τόσο για την παραγωγή, όσο και για την κατανάλωση.

Η μεθοδολογία επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας καθορίζεται από τον διαχειριστή του Συστήματος, κοινοποιείται στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), βασίζεται στην πραγματική μέτρηση της περ. α) της παρ. 4 και λαμβάνει υπόψη τις απώλειες ανάλογα με τη θέση του κάθε σταθμού στο δίκτυο.

5. Σε περίπτωση σύνδεσης σε Υ/Σ του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, η μέτρηση της εγγεόμενης και απορροφόμενης ηλεκτρικής ενέργειας γίνεται:

α) στην έξοδο κάθε σταθμού, στο σημείο σύνδεσης του σταθμού με το αποκλειστικό δίκτυο Μ.Τ.,

β) στην άφιξη των αποκλειστικών δικτύων Μ.Τ. στον Υ/Σ μέσης προς υψηλή τάση.

Οι καταναλώσεις των σταθμών που συνδέονται στο αποκλειστικό δίκτυο μέσης τάσης καταγράφονται συγκεντρωτικά από τον μετρητή της περ. β).

Η μέτρηση στην περ. α) γίνεται από τον εκπρόσωπο του Ιδιωτικού Δικτύου και στην περ. β) από τον Διαχειριστή του Δικτύου.

Ο εκπρόσωπος του Ιδιωτικού Δικτύου Μέσης Τάσης, επιμερίζει στους σταθμούς που συνδέονται στο κάθε δίκτυο, τη μετρούμενη ενέργεια της περ. β), η οποία του έχει γνωστοποιηθεί από τον Διαχειριστή του Δικτύου, στο επίπεδο της τάσης σύνδεσης εκάστου σταθμού, σύμφωνα με μεθοδολογία επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας. Η μεθοδολογία επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας εγκρίνεται από τον διαχειριστή του Δικτύου, κοινοποιείται στη Ρ.Α.Ε., βασίζεται στην πραγματική μέτρηση της περ. α) της παρ. 4 και λαμβάνει υπόψη τις απώλειες ανάλογα με τη θέση του κάθε σταθμού στο δίκτυο.

6. Στη Σύμβαση Σύνδεσης δύναται να εξειδικεύονται ειδικότερα θέματα που αφορούν στον επιμερισμό και την αποστολή των μετρήσεων.

7. Ο Εκπρόσωπος ιδιωτικού δικτύου Μέσης Τάσης, αποστέλλει τις μετρήσεις στους αρμόδιους Διαχειριστές (Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης, Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας) και στους Φορείς Σωρευτικής Εκπροσώπησης (Φο.Σ.Ε.) για την πραγματοποίηση των συναλλαγών που προβλέπονται στο θεσμικό πλαίσιο της αγοράς ενέργειας.

7Α. Για τη διενέργεια των συναλλαγών της παρ. 7 μεταξύ των κατόχων των σταθμών και της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε.» (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), κατά τη σύνδεση των σταθμών:

α) Οι κάτοχοι των σταθμών που συνδέονται στο Ιδιωτικό Δίκτυο Μέσης Τάσης, προσκομίζουν υπεύθυνη δήλωση στη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., με την οποία συμφωνούν να αποζημιωθούν βάσει των μετρήσεων που αποστέλλει στους αρμόδιους Διαχειριστές ο Εκπρόσωπος του Ιδιωτικού Δικτύου Μέσης Τάσης. Οι σταθμοί του πρώτου εδαφίου αποζημιώνονται εφόσον αποσταλούν στους αρμόδιους Διαχειριστές από τον Εκπρόσωπο του Ιδιωτικού Δικτύου Μέσης Τάσης οι μετρήσεις για το σύνολο των σταθμών ΑΠΕ που εκπροσωπεί.

β) Ο εκπρόσωπος του Ιδιωτικού Δικτύου Μέσης Τάσης προσκομίζει υπεύθυνη δήλωση στη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. σχετικά με την πλήρωση των προδιαγραφών και των απαιτήσεων του Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. (Β' 4658) αναφορικά με τις μετρητικές διατάξεις που εγκαθιστά και τη συμμόρφωση της μεθοδολογίας επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας με τη μεθοδολογία που καθορίζει ο αρμόδιος Διαχειριστής, για το σύνολο των σταθμών που συνδέονται στο αποκλειστικό δίκτυο.

Για την έκδοση των εγγυήσεων προέλευσης για τους σταθμούς από τον Φορέα Έκδοσης του άρθρου 16 του ν. 3468/2006 (Α' 129), ο εκπρόσωπος Ιδιωτικού Δικτύου Μέσης Τάσης:

α) Κατά τη σύνδεση των σταθμών, προσκομίζει τεύχος τεκμηρίωσης από φορέα πιστοποίησης εγγεγραμμένο στα μητρώα που τηρεί η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., καθώς και βεβαίωση σχετικά με την πλήρωση των προδιαγραφών και των απαιτήσεων του Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. αναφορικά με τις μετρητικές διατάξεις που εγκαθιστά, και με τη συμμόρφωση της μεθοδολογίας επιμερισμού που εφαρμόζει με τη μεθοδολογία που καθορίζεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή. Εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. αναρτά στον ιστότοπό της το ελάχιστο περιεχόμενο που περιλαμβάνει το τεύχος τεκμηρίωσης που υποβάλλεται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο.

β) Καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας των σταθμών:

βα) λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα, ιδίως βαθμονόμηση, συντήρηση και άμεση αποκατάσταση βλαβών, ώστε να διασφαλίζεται η συνεχής και ακριβής λειτουργία των μετρητικών διατάξεων που έχουν εγκατασταθεί, ββ) αποστέλλει στον φορέα έκδοσης του άρθρου 16 του ν. 3468/2006, σε μηνιαία βάση και για κάθε σταθμό που συνδέεται στο αποκλειστικό δίκτυο, διακριτά, τις μετρήσεις στην έξοδο του σταθμού στο σημείο σύνδεσης του σταθμού με το αποκλειστικό δίκτυο Μ.Τ., καθώς και τον επιμερισμό της μετρούμενης ενέργειας που του γνωστοποιεί ο αρμόδιος διαχειριστής,

βγ) παρέχει πρόσβαση και διευκολύνει το έργο του φορέα έκδοσης κατά την επιθεώρηση των μετρητικών διατάξεων και των τηρούμενων αρχείων, προκειμένου να διαπιστωθεί η συνδρομή των προϋποθέσεων έκδοσης των εγγυήσεων προέλευσης και της ακρίβειας των στοιχείων, βάσει των οποίων εκδίδονται.

Για σταθμούς που έχουν τεθεί σε λειτουργία πριν από την 12η Δεκεμβρίου 2025, τόσο οι κάτοχοι των σταθμών, όσο και ο εκπρόσωπος δικτύου προσκομίζουν στη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. αμελλητί τα δικαιολογητικά των περ. α) και β) του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου που απαιτούνται ώστε να διενεργηθούν οι συναλλαγές και η έκδοση των εγγυήσεων προέλευσης αντίστοιχα. Αν ο εκπρόσωπος δικτύου δεν προσκομίσει είτε κατά τη σύνδεση των σταθμών, είτε εντός δώδεκα (12) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, για τους σταθμούς του τρίτου εδαφίου, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, αναστέλλεται από τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., μέχρι την προσκόμισή τους, η χορήγηση λειτουργικής ενίσχυσης στους κατόχους των σταθμών που εκπροσωπεί.»

8. Οι Διαχειριστές κατά περίπτωση τηρούν μητρώο των εκπροσώπων Ιδιωτικών Δικτύων Μ.Τ., το οποίο γνωστοποιούν στη Ρ.Α.Ε..

9. Η Ρ.Α.Ε. δύναται να ελέγχει τη λειτουργία των εκπροσώπων ιδιωτικών Δικτύων Μ.Τ. και να επιβάλλει πρόστιμα σε περίπτωση που εντοπίζει λανθασμένη εφαρμογή της μεθοδολογίας επιμερισμού της παρ. 5 ή της παρ. 6.

10. Οι σταθμοί που συνδέονται στο ίδιο αποκλειστικό δίκτυο Μ.Τ.:

α) Δεν συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής του άρθρου 10 του ν. 4414/2016 (Α' 149) και, αν πληρούν τις προϋποθέσεις σύναψης σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης, συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης του άρθρου 9 του ν. 4414/2016,

β) εκπροσωπούνται υποχρεωτικά από τον ίδιο Φο.Σ.Ε. και ανήκουν στο ίδιο χαρτοφυλάκιο,

γ) το φορτίο των καταναλώσεων, καθώς και των ιδιοκαταναλώσεων των σταθμών, όπως αυτό καταγράφεται από τον μετρητή της περ. β) της παρ. 4 και έχει αναχθεί στην Υψηλή Τάση, εκπροσωπείται συγκεντρωτικά ως φορτίο για λογαριασμό του εκπροσώπου του δικτύου Μ.Τ. από έναν ή περισσότερους προμηθευτές, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε..

11. Τα δίκτυα Μ.Τ. του παρόντος κατασκευάζονται κατά κανόνα υπόγεια. Η όδυσή τους εναερίως επιτρέπεται μόνο ως εξαιρετικό μέτρο, εφόσον η υπόγεια όδευση είναι αδύνατη για τεχνικούς λόγους και με μέγιστο μήκος εναερίας όδευσης τα διακόσια μέτρα (200) μήκους ανά χίλια (1000) μέτρα δικτύου. Η παρούσα δεν εφαρμόζεται σε σταθμούς Α.Π.Ε. που έχουν λάβει Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή πριν την 1η Ιουλίου 2022.»

Άρθρο 58

Εκπροσώπηση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας που συνδέονται σε κοινό σημείο σύνδεσης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 16 ν. 4951/2022

Η περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί ειδικών θεμάτων συμβάσεων σύνδεσης κοινών αιτημάτων, αντικαθίσταται και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Σε περίπτωση κατά την οποία η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης χορηγείται από τον Διαχειριστή του Συστήματος, ισχύουν τα κάτωθι:

α) Η μέτρηση και η πιστοποίηση της ενέργειας των σταθμών του παρόντος γίνονται στο σημείο σύνδεσης στο Σύστημα και στην άφιξη των δικτύων Μέσης Τάσης (Μ.Τ.) στον Υποσταθμό

(Υ/Σ), βάσει του αλγορίθμου υπολογισμού αναγωγής στην Υψηλή Τάση (Υ.Τ.), ο οποίος αναγράφεται στη σχετική Σύμβαση Σύνδεσης. Ο Διαχειριστής του Συστήματος αποστέλλει για τους σταθμούς, οι οποίοι συνδέονται σε κάθε αποκλειστικό δίκτυο, τις σχετικές μετρήσεις στον εκπρόσωπο της κάθε αναχώρησης δικτύων Μ.Τ. και ο εκπρόσωπος προβαίνει σε επιμερισμό της ενέργειας σε κάθε δίκτυο Μ.Τ., ανηγμένη στην Υ.Τ..

β) Ορίζεται, για την υπογραφή των Συμβάσεων Σύνδεσης ή τροποποιήσεων αυτών, εκπρόσωπος των ενδιαφερομένων, ανά αναχώρηση δικτύων Μ.Τ. ή ανά Μετασχηματιστή Ισχύος Μέσης προς Υ.Τ., όπου είναι εφικτό. Ειδικότερα:

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες σε Υ/Σ Υ.Τ. ή Κέντρο Υπερυψηλής Τάσης (ΚΥΤ) συνδέεται ένα μόνο δίκτυο Μ.Τ. Κύριο ή/και Συμπλήρωμα, τότε τη Σύμβαση Σύνδεσης συνάπτει ο εκπρόσωπος των ενδιαφερομένων, ο οποίος πρέπει να εκπροσωπεί τουλάχιστον το εξήντα έξι κόμμα εξήντα επτά τοις εκατό (66,67%) της ισχύος έργων Α.Π.Ε. που συνδέονται στο δίκτυο αυτό. Ο Εκπρόσωπος του Ιδιωτικού Δικτύου μπορεί να είναι το ίδιο πρόσωπο με τον εκπρόσωπο του κοινού αιτήματος.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες πλείονα του ενός Ιδιωτικά Δίκτυα Μέσης Τάσης συνδέονται σε κοινό Μετασχηματιστή Υ.Τ., ο οποίος συνδέεται σε Υ/Σ ΥΤ ή σε ΚΥΤ, τότε τόσο το κύριο όσο και το συμπληρωματικό τεύχος της Σύμβασης Σύνδεσης ανά Μετασχηματιστή Υ.Τ., νέα ή εκκρεμή, συνάπτονται από τον εκπρόσωπο των ενδιαφερομένων ο οποίος εκπροσωπεί τουλάχιστον το εξήντα έξι κόμμα εξήντα επτά τοις εκατό (66,67%) της συνολικής ισχύος των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται στον Υ/Σ αυτό, κατά τη σύναψη της Σύμβασης Σύνδεσης. Ο εκπρόσωπος του προηγούμενου εδαφίου συνιστά και τον εκπρόσωπο των Ιδιωτικών Δικτύων Μ.Τ. που συνδέονται ή θα συνδεθούν στον κοινό Μετασχηματιστή Υ.Τ.. Ο εκπρόσωπος των Ιδιωτικών Δικτύων Μ.Τ. εκχωρεί το δικαίωμα εκπροσώπησης των Ιδιωτικών Δικτύων Μ.Τ. σε έτερο συνδεδεμένο παραγωγό ο οποίος εκπροσωπεί πλειοψηφία τουλάχιστον εξήντα έξι κόμμα εξήντα επτά τοις εκατό (66,67%) της συνολικής ισχύος των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται στον Υ/Σ, κατόπιν ψηφοφορίας των συνδεδεμένων παραγωγών. Ο κοινός εκπρόσωπος των ενδιαφερομένων που έχει συνάψει τη Σύμβαση Σύνδεσης με τον ΑΔΜΗΕ έχει την ευθύνη συντήρησης και επισκευής των Ιδιωτικών Δικτύων Μ.Τ. για τα οποία έχει συνάψει τη Σύμβαση αυτή.

Στις περιπτώσεις που δεν δύναται να εκπροσωπηθεί ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του εξήντα έξι κόμμα εξήντα επτά τοις εκατό (66,67%) των συνδεδεμένων παραγωγών Α.Π.Ε., τότε οι ενδιαφερόμενοι παραγωγοί από Α.Π.Ε. απευθύνονται στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ., η οποία αξιολογεί τις απόψεις αυτών και ορίζει κοινό εκπρόσωπο των ενδιαφερομένων, ο οποίος είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή των ανωτέρω.

Ο εκπρόσωπος της αναχώρησης δικτύων Μ.Τ., μπορεί να είναι το ίδιο πρόσωπο με τον εκπρόσωπο του κοινού αιτήματος.»

Άρθρο 59

Άρση του ποσοτικού περιορισμού των έργων για τα οποία επιτρέπεται η μεταφορά θέσης εγκατάστασης εξαιρούμενων σταθμών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 24 ν. 4951/2022

Στην περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί μεταφοράς θέσης εγκατάστασης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) προστίθεται η αρίθμηση «α)», πριν από τις λέξεις «δεν μεταβάλλεται», αβ) μετά τις λέξεις «με το

Ε.Σ.Μ.Η.Ε.», διαγράφεται η λέξη «και» και προστίθενται κόμμα και η αρίθμηση «β)» και αγ) μετά τις λέξεις «εξαιρούμενων σταθμών», προστίθενται οι λέξεις «, και γ) δεν μεταφέρεται η θέση εγκατάστασης των σταθμών σε Γεωργική Γη Υψηλής Παραγωγικότητας», β) στο δεύτερο εδάφιο, μετά τις λέξεις «εξαιρούμενων σταθμών», διαγράφονται οι λέξεις «μέχρι το ογδόντα τοις εκατό (80%)» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η θέση εγκατάστασης υπό αδειοδότηση ή εν λειτουργία σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), καθώς και σταθμού αποθήκευσης, συμπεριλαμβανομένων των συνοδών έργων, δύναται να μεταφερθεί άπαξ, κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου, μετά το στάδιο χορήγησης της Βεβαίωσης Παραγωγού ή της Βεβαίωσης Παραγωγού Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής ή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, σε περίπτωση εξαιρούμενου σταθμού, αν δεν είναι δυνατή η εγκατάσταση στη θέση που είχε αρχικά προβλεφθεί, αποκλειστικά και μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Μεταβολής του νομοθετικού ή κανονιστικού πλαισίου της χωροθέτησης και περιβαλλοντικής αδειοδότησης του σταθμού ή εύρεσης αρχαιοτήτων κατά τη διάρκεια εκτέλεσης εργασιών και της κατασκευής του σταθμού, συμπεριλαμβανομένων των συνοδών έργων, που καθιστά αδύνατη την εγκατάστασή του.

β) Μεταβολής του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του χώρου εγκατάστασης, συμπεριλαμβανομένων των συνοδών έργων, ο οποίος είχε καθορισθεί στις απαιτούμενες άδειες και είχε βεβαιωθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες, οι οποίες επήλθαν λόγω: βα) τελεσίδικης δικαστικής απόφασης ή ββ) πράξης των αρμοδίων υπηρεσιών, η οποία είτε εκδόθηκε μεταγενέστερα, είτε είχε εκδοθεί στο παρελθόν, αλλά δεν κοινοποιήθηκε στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή ή βγ) αναγνώρισης δικαιώματος νομής ή κατοχής επί του χώρου εγκατάστασης άλλου φυσικού ή νομικού προσώπου έναντι του δημοσίου.

γ) Σημαντικών μεταβολών που συνδέονται με γεωλογικά αίτια, ιδίως καθιζήσεων εδάφους, κατολισθήσεων, βραχοπτώσεων, σεισμικών γεγονότων, και έχουν επέλθει ή υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να επέλθουν, λόγω των φυσικών καταστροφών και φαινομένων, στην επιφάνεια ή στο υπέδαφος του σταθμού.

δ) Επικάλυψης, εν όλω ή εν μέρει, του χώρου εγκατάστασης σταθμού που φέρει Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής με χώρο εγκατάστασης για τον οποίο έχει χορηγηθεί Οριστική Προσφορά Σύνδεσης ή άδεια ή έγκριση σε Εξαιρούμενο Σταθμό.

ε) Μείωσης του συνολικού κόστους σύνδεσης Εξαιρούμενων Σταθμών που έχουν λάβει από τον αρμόδιο διαχειριστή κοινή οριστική προσφορά σύνδεσης, υπό την προϋπόθεση της σύμφωνης γνώμης του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.) και εφόσον:

α) δεν μεταβάλλεται το σημείο σύνδεσης με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε.,

β) δεν εγκαθίστανται σταθμοί σε θέσεις όπου έχουν υποβληθεί αιτήσεις ή έχουν χορηγηθεί Βεβαίώσεις Παραγωγού ή Βεβαίώσεις Ειδικών Έργων ή Άδειες Παραγωγής ή έχουν υποβληθεί αιτήσεις για την εγκατάσταση άλλων εξαιρούμενων σταθμών, και

γ) δεν μεταφέρεται η θέση εγκατάστασης των σταθμών σε Γεωργική Γη Υψηλής Παραγωγικότητας. Στην περίπτωση του πρώτου εδαφίου, επιτρέπεται άπαξ η μεταφορά της θέσης εγκατάστασης των εξαιρούμενων σταθμών, που περιλαμβάνονται είτε στο κοινό αίτημα

για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης είτε στην εκδοθείσα κοινή Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, εντός της ίδιας ή όμορης περιφερειακής ενότητας, χωρίς να ελέγχεται το κριτήριο της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 14, για Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης που εκδόθηκαν πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος. Στην περίπτωση αυτήν, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση για τη μεταφορά της θέσης εγκατάστασης του σταθμού προς τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε., κατά παρέκκλιση της παρ. 2, χωρίς να συνεπάγεται εκ νέου έναρξη των προθεσμιών της παρ. 2 του άρθρου 35.

στ) Για την υλοποίηση από τον ανάδοχο των Ειδικών Πιλοτικών Έργων (Ε.Π.Ε.) του άρθρου 151 του ν. 4495/2017 (Α' 167), και χωρίς να μεταβάλλεται το χρονικό διάστημα θέσης του Ε.Π.Ε. σε λειτουργία, όπως αυτό περιγράφεται στη σχετική προκήρυξη του Έργου αυτού.

ζ) Σταθμών Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., που χρησιμοποιούν τεχνολογία διαφορετική από αυτή των φωτοβολταϊκών σταθμών και αναπτύσσονται στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, εφόσον η νέα θέση εγκατάστασης βρίσκεται εντός Ζώνης Απολιγνιτοποίησης, σύμφωνα με τον ν. 4759/2020 (Α' 245).»

Άρθρο 60

Απλούστευση διαδικασίας υλοποίησης μικρών Υδροηλεκτρικών Σταθμών (μΥΗΣ) εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μικρότερης των δεκαπέντε μεγαβάτ (15MW), ενώπιον του οικείου Περιφερειακού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης ή του Κεντρικού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης - Τροποποίηση άρθρου 31Α ν. 4951/2022

Στο άρθρο 31Α του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί εξέτασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας από το Κεντρικό Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης ή το Περιφερειακό Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) στο τέλος της περ. γ), προστίθεται η λέξη «ή», αβ) προστίθεται νέα περ. δ) και αγ) μετά τις λέξεις «δημόσιους φορείς ή υπηρεσίες», προστίθενται οι λέξεις «ή την αδειοδοτούσα αρχή», β) προστίθεται παρ. 4Α, γ) στην παρ. 6, μετά τις λέξεις «στον εκάστοτε σταθμό» προστίθενται οι λέξεις «, και για τους σταθμούς της περ. δ) μέχρι τη δέκατη (10η) ημέρα του επόμενου μήνα από την τελική έκδοση της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης στον εκάστοτε σταθμό», δ) προστίθεται παρ. 8 και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 31Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο31Α

Εξέταση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας από το Κεντρικό Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης ή το Περιφερειακό Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης

1. Σταθμοί Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) οι οποίοι:

α) εμπίπτουν στην παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 4685/2020 (Α' 92) ή

β) επιλέγονται μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών ή

γ) έχουν λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης και εμπίπτουν στις προθεσμίες του άρθρου 31 του παρόντος, ή δ) αφορούν στην τεχνολογία των μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών και δεν

εμπίπτουν στις ως άνω περιπτώσεις, δύνανται να προχωρήσουν στην υποβολή αιτήματος για σύγκληση του οικείου Περιφερειακού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΠΕ.Σ.Π.Α.) ή του Κεντρικού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΚΕ.Σ.Π.Α.) και εξέταση αυτών, κατά απόλυτη προτεραιότητα, αν έχουν παρέλθει οι προθεσμίες ενεργειών από τους δημόσιους φορείς ή υπηρεσίες ή την αδειοδοτούσα αρχή και δεν έχει ολοκληρωθεί η περιβαλλοντική αδειοδότηση των εν λόγω σταθμών ή η τροποποίηση των σχετικών αποφάσεων.

2. Για τους σταθμούς της περ. α) της παρ. 1, οι Άδειες Παραγωγής πρέπει να βρίσκονται σε ισχύ, τόσο κατά την υποβολή της αίτησης όσο και για το χρονικό διάστημα μέχρι την έκδοση της απόφασης από το Συμβούλιο.

3. Για τους σταθμούς της περ. β) της παρ. 1, το χρονικό διάστημα από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης μέχρι την έκδοση της απόφασης από το Συμβούλιο δεν προσμετράται στις προθεσμίες για ενεργοποίηση της σύνδεσης των σταθμών ή υποβολή Δήλωσης Ετοιμότητας.

4. Για τους σταθμούς της περ. γ) της παρ. 1, η δυνατότητα για αίτηση και εξέταση κατά απόλυτη προτεραιότητα δίνεται κατά τον τελευταίο μήνα, πριν από την παρέλευση των προθεσμιών του άρθρου 31 ή πριν τη λήξη της διάρκειας ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και οι εν λόγω προθεσμίες του άρθρου 31 και της διάρκειας της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης αναστέλλονται από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, μέχρι και την έκδοση της απόφασης από το Συμβούλιο.

4Α. Για τους σταθμούς της περ. δ) της παρ. 1, η δυνατότητα για αίτηση δίνεται κατά τον τελευταίο μήνα, πριν από την παρέλευση των προθεσμιών του άρθρου 12 του ν. 4685/2020 και οι εν λόγω προθεσμίες του άρθρου 12 του ν. 4685/2020 αναστέλλονται από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, μέχρι και την έκδοση της απόφασης από το Συμβούλιο.

5. Σε περίπτωση απορριπτικής γνώμης του Συμβουλίου, η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων, καθώς και κάθε άδεια που έχει εκδοθεί για τον σταθμό αυτόν, παύουν αυτοδικαίως και επιστρέφονται στον ενδιαφερόμενο οι εκάστοτε εγγυητικές επιστολές που έχει καταβάλλει δυνάμει του άρθρου 11Α του ν. 4685/2020 ή του άρθρου 6 του παρόντος ή της υποπαρ. Ι.1 της παρ. Ι του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107).

6. Σε περίπτωση θετικής γνώμης του Συμβουλίου, αναστέλλονται οι προθεσμίες για τους σταθμούς της περ. α) και παρατείνεται η αναστολή των ως άνω προθεσμιών για τους σταθμούς των περ. β) και γ) της παρ. 1, μέχρι την τελική έκδοση της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης ή της τροποποίησής της, στον εκάστοτε σταθμό, και για τους σταθμούς της περ. δ) μέχρι τη δέκατη (10η) ημέρα του επόμενου μήνα από την τελική έκδοση της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης στον εκάστοτε σταθμό.

7. Η απόφαση του Συμβουλίου κοινοποιείται στον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 ο οποίος ενημερώνει σχετικά, εφόσον απαιτείται, τον αρμόδιο διαχειριστή του δικτύου ή του συστήματος.

8. Σταθμοί που εμπίπτουν στην περ. δ) της παρ. 1 και για τους οποίους η Άδεια Παραγωγής ή η Βεβαίωση Παραγωγού που έχουν παύσει ή ανακληθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, λόγω παρέλευσης των προθεσμιών του άρθρου 12 του ν. 4685/2020 και έχει εξαντληθεί η δυνατότητα παράτασης αυτών, μετά την καταβολή του Τέλους Δέσμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης, δύνανται, κατόπιν αιτήματος των ιδίων κατόχων των σταθμών στον Φορέα

Αδειοδότησης έως την 30ή Ιουνίου 2026, να αναβιώσουν και να παραταθεί η διάρκεια ισχύος τους για τρεις (3) επιπλέον μήνες από την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής απόφασης του Φορέα Αδειοδότησης, εφόσον δεν έχει εκδοθεί άλλη βεβαίωση της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 ή βεβαίωση καταχώρησης πολυγώνου εξαιρούμενου σταθμού για τον χώρο που έχει δηλωθεί ως θέση εγκατάστασης του σταθμού. Σε περίπτωση υφιστάμενης εκκρεμούς αίτησης για χορήγηση βεβαίωσης στην ίδια θέση εγκατάστασης του σταθμού, ο Φορέας Αδειοδότησης προβαίνει σε συγκριτική αξιολόγηση των σταθμών σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 4685/2020 και τον Κανονισμό Βεβαιώσεων του άρθρου 18 του ίδιου νόμου.

Για τους σταθμούς της παρούσας παραγράφου δίνεται η δυνατότητα για την υποβολή αιτήματος για σύγκληση του οικείου Περιφερειακού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΠΕ.Σ.Π.Α.) ή του Κεντρικού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (Κ.Ε.Σ.Π.Α.) και εξέταση αυτού, σύμφωνα με το παρόν άρθρο.»

Άρθρο 61

Δυνατότητα για μείωση της συμβολής σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στη στάθμη βραχυκύκλωσης Αναβίωση Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για έργα που αναπτύσσονται από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Προσθήκη παρ. 6Α και 15 στο άρθρο 97 του ν. 4951/2022

1. Στο άρθρο 97 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί αύξησης ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο, προώθησης ενεργειακού συμψηφισμού και σταθμών αυτοπαραγωγής, προστίθεται παρ. 6Α ως εξής:

«6Α. Οι κάτοχοι σταθμών βιομάζας, βιοαερίου, μικρών υδροηλεκτρικών έργων, καθώς και Σ.Η.Θ.Υ.Α., τα οποία είτε έχουν τεθεί σε λειτουργία είτε έχουν λάβει ή λαμβάνουν Οριστική Προσφορά Σύνδεσης δύνανται, κατόπιν αιτήματός τους στον Διαχειριστή του Δικτύου, να περιορίσουν τη συμβολή των σταθμών τους στο βραχυκύκλωμα σε τιμές έως και το μέγιστο ρεύμα έγχυσης, αξιοποιώντας μέρος του περιθωρίου έγχυσης ισχύος που προκύπτει λόγω του παραπάνω περιορισμού για τους ίδιους ή νέους σταθμούς.

Ο Διαχειριστής εξετάζει το σχετικό αίτημα, προσδιορίζει και ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο για το τυχόν νέο διαθέσιμο περιθώριο έγχυσης ισχύος που προκύπτει.

Το νέο περιθώριο ισχύος που προκύπτει σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια, διατίθεται:

α) κατά μέγιστο έως τριάντα τοις εκατό (30%) σε αιτήσεις που τυχόν έχουν υποβάλλει ή υποβάλλουν εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία ενημέρωσης στον Διαχειριστή οι ίδιοι κάτοχοι ή άλλα νομικά πρόσωπα που ανήκουν σε συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη εταιρεία με τον κάτοχο του σταθμού του πρώτου εδαφίου, για την επαύξηση ισχύος ή τη σύνδεση νέων σταθμών τους στο ίδιο τοπικό δίκτυο,

β) σε λοιπές αιτήσεις που έχουν υποβληθεί ή υποβάλλονται στον Διαχειριστή του Δικτύου.

Οι αιτήσεις των ιδίων κατόχων για την αξιοποίηση του νέου διαθέσιμου περιθωρίου εξετάζονται κατά προτεραιότητα από τον Διαχειριστή του Δικτύου, ο οποίος προβαίνει στη τροποποίηση των Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης ή στη χορήγηση νέων Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης, με τις χρονικές προθεσμίες για τους σταθμούς να εκκινούν εκ νέου. Σε περίπτωση που οι ίδιοι κάτοχοι δεν εξαντλήσουν το νέο περιθώριο ισχύος ή παρέλθει η προθεσμία των έξι (6) μηνών από την ημερομηνία ενημέρωσης της περ. α) του τρίτου εδαφίου,

το περιθώριο που τους αναλογεί διατίθεται και αυτό από τον Διαχειριστή του Δικτύου σε λοιπές αιτήσεις.»

2. Στο άρθρο 97 του ν. 4951/2022, προστίθεται παρ. 15 ως εξής:

«15. Σε περίπτωση εξαιρούμενων και γνωστοποιούμενων σταθμών Α.Π.Ε. που εγκαθίστανται επί κτιρίων που ανήκουν σε Ο.Τ.Α. και έχουν, ήδη, κατασκευαστεί και για τους οποίους, κατά την 30ή Απριλίου 2026, η διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης έχει λήξει ή για τους οποίους έχει παύσει να ισχύει η δέσμευση ηλεκτρικού χώρου (πέρας διάρκειας ισχύος σύμβασης σύνδεσης), ο Διαχειριστής του Δικτύου δύναται να προβεί στη σύνδεσή τους, εφόσον υφίσταται διαθέσιμος ηλεκτρικός χώρος και ο ενδιαφερόμενος υποβάλει, μέχρι την 30ή Ιουνίου 2026, αίτηση ενεργοποίησης του σταθμού στο δίκτυο στον Διαχειριστή του Δικτύου. Αν ο Διαχειριστής του Δικτύου ζητήσει συμπληρωματικά έγγραφα και στοιχεία, καθώς και διευκρινίσεις επί των υποβληθέντων εγγράφων, ο ενδιαφερόμενος τα προσκομίζει εντός είκοσι (20) ημερών, άλλως η αίτηση ενεργοποίησης απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Σε περίπτωση μη ύπαρξης διαθέσιμου ηλεκτρικού χώρου, η αίτηση ενεργοποίησης του ενδιαφερόμενου απορρίπτεται. Για τη σύνδεση των εν λόγω σταθμών ο Διαχειριστής του Δικτύου δύναται να αξιοποιήσει το περιθώριο απορρόφησης ισχύος ανά Υποσταθμό που διατίθεται πλέον του υφιστάμενου περιθωρίου της παρ. 3. Ο Διαχειριστής του Δικτύου προβαίνει στη σύνδεση των εν λόγω σταθμών κατά προτεραιότητα.»

Άρθρο 62

Παράταση προθεσμίας υποβολής ετήσιας δήλωσης για το έτος 2024 των κατ' επάγγελμα αγροτών παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας

1. Οι δηλώσεις των κατ' επάγγελμα αγροτών παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας για τη διατήρηση ή μη της ιδιότητας του κατ' επάγγελμα αγρότη, οι οποίες προβλέπονται στην περ. 1.α της υποπαρ. ΙΓ.1 της παρ. ΙΓ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85), περί επανακαθορισμού στοιχείων τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας λειτουργούντων σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαρογωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), και δεν υποβλήθηκαν για το έτος 2024 δύναται να υποβληθούν έως την 31η Μαΐου 2026.

2. Για την εφαρμογή της παρ. 1, η τιμή αποζημίωσης επανυπολογίζεται αναδρομικά και επιβάλλεται στον κάτοχο του σταθμού εφάπαξ παρακράτηση η οποία ανέρχεται σε είκοσι (20) ευρώ ανά κιλοβάτ (kW) εγκατεστημένης ισχύος του φωτοβολταϊκού σταθμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΑ ΚΑΥΣΙΜΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ ΧΑΜΗΛΩΝ ΑΝΘΡΑΚΟΥΧΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Άρθρο 63

Δυνατότητα διάθεσης ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στην ελληνική επικράτεια - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 5Α ν. 3054/2002

Στην παρ. 2 του άρθρου 5Α του ν. 3054/2002 (Α' 230), περί αδειών διάθεσης βιοκαυσίμων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) οι λέξεις «Βιοκαύσιμα και

Βιορευστά» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ανανεώσιμα καύσιμα και καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών» και αβ) μετά τις λέξεις «άδειας εμπορίας», διαγράφονται οι λέξεις «κατηγορίας Α», και β) στο δεύτερο εδάφιο, βα) οι λέξεις «υγρά Βιοκαύσιμα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ανανεώσιμα καύσιμα και τα καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών», ββ) διαγράφονται οι λέξεις «κατηγορίας Α'» και βγ) στο τέλος του εδαφίου, προστίθενται οι λέξεις «, οι οποίοι πραγματοποιούν την ανάμιξη στις εγκαταστάσεις τους» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Ο κάτοχος άδειας διάθεσης βιοκαυσίμων μπορεί να διαθέτει αυτούσια ανανεώσιμα καύσιμα και καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών εντός της ελληνικής επικράτειας, σε κατόχους άδειας διύλισης, άδειας εμπορίας και σε Τελικούς Καταναλωτές. Τα ανανεώσιμα καύσιμα και τα καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών που προορίζονται για ανάμιξη με προϊόντα διύλισης του αργού πετρελαίου, διατίθενται μόνο σε κατόχους άδειας διύλισης ή άδειας εμπορίας, οι οποίοι πραγματοποιούν την ανάμιξη στις εγκαταστάσεις τους.»

Άρθρο 64

Μεταφορά προς διυλιστήρια προϊόντων που αγοράστηκαν ως πετρελαιοειδή προϊόντα - Προσθήκη παρ. 14 στο άρθρο 15 του ν. 3054/2002

Στο άρθρο 15 του ν. 3054/2002 (Α' 230), περί γενικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 14 ως εξής:

«14. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η μεταφορά προς διυλιστήρια προϊόντων, τα οποία αγοράστηκαν ως πετρελαιοειδή, από τους νόμιμους κατόχους αυτών, για επεξεργασία και επαναδιάθεση, μόνο σε ειδικές περιπτώσεις, οι οποίες προβλέπονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, και ιδίως για λόγους που σχετίζονται με την ασφάλεια, την προστασία του περιβάλλοντος, τις προδιαγραφές των καυσίμων, την ανάγκη ανακύκλωσης των αποβλήτων των πετρελαιοειδών και την αντικειμενική αδυναμία χρησιμοποίησης των πετρελαιοειδών για οικονομικούς λόγους. Με την ίδια απόφαση, καθορίζονται οι προϋποθέσεις εκτέλεσης της μεταφοράς αυτής, η διαδικασία έγκρισης και ελέγχου, η διαχείριση της ποσότητας του μεταφερόμενου πετρελαιοειδούς, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

Άρθρο 65

Τεχνικές προδιαγραφές διάθεσης ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών - Τροποποίηση τίτλου, παρ. 1 και 2 άρθρου 15Α ν. 3054/2002

1. Στο άρθρο 15Α του ν. 3054/2002 (Α' 230), περί βιοκαυσίμων και άλλων ανανεώσιμων καυσίμων, ο τίτλος αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο15Α

Ανανεώσιμα καύσιμα και καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών».

2. Στο άρθρο 15Α του ν. 3054/2002, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η παρ. 1 αντικαθίσταται, β) στην παρ. 2, βα) οι λέξεις «Βιοκαυσίμων ή Άλλων Ανανεώσιμων Καυσίμων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών», ββ) διαγράφονται οι λέξεις «κατηγορίας Α» και οι παρ. 1 και 2 διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Τα ανανεώσιμα καύσιμα και τα καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών μπορούν να διατίθενται είτε αυτούσια είτε σε μίγμα με προϊόντα διύλισης του αργού πετρελαίου, για κάθε χρήση, συμπεριλαμβανομένων αεροπορικών και ναυτιλιακών μεταφορών, εφόσον πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές που αποδεικνύουν συμβατότητα ανάμιξης και χρήσης. Οι τεχνικές προδιαγραφές καθορίζονται δυνάμει αποφάσεων του Ανώτατου Χημικού Συμβουλίου (Α.Χ.Σ.), σύμφωνα με την περ. δ) της παρ. 8 του άρθρου 6 του ν. 4328/1929 (Α' 272). Αν δεν προβλέπεται η έκδοση απόφασης του Α.Χ.Σ., σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, οι τεχνικές προδιαγραφές καθορίζονται με βάση είτε ευρωπαϊκές προδιαγραφές, είτε διεθνείς προδιαγραφές, είτε πιστοποίηση φορέα διαπιστευμένου για τον σκοπό αυτό σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Η ανάμιξη των αυτούσιων ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών με τα αντίστοιχα συμβατά προϊόντα διύλισης του αργού πετρελαίου πραγματοποιείται με ευθύνη των κατόχων άδειας διύλισης ή άδειας εμπορίας, στις εγκαταστάσεις τους.»

Άρθρο 66

Διόρθωση παροραμάτων στον ν. 4951/2022 - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 96Γ και άρθρου 96Δ ν. 4951/2022

1. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 96Γ του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί της διαδικασίας χωροθέτησης και αδειοδότησης αγρο-φωτοβολταϊκών σταθμών, οι λέξεις «παρ. 1 του άρθρου 1» αντικαθίστανται από τις λέξεις «παρ. 1 του άρθρου 96Β» και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9. Ο Διαχειριστής του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. κατανέμει τα αιτήματα ανά Περιφέρεια και τα αξιολογεί με βάση την ημερομηνία υποβολής πλήρους αιτήματος για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης, ή σύμβασης σύνδεσης. Η χορήγηση των οριστικών προσφορών σύνδεσης ή η σύναψη σύμβασης σύνδεσης για την εγκατάσταση των αγρο-φωτοβολταϊκών σταθμών παύει μετά την κάλυψη των ορίων ισχύος της παρ. 1 του άρθρου 96Β. Αιτήματα που έχουν υποβληθεί, για εγκατάσταση αγρο-φωτοβολταϊκών σταθμών σε περιφέρειες των οποίων τα όρια ισχύος έχουν καλυφτεί, απορρίπτονται και οι σχετικές εγγυητικές επιστολές που έχουν υποβληθεί, επιστρέφονται.»

2. Στο άρθρο 96Δ του ν. 4951/2022, περί πλαισίου αποζημίωσης αγρο-φωτοβολταϊκών σταθμών και υποχρεώσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 3, οι λέξεις «της παρ. 2 και της παρ. 3 του άρθρου 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 2 του παρόντος και της παρ. 3 του άρθρου 96Γ», β) στην παρ. 6, β) οι λέξεις «της παρ. 3 του άρθρου 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 3 του άρθρου 96Γ», ββ) μετά τις λέξεις «της παρ. 4» διαγράφονται οι λέξεις «του παρόντος», γ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 7, οι λέξεις «της περ. ιστ) της παρ. 7 του άρθρου 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της περ. ιε) της παρ. 7 του άρθρου 96Γ», μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, και το άρθρο 96Δ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 96Δ

Πλαίσιο αποζημίωσης αγρο-φωτοβολταϊκών σταθμών και υποχρεώσεις

1. Οι αγρο-φωτοβολταϊκοί σταθμοί εξαιρούνται των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149) και δύνανται να συνάπτουν τη Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής του άρθρου 10 του ν. 4414/2016 με τον Διαχειριστή

Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) ή τον Διαχειριστή Μ.Δ.Ν., κατόπιν έγκρισης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ή να λαμβάνουν επενδυτική ενίσχυση από πόρους του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης ή άλλες πηγές χρηματοδότησης. Σε περίπτωση σύναψης Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής, η τιμή αναφοράς των αγρο-φωτοβολταϊκών σταθμών καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016, περί τιμών αναφοράς για την αποζημίωση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαράγωγή Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης.

2. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, άμεσα ή έμμεσα, μέσω της συμμετοχής του στη διοίκηση ή ως μέτοχος, εταίρος ή μέλος νομικού προσώπου με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής, επιτρέπεται να εγκαταστήσει μέχρι δύο (2) αγρο-φωτοβολταϊκούς σταθμούς σε καλλιεργούμενη αγροτική έκταση ή θερμοκηπιακή εγκατάσταση που νομίμως κατέχει.

3. Οι αγρο-φωτοβολταϊκοί σταθμοί δύναται να μεταβιβάζονται αποκλειστικά σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ικανοποιούν τις προϋποθέσεις της παρ. 2 του παρόντος και της παρ. 3 του άρθρου 96Γ.

4. Οι κάτοχοι των αγρο-φωτοβολταϊκών σταθμών υποβάλλουν, μέχρι την 31η Μαρτίου κάθε έτους, και για δέκα (10) έτη μετά την έναρξη λειτουργίας της εγκατάστασης, τεχνική έκθεση λειτουργίας, στον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.) και στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η οποία έχει συνταχθεί και υπογραφεί από αρμόδιο γεωτεχνικό κατάλληλης ειδικότητας. Επίσης, υποβάλλουν τα παραστατικά, ιδίως αίτηση ενιαίας ενίσχυσης, τιμολόγια πώλησης προϊόντων, τιμολόγια αγοράς εισροών, με τα οποία:

α) αποδεικνύεται ότι η γεωργία παραμένει η κύρια δραστηριότητα του κατόχου ή του διαχειριστή των καλλιεργούμενων εκτάσεων ή θερμοκηπιακών εγκαταστάσεων, και

β) παρουσιάζεται η μεταβολή της αγροτικής παραγωγής, επί της έκτασης αυτής.

Με την έκθεση του πρώτου εδαφίου αποδεικνύεται επιπλέον ότι η καλλιεργούμενη έκταση που καλύπτεται από τον αγρο-φωτοβολταϊκό σταθμό διατηρεί τουλάχιστον το εξήντα έξι τοις εκατό (66%) της απόδοσης παραγωγής του καλλιεργούμενου προϊόντος, σε σύγκριση με την αντίστοιχη απόδοση, του έτους πριν από την εγκατάσταση του φωτοβολταϊκού σταθμού.

5. Στην έκθεση της παρ. 4 περιγράφονται το είδος, τα χαρακτηριστικά και η απόδοση της καλλιεργούμενης έκτασης κάτω από τη θέση εγκατάστασης του αγρο-φωτοβολταϊκού σταθμού, και τα προβλήματα που ανακύπτουν στην παραγωγή του καλλιεργούμενου προϊόντος από τη λειτουργία των αγρο-φωτοβολταϊκών σταθμών.

6. Με την ετήσια υποβολή της έκθεσης της παρ. 4, ο κάτοχος του σταθμού Α.Π.Ε. συνυποβάλλει στον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. και στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων υπεύθυνη δήλωση ότι πληροί τις προϋποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 96 Γ, της περ. α) και του τρίτου εδαφίου της παρ. 4.

7. Σε περίπτωση μη υποβολής των στοιχείων των παρ. 4 και 6 ή μη ικανοποίησης των οριζόμενων σε αυτές, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας Υπηρεσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προς τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., ο κάτοχος του αγρο-φωτοβολταϊκού σταθμού επιβαρύνεται ετησίως με πρόστιμο ίσο των δέκα ευρώ ανά κιλοβάτ (10€/kW), το οποίο επιβάλλεται με ισόποση κατάπτωση υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. του

Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., της εγγυητικής επιστολής της περ. ιε) της παρ. 7 του άρθρου 96Γ. Σε περίπτωση μη υποβολής των στοιχείων των παρ. 4 και 6 ή μη ικανοποίησης των οριζόμενων σε αυτές, για δύο (2) ή παραπάνω συνεχόμενα έτη, το πρόστιμο του προηγούμενου εδαφίου προσ αυξάνεται για κάθε έτος κατά είκοσι πέντε τοις εκατό (25%). Σε περίπτωση που η επιβολή προστίμου ξεπερνά τα πέντε (5) συνεχόμενα έτη, η εγγυητική επιστολή καταλείπει πλήρως και ο κάτοχος του σταθμού υποχρεούται σε αποξήλωση του σταθμού και αποκατάσταση της έκτασης.

8. Μετά την πάροδο δέκα (10) ετών από την έναρξη της λειτουργίας του αγρο-φωτοβολταϊκού σταθμού η σε ισχύ εγγυητική επιστολή επιστρέφεται στον κάτοχο του αγρο-φωτοβολταϊκού σταθμού.»

Άρθρο 67

Διόρθωση παροράματος άρθρου 84 ν. 5037/2023 - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 84 ν. 5037/2023

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 84 του ν. 5037/2023 (Α' 78), περί μεταβατικών διατάξεων, οι λέξεις «παρ. 6 του άρθρου 32Ζ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «περ. α) της παρ. 8 του άρθρου 32Η» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/32218/1051/9.4.2019 «Σύστημα αειφορίας βιοκαυσίμων και βιορευστών σύμφωνα με το άρθρο 32η του ν. 3468/2006» (Β' 1473) ισχύει μέχρι την έκδοση της κατ' εξουσιοδότηση απόφασης της περ. α) της παρ. 8 του άρθρου 32Η του ν. 3468/2006 (Α' 129), όπως αυτό τροποποιείται με τον παρόντα.»

2. Η ισχύς της παρ. 1 αρχίζει από την 28η Μαρτίου 2023.

Άρθρο 68

Διόρθωση παροραμάτων στον ν. 5261/2025 - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 7, παρ. 3 άρθρου 17, άρθρου 23, παρ. 2 άρθρου 27, παρ. 8 άρθρου 40 και Παραρτημάτων Ι και ΙV ν. 5261/2025

1. Στην περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 5261/2025 (Α' 231), περί μεταφοράς διοξειδίου του άνθρακα, η λέξη «δέσμευσης» αντικαθίσταται από τις λέξεις «λειτουργίας που περιέχει τη δυνατότητα δέσμευσης», και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Οι μεταφορείς κατά την παραλαβή του CO₂ που προορίζεται να εγχυθεί σε τόπο αποθήκευσης χορηγούν στους παραγωγούς εκπομπών CO₂ πιστοποιητικό προέλευσης (πιστοποιητικό μεταφοράς), το οποίο περιλαμβάνει:

α) τα στοιχεία του φορέα πιστοποίησης,

β) την ημερομηνία έκδοσης,

γ) τα στοιχεία του κατόχου άδειας λειτουργίας που περιέχει τη δυνατότητα δέσμευσης, από τον οποίο παρέλαβαν το αέριο,

δ) στοιχεία ως προς τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του ρεύματος, σε συμμόρφωση με το άρθρο 17, και

ε) στοιχεία ως προς την ποσότητα που παρέλαβαν.»

2. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 17 του ν. 5261/2025, περί κριτηρίων και διαδικασίας αποδοχής ρεύματος (διοξειδίου του άνθρακα), οι λέξεις «τα οποία» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τις εγκαταστάσεις δέσμευσης των οποίων», και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Ο φορέας εκμετάλλευσης, κατά την παραλαβή του προς αποθήκευση CO₂, από τους μεταφορείς, χορηγεί στους τελευταίους, πιστοποιητικό προέλευσης (πιστοποιητικό αποθήκευσης) το οποίο περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον:

α) τα στοιχεία του φορέα πιστοποίησης,

β) την ημερομηνία έκδοσης,

γ) την ημερομηνία παραλαβής στον τόπο αποθήκευσης, και την ημερομηνία μόνιμης αποθήκευσης,

δ) τον τόπο αποθήκευσης,

ε) τα στοιχεία του κατόχου του CO₂ πριν από την αποθήκευση,

στ) τα στοιχεία του υπεύθυνου για τη μεταφορά CO₂, από τον οποίο παρελήφθη το ρεύμα CO₂,

ζ) τα στοιχεία του παραγωγού εκπομπών CO₂,

η) τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του ρεύματος, και

θ) την ποσότητα παραλαβής και την ποσότητα μόνιμης αποθήκευσης.

Αντίγραφο του πιστοποιητικού αποθήκευσης παραδίδεται και στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 5, από τις εγκαταστάσεις δέσμευσης των οποίων προέρχεται το ρεύμα CO₂, που παραλαμβάνεται τελικώς από τον φορέα εκμετάλλευσης.»

3. Στο άρθρο 23 του ν. 5261/2025, περί μεταβίβασης της ευθύνης για τον τόπο αποθήκευσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. β) της παρ. 2, οι λέξεις «πληρούνται η περ. γ)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «πληρούνται οι όροι της περ. γ)», β) στην παρ. 7, μετά τις λέξεις «διαθέσιμο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή» διαγράφεται η λέξη «και», γ) στην παρ. 8, οι λέξεις «έκδοσή τους» αντικαθίστανται από τις λέξεις «διατύπωσή τους», και το άρθρο 23 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 23

Μεταβίβαση της ευθύνης για τον τόπο αποθήκευσης

(άρθρο 18 της Οδηγίας 2009/31/ΕΚ)

1. Αν ένας τόπος αποθήκευσης έχει κλείσει σύμφωνα με τις περ. α) και β) της παρ. 1 του άρθρου 22, οι υποχρεώσεις που αφορούν:

α) στην παρακολούθηση και τη λήψη διορθωτικών μέτρων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παρόντος,

β) στην επιστροφή δικαιωμάτων σε περίπτωση διαρροών, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΚΑΠΑ/86227/2245/6.8.2024 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υποδομών και Μεταφορών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (Β' 4674), καθώς και

γ) στη λήψη προληπτικών μέτρων ή μέτρων αποκατάστασης, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 8 και την παρ. 1 του άρθρου 9 του π.δ. 148/2009 (Α' 190), μεταβιβάζονται στην αρμόδια αρχή CCS με πρωτοβουλία της τελευταίας ή μετά από αίτημα του φορέα εκμετάλλευσης.

2. Η μεταβίβαση των υποχρεώσεων της παρ. 1 πραγματοποιείται, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) από τα διαθέσιμα στοιχεία αποδεικνύεται ότι το αποθηκευμένο CO₂ διατηρείται πλήρως και μονίμως απομονωμένο,

β) έχει παρέλθει η ελάχιστη περίοδος που καθορίζεται από την αρμόδια αρχή CCS, εκτός εάν η αρχή κρίνει ότι πληρούνται οι όροι της περ. γ) πριν από το τέλος της εν λόγω περιόδου,

γ) οι οικονομικές υποχρεώσεις του άρθρου 26 έχουν εκπληρωθεί, και

δ) ο τόπος αποθήκευσης έχει σφραγιστεί και οι εγχυτικές εγκαταστάσεις έχουν αφαιρεθεί.

3. Ο φορέας εκμετάλλευσης συντάσσει έκθεση στην οποία τεκμηριώνεται η συνδρομή της προϋπόθεσης της περ. α) της παρ. 2 και την υποβάλλει στο αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ώστε να εγκρίνει τη μεταβίβαση της ευθύνης για τον τόπο αποθήκευσης. Η έκθεση υποβάλλεται και στην αρμόδια αρχή CCS.

4. Στην έκθεση της παρ. 3 τεκμηριώνονται τουλάχιστον τα εξής:

α) η αντιστοιχία της πραγματικής συμπεριφοράς του εγχυμένου CO₂ προς τη μοντελοποιημένη συμπεριφορά,

β) η απουσία ανιχνεύσιμης διαρροής,

γ) ότι ο τόπος αποθήκευσης εξελίσσεται προς κατάσταση μακροχρόνιας σταθερότητας.

5. Αν πληρούνται οι προϋποθέσεις των περ. α) και β) της παρ. 1 του άρθρου 22, η αρμόδια αρχή CCS συντάσσει σχέδιο απόφασης για τη μεταβίβαση της ευθύνης, το οποίο υποβάλλει στο αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προς έγκριση. Το σχέδιο απόφασης προσδιορίζει τη μέθοδο που χρησιμοποιείται για τη διαπίστωση της εκπλήρωσης των προϋποθέσεων της περ. δ) της παρ. 2, καθώς και αναπροσαρμοσμένες απαιτήσεις για τη σφράγιση του τόπου αποθήκευσης και την απομάκρυνση των εγκαταστάσεων έγχυσης.

6. Αν το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας αρχής CCS, κρίνει ότι οι προϋποθέσεις των περ. α) και β) της παρ. 2 δεν πληρούνται, απορρίπτει το αίτημα για τη μεταβίβαση της ευθύνης.

7. Η αρμόδια αρχή CCS κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τις εκθέσεις της παρ. 3 μέσα σε έναν (1) μήνα από την παραλαβή τους και καθιστά διαθέσιμο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάθε άλλο στοιχείο που λαμβάνει υπόψη κατά την κατάρτιση του σχεδίου απόφασης για τη μεταβίβαση της ευθύνης.

8. Η αρμόδια αρχή CCS ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τα σχέδια αποφάσεων που καταρτίζει, σύμφωνα με την παρ. 5, συμπεριλαμβανομένων και άλλων στοιχείων που συνεκτιμά για να καταλήξει στην οριστική διατύπωσή τους.

9. Οι γνώμες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επί των σχεδίων αποφάσεων των παρ. 7 και 8, εφόσον παρέχονται, δεν είναι δεσμευτικές για το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

10. Αν πληρούνται οι προϋποθέσεις των περ. α) έως δ) της παρ. 2, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας εκδίδει την εγκριτική απόφαση για τη μεταβίβαση της ευθύνης του τόπου αποθήκευσης στην αρμόδια αρχή CCS.

11. Η αρμόδια αρχή CCS κοινοποιεί την απόφαση της παρ. 10 στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Αν η απόφαση αποκλίνει από τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας αιτιολογεί την απόκλιση.

12. Μετά από τη μεταβίβαση της ευθύνης δεν διεξάγονται οι τακτικές επιθεωρήσεις της παρ. 4 του άρθρου 20 και η παρακολούθηση μπορεί να περιορίζεται σε επίπεδο που επιτρέπει την ανίχνευση διαρροών ή σημαντικών ανωμαλιών. Αν ανιχνευθούν διαρροές ή σημαντικές ανωμαλίες, η παρακολούθηση εντείνεται για να αξιολογηθούν η κλίμακα του προβλήματος και η αποτελεσματικότητα των διορθωτικών μέτρων.

13. Αν συντρέχει υπαιτιότητα του φορέα εκμετάλλευσης, όπως στις περιπτώσεις:

α) υποβολής ελλιπών στοιχείων,

β) απόκρυψης συναφών στοιχείων, και

γ) ηθελημένης απάτης ή μη ασκήσεως της δέουσας επιμέλειας, η αρμόδια αρχή CCS ανακτά από τον φορέα εκμετάλλευσης τις δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκε μετά τη μεταβίβαση της ευθύνης.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 26, δεν ανακτώνται επιπλέον δαπάνες μετά τη μεταβίβαση της ευθύνης.

14. Κατά την περίοδο μετά το κλείσιμο ενός τόπου αποθήκευσης, σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 22, η ευθύνη θεωρείται ότι μεταβιβάστηκε στην αρμόδια αρχή CCS, εφόσον από τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία καταδεικνύεται ότι το αποθηκευμένο CO₂ θα παραμείνει σε πλήρη και μόνιμη απομόνωση και αφού σφραγισθεί ο τόπος και απομακρυνθούν οι εγχυτικές εγκαταστάσεις.»

4. Στο τέταρτο εδάφιο της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 27 του ν. 5261/2025, περί πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς και τους τόπους αποθήκευσης, μετά τις λέξεις «δεκαπέντε (15) ετών» το σημείο στίξης «,» αντικαθίσταται από τη λέξη «και», και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) με ρυθμιζόμενο τρόπο, σε ποσοστό της αρχικά εκτιμώμενης αποθηκευτικής δυναμικότητας που καθορίζεται στον Κώδικα Κατανομής Χωρητικότητας ενός τόπου αποθήκευσης. Η ρυθμιζόμενη πρόσβαση πραγματοποιείται με ισόποση κατανομή χωρητικότητας μέχρις εξαντλήσεως της προς διάθεση ποσότητας και προϋποθέτει μία ελάχιστη ετήσια συμβολή στη μείωση των ρύπων, σύμφωνα με το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (E.E.). Η κατανομή διενεργείται σε τιμή αναφοράς, που βασίζεται στο μεσοσταθμικό κόστος κεφαλαίου (Weighted Average Cost of Capital WACC) του τόπου αποθήκευσης και η οποία προκύπτει με βάση τη μεθοδολογία του Κανονισμού Τιμολόγησης του τόπου αποθήκευσης, αφού ληφθεί υπόψη το κεφαλαιουχικό και λειτουργικό κόστος της υποδομής. Οι συμβάσεις του φορέα εκμετάλλευσης με τους δικαιούχους χρήστες έχουν διάρκεια τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών και περιέχουν ποινική ρήτρα υποχρεωτικής έκχυσης (store or pay). Στον Κώδικα Κατανομής Χωρητικότητας καθορίζονται οι όροι και οι περιορισμοί σε περίπτωση εκχώρησης των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τις συμβάσεις της παρούσας περίπτωσης από τον αρχικό δικαιούχο σε τρίτο. Οι δικαιούχοι χρήστες καταβάλλουν χρηματική εγγύηση που εκδίδεται από πιστωτικό ίδρυμα που εδρεύει και λειτουργεί σε κράτος μέλος της E.E. ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (E.O.X.), μοναδιαίας τιμής σε ευρώ/τόνο, υπέρ του φορέα εκμετάλλευσης. Οι ειδικότεροι κανόνες κατανομής της χωρητικότητας, καθώς και το ελάχιστο περιεχόμενο των συμβάσεων αυτών, καθορίζονται στον Κώδικα Κατανομής Χωρητικότητας του τόπου αποθήκευσης της περ. β) της παρ. 10 του άρθρου 40.»

5. Στην περ. β) της παρ. 8 του άρθρου 40 του ν. 5261/2025, περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, μετά τη λέξη «εγγυήσεων» προστίθενται οι λέξεις «ή άλλων ισοδύναμων με αυτές εχεγγύων», και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας αρχής CCS, δύναται να αναπροσαρμόζεται το ύψος του παραβόλου της παρ. 2 του άρθρου 24. Με όμοια απόφαση δύναται να καθορίζονται:

α) ο τύπος των χρηματικών εγγυήσεων του άρθρου 24, και τυχόν άλλο εχέγγυο ισοδύναμο με τη χρηματική εγγύηση,

β) οι αποδεκτοί εκδότες των χρηματικών εγγυήσεων ή άλλων ισοδύναμων με αυτές εχεγγύων,

γ) οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για την κατάπτωσή τους,

δ) ο τρόπος διάθεσης των εσόδων από αυτές στην αρμόδια αρχή CCS, ε) οι προϋποθέσεις για την υποβολή και επιστροφή τους και

στ) κάθε άλλο λεπτομερειακό ή τεχνικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 24.»

6. Στην περ. ια) της παρ. 2 της Φάσης 3.1, περί χαρακτηρισμού της δυναμικής συμπεριφοράς της αποθήκευσης, του Παραρτήματος Ι του ν. 5261/2025, οι λέξεις «και επακόλουθες αντιδράσεις, ιδίως τη μεταβολή του pH, τον σχηματισμό ορυκτών και τη συνεκτίμηση αντιδραστικών μοντέλων για την αξιολόγηση των επενεργειών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και επακόλουθων αντιδράσεων, ιδίως της μεταβολής του pH, του σχηματισμού ορυκτών και

της συνεκτίμησης αντιδραστικών μοντέλων για την αξιολόγηση των επενεργειών» και η παρ. 2 της Φάσης 3.1. του Παραρτήματος Ι διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η εκπόνηση δυναμικού μοντέλου φωτίζει τις κρυφές πτυχές:

- α) της επιφανειακής και κατακόρυφης έκτασης του CO₂ έναντι του χρόνου,
- β) της φύσης της ροής CO₂ στον ταμιευτήρα, συμπεριλαμβανομένης της φασικής συμπεριφοράς,
- γ) των μηχανισμών και ρυθμών παγίδευσης CO₂, συμπεριλαμβανομένων των σημείων υπερχείλισης και πλευρικών και κατακόρυφων σφραγιστικών στρώσεων,
- δ) των συστημάτων δευτερογενούς απομόνωσης στο συνολικό συγκρότημα αποθήκευσης,
- ε) της χωρητικότητας αποθήκευσης και των βαθμίδων πίεσης στον τόπο αποθήκευσης,
- στ) του κινδύνου ρηγμάτωσης του σχηματισμού αποθήκευσης και των υπερκείμενων πετρωμάτων,
- ζ) του κινδύνου εισόδου του CO₂ στο υπερκείμενο πέτρωμα,
- η) του κινδύνου διαρροής από τον τόπο αποθήκευσης, ιδίως μέσω εγκαταλελειμμένων ή ανεπαρκώς σφραγισμένων φρεάτων,
- θ) του ρυθμού μετανάστευσης σε ταμιευτήρες ανοικτού πέρατος,
- ι) των ρυθμών σφράγισης της ρωγμής,
- ια) των μεταβολών στη ρευστοχημεία του σχηματισμού και επακόλουθων αντιδράσεων, ιδίως της μεταβολής του pH, του σχηματισμού ορυκτών και της συνεκτίμησης εκπόνησης αντιδραστικών μοντέλων για την αξιολόγηση των επενεργειών,
- ιβ) της μετατόπισης ρευστών σχηματισμού,
- ιγ) της αυξημένης σεισμικότητας και του υψομέτρου στο επίπεδο της επιφάνειας.»

7. Στην περ. γ) του έκτου εδαφίου της παρ. 2 του Κεφαλαίου Α, περί κατάρτισης και επικαιροποίησης του σχεδίου παρακολούθησης, του Παραρτήματος IV του ν. 5261/2025, περί κριτηρίων για την κατάρτιση και επικαιροποίηση του σχεδίου παρακολούθησης και για την παρακολούθηση μετά το κλείσιμο, διαγράφεται η λέξη «πέραν» και η περ. γ) διαμορφώνεται ως εξής:

«γ) τεχνολογίες που μπορούν να παρέχουν ευρύ επιφανειακό φάσμα, ώστε να λαμβάνονται πληροφορίες, σχετικά με τυχόν προηγουμένως μη ανιχνευθείσες δυνητικές οδούς διαρροής, ανά τις επιφανειακές διαστάσεις του πλήρους συγκροτήματος αποθήκευσης και, σε περίπτωση σημαντικών ανωμαλιών ή μετανάστευσης του CO₂, εκτός του συγκροτήματος αποθήκευσης.»

8. Στο τέταρτο εδάφιο της περ. α) της παρ. 3 του Κεφαλαίου Α' του Παραρτήματος IV του ν. 5261/2025, η λέξη «προσδίδεται» αντικαθίσταται από τη λέξη «εξασφαλίζεται», και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) Τα στοιχεία που συλλέγονται από την παρακολούθηση υποβάλλονται σε σύνθεση και ερμηνεύονται. Τα παρατηρούμενα αποτελέσματα συγκρίνονται με την προβλεπόμενη συμπεριφορά στη δυναμική προσομοίωση της τρισδιάστατης πίεσης και όγκου και τη συμπεριφορά κορεσμού που αναλαμβάνεται στο πλαίσιο του χαρακτηρισμού ασφάλειας κατ' εφαρμογή του Παραρτήματος Ι. Αν παρατηρείται σημαντική απόκλιση μεταξύ της παρατηρούμενης και της προβλεπόμενης συμπεριφοράς, το τρισδιάστατο μοντέλο βαθμονομείται εκ νέου ώστε να αντανakλά την παρατηρούμενη συμπεριφορά. Η εκ νέου βαθμονόμηση βασίζεται στις παρατηρήσεις στοιχείων από το σχέδιο παρακολούθησης και, όποτε είναι αναγκαίο, προστίθενται επιπλέον στοιχεία για να εξασφαλίζεται εμπιστοσύνη στις παραδοχές της επαναβαθμονόμησης.»

Άρθρο 69

Χρήση αιγιαλού, παραλίας, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας από φορείς που ασκούν τις δραστηριότητες εξερεύνησης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα - Προσθήκη άρθρου 36Α στον ν. 5261/2025

Στον ν. 5261/2025 (Α' 231), προστίθεται άρθρο 36Α ως εξής:

«Άρθρο 36Α

Χρήση αιγιαλού, παραλίας, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας από φορείς που ασκούν τις δραστηριότητες εξερεύνησης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα

1. Αποκλειστικά για την άσκηση δραστηριοτήτων εξερεύνησης και αποθήκευσης CO₂ του άρθρου 173 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα, και των άρθρων 10, 12 και 13, επιτρέπεται σύμφωνα με την παρ. 3, κατόπιν έκδοσης απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (Α.Ε.Π.Ο.), η χωρίς δημοπρασία απευθείας παραχώρηση, για την εκτέλεση έργων, της χρήσης αιγιαλού, παραλίας, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας από φορείς που ασκούν τις δραστηριότητες αυτές υπό τις ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις:

α) οι δραστηριότητες εκτελούνται σε γεωλογικούς σχηματισμούς των άρθρων 2 και 3 και συγκεκριμένα είτε σε περιοχές οι οποίες έχουν παραχωρηθεί σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 2289/1995 (Α' 27), είτε σε εκτός παραχώρησης τμήματα, εάν ο γεωλογικός σχηματισμός βρίσκεται εν μέρει εντός της παραχωρηθείσας περιοχής, αλλά το εκτός παραχώρησης τμήμα είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με το τμήμα που βρίσκεται εντός της παραχωρηθείσας περιοχής ή λειτουργικά ή τεχνικά αναγκαίο για την ανάπτυξη των συνοδών έργων, και

β) η χρήση του παρόντος εδαφίου αφορά την εκτέλεση κάθε είδους έργου, εργασίας και επέμβασης που απαιτείται για τις δραστηριότητες αυτές, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 2971/2001 (Α' 285), περί παραχώρησης χρήσης για την εκτέλεση έργων και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Α.Ε.Π.Ο..

2. Φορέας του δικαιώματος χρήσης της παρ. 1 δύναται να είναι είτε ο ανάδοχος κατά την έννοια της παρ. 8 του άρθρου 1 του ν. 2289/1995, περί ορισμών, είτε συνδεδεμένη με αυτόν επιχείρηση, εφόσον αυτή έχει λάβει άδεια αποθήκευσης του παρόντος νόμου και του άρθρου 173 του ν. 4964/2022 και η οποία, άμεσα ή έμμεσα, ελέγχεται από ή τελεί υπό κοινό έλεγχο με τον ανάδοχο της παρ. 8 του άρθρου 1 του ν. 2289/1995, μέσω:

α) της κατοχής ποσοστού μεγαλύτερου του πενήντα τοις εκατό (50%) του μετοχικού κεφαλαίου ή της εταιρικής περιουσίας,

β) της εξουσίας άσκησης της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου ή

γ) της εξουσίας διορισμού ή παύσης της πλειοψηφίας των μελών του οργάνου διοίκησης.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Άμυνας, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 1, παραχωρείται το δικαίωμα χρήσης της παρ. 1, καθορίζονται ο χρόνος παραχώρησης και το αντάλλαγμα και οριοθετείται η περιοχή εντός της οποίας χορηγείται το δικαίωμα αυτό. Η κοινή απόφαση του προηγούμενου εδαφίου εκδίδεται κατόπιν εισήγησης: α) της εταιρείας «Ελληνική Διαχειριστική Εταιρία Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων Α.Ε.» (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε.) ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων των περ. α) και β) της παρ. 1 και β) της οικείας Κτηματικής Υπηρεσίας ως προς την οριοθέτηση του χώρου όπου παραχωρείται η χρήση, λαμβανομένων υπόψη της ανωτέρω εισήγησης της Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε. και της ανωτέρω Α.Ε.Π.Ο., καθώς και ως προς το ύψος του ανταλλάγματος λαμβανομένης υπόψη της κοινής απόφασης της παρ. 20 του άρθρου 14 του ν. 2971/2001. Ειδικά ως προς τον καθορισμό του ανταλλάγματος για τη χρήση αιγιαλού ή παραλίας εφαρμόζεται το άρθρο 16Α του ν. 2971/2001, το οποίο εξακολουθεί να ισχύει και για τις παραχωρήσεις που διενεργούνται σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Με όμοια απόφαση δύναται να αναπροσαρμόζεται το ύψος του ανωτέρω ανταλλάγματος. Αν η εκτέλεση έργου της παρ. 1 έχει χαρακτηριστεί στρατηγική επένδυση σύμφωνα με το άρθρο 11, περί Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων, και την παρ. 1 του άρθρου 15, περί απόφασης χαρακτηρισμού επένδυσης ως στρατηγικής, του ν. 4864/2021 (Α' 237), στην έκδοση της κοινής απόφασης του πρώτου εδαφίου συμπράττει και ο Υπουργός Ανάπτυξης.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

ΘΕΜΑΤΑ ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ - ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ

Άρθρο 70

Ενιαία μίσθωση για όμορους λατομικούς χώρους - Τροποποίηση παρ. 13, προσθήκη παρ. 14 και 15 στο άρθρο 53 του ν. 4512/2018

1. Στην παρ. 13 του άρθρου 53 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί εκμίσθωσης δημοσίων λατομείων, το δεύτερο εδάφιο καταργείται και η παρ. 13 διαμορφώνεται ως εξής:

«13. Η σύμβαση μίσθωσης γίνεται για ενιαία έκταση και μπορεί να τροποποιείται ως προς την έκταση της εκμετάλλευσης, εφόσον συντρέχουν οι σχετικές προϋποθέσεις. Κατάτμηση χώρου, για τον οποίο έχει συναφθεί σύμβαση μίσθωσης εκμετάλλευσης λατομείου, δεν είναι επιτρεπτή.»

2. Στο άρθρο 53 του ν. 4512/2018 προστίθενται παρ. 14 και 15, ως εξής:

«14.α) Επιτρέπεται η σύναψη ενιαίας σύμβασης μίσθωσης για δύο (2) η περισσότερους όμορους δημόσιους λατομικούς χώρους, κατόπιν αίτησης του κοινού φορέα εκμετάλλευσης, εφόσον η συνεκμετάλλευση αυτών κρίνεται αναγκαία για την ορθολογική, ασφαλή και βιώσιμη αξιοποίηση των λατομικών ορυκτών. Στην περίπτωση αυτή δεν ισχύει το όριο της παρ. 3 του άρθρου 50.

β) Η αίτηση της περ. α) υποβάλλεται στην αρμόδια κατά τόπο Αποκεντρωμένη Διοίκηση, συνοδευόμενη, επί ποινή απαραδέκτου, από τα δικαιολογητικά της παρ. 3 του άρθρου 53 για τον ενιαίο λατομικό χώρο και ακολουθείται η διαδικασία της παρ. 4 του άρθρου 53. Όροι, οι οποίοι συμπεριλαμβάνονταν στις επιμέρους συμβάσεις μίσθωσης των όμορων λατομικών χώρων για τις οποίες ζητείται η ενιαία σύμβαση μίσθωσης εξακολουθούν να ισχύουν, εκτός εάν έρχονται σε αντίθεση με την εκμετάλλευση του ενιαίου χώρου.

γ) Η χρονική διάρκεια της ενιαίας μίσθωσης, μαζί με τις παρατάσεις, καθορίζεται από τη μαθηματική σχέση: $\Delta = K + (E1 * T1 + E2 * T2 + \dots + En * Tn) / (E1 + E2 + \dots + En)$

Όπου:

Δ = Συνολική διάρκεια ισχύος της ενιαίας μίσθωσης.

$K = 0$ εφόσον η συνένωση αφορά αποκλειστικά νέους λατομικούς χώρους.

$K = 2$ εφόσον συνενώνονται δύο ή περισσότεροι λατομικοί χώροι.

$E1, E2, \dots, En$ = Οι εκτάσεις σε τετραγωνικά μέτρα, με στρογγυλοποίηση στην πλησιέστερη μονάδα, των συνεομένων λατομικών χώρων.

$T1, T2, \dots, Tn$ = Ο αριθμός των ετών που απομένουν έως τη συμπλήρωση της εβδομηκονταετίας κάθε συνεομένου χώρου. Οι συντελεστές «T» στρογγυλοποιούνται στο πλησιέστερο έτος, ήτοι έξι (6) μήνες και άνω συνιστούν ένα επιπλέον έτος, καθώς, επίσης, και $T > 5$, δηλαδή δεν επιτρέπεται συνένωση χώρου με κάποιον άλλον όμορό του, του οποίου τα έτη που απομένουν έως τη συμπλήρωση της εβδομηκονταετίας είναι λιγότερα από πέντε (5).

Η τιμή του Δ δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από τη μέγιστη τιμή εκ των συντελεστών $T1, T2 \dots Tn$.

δ) Σχετικά με το μίσθωμα της εκάστοτε ενιαίας σύμβασης μίσθωσης:

δα) Αναφορικά με το πάγιο μίσθωμα: Ο υπολογισμός του πάγιου μισθώματος του ενιαίου χώρου εκμετάλλευσης προκύπτει ως άθροισμα των επιμέρους προς συνεκμετάλλευση χώρων με βάση τον ακόλουθο τύπο:

$$ΠΜ1 + ΠΜ2 + \dots + ΠΜn = \text{Πάγιο Μίσθωμα ενιαίου χώρου}$$

Όπου:

$$ΠΜ1, ΠΜ2, \dots, ΠΜn = \text{Πάγιο Μίσθωμα κάθε λατομικού χώρου}$$

δβ) Αναφορικά με το αναλογικό μίσθωμα: Σε περίπτωση που οι επιμέρους συμβάσεις μίσθωσης περιλαμβάνουν διαφορετικούς συντελεστές υπολογισμού του αναλογικού μισθώματος, για τον ενιαίο συντελεστή λαμβάνεται υπόψη η μεγαλύτερη τιμή εξ αυτών που αναφέρονται στις σχετικές συμβολαιογραφικές πράξεις.

Σε κάθε περίπτωση, εφαρμόζονται τα ανώτατα/ελάχιστα όρια των αναλογικών μισθωμάτων ανά κατηγορία λατομικού ορυκτού, όπως περιγράφονται στην περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 45.

ε) Από την ημερομηνία σύναψης της ενιαίας συμβολαιογραφικής πράξης μίσθωσης καταργούνται αυτοδικαίως οι συμβάσεις μίσθωσης των επιμέρους λατομικών χώρων.

στ) Για την εφαρμογή της παρούσας, το έτος έναρξης της εβδομηκονταετίας υπολογίζεται με βάση τον ακόλουθο τύπο:

$$X = \Sigma + \Delta 70$$

Όπου:

X = Το έτος αφετηρίας υπολογισμού της 70ετίας.

Σ = Το έτος σύναψης της συμβολαιογραφικής πράξης μίσθωσης του ενιαίου συνολικού λατομικού χώρου.

Δ = Η συνολική διάρκεια ισχύος της συμβολαιογραφικής πράξης μίσθωσης των συνενούμενων λατομικών χώρων.

Αντίστοιχα, η ημερομηνία έναρξης της εβδομηκονταετίας υπολογίζεται με βάση την ημέρα και τον μήνα σύναψης της συμβολαιογραφικής πράξης της ενιαίας μίσθωσης.

15. Η παρ. 14 εφαρμόζεται και στην περίπτωση που η σύναψη ενιαίας σύμβασης μίσθωσης αφορά δύο (2) ή περισσότερους όμορους δημοτικούς λατομικούς χώρους, τηρουμένης της διαδικασίας από τα αρμόδια όργανα του οικείου δήμου, στον οποίο υποβάλλεται η σχετική αίτηση.»

Άρθρο 71

Παράταση προθεσμίας λειτουργίας υπαρχουσών λατομικών επιχειρήσεων μετά των συνοδών τους ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων επεξεργασίας παραγομένων υλικών - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 166 ν. 5037/2023

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 166 του ν. 5037/2023 (Α' 78), περί διαδικασίας εκ νέου καθορισμού, τροποποίησης ή επέκτασης προϋφιστάμενης λατομικής περιοχής, οι λέξεις «της 31ης Δεκεμβρίου 2025» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της 31ης Δεκεμβρίου 2027» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Στους υφισταμένους λατομικούς χώρους, κατά τη διάρκεια της ανωτέρω διαδικασίας, μέχρι την ολοκλήρωσή της, και πάντως όχι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2027, συνεχίζεται νομίμως η λειτουργία των υπαρχουσών λατομικών επιχειρήσεων μετά των συνοδών τους ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων επεξεργασίας παραγομένων υλικών, βάσει των ισχυόντων οικείων περιβαλλοντικών όρων. Οι υπαγόμενες στην παρούσα ρύθμιση εκμεταλλεύσεις απαιτείται να πληρούν σωρευτικά τις ακόλουθες πρόσθετες προϋποθέσεις:

α) να εξακολουθούν να διαθέτουν ενεργό λατομικό δικαίωμα, επί των οικείων λατομικών χώρων,

β) να μην έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου,

γ) να υποβάλλουν πλήρως στοιχειοθετημένο αίτημα εκ νέου καθορισμού, τροποποίησης ή επέκτασης της λατομικής περιοχής εντός της οποίας δραστηριοποιούνται, ιδίως σύμφωνα με τα άρθρα 46 και 48 του ν. 4512/2018.»

Άρθρο 72

Παράταση διάρκειας παραχωρήσεων μεταλλείων

Παρατείνονται για δώδεκα (12) μήνες από τη λήξη τους όλες οι παραχωρήσεις μεταλλείων εκμετάλλευσης της επιχείρησης του άρθρου 21 του ν. 4664/2020 (Α' 32), περί ρυθμίσεων θεμάτων «ΛΑΡΚΟ», εφόσον λήγουν εντός του έτους 2026.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΑΙΟΛΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ

Άρθρο 73

Άδεια Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 65 ν. 4964/2022

Στην παρ. 1 του άρθρου 65 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί ορισμών, οι λέξεις «, εντός μιας Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «αναφορικά με μια ή περισσότερες Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ), καθώς και των συνοδών έργων αυτών, συμπεριλαμβανομένων των έργων διασύνδεσης» και η παρ. 1 διαμορφώνεται εξής:

«1. Άδεια Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (Άδεια Έρευνας ΥΑΠ): Η άδεια που χορηγείται για την εκπόνηση τεχνικών μελετών, ιδίως μελετών βυθού, ανεμολογικών, γεωτεχνικών, γεωφυσικών, κυματολογικών, περιβαλλοντικών και λοιπών μελετών που είναι αναγκαίες για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την εγκατάσταση και τη λειτουργία Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων αναφορικά με μια ή περισσότερες Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ), καθώς και των συνοδών έργων αυτών, συμπεριλαμβανομένων των έργων διασύνδεσης.»

Άρθρο 74

Αρμοδιότητες του Ελληνικού Δημοσίου ως προς τα δικαιώματα έρευνας και εκμετάλλευσης έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 66 ν. 4964/2022

Η παρ. 2 του άρθρου 66 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί αρμοδιοτήτων του Ελληνικού Δημοσίου ως προς τα δικαιώματα Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων και τη διαχείριση αυτών, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το Ελληνικό Δημόσιο έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα παραχώρησης των δικαιωμάτων έρευνας, αναφορικά με τις Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΠΟΑΥΑΠ), καθώς και των δικαιωμάτων εκμετάλλευσης έργων ΥΑΠ εντός των ΠΟΑΥΑΠ.»

Άρθρο 75

Αρχή σχεδιασμού Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 67 ν. 4964/2022

Στην παρ. 4 του άρθρου 67 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί σχεδιασμού ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης ΥΑΠ υπόκειται σε διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης. Ο Φορέας ΥΑΠ μεριμνά για την εκπόνηση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Ο Φορέας ΥΑΠ ορίζεται ως αρχή σχεδιασμού για την εκπόνηση της μελέτης σύμφωνα με την περ. ζ) του άρθρου 2 της υπό στοιχεία ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/28.8.2006 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ΕΚ «σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27 ης Ιουνίου 2001» (Β' 1225). Στη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων εκτιμώνται ιδίως η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και των εν γένει οικοσυστημάτων, με έμφαση στη βιωσιμότητα της θαλάσσιας χλωρίδας, πανίδας και ορνιθοπανίδας, καθώς και του πολιτιστικού και κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος, η εθνική ασφάλεια, η κατά προτεραιότητα ενεργειακή εξασφάλιση των νησιών και η ασφάλεια των θαλάσσιων μεταφορών. Ο Φορέας ΥΑΠ υποβάλλει τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εντός ενός (1) μήνα από την υποβολή του Σχεδίου του Εθνικού Προγράμματος ΥΑΠ. Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου και της διαδικασίας διαβούλευσης της εν λόγω μελέτης, η Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης διαβιβάζει την εισήγησή της επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στη Διεύθυνση Χωροταξικού Σχεδιασμού της Γενικής Γραμματείας Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος.»

Άρθρο 76**Συμμετοχή του Φορέα Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων σε εταιρεία ειδικού σκοπού - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 68Α ν. 4964/2022**

Στην παρ. 1 του άρθρου 68Α του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί δυνατότητας φορέων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων για διενέργεια έρευνας και μετρήσεων διάθεσης δεδομένων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά τις λέξεις «Φορέας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ)» διαγράφονται οι λέξεις «δύναται να», β) μετά τις λέξεις «ο ίδιος ή» διαγράφεται η λέξη «να», γ) μετά τις λέξεις «εταιρεία ειδικού σκοπού» προστίθενται οι λέξεις «, στην οποίας το μετοχικό κεφάλαιο μετέχει,», δ) μετά τις λέξεις «εργασία αυτή και» διαγράφεται η λέξη «να», και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ο Φορέας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ) διενεργεί έρευνα ο ίδιος ή αναθέτει σε εταιρεία ειδικού σκοπού, στην οποίας το μετοχικό κεφάλαιο μετέχει, την εργασία αυτή και πραγματοποιεί τις μετρήσεις και τη συλλογή δεδομένων που είναι αναγκαίες για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την εγκατάσταση και τη λειτουργία Έργων ΥΑΠ στις εν δυνάμει Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ, όπως αυτές έχουν προσδιοριστεί στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης ΥΑΠ.»

Άρθρο 77**Αιτήσεις για χορήγηση Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων σε Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης αυτών - Τροποποίηση άρθρου 69 ν. 4964/2022**

Στο άρθρο 69 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί αιτήσεων για χορήγηση Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων σε Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης αυτών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 6α, οι λέξεις «παρ. 4 και 5 του παρόντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ειδικότερων προϋποθέσεων των παρ. 3, 4, 5, 6 και 7 του παρόντος, κατόπιν γραπτού αιτήματός της προς τον Φορέα ΥΑΠ,», β) προστίθεται παρ. 10 και το άρθρο 69 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 69

Αιτήσεις για χορήγηση Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων σε Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης αυτών

1. Η διενέργεια έρευνας και η εκπόνηση τεχνικών μελετών και μετρήσεων που είναι αναγκαίες για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την εγκατάσταση και τη λειτουργία Έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ) σε κάθε Περιοχή Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ) επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί Άδεια Έρευνας ΥΑΠ, μετά από σχετική αίτηση στον Φορέα ΥΑΠ κατά τις διατάξεις του παρόντος.

2. Με απόφαση του Φορέα ΥΑΠ, η οποία εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος οριοθέτησης των Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ του άρθρου 68, ορίζονται η ημέρα έναρξης και η χρονική διάρκεια της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων από τους ενδιαφερόμενους για τη χορήγηση Αδειών Έρευνας ΥΑΠ εντός των οριοθετημένων Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ) στις οποίες επιθυμούν την ανάπτυξη Έργου ΥΑΠ. Κάθε χρονική περίοδος υποβολής αιτήσεων έχει διάρκεια δύο (2) μήνες. Νέοι περίοδοι υποβολής αιτήσεων δύναται να εκκινούν μετά την παρέλευση έξι (6) μηνών, από το τέλος του ως άνω διμήνου.

3. Ο κάθε ενδιαφερόμενος δύναται να υποβάλει αίτηση για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ σε περισσότερες από μια ΠΟΑΥΑΠ. Ο Φορέας ΥΑΠ αξιολογεί τις αιτήσεις και εκδίδει Άδειες Έρευνας ΥΑΠ για όλους τους ενδιαφερόμενους που πληρούν τα κριτήρια του παρόντος.

4. Δικαίωμα υποβολής αίτησης για έκδοση Άδειας Έρευνών ΥΑΠ έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα εγκατεστημένα σε:

α) κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.),

β) τρίτες χώρες που έχουν συνάψει πολυμερείς ή διμερείς διεθνείς συμφωνίες με την Ε.Ε. στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, που προβλέπουν το αμοιβαίο άνοιγμα της αγοράς και στο μέτρο που η υπό έκδοση Άδεια εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των συμφωνιών αυτών.

5. Οι αιτήσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά σε σχετική πλατφόρμα που τηρεί ο Φορέας ΥΑΠ.

Με απόφαση του Φορέα ΥΑΠ προσδιορίζονται τα κριτήρια επαγγελματικής και τεχνικής ικανότητας και χρηματοοικονομικής και οικονομικής επάρκειας των αιτούντων, τα οποία διασφαλίζουν ότι οι Επενδυτές ΥΑΠ είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που διαθέτουν τα απαιτούμενα εχέγγυα τεχνικής και οικονομικής επάρκειας για την ανάπτυξη έργων καινοτόμων

τεχνολογίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), όπως τα ΥΑΠ. Τα κριτήρια δύνανται να διαφοροποιούνται για κάθε τεχνολογία ΥΑΠ (τεχνολογία σταθερής έδρασης ή πλωτά).

Ως προς την επαγγελματική και τεχνική ικανότητα, απαιτείται κατ' ελάχιστον:

- α) Αποδεδειγμένη ή δάνεια εμπειρία εντός των τελευταίων δέκα (10) ετών στην ανάπτυξη Έργων ΥΑΠ, εκ των οποίων ενός κατ' ελάχιστον Έργου ΥΑΠ ισχύος εκατό (100) MW, και
- β) αποδεδειγμένη ή δάνεια εμπειρία λειτουργίας και συντήρησης έργων ΥΑΠ ισχύος μεγαλύτερης των είκοσι πέντε (25) MW.

Ως προς τη χρηματοοικονομική και οικονομική επάρκεια, απαιτούνται κατ' ελάχιστον:

- α) ετήσιος κύκλος εργασιών του φυσικού ή νομικού προσώπου ή των μετόχων και των συνδεδεμένων μερών αυτού, οπότε και λαμβάνεται υπόψη ο αθροιστικός κύκλος εργασιών, ο οποίος είναι μεγαλύτερος των δύο δισεκατομμυρίων ευρώ (2.000.000.000 €), για ένα (1) τουλάχιστον έτος εντός των τριών τελευταίων ετών. Στην περίπτωση μετόχων εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και εταιρειών επιχειρηματικών συμμετοχών (funds), κατά τον υπολογισμό του ως άνω αθροίσματος, δύναται να λαμβάνεται εναλλακτικά υπόψη το σύνολο των κεφαλαίων που οι εταιρείες αυτές διαχειρίζονται,
- β) αναλογία ιδίων προς δανειακών κεφαλαίων μεγαλύτερη του είκοσι τοις εκατό (20%), και
- γ) υποβολή της εγγυητικής επιστολής του άρθρου 71.

6. Οι οικονομικοί φορείς που υποβάλλουν αίτηση για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ πληρούν επίσης τα κριτήρια επιλογής και ποιοτικής αξιολόγησης του άρθρου 39 του ν. 4413/2016 (Α' 148), τα οποία αποδεικνύουν με τα μέσα του άρθρου 40 του ίδιου νόμου.

6α. Στην εταιρεία ειδικού σκοπού, στην οποία ανατίθενται οι εργασίες των μετρήσεων και η συλλογή δεδομένων από τον Φορέα ΥΑΠ, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 68Α, χορηγείται Άδεια Έρευνας κατά παρέκκλιση των ειδικότερων προϋποθέσεων των παρ. 3, 4, 5, 6 και 7 του παρόντος, κατόπιν γραπτού αιτήματός της προς τον Φορέα ΥΑΠ, σε εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης ΥΑΠ, όπως αυτό έχει εγκριθεί με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 79 και σε ΠΟΑΥΑΠ που έχουν ορισθεί σύμφωνα με το άρθρο 68.

7. Η αίτηση υποβάλλεται παραδεκτώς και η εκδοθείσα άδεια καταχωρείται στο Μητρώο Αδειών Έρευνας ΥΑΠ, υπό την προϋπόθεση ότι σωρευτικά:

- α) είναι τυπικά πλήρης σύμφωνα με τον παρόντα νόμο και την απόφαση του Φορέα ΥΑΠ της παρ. 5,
- β) συνοδεύεται από αποδεικτικό κατάθεσης εφάπαξ Τέλους Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Ερευνών που ανέρχεται σε ποσό πενήντα χιλιάδων ευρώ (50.000 €), ανά ΠΟΑΥΑΠ,
- γ) ο αιτών δεν έχει λυθεί, πτωχεύσει, τεθεί σε (ειδική) εκκαθάριση, αναγκαστική και ειδική διαχείριση, παύση πληρωμών, συνδιαλλαγή-εξυγίανση και δεν έχει κατατεθεί αίτηση ενώπιον αρμόδιου δικαστηρίου για οποιοδήποτε από τα ανωτέρω,

δ) αναφέρονται οι Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ στις οποίες ο ενδιαφερόμενος επιθυμεί την έρευνα και διενέργεια τεχνικών μελετών και μετρήσεων για τον σχεδιασμό, την εγκατάσταση και λειτουργία έργων ΥΑΠ,

ε) οι μέτοχοι/εταίροι νομικών προσώπων, πλην των εισηγμένων εταιρειών, των ανωνύμων εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και των χρηματοδοτικών εταιρειών συμμετοχών, γνωστοποιούνται μέχρι φυσικού προσώπου,

στ) υποβάλλονται στοιχεία που τεκμηριώνουν τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων αυτού, ή των συνεργαζόμενων με αυτόν εταιρειών, να υλοποιήσουν το έργο ΥΑΠ με βάση την τεχνική τους επάρκεια και τη δυνατότητα εξασφάλισης από τον αιτούντα της απαιτούμενης χρηματοδότησης, ιδίως ίδια κεφάλαια και τραπεζική χρηματοδότηση, σύμφωνα με την απόφαση του Φορέα ΥΑΠ της παρ. 5, και

ζ) συνοδεύεται από την εγγυητική επιστολή του άρθρου 71.

8. Εφόσον η αίτηση για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ υποβάλλεται παραδεκτός κατά τα ανωτέρω, περίληψη αυτής αναρτάται στην ιστοσελίδα του Φορέα ΥΑΠ, εντός πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της περιόδου υποβολής αιτήσεων. Ο Φορέας ΥΑΠ δύναται, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αίτησης, να ζητά διευκρινίσεις ή συμπληρωματικά έγγραφα, επί των ήδη υποβληθέντων εντός τακτής προθεσμίας, άλλως η αίτηση θεωρείται πλήρης. Η μη προσκόμισή τους από τον αιτούντα εντός της τεθείσας προθεσμίας καθιστά την αίτηση απαράδεκτη.

8α. Εφόσον η αίτηση για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ υποβάλλεται παραδεκτός κατά τα ανωτέρω, ο κάτοχος της Άδειας Έρευνας δύναται, εντός αποκλειστικής προθεσμίας που τίθεται από τον Φορέα ΥΑΠ, να αυξήσει τον αριθμό των Αδειών Έρευνας ΥΑΠ, δίχως να απαιτείται νέα αίτηση εκ μέρους του κατόχου. Σε περίπτωση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για αύξηση του αριθμού των Αδειών Έρευνας, απαιτείται η καταβολή του επιπλέον Τέλους Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Ερευνών σύμφωνα με την περ. β. της παρ. 7, κατάθεση εγγυητικής επιστολής σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 71 και όποια άλλη τεχνική πληροφορία απαιτηθεί από τον φορέα ΥΑΠ.

9. Με απόφαση του Φορέα ΥΑΠ εξειδικεύονται τα δικαιολογητικά και στοιχεία, τα οποία υποβάλλει ο αιτών, καθώς και κάθε άλλη διαδικασία και λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

10. Εφόσον ο Φορέας ΥΑΠ διαθέτει επαρκή Πρωτογενή και Δευτερογενή Δεδομένα, δύναται να προβεί απευθείας στην έναρξη διαδικασίας διαβούλευσης της παρ. 1 του άρθρου 72, δίχως προηγούμενη χορήγηση Αδειών Έρευνας ΥΑΠ ή με παράλληλη χορήγηση αυτών. Στην περίπτωση του πρώτου εδαφίου, για τις ΠΟΑΥΑΠ στις οποίες αφορούν τα επαρκή δεδομένα ο Φορέας ΥΑΠ εισηγείται στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων για την εκκίνηση της ανταγωνιστικής διαδικασίας επιλογής επενδυτή ΥΑΠ.»

Άρθρο 78

Υποχρεώσεις κατόχου της Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων - Προσθήκη παρ. 10 στο άρθρο 70 του ν. 4964/2022

Στο άρθρο 70 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί έκδοσης Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, προστίθεται παρ. 10 ως εξής:

«10. Ο κάτοχος Άδειας Έρευνας ΥΑΠ υποχρεούται, στο πλαίσιο συμμετοχής στην ανταγωνιστική διαδικασία, να διαθέτει στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) και, σε κάθε περίπτωση, στον Φορέα ΥΑΠ αντίγραφα των Πρωτογενών Δεδομένων που συνέλεξε κατά τη διενέργεια των πράξεων της παρ. 1 του άρθρου 69. Τα εν λόγω δεδομένα λαμβάνονται υπόψη:

α) από τη Ρ.Α.Α.Ε.Υ., στο πλαίσιο της ανταγωνιστικής διαδικασίας επιλογής επενδυτή ΥΑΠ, σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής που έχουν οριστεί με την απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παρ. 4 του άρθρου 72 του παρόντος και από τον Φορέα ΥΑΠ αποκλειστικός προς επίτευξη των στόχων των περ. ιθδ' έως ιθθ' της παρ. 1 του άρθρου 146 του ν. 4001/2011 (Α' 179) και

β) από τον Φορέα ΥΑΠ, στο πλαίσιο του καταστατικού του σκοπού και των αρμοδιοτήτων που ορίζονται στον ν. 4001/2011. Τα Πρωτογενή Δεδομένα απαγορεύεται να διατεθούν περαιτέρω σε τρίτους χωρίς έγγραφη συναίνεση του κατόχου της Άδειας Έρευνας.»

Άρθρο 79

Ανταγωνιστική διαδικασία επιλογής επενδυτή Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων - Τροποποίηση άρθρου 72 ν. 4964/2022

Στο άρθρο 72 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί ανταγωνιστικής διαδικασίας επιλογής επενδυτή Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, μετά τις λέξεις «χορήγηση Άδειας Έρευνών ΥΑΠ» προστίθενται οι λέξεις «ή εναλλακτικά σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 69», β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3, μετά τις λέξεις «για τη συγκεκριμένη ΠΟΑΥΠ» προστίθενται οι λέξεις «ή οι ενδιαφερόμενοι επενδυτές που έχουν αποκτήσει τα Πρωτογενή και Δευτερογενή Δεδομένα για τη συγκεκριμένη ΠΟΑΥΑΠ από τον Φορέα ΥΑΠ ή την εταιρεία ειδικού σκοπού, εφόσον πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια των παρ. 4, 5 και 6 του άρθρου 69», γ) το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 αντικαθίσταται, και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 72 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 72

Ανταγωνιστική διαδικασία επιλογής επενδυτή Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων

1. Ο Φορέας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ), εντός δύο (2) ετών από τη λήξη του πρώτου κύκλου υποβολής αιτήσεων για τη χορήγηση Άδειας Έρευνών ΥΑΠ ή εναλλακτικά σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 69, θέτει σε δημόσια διαβούλευση τις Περιοχές Εγκατάστασης ΥΑΠ κάθε Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ).

2. Εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έκδοση της απόφασης της παρ. 2 του άρθρου 79, η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΑΕΥ) προκηρύσσει ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για τη χορήγηση λειτουργικής ενίσχυσης στα Έργα ΥΑΠ που θα αναπτυχθούν εντός των Περιοχών Εγκατάστασης ΥΑΠ που ορίζονται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 79.

3. Δικαιούμενοι συμμετοχής σε κάθε διακριτή διαγωνιστική διαδικασία είναι οι κάτοχοι Άδειας Έρευνας ΥΑΠ για τη συγκεκριμένη ΠΟΑΥΑΠ ή οι ενδιαφερόμενοι επενδυτές που έχουν αποκτήσει τα Πρωτογενή και Δευτερογενή Δεδομένα για τη συγκεκριμένη ΠΟΑΥΑΠ από τον Φορέα ΥΑΠ ή την εταιρεία ειδικού σκοπού, εφόσον πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια των παρ. 4, 5 και 6 του άρθρου 69. Ο κάθε συμμετέχων υποβάλλει διακριτές προσφορές για κάθε

Περιοχή Εγκατάστασης ΥΑΠ που βρίσκεται εντός της ΠΟΑΥΑΠ που έχει λάβει Άδεια Έρευνας ΥΑΠ και για την οποία επιθυμεί την εγκατάσταση Έργου ΥΑΠ.

4. Για τη χορήγηση λειτουργικής ενίσχυσης, τα κριτήρια επιλογής για την επιλογή του Επενδυτή ΥΑΠ ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατόπιν γνώμης του Φορέα ΥΑΠ και εισήγησης της ΡΑΑΕΥ, λαμβανομένων υπόψη ιδίως της προσφερόμενης τιμής και του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης. Ο συμμετέχων που επιλέγεται από την ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για συγκεκριμένη Περιοχή Εγκατάστασης ΥΑΠ έχει το αποκλειστικό δικαίωμα για την αδειοδότηση, ανάπτυξη και εκμετάλλευση του Έργου ΥΑΠ εντός της Περιοχής Εγκατάστασης ΥΑΠ (Επενδυτής ΥΑΠ).

5. Η ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών προκηρύσσεται με απόφαση της ΡΑΑΕΥ, στην οποία καθορίζονται:

α) τα κριτήρια συμμετοχής και αξιολόγησης,

β) στοιχεία για τις απαιτούμενες εγγυητικές επιστολές για τη συμμετοχή στην ανταγωνιστική διαδικασία και την κατασκευή και ενεργοποίηση της σύνδεσης των Έργων ΥΑΠ από το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συμμετείχε σε αυτή,

γ) ρήτρες που επιβάλλονται σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης υλοποίησης των έργων,

δ) ειδικότερα θέματα σχετικά με τη διενέργεια της ανταγωνιστικής διαδικασίας,

ε) αντίγραφο της εγγυητικής επιστολής για την έκδοση της Άδειας Έρευνας ΥΑΠ του άρθρου 70, Για τη διενέργεια των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών και την κατακύρωση των αποτελεσμάτων τους αρμόδια είναι η ΡΑΑΕΥ.

6. Αν ο συμμετέχων στην ανταγωνιστική διαδικασία της παρ. 3 δεν τηρεί τους όρους συμμετοχής, των αποφάσεων των παρ. 4 και 5 του άρθρου 79, οι εγγυητικές επιστολές που λαμβάνονται υπόψη για τη συμμετοχή, την κατασκευή και ενεργοποίηση της σύνδεσης (θέση σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία) των σταθμών που επελέγησαν από την ανταγωνιστική διαδικασία, καταπίπτουν υπέρ του Υπολογαριασμού Ενισχύσεων του Ειδικού Λογαριασμού Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

7. Η ΡΑΑΕΥ, με απόφασή της, μπορεί να διαθέτει ποσοστό του τέλους συμμετοχής στον Ειδικό Λογαριασμό του άρθρου 143 του ν. 4001/2011.

8. Μέχρι κάλυψης της συνολικής δημοπρατηθείσας ισχύος, η ΡΑΑΕΥ, με την ολοκλήρωση κάθε ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, εκδίδει και αναρτά στην ιστοσελίδα της, πίνακα αποτελεσμάτων για κάθε Περιοχή ΥΑΠ και τον επιλεγέντα για την υλοποίηση του Έργου ΥΑΠ σε κάθε Περιοχή ΥΑΠ.

9. Τα Έργα ΥΑΠ που εντάσσονται σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης, συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης (ΣΕΔΠ), σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149), η οποία διέπεται από την Τιμή Αναφοράς (ΤΑ) που προέκυψε από την αντίστοιχη προσφορά που υπέβαλαν στο πλαίσιο ανταγωνιστικής

διαδικασίας για την Περιοχή Εγκατάστασης ΥΑΠ που επελέγησαν. Η ΣΕΔΠ ισχύει για είκοσι (20) έτη.»

Άρθρο 80

Θέματα σύνδεσης με το Σύστημα Σύσταση Επιτροπής Συντονισμού Σύνδεσης και Ανάπτυξης Έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων - Τροποποίηση παρ. 14 άρθρου 74 ν. 4964/2022

Στην παρ. 14 του άρθρου 74 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί θεμάτων σύνδεσης με το Σύστημα σύστασης Επιτροπής Συντονισμού Σύνδεσης και Ανάπτυξης Έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά τις λέξεις «από θαλάσσιες περιοχές που» η λέξη «περιγράφεται» αντικαθίσταται από τη λέξη «περιγράφονται», β) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 14 διαμορφώνεται ως εξής:

«14. Μέχρι την έκδοση από τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Α.Δ.Μ.Η.Ε.) της απόφασης της παρ. 8 δύναται, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση της Επιτροπής Συντονισμού και Ανάπτυξης Έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ), να καθορίζεται η συνολική εγκατεστημένη ισχύς των Έργων ΥΑΠ, για τα οποία δεσμεύεται, κατά παρέκκλιση της απόφασης του άρθρου 89 του ν. 4951/2022 (Α' 129), ηλεκτρικός χώρος και ο επιμερισμός του αναγκαίου αυτού χώρου, ανά περιοχή ή κόμβο του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.), λαμβάνοντας υπόψη τους απαιτούμενους λειτουργικούς περιορισμούς του άρθρου 10 του ν. 4951/2022, ώστε να καταστεί δυνατή η σύνδεση έργων ΥΑΠ, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος τουλάχιστον ίσης με δύο χιλιάδες μεγαβάτ (2.000) MW, από θαλάσσιες περιοχές που περιγράφονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης ΥΑΠ. Η απόφαση του πρώτου εδαφίου δύναται να εκδοθεί και πριν από την έγκριση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης ΥΑΠ, με σκοπό τη βελτιστοποίηση του προγραμματισμού του Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης του Α.Δ.Μ.Η.Ε. και επικαιροποιείται όποτε αυτό απαιτείται.»

Άρθρο 81

Επιλογή επενδυτή Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων Υγής ανταγωνιστική διαδικασία - Τροποποίηση άρθρου 79 ν. 4964/2022

Στο άρθρο 79 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 4, αα) στην περ. θ), το σημείο στίξης «.» αντικαθίσταται από τις λέξεις «, καθώς και», αβ) προστίθεται περ. ι), β) προστίθεται παρ. 4Α, και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 79 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 79

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Πολιτισμού, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Τουρισμού, εγκρίνεται το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ), μαζί με τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 67.

2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από το πέρας της δημόσιας διαβούλευσης της παρ. 1 του άρθρου 72, ορίζεται η κατανομή των Περιοχών Εγκατάστασης ΥΑΠ, εντός των Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΠΟΑΥΑΠ) για τις οποίες έχουν εκδοθεί Άδειες Έρευνας ΥΑΠ, και η μέγιστη ισχύς Έργων ΥΑΠ που εκτιμάται ότι μπορεί να εγκατασταθεί σε κάθε μία από αυτές.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνώμη της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΑΕΥ), τροποποιείται ο Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), καθώς και Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας Ειδικών Έργων Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. (εφεξής Κανονισμός), ώστε να καταλαμβάνονται και τα Έργα ΥΑΠ, τα οποία κατατάσσονται στα Ειδικά Έργα, όπως ορίζονται στον Κανονισμό Βεβαιώσεων Παραγωγού. Μέχρι τη θέση σε ισχύ της απόφασης του πρώτου εδαφίου, εφαρμόζεται ο ισχύον Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας Ειδικών Έργων Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και για τα Έργα ΥΑΠ.

4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της ΡΑΑΕΥ, καθορίζονται, για την εφαρμογή του άρθρου 72:

- α) το χρονοδιάγραμμα πραγματοποίησης των ανταγωνιστικών διαδικασιών,
- β) το ελάχιστο χρονικό διάστημα από την προκήρυξη μέχρι τη λήξη της προθεσμίας υποβολής προσφορών,
- γ) το ελάχιστο ποσοστό ανταγωνισμού, καθώς και λοιποί κανόνες για τη διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των συμμετεχόντων,
- δ) η ανώτατη ή/και η κατώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, οι οποίες υπολογίζονται για ορισμένο εσωτερικό βαθμό απόδοσης, ως προς το σύνολο της επένδυσης για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών,
- ε) ο χρονικός ορίζοντας θέσης σε λειτουργία των έργων των επιλεγέντων Έργων ΥΑΠ,
- στ) το τέλος συμμετοχής υπέρ της ΡΑΑΕΥ που καταβάλλουν οι συμμετέχοντες,
- ζ) τα όρια ισχύος Έργων ΥΑΠ ή Περιοχών Εγκατάστασης ΥΑΠ κατακύρωσης στους συμμετέχοντες,
- η) κάθε άλλο ειδικό ζήτημα,
- θ) η μέγιστη ισχύς Έργων ΥΑΠ που εκτιμάται ότι μπορεί να εγκατασταθεί σε κάθε μια από τις Περιοχές Εγκατάστασης ΥΑΠ, καθώς και
- ι) τα κριτήρια για την επιλογή του Επενδυτή ΥΑΠ της παρ. 4 του άρθρου 72.

4Α. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν εισήγησης της ΡΑΑΕΥ και προηγούμενης γνώμης του Φορέα ΥΑΠ, καθορίζονται τα βασικά κριτήρια συμμετοχής στην ανταγωνιστική διαδικασία του άρθρου 72, οι όροι για την προώθηση

συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των συμμετεχόντων και όποιο άλλο ζήτημα κρίνεται απαραίτητο για λόγους διαφάνειας, όπως:

- α) εξειδίκευση των όρων συμμετοχής στην ανταγωνιστική διαδικασία,
- β) προσδιορισμός της συσχέτισης ή μη των συμβάσεων λειτουργικής ενίσχυσης διαφορετικής προσαύξεσης με τον πληθωρισμό,
- γ) προσδιορισμός της εφαρμογής ή μη μέτρων προστασίας έναντι περικοπών, καθώς και
- δ) προσδιορισμός του μέγιστου αριθμού ΠΟΑΥΑΠ ανά Επενδυτή ΥΑΠ.

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος ορίζονται, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 74, τα μέλη της Επιτροπής Συντονισμού, Σύνδεσης και Ανάπτυξης Έργων ΥΑΠ και οι αναπληρωτές τους, ο Πρόεδρος της Επιτροπής και ο αναπληρωτής του και ανατίθενται τα καθήκοντα γραμματειακής υποστήριξης της Επιτροπής. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται η θητεία των μελών της Επιτροπής Συντονισμού Σύνδεσης και Ανάπτυξης Έργων ΥΑΠ, οι κανόνες λειτουργίας της, ο τρόπος λήψης αποφάσεων και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

6. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ορίζονται ο τρόπος και το ποσοστό κατανομής των εσόδων του ειδικού διακριτού λογαριασμού που τηρεί ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης, κατά την παρ. 2 του άρθρου 75:

- α) στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α' βαθμού που είναι παρακείμενοι των Έργων ΥΑΠ, β) στους κατοίκους των Ο.Τ.Α. αυτών, κατ' αναλογία των τετραγωνικών μέτρων των κατοικιών τους, όπως έχουν δηλωθεί στον οικείο Ο.Τ.Α. Α' βαθμού,
- γ) στους επαγγελματίες αλιείας με έδρα τους Ο.Τ.Α. που είναι παρακείμενοι των Έργων ΥΑΠ,
- δ) για την ενίσχυση του ειδικού λογαριασμού με την ονομασία «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης»,
- ε) για την ενίσχυση του έργου του Φορέα ΥΑΠ.

Με την ίδια απόφαση δύνανται να εξειδικεύονται περαιτέρω οι όροι και προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου και να αναπροσαρμόζονται τα ποσοστά κατανομής των εσόδων του λογαριασμού της παρ. 2 του άρθρου 75.»

Άρθρο 82

Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 79Α στον ν. 4964/2022

Στον ν. 4964/2022 (Α' 150) προστίθεται άρθρο 79Α ως εξής:

«Άρθρο 79Α

Μεταβατικές διατάξεις

1. Έως την κατά την παρ. 1 του άρθρου 79 έγκριση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ) του άρθρου 67 και προς υποστήριξη του οικείου σχεδιασμού:

α) ο Φορέας ΥΑΠ δύναται να εκπονεί τις μελέτες που προβλέπονται στο άρθρο 68 και

β) η εταιρεία ειδικού σκοπού δύναται να αιτείται από τον Φορέα ΥΑΠ Άδεια Έρευνας για να εκτελέσει μετρήσεις και συλλογή δεδομένων στις περιοχές ενδιαφέροντος που καθορίζονται με πράξη του Φορέα ΥΑΠ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τυχόν υφιστάμενες μελέτες, λοιπά επιστημονικά δεδομένα και όσα από τα κριτήρια και τις δεσμεύσεις της παρ. 1 του άρθρου 67 δύναται να τύχουν εφαρμογής.

2. Οι περιοχές ενδιαφέροντος της περ. β) της παρ. 1 προσδιορίζονται εντός των περιοχών που βρίσκονται αποκλειστικώς εντός των χωρικών υδάτων ή της κηρυχθείσας αποκλειστικής οικονομικής ζώνης της Ελλάδας κατά τον χρόνο χορήγησης της άδειας έρευνας και σε κάθε περίπτωση εντός των θαλάσσιων χωρικών ενοτήτων που έχουν καθορισθεί με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΧΩΡΣ/43090/574/17.4.2025 απόφαση του Υπουργού και του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Καθορισμός χωρικών ενοτήτων για την εκπόνηση των θαλάσσιων χωροταξικών πλαισίων» (Δ' 229).

3. Η Άδεια Έρευνας της περ. β) της παρ. 1 χορηγείται κατά παρέκκλιση των ειδικότερων προϋποθέσεων των παρ. 3, 4, 5, 6 και 7 του άρθρου 69.

4. Μετά από την έγκριση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης ΥΑΠ, οι ενδιαφερόμενοι επενδυτές δύναται να αιτούνται Άδεια Έρευνας για πραγματοποίηση μετρήσεων και συλλογή δεδομένων στις εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ για χρόνο μέχρι και την έκδοση των οριστικών Αδειών Έρευνας ΥΑΠ του άρθρου 69 δυνάμει σχετικής ηλεκτρονικής αίτησής τους προς τον Φορέα ΥΑΠ, με τήρηση των προϋποθέσεων των παρ. 4, 5 και 6 του άρθρου 69. Ο Φορέας ΥΑΠ αποδέχεται την ως άνω αίτηση, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις των παρ. 3, 4, 5, 6, 7, 8 και 8α του άρθρου 69 και της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 70.

5. Άδειες Έρευνας που εκδίδονται ή έχουν εκδοθεί σύμφωνα με την παρ. 4, δύναται να τροποποιούνται και να προσαρμόζονται από τον Φορέα ΥΑΠ μετά την έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων οριοθέτησης των ΠΟΑΥΑΠ της παρ. 6 του άρθρου 68.»

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 83

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η αντιμετώπιση πολεοδομικών ζητημάτων προς εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος και βελτίωση της καθημερινότητας των πολιτών, η αδιάλειπτη εξυπηρέτηση των υπηρεσιακών αναγκών του Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης,

καθώς και η ρύθμιση του πλαισίου ανέγερσης Πολυχώρου στον Δήμο Πάτμου για τη φιλοξενία πολιτιστικών και αθλητικών εκδηλώσεων.

Άρθρο 84

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι ιδίως:

α) η θέσπιση των απαραίτητων εξαιρέσεων από την αναστολή έκδοσης προέγκρισης οικοδομικών αδειών, οικοδομικών αδειών, εγκρίσεων εργασιών μικρής κλίμακας και εκτέλεσης κάθε οικοδομικής εργασίας στην περιοχή του Ύμηττού,

β) η πρόβλεψη παράτασης της προθεσμίας μετεγκατάστασης των υπηρεσιών του Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης,

γ) η θέσπιση ειδικών όρων δόμησης σε ακίνητο στην περιοχή Σκάλας του Δήμου Πάτμου, για την κατασκευή κλειστού πολυχώρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 85

Συμπλήρωση εξαιρέσεων από την αναστολή οικοδομικών εργασιών στον Ύμηττό - Τροποποίηση άρθρου 72 ν. 4843/2021

Στο άρθρο 72 του ν. 4843/2021 (Α' 193), περί παράτασης αναστολής οικοδομικών εργασιών στον Ύμηττό, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) διαγράφονται οι λέξεις «όπως η ισχύς αυτής παρατάθηκε με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/60327/3187/1.10.2018 κοινή απόφαση του Υπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Α.Α.Π. 213), με το άρθρο τέταρτο της από 30.9.2019 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4638/2019 (Α' 181) και με το άρθρο 85 του ν. 4722/2020 (Α' 177)», β) μετά τη λέξη «εξαιρουμένης» προστίθεται αριθμηση «α)», γ) οι λέξεις «για την τοποθέτηση» αντικαθίστανται από τις λέξεις «για αα) την τοποθέτηση», δ) μετά τις λέξεις «του ν. 4610/2019 (Α' 70)», προστίθενται οι λέξεις «και αβ) την ανέγερση παρεκκλήσιου στον περιβάλλοντα χώρο της Ιεράς Μονής «ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ», ε) οι λέξεις «και της διαμόρφωσης», αντικαθίστανται από τις λέξεις «και β) της διαμόρφωσης», στ) οι λέξεις «τη θεσμοθέτηση» αντικαθίστανται από τις λέξεις «την έναρξη ισχύος», ζ) το έτος «2024» αντικαθίσταται από το έτος «2026» και η) στο τέλος του άρθρου, προστίθενται οι λέξεις «, υπό την επιφύλαξη της υπ' αρ. 26229/1123/1987 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Όροι και διαδικασία έκδοσης αδειών οικοδομής για εκτέλεση στρατιωτικών έργων» (Δ' 749)» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 72 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 72

Παράταση αναστολής οικοδομικών εργασιών στον Ύμηττό

Παρατείνεται η αναστολή της έκδοσης προεγκρίσεων οικοδομικών αδειών, οικοδομικών αδειών, εγκρίσεων εργασιών μικρής κλίμακας και της εκτέλεσης κάθε οικοδομικής εργασίας, που ορίζεται στην υπ' αρ. 40399/29.9.2017 κοινή απόφαση του Υπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Αναστολή έκδοσης εγκρίσεων δόμησης, αδειών δόμησης και εκτέλεσης οικοδομικών εργασιών σε τμήμα της περιοχής του ορεινού όγκου του Υμηττού (Ν. Αττικής)» (Α.Π.Π. 229), εξαιρουμένης α) της έκδοσης των απαιτούμενων διοικητικών πράξεων και της εκτέλεσης εργασιών για αα) την τοποθέτηση προκατασκευασμένων σχολικών αιθουσών του άρθρου 220 του ν. 4610/2019 (Α' 70) και αβ) την ανέγερση παρεκκλησίου στον περιβάλλοντα χώρο της Ιεράς Μονής «ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ», καθώς και β) της διαμόρφωσης υπαίθριων αθλητικών εγκαταστάσεων και συνοδών αυτών χρήσεων στη Δημοτική Ενότητα Βούλας και τον Δήμο Κρωπίας, από τη λήξη της και έως την έναρξη ισχύος του νέου προεδρικού διατάγματος περί καθορισμού μέτρων προστασίας της περιοχής του όρους Υμηττού και των Μητροπολιτικών Πάρκων Γουδή Ιλισίων και πάντως όχι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2026, υπό την επιφύλαξη της υπ' αρ. 26229/1123/1987 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Όροι και διαδικασία έκδοσης αδειών οικοδομής για εκτέλεση στρατιωτικών έργων» (Δ' 749).»

Άρθρο 86

Παράταση της προθεσμίας μετεγκατάστασης των υπηρεσιών του Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης - Τροποποίηση άρθρου 68 ν. 4796/2021

Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 68 του ν. 4796/2021 (Α' 63), περί παράτασης της προθεσμίας μετεγκατάστασης των υπηρεσιών Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η λέξη και το αριθμητικό «πέντε (5)» αντικαθίστανται από τη λέξη και το αριθμητικό «επτά (7)» και β) η λέξη «πενταετούς» αντικαθίσταται από τη λέξη «επταετούς» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 68 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 68

Παράταση της προθεσμίας μετεγκατάστασης των υπηρεσιών Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης

Κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, το επιτρεπτό της προβλεπόμενης στο άρθρο 38 του ν. 4559/2018 (Α' 142) μετεγκατάστασης των υπηρεσιών του Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης, με τη συνακόλουθη λειτουργία και διενέργεια των πάσης φύσης απαιτούμενων για την εκπλήρωση του υπηρεσιακού καθήκοντος και δημοσίου συμφέροντος σχετικών με τις ως άνω υπηρεσίες ενεργειών και δραστηριοτήτων, οι οποίες σήμερα βρίσκονται στα ορισθησόμενα Οικοδομικά Τετράγωνα (Ο.Τ.) 90 και 90α του ρυμοτομικού σχεδίου του Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης (β.δ. 21.7.1963, Δ' 129, β.δ. 21.12.1964, Δ' 8 και π.δ. 30.5.1979, Δ' 342), συγκεκριμένα δε, στα ακίνητα που βρίσκονται επί των οδών Ρόζας Ιμβριώτη και 29ης του Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης, παρατείνεται για επτά (7) έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η δε μετεγκατάσταση επιτρέπεται μέχρι την τροποποίηση του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου και του Ρυμοτομικού Σχεδίου και, σε κάθε περίπτωση, εντός της προαναφερόμενης επταετούς προθεσμίας. Οι υπηρεσίες του Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης περιλαμβάνουν, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας, ήτοι, ιδίως, των διοικητικών υπηρεσιών, υπηρεσιών καθαριότητας, διαχείρισης κλαδεμάτων, πρασίνου, αμαξοστασίου, συνεργείου οχημάτων και αποθηκών.»

Άρθρο 87

Ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης για την ανέγερση πολυώρου στον Δήμο Πάτμου

Στην έκταση εμβαδού δέκα χιλιάδων εννιακοσίων εξήντα τετραγωνικών μέτρων και δέκα εκατοστών (10.960,10 τ.μ.) με ΚΑΕΚ 100600433006, ιδιοκτησίας του Δήμου Πάτμου, που βρίσκεται στην περιοχή «Χόχλακας Σκάλα» της νήσου Πάτμου του Δήμου Πάτμου του νομού Δωδεκανήσου, όπως αυτή εμφανίζεται με στοιχεία (Σ1,Σ2,Σ3...Σ30,Σ31,Σ32,Σ1) στο από Απριλίου 2026 τοπογραφικό διάγραμμα κλίμακας ένα προς διακόσια (1:200), το οποίο προσαρτάται ως Παράρτημα Α', δύναται να εγκαθίσταται, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών χρήσεων γης, πολυώρος, ο οποίος περιλαμβάνει ενδεικτικά κεντρική αίθουσα του πολυώρου, είσοδο των θεατών και κερκίδες, συγκρότημα των αποδυτηρίων, κτίριο αναψυκτηρίου και τουαλέτας (WC), υπαίθριο θέατρο, χώρο στάθμευσης με τους ακόλουθους ειδικούς όρους:

α) Συντελεστής δόμησης: μηδέν κόμμα τρία (0,3).

β) Μέγιστη επιτρεπόμενη κάλυψη: σαράντα τοις εκατό (40%) και

γ) Μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος: δέκα (10) μέτρα από το πέριξ διαμορφωμένο έδαφος, στο οποίο περιλαμβάνεται και το ύψος της στέγης, σε περίπτωση κατασκευής της. Πάνω από το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος του κτιρίου δεν επιτρέπεται καμία κατασκευή.

Άρθρο 88¹**Παράταση εκπόνησης σχεδίων αστικής ανθεκτικότητας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 45 ν. 5106/2024**

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 45 του ν. 5106/2024 (Α' 63), περί εκπόνησης σχεδίων αστικής ανθεκτικότητας, η ημερομηνία «31η Μαΐου 2025» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «31η Δεκεμβρίου 2027» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2027 οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού συντάσσουν Σχέδια Αστικής Ανθεκτικότητας (Σ.Α.Α.).»

2. Η παρ. 9 του άρθρου 75 του ν. 5261/2025 (Α' 231) καταργείται.

Άρθρο 89²**Παράταση υποβολής αίτησης επανέκδοσης οικοδομικών αδειών που υπάγονται στο περιβαλλοντικό ισοδύναμο**

Στην περ. α) της παρ. 4 του άρθρου 68 του ν. 5197/2025 (Α' 76), περί περιβαλλοντικού ισοδυνάμου, η προθεσμία της υποπερ. αα), περί υποβολής της αίτησης του υπόχρεου στο ηλεκτρονικό σύστημα «e-adeies», παρατείνεται από τη λήξη της έως την 31η Δεκεμβρίου 2026.

ΜΕΡΟΣ Δ'**ΛΑΣΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ**

¹ΤΟ ΑΡΘΡΟ 88 ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 455 ΠΑΡ.1 ΤΟΥ Ν.5306/2026 ΦΕΚ: 88/Α/08.06.2026

²ΤΟ ΑΡΘΡΟ 89 ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 224 ΠΑΡ.19 ΤΟΥ Ν.5306/2026 ΦΕΚ: 88/Α/08.06.2026

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'**ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ****Άρθρο 90****Σκοπός**

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι:

- α) η διευκόλυνση των συναλλαγών των πολιτών για ακίνητα σε περιπτώσεις εκκρεμούς αναμόρφωσης του δασικού χάρτη,
- β) η ομαλή προσαρμογή σειράς δραστηριοτήτων στο θεσμικό πλαίσιο περί νομιμοποίησης εγκαταστάσεων,
- γ) η ενδυνάμωση του ασκούμενου ελέγχου εφαρμογής της δασικής νομοθεσίας και
- δ) ο εξορθολογισμός των επιτρεπόμενων χρήσεων γης σε ορισμένες ζώνες εντός περιοχών του δικτύου «Natura 2000», για τη διασφάλιση της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος.

Άρθρο 91**Αντικείμενο**

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι ιδίως:

- α) η παράταση, υπό προϋποθέσεις, της προθεσμίας νομιμοποίησης εγκαταστάσεων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης εντός πάρκων και αλσών,
- β) η δυνατότητα κατάρτισης μεταβιβαστικών δικαιωπραξιών με την προσάρτηση σε αυτές της οικείας απόφασης έγκρισης αναμόρφωσης δασικού χάρτη, για διευκόλυνση των συναλλαγών,
- γ) η παράταση της προθεσμίας νομιμοποίησης εγκαταστάσεων που λειτουργούν σε εκτάσεις που υπάγονται στη δασική νομοθεσία και έκδοσης οριστικών παραχωρητηρίων δημοσίων δασικών εκτάσεων, εφόσον εκπληρώθηκε ο σκοπός της παραχώρησης,
- δ) η θέσπιση της εξαίρεσης για ορισμένο χρονικό διάστημα του προσωπικού των Επιθεωρήσεων Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής από τη συμμετοχή τους στο σύστημα κινητικότητας, και
- ε) η πρόβλεψη περιορισμένης έκτασης συγκεκριμένων δραστηριοτήτων σε αστικές περιοχές που χωροθετούνται σε προστατευόμενες περιοχές δικτύου «Natura 2000».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΑΣΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΔΑΣΙΚΟΥ ΧΑΡΤΗ ΠΑΡΑΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΩΝ - ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟΥΣ ΚΥΚΛΟΥΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΔΑΣΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Άρθρο 92**Παράταση προθεσμίας εξασφάλισης έγκρισης για εγκαταστάσεις οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης εντός πάρκων και αλσών - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 58 ν. 998/1979**

Στην παρ. 4 του άρθρου 58 του ν. 998/1979 (Α' 289), περί πάρκων και αλσών, οι λέξεις «εντός τριών (3) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2027» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Υφιστάμενα κτίρια και υποδομές εντός πάρκων και αλσών χωρίς έγκριση εξαιρούνται της κατεδάφισης, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 6 του άρθρου 71 του Δασικού Κώδικα (ν.δ. 86/1969, Α' 7), περί ειδικών διατάξεων διαχείρισης των προστατευτικών δασών, και της προβλεπόμενης στη διάταξη αυτή υπουργικής απόφασης και, εφόσον οι οικείοι Ο.Τ.Α. εξασφαλίσουν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2027 τις απαιτούμενες από την κείμενη νομοθεσία εγκρίσεις.»

Άρθρο 93**Προσάρτηση αποφάσεων Επιτροπών Εξετάσεων Αντιρρήσεων και αποφάσεων έγκρισης αναμόρφωσης χάρτη σε συμβόλαια - Τροποποίηση άρθρου 20 ν. 3889/2010**

Στο άρθρο 20 του ν. 3889/2010 (Α' 182), περί συνεπειών κύρωσης των δασικών χαρτών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθεται τίτλος, β) στην παρ. 1, προστίθεται πέμπτο εδάφιο, γ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3, οι λέξεις «των παραγράφων 1, 2, 3, 4 και 5 του ν. 998/1979» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979», δ) στο τρίτο εδάφιο της παρ. 4, δα) μετά τις λέξεις «στην ανάρτηση», προστίθενται οι λέξεις «ή στον κυρωμένο δασικό χάρτη», δβ) μετά τις λέξεις «δεκτές αντιρρήσεις», προστίθενται οι λέξεις «ή αιτήματα αναμόρφωσης», δγ) μετά τις λέξεις «των ενδιαφερομένων», προστίθεται η λέξη «αντίστοιχα», δδ) οι λέξεις «προσαρτάται αντίγραφο της απόφασης αυτής» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και μέχρι την αναμόρφωση του δασικού χάρτη προσαρτάται με ποινή ακυρότητας αντίγραφο της απόφασης της Επιτροπής Εξέτασης Αντιρρήσεων ή της απόφασης έγκρισης της αναμόρφωσης του οικείου δασικού χάρτη», δε) μετά τις λέξεις «υποβληθείσες αντιρρήσεις», προστίθενται οι λέξεις «ή το αίτημα αναμόρφωσης του οικείου δασικού χάρτη αντίστοιχα», ε) στο τέταρτο εδάφιο της παρ. 6, εα) μετά τις λέξεις «Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων (ΕΠ.Ε.Α.)», προστίθενται οι λέξεις «ή ως προς τις οποίες έχει εκδοθεί και έχει αναρτηθεί στο πρόγραμμα «Διαύγεια» απόφαση για την έγκριση της αναμόρφωσης του οικείου δασικού χάρτη» και εβ) μετά τις λέξεις «υποβληθείσες αντιρρήσεις», προστίθενται οι λέξεις «ή των οποίων έχει εγκριθεί η αναμόρφωση» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 20 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 20**Συνέπειες κύρωσης δασικού χάρτη**

«1. Μετά τη μερική ή ολική κύρωση του δασικού χάρτη, η αναμόρφωσή του επιτρέπεται μόνο σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 8 και 8.α. του άρθρου 17 και της παρ. 5 του άρθρου 19, καθώς και του επόμενου εδαφίου. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η αναμόρφωση του κυρωμένου δασικού χάρτη με α) την προσθήκη ή τη διαγραφή των εκτάσεων που υπάγονται ή παύουν να

υπάγονται σε αυτόν σύμφωνα με τη δασική νομοθεσία ή με δικαστικές αποφάσεις που κρίνουν επί των πράξεων αυτών, με δικαστικές αποφάσεις επί του ιδιοκτησιακού ζητήματος των εκτάσεων των περ. α) και β) της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 (Α' 289), ή με διοικητικές πράξεις της περ. ζ) των παρ. 6 και 7 του ως άνω άρθρου 3 που έπρεπε να συμπεριληφθούν στον δασικό χάρτη ή εσφαλμένα αποτυπώθηκαν κατά την κατάρτισή του και δεν απεικονίζονται σε αυτόν, καθώς και β) με τη διόρθωση προδηλών σφαλμάτων. Για τις εκτάσεις του δασικού χάρτη, που προστίθενται σύμφωνα με τα ανωτέρω και δεν υπάγονταν στον δασικό νόμο κατά τον χρόνο κύρωσης αυτού, δεν διεκδικούνται δικαιώματα από το Ελληνικό Δημόσιο κατά τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας. Η αναμόρφωση του δασικού χάρτη κυρώνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δασών, που εκδίδεται ιεραρχικά, μετά από εισήγηση της οικείας Διεύθυνσης Δασών και έγκρισή της από τη Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δασών περί αναμόρφωσης δασικού χάρτη δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ενώ η έγκριση του Γενικού Διευθυντή Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας αναρτάται στο πρόγραμμα «Διαύγεια».

2. Μετά την κύρωση του δασικού χάρτη, για τις εκτάσεις που σύμφωνα με αυτόν δεν διέπονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, δεν προβάλλονται δικαιώματα από το Ελληνικό Δημόσιο.

2Α. Το Ελληνικό Δημόσιο δεν προβάλλει και δεν διεκδικεί δικαιώματα κυριότητας σε εκτάσεις, που, σύμφωνα με τον δασικό χάρτη, διέπονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας και αφορούν σε πολύγωνα ή λωρίδες, που δημιουργούνται από την εφαρμογή των Κτηματολογικών διαγραμμάτων επί των δασικών χαρτών, των οποίων αντιστοίχως το εμβαδόν δεν υπερβαίνει τα εκατό τετραγωνικά μέτρα (100 τ.μ.) ή βρίσκονται εντός της ζώνης συμβατότητας σχήματος των γεωτεμαχίων, σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές κατάρτισης του Εθνικού Κτηματολογίου. Για τα ανωτέρω πολύγωνα ή λωρίδες δεν απαιτείται η έκδοση του πιστοποιητικού της παρ. 4.

3. Μετά την κύρωση του δασικού χάρτη, η οικεία Διεύθυνση Δασών προβαίνει σε κατάρτιση και τήρηση δασολογίου για τις δασικές εν γένει εκτάσεις των παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 που αποτυπώνονται σε αυτόν, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 3208/2003 (Α' 303). Σε περίπτωση αναμόρφωσης του δασικού χάρτη, κατ' εφαρμογή της παρ. 1, το δασολόγιο ενημερώνεται ανάλογα.

4. Μετά την κύρωση του δασικού χάρτη, κάθε μεταβίβαση, σύσταση, αλλοίωση και γενικά κάθε μεταβολή των εμπραγμάτων δικαιωμάτων, που πραγματοποιείται με δικαιοπραξία εν ζωή, εξαιρουμένων των δηλώσεων αποδοχής κληρονομίας, στις δασικές εν γένει εκτάσεις της παρ. 1 του άρθρου 13, που περιλαμβάνονται σε αυτόν, είναι άκυρη και ανίσχυρη, αν δεν συνοδεύεται από σχετικό πιστοποιητικό της αρμόδιας υπηρεσίας της οικείας Διεύθυνσης Δασών, με το οποίο βεβαιώνεται ο χαρακτήρας της έκτασης. Το ανωτέρω πιστοποιητικό δεν εκδίδεται για περιοχές του δασικού χάρτη που δεν περιλαμβάνονται στις δασικές εν γένει εκτάσεις.

Ειδικά για εκτάσεις που έχουν περιληφθεί στην ανάρτηση ή στον κυρωμένο δασικό χάρτη, για τις οποίες έχουν γίνει δεκτές αντιρρήσεις ή αιτήματα αναμόρφωσης των ενδιαφερομένων αντίστοιχα, αντί για το ανωτέρω πιστοποιητικό στο σχετικό συμβόλαιο και μέχρι την αναμόρφωση του δασικού χάρτη προσαρτάται με ποιινή ακυρότητας αντίγραφο της απόφασης της Επιτροπής Εξέτασης Αντιρρήσεων ή της απόφασης έγκρισης της αναμόρφωσης του οικείου δασικού χάρτη με τον αριθμό διαδικτυακής ανάρτησης (Α.Δ.Α.) και με επισυναπτόμενο τοπογραφικό διάγραμμα εξαρτημένων συντεταγμένων Ε.Γ.Σ.Α., επί του

οποίου ο συντάκτης βεβαιώνει ότι το ακίνητο είναι αυτό, ως προς το οποίο έχουν γίνει δεκτές οι υποβληθείσες αντιρρήσεις ή το αίτημα αναμόρφωσης του οικείου δασικού χάρτη αντίστοιχα.

Για τη χορήγηση του πιστοποιητικού καταβάλλεται ειδικό τέλος υπέρ του εκδότη του πιστοποιητικού, του οποίου το ύψος, ο τρόπος καταβολής και είσπραξης και η διάθεση καθορίζεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 22.

5. Στις εν ζωή δικαιοπραξίες, εξαιρουμένων των δηλώσεων αποδοχής κληρονομίας, που συντάσσουν οι συμβολαιογράφοι, που αφορούν στις δασικές εν γένει εκτάσεις που περιλαμβάνονται στον κυρωμένο δασικό χάρτη, υποχρεούνται να επισυνάπτουν τα πιστοποιητικά της προηγούμενης παραγράφου και να μνημονεύουν το περιεχόμενό τους.

Για περιοχές που δεν περιλαμβάνονται στον δασικό χάρτη επειδή δεν αποτελούν δασικές εν γένει εκτάσεις της παρ. 1 του άρθρου 13, το πιστοποιητικό της προηγούμενης παραγράφου αντικαθίσταται από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) επί του τοπογραφικού διαγράμματος, που συνοδεύει τη σχετική πράξη του συμβολαιογράφου ή, αν δεν υφίσταται υποχρέωση εκπόνησης τοπογραφικού διαγράμματος, επί αποσπάσματος του δασικού χάρτη όπου απεικονίζεται το ακίνητο στο οποίο αφορά η συμβολαιογραφική πράξη και όπου εμφανίζονται οι συντεταγμένες των κορυφών του ακινήτου, με την οποία δηλώνεται υπευθύνως από τον αρμόδιο μηχανικό ότι το συγκεκριμένο ακίνητο δεν εμπίπτει στις προστατευτικές διατάξεις της δασικής νομοθεσίας.

Η συγκεκριμένη υπεύθυνη δήλωση πρέπει να μνημονεύεται στις δικαιοπραξίες εν ζωή που συντάσσονται από τους συμβολαιογράφους.

Δεν επιτρέπεται η εγγραφή ή η μεταγραφή των παραπάνω δικαιοπραξιών εν ζωή, εξαιρουμένων των δηλώσεων αποδοχής κληρονομίας, στα οικεία υποθηκοφυλακεία και κτηματολογικά γραφεία, αν δεν έχουν τηρηθεί οι υποχρεώσεις των ανωτέρω παραγράφων.

6. Δυνατότητα χρήσης των στοιχείων του δασικού χάρτη είτε είναι αναρτημένος είτε κυρωμένος μερικά ή ολικά, παρέχεται σε κάθε δημόσια αρχή μέσω του ειδικού διαδικτυακού τόπου της παρ. 11 του άρθρου 13. Αν απαιτείται από κείμενες διατάξεις, εξαιρουμένης της διάταξης της παρ. 4, η βεβαίωση του δασικού εν γένει ή μη χαρακτήρα έκτασης ενώπιον του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού και των υπηρεσιών και φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (Α' 65), όπως εκάστοτε ισχύει, αυτή πραγματοποιείται με υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) επί του τοπογραφικού διαγράμματος, που αφορά το συγκεκριμένο ακίνητο από τον συντάκτη του. Στη δήλωση αναφέρεται υποχρεωτικά αν ο χαρακτηρισμός της έκτασης ως δασικής ή μη έχει προσωρινή ή οριστική ισχύ, ανάλογα με το στάδιο στο οποίο βρίσκεται ο δασικός χάρτης. Ειδικά για εκτάσεις ως προς τις οποίες έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία εξέτασης των αντιρρήσεων των ενδιαφερομένων από τις Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων (ΕΠ.Ε.Α.) ή ως προς τις οποίες έχει εκδοθεί και έχει αναρτηθεί στο πρόγραμμα «Διαύγεια» απόφαση για την έγκριση της αναμόρφωσης του οικείου δασικού χάρτη, εφόσον απαιτείται η κατά τα ανωτέρω βεβαίωση του δασικού εν γένει ή μη χαρακτήρα, αντί της υπεύθυνης δήλωσης του προηγούμενου εδαφίου προσκομίζεται αντίγραφο της σχετικής απόφασης με τον Αριθμό Διαδικτυακής Ανάρτησης (Α.Δ.Α.) με επισυναπτόμενο τοπογραφικό διάγραμμα εξαρτημένων συντεταγμένων Ε.Γ.Σ.Α., επί του οποίου ο συντάκτης του προσδιορίζει τα τμήματα ως προς τα οποία έχουν γίνει δεκτές οι υποβληθείσες αντιρρήσεις ή των οποίων έχει εγκριθεί η αναμόρφωση.»

Άρθρο 94

Παρατάσεις δασικών προθεσμιών - Τροποποίηση άρθρου 52 ν. 4280/2014

Στο άρθρο 52 του ν. 4280/2014 (Α' 159), περί μεταβατικών διατάξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 2, προστίθενται νέα εδάφια τρίτο και τέταρτο, β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 7, οι λέξεις «, συνεχίζουν τη λειτουργία τους για μία τριετία από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εντός της οποίας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «συνεχίζουν τη λειτουργία τους μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 2027 και εντός της ίδιας προθεσμίας», γ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 8, το έτος «2025» αντικαθίσταται από το έτος «2027», δ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 9, οι λέξεις «2023, εντός του οποίου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «2027 και εντός της ίδιας προθεσμίας», ε) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 10, οι λέξεις «για διάστημα δύο (2) ετών από την ισχύ του παρόντος νόμου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 2027», στ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 12, οι λέξεις «τις 31.12.2025» αντικαθίστανται από τις λέξεις «31.12.2027», ζ) στην παρ. 13, ζα) το δεύτερο εδάφιο καταργείται και ζβ) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, η) στο έβδομο εδάφιο της παρ. 14, οι λέξεις «8η Αυγούστου 2025» αντικαθίστανται από τις λέξεις «31η Δεκεμβρίου 2027», θ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 18, το έτος «2025» αντικαθίσταται από το έτος «2027», και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 52 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 52**Μεταβατικές διατάξεις**

1. Η παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 998/1979 (Α' 289), όπως αντικαθίσταται με την παρ. 5 του άρθρου 32, καταλαμβάνει και όσες υποθέσεις δεν ολοκληρώθηκαν, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, ανεξαρτήτως του σταδίου στο οποίο βρίσκονται, με εξαίρεση όσων διαθέτουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αποδεικτικό καταβολής τιμήματος εξαγοράς δικαιωμάτων διακατεχόμενης δασικής έκτασης για τις οποίες εκδίδεται απευθείας απόφαση του αρμόδιου Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατά το άρθρο 50 του ν. 998/1979, όπως αυτό ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 36 του παρόντος.

2. Υποθέσεις χαρακτηρισμού εκτάσεων του άρθρου 14 του ν. 998/1979, που εκκρεμούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου ενώπιον των προβλεπομένων από τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 998/1979, όπως ίσχυε πριν από την αντικατάστασή της από την παρ. 2 του άρθρου 33 του παρόντος νόμου, Δευτεροβάθμιων Επιτροπών Επίλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων ολοκληρώνονται από τις Δευτεροβάθμιες Επιτροπές εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14, όπως αντικαθίσταται από το άρθρο 34 του παρόντος. Προϋπόθεση για την εξέταση των αντιρρήσεων που εκκρεμούν ενώπιον των Δευτεροβάθμιων Επιτροπών είναι η καταβολή υπέρ του Πράσινου Ταμείου του παραβόλου της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 998/1979, όπως το άρθρο αυτό αντικαθίσταται από το άρθρο 34 του παρόντος.

Η προθεσμία για την άσκηση αίτησης ακύρωσης κατά της τεκμηριωμένης απόρριψης από τη Δευτεροβάθμια Επιτροπή Επίλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων των κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος εκκρεμών ενώπιόν τους αιτήσεων χαρακτηρισμού εκτάσεων του άρθρου 14 του ν. 998/1979, αρχίζει από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Αιτήσεις ακύρωσης που έχουν τυχόν ασκηθεί μέχρι την ανωτέρω προθεσμία, θεωρούνται νομίμως ασκηθείσες.

Οι διατάξεις περί αποζημίωσης της παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 998/1979, όπως η παράγραφος αυτή αντικαθίσταται από την παρ. 2 άρθρου 33 του παρόντος, εφαρμόζονται αναλόγως και για τα μέλη των Δευτεροβάθμιων Επιτροπών.

3. Πράξεις χαρακτηρισμού του δασάρχη, που κοινοποιήθηκαν ήδη στον αιτούντα πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, πρέπει επιμελεία παντός ενδιαφερομένου να υποβληθούν στη διαδικασία κοινοποιήσεων και δημοσιεύσεως της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 998/1979, όπως αντικαθίσταται από το άρθρο 34 του παρόντος νόμου.

4. [Καταργείται].

5. Υποθέσεις άρσης ή ανάκλησης πράξεων κήρυξης εκτάσεων ως αναδασωτέων, που εκκρεμούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου ενώπιον των Πρωτοβάθμιων Επιτροπών Επίλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων συνεχίζονται από το στάδιο στο οποίο βρίσκονται και ολοκληρώνονται, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 44 του ν. 998/1979, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 3 του άρθρου 35 του παρόντος νόμου.

6. Οι αιτήσεις εξαγοράς της παρ. 6 του άρθρου 47 του ν. 998/1979, περί γεωργικής εκμετάλλευσης, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 36 του παρόντος νόμου, υποβάλλονται εντός προθεσμίας τριών (3) ετών, από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί για ένα (1) ακόμα έτος με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

7. Κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, πτηνοτροφεία, μελισσοκομεία, εκτροφεία θηραμάτων, υδατοκαλλιέργειες, εκτροφεία γουνοφόρων ή άλλες συναφείς κτηνοτροφικές μονάδες, ιεροί ναοί και βοηθητικοί χώροι αυτών, μετόχια, ησυχαστήρια, ιερές μονές και βοηθητικοί χώροι αυτών, παρεκκλήσια, ιερά προσκυνήματα που εγκαταστάθηκαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου χωρίς άδεια της δασικής υπηρεσίας σε δάση, δασικές εκτάσεις και δημόσιες εκτάσεις των περ. α) και β) της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 συνεχίζουν τη λειτουργία τους μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 2027 και εντός της ίδιας προθεσμίας οφείλουν να λάβουν την έγκριση επέμβασης των άρθρων 45 και 47Α του ν. 998/1979, όπως τα άρθρα αυτά ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με το άρθρο 36 του παρόντος νόμου, με την επιφύλαξη των παρ. 4 και 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979, έγκριση περιβαλλοντικών όρων ή υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (Π.Π.Δ.), σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και τα πιστοποιητικά από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία ή την άδεια δόμησης, όπου απαιτούνται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4056/2012 (Α' 52).

Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω προθεσμίας αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής, επιβολής προστίμων, κατεδάφισης, κήρυξης τους ως αναδασωτέων, που τυχόν έχουν εκδοθεί, και, εφόσον εκδοθούν όλες οι απαιτούμενες διοικητικές πράξεις και εγκρίσεις, οι πράξεις αυτές ανακαλούνται από τη δασική υπηρεσία.

Τυχόν καταβληθέντα ποσά δεν επιστρέφονται ούτε συμψηφίζονται. Η συνέχιση της λειτουργίας των ανωτέρω εγκαταστάσεων απαγορεύεται στις περιπτώσεις που εκδοθεί, πλήρως αιτιολογημένη πράξη του προϊσταμένου του αρμόδιου δασαρχείου ή της αρμόδιας Διεύθυνσης Δασών, αν δεν υπάρχει δασαρχείο σε επίπεδο νομού, στην οποία διαπιστώνονται συνεχείς επεκτάσεις των ανωτέρω εγκαταστάσεων, κοπή ή εκχέρσωση δασικής βλάστησης, καθώς και κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων, που δεν σχετίζονται με τη λειτουργία τους.

8. Χιονοδρομικά κέντρα, υφιστάμενες εγκαταστάσεις που εξυπηρετούν τη λειτουργία χιονοδρομικών κέντρων, καθώς και υφιστάμενες ανεξάρτητες μηχανικές εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα, όπως κρεμαστοί ή σχοινοκίνητοι σχοινοσιδηρόδρομοι και παρεμφερή μέσα, που βρίσκονται σε εκτάσεις που διαχειρίζεται η δασική υπηρεσία και δεν έχουν την προβλεπόμενη από τη δασική νομοθεσία έγκριση, ακόμη και εάν δεν λειτουργούν, λαμβάνουν

έως την 31η Δεκεμβρίου 2027, την έγκριση της παρ. 2 ή την πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και για τις εκτάσεις της κατηγορίας α' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 998/1979, με την επιφύλαξη της παρ. 15 του άρθρου 45 του ν. 998/1979. Στις ως άνω εκτάσεις επιτρέπεται και η επέκταση των χιονοδρομικών κέντρων και των εγκαταστάσεων που περιγράφονται στο πρώτο εδάφιο, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 45 του ν. 998/1979. Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω προθεσμίας αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής, επιβολής προστίμων, κατεδάφισης και κήρυξης των εκτάσεων ως αναδασωτέων, που έχουν εκδοθεί πριν την προβλεπόμενη από τη δασική νομοθεσία έγκριση. Εφόσον εκδοθεί η προβλεπόμενη από τη δασική υπηρεσία έγκριση ή πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979, οι πράξεις παύουν να ισχύουν.

9. Έργα που εξυπηρετούν ανάγκες ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης, όπως δεξαμενές, γεωτρήσεις, υδρομαστεύσεις, δίκτυα αγωγών προσαγωγής, κέντρων επεξεργασίας λυμάτων, αγωγών ύδρευσης αποχέτευσης, καθώς και αθλητικές εγκαταστάσεις που κατασκευάστηκαν από οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος σε εκτάσεις που προστατεύονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας για κάλυψη των αναγκών τους, χωρίς την προβλεπόμενη από τις εν λόγω διατάξεις άδεια, συνεχίζουν τη λειτουργία τους έως την 31η Δεκεμβρίου 2027 και εντός της ίδιας προθεσμίας οφείλουν να λάβουν την έγκριση της παρ. 2 του άρθρου 53 και της παρ. 1 του άρθρου 57 του ν. 998/1979, όπως τα άρθρα αυτά ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με το άρθρο 36 του παρόντος νόμου, ή την πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του παρόντος νόμου και τις προβλεπόμενες από τη σχετική περί των υδάτων, λυμάτων και των αθλητικών εγκαταστάσεων νομοθεσία εγκρίσεις, αν από τη φύση των έργων επιβάλλεται η εφαρμογή της παραπάνω νομοθεσίας. Τυχόν πράξεις της διοίκησης που εκδόθηκαν για την προστασία των παραπάνω εκτάσεων ανακαλούνται.

10. Κατασκηνώσεις που λειτουργούν χωρίς τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της δασικής, περιβαλλοντικής και πολεοδομικής νομοθεσίας, συνεχίζουν να λειτουργούν μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 2027, προκειμένου να εκδοθούν οι προβλεπόμενες άδειες, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και της παρ. 11.

Στις περιπτώσεις αυτές, η έγκριση επέμβασης του άρθρου 50 του ν. 998/1979, όπως το άρθρο αυτό ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 36 του παρόντος νόμου, εκδίδεται και επί εκτάσεων της κατηγορίας α' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 998/1979, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 15 του άρθρου 45 του ν. 998/1979.

Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω προθεσμίας αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής, επιβολής προστίμων κατεδάφισης και κήρυξης των εκτάσεων ως αναδασωτέων, που τυχόν έχουν εκδοθεί και οι πράξεις αυτές ανακαλούνται από τη δασική υπηρεσία, εφόσον εκδοθούν όλες οι απαιτούμενες διοικητικές πράξεις και εγκρίσεις. Για τις υφιστάμενες κατασκηνώσεις που έχουν ολοκληρώσει τη νομιμοποίηση υφιστάμενων κτισμάτων και έχουν πληρώσει το τίμημα εξαγοράς διακατεχόμενων δασών για τις οποίες εκκρεμεί έκδοση απόφασης εγκατάστασης εκδίδεται απευθείας απόφαση του αρμόδιου Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατά την παρ. 1.

11. Τα υφιστάμενα εντός των κατασκηνώσεων κτίσματα υπάγονται στις διατάξεις του ν. 4178/2013 (Α' 174), κατά παρέκκλιση των προβλεπόμενων στο άρθρο 2 αυτού, και στις διατάξεις των επόμενων εδαφίων της παρούσας παραγράφου. Για την έκδοση της οικοδομικής άδειας και τη νομιμοποίηση υφισταμένων κτισμάτων, που εξυπηρετούν τη λειτουργία κατασκηνώσεων, σε δημόσια και μη δάση και δασικές εκτάσεις εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 50 του ν. 998/1979, περί τροποποιήσεων των διατάξεων περί ελεγκτών δόμησης, όπως το άρθρο αυτό ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 36 του παρόντος

νόμου. Για την έκδοση της οικοδομικής άδειας και τη νομιμοποίηση υφιστάμενων κτισμάτων σε εκτάσεις εκτός σχεδίων πόλεων και εκτός ορίων νομίμως υφισταμένων οικισμών προ του 1923, εφαρμόζονται ανάλογα οι όροι δόμησης που καθορίζονται στα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 2 του ως άνω άρθρου 50 του ν. 998/1979.

12. Για τα υφιστάμενα ορειβατικά καταφύγια τα οποία λειτουργούν χωρίς νόμιμη άδεια εκδίδεται μέχρι τις 31.12.2027 κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Τουρισμού, υπό την προϋπόθεση έκδοσης διαπιστωτικής πράξης από το Πολεοδομικό Γραφείο της Ειδικής Υπηρεσίας Προώθησης και Αδειοδότησης Τουριστικών Επενδύσεων του Υπουργείου Τουρισμού, συνοδευόμενης από θεωρημένα τοπογραφικά διαγράμματα.

Όταν η αρμόδια δασική υπηρεσία βεβαιώνει ότι η έκταση δεν προστατεύεται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, η απόφαση του πρώτου εδαφίου εκδίδεται από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Τουρισμού, μετά από την έκδοση διαπιστωτικής πράξης από το Πολεοδομικό Γραφείο της Ειδικής Υπηρεσίας Προώθησης και Αδειοδότησης Τουριστικών Επενδύσεων του Υπουργείου Τουρισμού. Όταν η αρμόδια δασική υπηρεσία βεβαιώνει ότι μέρος της έκτασης προστατεύεται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, εκδίδεται, ομοίως, κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Τουρισμού, μετά από την έκδοση διαπιστωτικής πράξης από το Πολεοδομικό Γραφείο της Ειδικής Υπηρεσίας Προώθησης και Αδειοδότησης Τουριστικών Επενδύσεων του Υπουργείου Τουρισμού.

Στη διαπιστωτική πράξη αναφέρονται τα τοπογραφικά και τεχνικά στοιχεία του ορειβατικού καταφυγίου, η δυναμικότητά του, το καθεστώς λειτουργίας του, το καθεστώς που διέπει την περιοχή εγκατάστασής του, το ιδιοκτησιακό και προστατευτικό καθεστώς, καθώς και οι υποχρεώσεις του φορέα που διαχειρίζεται το ορειβατικό καταφύγιο σε σχέση με τη νόμιμη λειτουργία του. Για την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης απαιτείται σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας Διεύθυνσης Δασών, η οποία μπορεί να θέτει όρους σχετικά με τη συντελεσθείσα επέμβαση και τις υποχρεώσεις του δικαιούχου. Διαπιστωτικές πράξεις που εκδόθηκαν, δυνάμει του άρθρου 40 του ν. 3105/2003 (Α' 29), εξακολουθούν να ισχύουν και δύναται να συμπληρώνονται μετά από αίτηση του φορέα εκμετάλλευσης, αν διαπιστωθεί ότι υφίστανται σφάλματα ως προς: α) την αποτύπωση βάσει νεότερης καταμέτρησης γηπέδου και κτιρίων, β) την παράλειψη αποτύπωσης κτιρίων, βοηθητικών/συνοδευτικών έργων, ακόμη και αν βρίσκονται εκτός του γηπέδου του ορειβατικού καταφυγίου, κατόπιν σύμφωνης γνώμης της Διεύθυνσης Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, γ) τη δυναμικότητα των υφιστάμενων κτιρίων, και δ) τη συμπλήρωση των στοιχείων του προηγούμενου εδαφίου που δεν έχουν περιληφθεί σε αυτές.

Για την έκδοση της απόφασης του πρώτου εδαφίου υποβάλλονται στην Ειδική Υπηρεσία Προώθησης και Αδειοδότησης Τουριστικών Επενδύσεων του Υπουργείου Τουρισμού: α) αίτηση του αναφερόμενου στη διαπιστωτική πράξη φορέα που διαχειρίζεται το ορειβατικό καταφύγιο, β) η οικεία διαπιστωτική πράξη, γ) τα τοπογραφικά διαγράμματα της συγκεκριμένης έκτασης με τις συντεταγμένες των κορυφών βασισμένες στο Εθνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς ΕΓΣΑ '87, αρμοδίως θεωρημένα, που συνοδεύουν την αντίστοιχη διαπιστωτική πράξη, στα οποία αποτυπώνονται οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις και υποδομές.

Για την έκδοση της απόφασης του πρώτου εδαφίου λαμβάνονται υπόψη αιτήσεις και δικαιολογητικά νομιμοποίησης που έχουν υποβληθεί κατ' εφαρμογή της παρ. 9 του άρθρου 40 του ν. 3105/2003.

Στην απόφαση του πρώτου εδαφίου περιγράφονται τα όρια, η θέση και το εμβαδό της έκτασης, αναγράφονται τα στοιχεία του δικαιούχου και ο σκοπός της επέμβασης και περιλαμβάνεται τεχνική περιγραφή των εγκαταστάσεων και υποδομών, καθώς και όροι σχετικά με τη συντελεσθείσα επέμβαση και τις υποχρεώσεις του δικαιούχου, προσαρτάται δε το τοπογραφικό διάγραμμα, αρμοδίως θεωρημένο, που συνοδεύει την αντίστοιχη διαπιστωτική πράξη. Η απόφαση επέχει θέση οικοδομικής άδειας και έγκρισης επέμβασης του άρθρου 45 του ν. 998/1979, ενώ για την έκδοσή της, καθώς και για την έκδοση Ειδικού Σήματος Λειτουργίας των ορειβατικών καταφυγίων, δεν απαιτείται η υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (Π.Π.Δ.) ή έκδοση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.).

Ορειβατικά καταφύγια για τα οποία εκδίδεται η απόφαση του πρώτου εδαφίου εξαιρούνται από την υποχρέωση αναδάσωσης ή δάσωσης και καταβολής ανταλλάγματος χρήσης.

Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής, επιβολής προστίμων, κατεδάφισης και κήρυξης των εκτάσεων ως αναδασωτέων, που τυχόν έχουν εκδοθεί και οι πράξεις αυτές ανακαλούνται από τη δασική υπηρεσία, εφόσον εκδοθεί η απόφαση και το Ειδικό Σήμα Λειτουργίας του πρώτου εδαφίου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Τουρισμού, καθορίζεται ο κανονισμός λειτουργίας των ορειβατικών καταφυγίων.

13. Αποφάσεις που εκδόθηκαν με τις διατάξεις των άρθρων 66 του ν. 998/1979, περί δενδροκομικής εκμετάλλευσης καστανοτεμαχίων, και 16 του ν. 1734/1987 (Α' 189) εξακολουθούν να ισχύουν με τους όρους και τις προϋποθέσεις έκδοσής τους. Καστανοτεμάχια που παραχωρήθηκαν προσωρινά με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας και δεν ολοκληρώθηκε η διαδικασία οριστικής παραχώρησής τους επειδή δεν πραγματοποιήθηκε εξ ολοκλήρου ο σκοπός της παραχώρησης, καταβλήθη κε όμως εν όλω ή εν μέρει το τίμημα, παραχωρούνται με οριστικό τίτλο μέσα σε ένα (1) έτος από την ισχύ του παρόντος νόμου στους νόμιμους δικαιούχους ή στους καθολικούς ή ειδικούς διαδόχους τους με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης, υπό τον όρο ότι διατηρείται η μορφή του καστανεώνα και συνεχίζεται η δενδροκομική εκμετάλλευση, με εξημέρωση των καστανόδενδρων και ότι καταβάλλεται το υπόλοιπο του τιμήματος, εφόσον υφίσταται τέτοια εκκρεμότητα. Κατ' εξαίρεση, δεν απαιτείται για την ισχύ των παραπάνω αποφάσεων, οι δικαιούχοι, προς τους οποίους έχει μεταβιβασθεί το δικαίωμα, να είναι κατά κύριο επάγγελμα γεωργοί ή κτηνοτρόφοι.

14. Τουριστικές εγκαταστάσεις σε ακίνητα δασικού χαρακτήρα του Ελληνικού Δημοσίου ή του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.), που έχουν οποτεδήποτε παραχωρηθεί σε αυτόν για τουριστική αξιοποίηση καθ' οιονδήποτε τρόπο και ανεγέρθηκαν από τον Ε.Ο.Τ. ή την Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤ.Α.Δ.) Α.Ε. ή τρίτο, στον οποίο παραχωρήθηκαν τα δικαιώματα τουριστικής αξιοποίησης, θεωρούνται νομίμως υφιστάμενες. Για τη νομιμότητα των εγκαταστάσεων αυτών εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα Ε.Ο.Τ., με τη διαδικασία που καθορίζεται στο δεύτερο εδάφιο της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2160/1993 (Α' 118). Με την έκδοση της ανωτέρω πράξης οι εγκαταστάσεις, όπως αυτές περιγράφονται και αποτυπώνονται στο διάγραμμα που τη συνοδεύει, θεωρείται ότι πληρούν όλες τις νόμιμες προϋποθέσεις για την έκδοση οικοδομικής άδειας επισκευής, συντήρησης και εκσυγχρονισμού και οι αρμόδιες πολεοδομικές υπηρεσίες υποχρεούνται στη χορήγηση των σχετικών αδειών και εγκρίσεων χωρίς να απαιτείται η έκδοση βεβαίωσης από τον οικείο δασάρχη. Για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων εντός του περιγραφόμενου περιτοπώματος υφιστάμενου κτιρίου, για το οποίο εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα Ε.Ο.Τ., δεν απαιτείται η γνωμοδότηση του οικείου Δασάρχη. Οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις ακινήτων, για τα

οποία ήδη έχει εκδοθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου σχετική διαπιστωτική πράξη, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2160/1993.

Ως προς την περαιτέρω τουριστική αξιοποίηση των ως άνω ακινήτων εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 1, 2, 3, 4 της περ. δ) του άρθρου 49 του ν. 998/1979, όπως το άρθρο αυτό ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 36 του παρόντος νόμου.

Οργανωμένες Τουριστικές Κατασκηνώσεις (campings) της υποπερ. ββ) της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155), που δεν ανήκουν στις περιπτώσεις του πρώτου εδαφίου και λειτουργούν σε εκτάσεις που υπάγονται στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας και δεν έχουν την προβλεπόμενη από τις διατάξεις αυτές έγκριση, οφείλουν να λάβουν έως την 31η Δεκεμβρίου 2027 την πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979. Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω προθεσμίας αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής και επιβολής προστίμων κατεδάφισης, που τυχόν έχουν εκδοθεί και οι πράξεις αυτές παύουν να ισχύουν, εφόσον εκδοθεί η πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979.

15. Στις διατάξεις του άρθρου 67 του ν. 998/1979, όπως το άρθρο αυτό αντικαθίσταται με το άρθρο 39 του παρόντος νόμου, υπάγονται και οι εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος αυτού, υποθέσεις του άρθρου 12 του ν. 3208/2003 (Α' 303).

16. Κοιμητήρια υφιστάμενα, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, κατά την έννοια και τις προϋποθέσεις της απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών και Κοινωνικών Υπηρεσιών υπό στοιχεία Α5/2010/10.5.1978 «Περί όρων ιδρύσεως κοιμητηρίων» (Β' 424), με τις απαραίτητες εγκαταστάσεις τους σε εκτάσεις δασικού χαρακτήρα θεωρούνται νομίμως υφιστάμενα. Τα όρια της έκτασης που καταλαμβάνουν αποτυπώνονται με μέριμνα του οικείου δήμου και ελέγχονται από την αρμόδια δασική υπηρεσία. Για τη νομιμότητα αυτών εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης. Τυχόν πράξεις της διοίκησης για την προστασία των ανωτέρω εκτάσεων ανακαλούνται αυτοδίκαια.

Η επέκταση των ανωτέρω νεκροταφείων επιτρέπεται, εφόσον από ειδική μελέτη προκύπτει η αδυναμία εξασφάλισης κατάλληλου για τον σκοπό αυτόν άλλου χώρου και μετά από εκπόνηση περιβαλλοντικής μελέτης, μελέτης γεωλογικής καταλληλότητας και υδρογεωτεχνικής μελέτης.

17. Κάθε διαδικασία διοικητικής αναγνώρισης της ιδιοκτησίας των δασών και των δασικών εκτάσεων του πρώτου εδαφίου και των περ. α) και β) της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979, που προβλέπονται στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 15 του ν. 3208/2003, το οποίο δεύτερο εδάφιο προστέθηκε στο άρθρο αυτό με την παρ. 9 του άρθρου 43 του παρόντος νόμου, καθώς και οι σχετικές με την ιδιοκτησία εκκρεμείς δίκες σε αντιδικία με το Δημόσιο καταργούνται. Πρωτόκολλα Διοικητικής Αποβολής που εκδόθηκαν μέχρι την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου και αναφέρονται στις παραπάνω εκτάσεις ανακαλούνται από τότε που εκδόθηκαν.

18. Η παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 3208/2003, πλην του τελευταίου εδαφίου της, καθώς επίσης και η παρ. 3 του ίδιου άρθρου καταργούνται μετά από την έναρξη των εργασιών σύνταξης δασολογίου της οικείας περιφερειακής ενότητας και άνω όχι πέραν της 31ης.12.2027. Μετά από την πάροδο της προθεσμίας αυτής για τις οριστικά παραχωρηθείσες εκτάσεις ισχύουν οι όροι των παραχωρητηρίων.

19. Δημόσιες δασικές εκτάσεις που παραχωρήθηκαν σε δήμους και κοινότητες κατά τις διατάξεις του άρθρου 193 του ν. 4173/1929 (Α' 205), όσο ίσχυε, με οριστικά παραχωρητήρια, προς εγκατάσταση των δικαιούχων κατοίκων τους ή των καθολικών διαδόχων τους, παραχωρούνται σε αυτούς, σύμφωνα με τις διατάξεις του παραπάνω άρθρου όπως ίσχυσε, μέσα

σε προθεσμία τριών (3) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, μετά από διαπιστωτική πράξη του αρμόδιου οργάνου.

20. Φυτώρια που λειτουργούν νόμιμα πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος συνεχίζουν τη λειτουργία τους για μία διετία από την έκδοση της υπουργικής απόφασης που προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 51 του ν.δ. 86/1969 (Α' 7), όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε από την παρ. 1 του άρθρου 45 του παρόντος νόμου, εντός της οποίας οφείλουν να λάβουν την προβλεπόμενη στην παρ. 1 του ως άνω άρθρου 51 του ν.δ. 86/1969, άδεια. Μέχρι την ολοκλήρωση των προσωρινών διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης της παρ. 3 του άρθρου 103 του ν.δ. 86/1969, όπως ισχύει, η βοσκή ασκείται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο αυτό, όπως ίσχυε πριν από την αντικατάστασή του με το άρθρο 60 του ν. 4264/2014 (Α' 118) ή, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4061/2012 (Α' 66), εφόσον οι εκτάσεις υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του.

21. Το προεδρικό διάταγμα, που προβλέπεται στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 998/1979, όπως το εδάφιο αυτό προστίθεται στην παρ. 1 με την παρ. 2 του άρθρου 32 του παρόντος νόμου, εκδίδεται εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

22. Μέχρι την κατάρτιση των δασικών χαρτών, για τις εκτάσεις που έχουν χαρακτηριστεί τελεσιδικώς ως υπαγόμενες στις παρ. 6β ή 6γ του άρθρου 3 του ν. 998/1979 και ρυθμίζονταν, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 3 του ίδιου νόμου πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4280/2014, εκδίδεται διαπιστωτική πράξη από την οικεία δασική αρχή, κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε έχοντος έννομο συμφέρον ή αυτεπαγγέλτως από τον οικείο δασάρχη, προκειμένου να προσδιορισθούν εννοιολογικά οι ανωτέρω εκτάσεις και να διακριθούν αντιστοίχως, σύμφωνα με το άρθρο 5 του π.δ. 32/2016 (Α' 46). Η διαπιστωτική πράξη, εντός δέκα (10) ημερών από την έκδοσή της, αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο του εδαφίου τρίτου της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 998/1979. Με την ανάρτηση της πράξης στον ειδικό αυτό τόπο, η οποία αντιστοιχεί με επιβαλλόμενη από τον νόμο δημοσίευση, τεκμαίρεται η πλήρης γνώση για κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο, προκειμένου να ασκήσει οποιοδήποτε ένδικο βοήθημα.

Η υποβολή της αίτησης που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο, η διαδικασία έκδοσης της ανωτέρω πράξης του δασάρχη, καθώς και η προθεσμία άσκησης και η άσκηση ενδίκων βοηθημάτων και μέσων κατ' αυτής δεν αναστέλλει την πρόοδο της κατάρτισης, θεώρησης και κύρωσης των δασικών χαρτών, εφαρμοζομένων ως προς την αναμόρφωση του οικείου δασικού χάρτη των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 3889/2010 (Α' 182).

23. Μέχρι την κατάρτιση των δασικών χαρτών, για τις εκτάσεις που έχουν χαρακτηριστεί τελεσιδικώς ως υπαγόμενες στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας πριν από τις 8.8.2014 και είναι τεχνητές δασικές φυτείες της περ. γ) της παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 998/1979, εκδίδεται διαπιστωτική πράξη από την οικεία δασική αρχή κατόπιν αιτήματος των ιδιοκτητών των εκτάσεων ή αυτεπαγγέλτως από τον οικείο δασάρχη, προκειμένου να προσδιορισθούν ως τεχνητές δασικές φυτείες που δημιουργούνται από τους ιδιοκτήτες τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. γ) της παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 998/1979. Η διαπιστωτική πράξη αναρτάται εντός δέκα (10) ημερών από την έκδοσή της στον διαδικτυακό τόπο του τρίτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 998/1979. Η πλήρης γνώση για κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο, προκειμένου αυτός να ασκήσει οποιοδήποτε ένδικο βοήθημα κατά της ανωτέρω πράξης, τεκμαίρεται από την ανάρτηση αυτής στον διαδικτυακό τόπο, αποκλεισμένης της εφαρμογής ειδικότερων διατάξεων περί δημοσίευσης.

Η υποβολή της αίτησης του πρώτου εδαφίου, η διαδικασία έκδοσης της ανωτέρω πράξης του δασάρχη, καθώς και η προθεσμία άσκησης και η άσκηση ενδίκων βοηθημάτων και μέσων κατ' αυτής δεν αναστέλλει την πρόοδο της κατάρτισης, θεώρησης και κύρωσης των δασικών χαρτών, εφαρμοζομένων ως προς την αναμόρφωση του οικείου δασικού χάρτη των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 3889/2010 (Α' 182).

24. Τα πυροφυλάκια και τα παρατηρητήρια, μετά των συνοδών τους έργων και εγκαταστάσεων, εντός των δασών και των δασικών εκτάσεων ή των χορτολιβαδικών και βραχωδών εκτάσεων των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 (Α' 289), που έχουν κατασκευαστεί από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού, μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, εξαιρούνται από την κατεδάφιση, εφόσον δεν έχουν εκδοθεί για αυτά τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις κατεδάφισης. Για την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου απαιτείται αίτημα του ενδιαφερόμενου Ο.Τ.Α., το οποίο: α) συνοδεύεται από σχετική τεχνική μελέτη, που περιλαμβάνει έλεγχο στατικότητας, και β) βεβαιώνεται από κοινή έκθεση της οικείας Πυροσβεστικής και Δασικής Υπηρεσίας, η αναγκαιότητα διατήρησής τους για την αντιπυρική προστασία και η ένταξή τους στον μηχανισμό πρόληψης και καταστολής δασικών πυρκαγιών. Για την έκδοση της απαιτούμενης οικοδομικής άδειας εφαρμόζονται κατ' εξαίρεση οι διατάξεις της πολεοδομικής νομοθεσίας. Μέχρι την ολοκλήρωση της ως άνω διαδικασίας ανακαλούνται οι διοικητικές πράξεις αποβολής και επιβολής προστίμων κατεδάφισης, από την οικεία δασική υπηρεσία, εφόσον εκδοθεί η σχετική διαπιστωτική πράξη.»

Άρθρο 95

Εξαίρεση από τη συμμετοχή στους κύκλους κινητικότητας των υπαλλήλων των Επιθεωρήσεων Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής - Τροποποίηση άρθρου 51Α ν. 4915/2022

Στο άρθρο 51Α του ν. 4915/2022 (Α' 63), περί εξαίρεσης από τη συμμετοχή στους κύκλους κινητικότητας των υπαλλήλων των Επιθεωρήσεων Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, η λέξη και το αριθμητικό «δύο (2)» αντικαθίστανται από τη λέξη και το αριθμητικό «τέσσερα (4)» και β) στο δεύτερο εδάφιο, το έτος «2026» αντικαθίσταται από το έτος «2028», και το άρθρο 51Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 51Α

Εξαίρεση από τη συμμετοχή στους κύκλους κινητικότητας των υπαλλήλων των Επιθεωρήσεων Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής

Το προσωπικό που ανήκει οργανικά στις Επιθεωρήσεις Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας εξαιρείται από τις διαδικασίες συμμετοχής στους κύκλους κινητικότητας που διενεργούνται μέσω του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας (ν. 4440/2016, Α 224), για τέσσερα (4) έτη. Οι διαδικασίες συμμετοχής του πρώτου εδαφίου εκκινούν από το έτος 2028.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΣΕ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 1650/1986

Άρθρο 96

Εξορθολογισμός επιτρεπόμενων χρήσεων σε προστατευόμενες περιοχές - Τροποποίηση άρθρου 19 ν. 1650/1986

Στο άρθρο 19 του ν. 1650/1986 (Α' 160), περί κριτηρίων χαρακτηρισμού και αρχών προστασίας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. δ) της παρ. 4, προστίθενται νέα εδάφια πέμπτο και έκτο, β) στην παρ. 5, οι λέξεις «καθεστώτα (όπως ενδεικτικά: δάση, αρχαιολογικοί χώροι και ζώνες προστασίας Α' και Β' αρχαιολογικών χώρων, βιότοποι)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «καθεστώτα, όπως δάση, αρχαιολογικοί χώροι και ζώνες προστασίας Α' και Β' αρχαιολογικών χώρων, βιότοποι,», γ) προστίθεται παρ. 7 και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 19 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 19

Κριτήρια χαρακτηρισμού και αρχές προστασίας

1.α) Περιοχές προστασίας της βιοποικιλότητας χαρακτηρίζονται χερσαίες, υδάτινες, θαλάσσιες ή μικτού χαρακτήρα, φυσικές ή ημιφυσικές περιοχές με καταγεγραμμένη παρουσία τύπων φυσικών οικοτόπων και ειδών διεθνούς, ενωσιακής σημασίας ή/και ελληνικού ενδιαφέροντος που χρήζουν προστασίας και διατήρησης. Οι περιοχές που συμπεριλαμβάνονται στον Εθνικό Κατάλογο Περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000 χαρακτηρίζονται δια του παρόντος ως περιοχές προστασίας της βιοποικιλότητας και διακρίνονται σε ειδικές ζώνες διατήρησης, ζώνες ειδικής προστασίας και σε προτεινόμενους τόπους ενωσιακής σημασίας, σύμφωνα με την ειδικότερη κατάταξή τους στο Παράρτημα Ι και τους συνημμένους σε αυτόν Πίνακες 1 και 2 της κοινής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων υπ' αρ. 50743/2017 «Αναθεώρηση εθνικού καταλόγου περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000» (Β' 4432).

β) Περισσότερες περιοχές από τις παραπάνω που βρίσκονται σε γεωγραφική εγγύτητα μεταξύ τους μπορούν να συγκροτούν μία περιοχή προστασίας της βιοποικιλότητας. Δύνανται να ονοματοδοτούνται βάσει ενός ή περισσότερων από τα προστατευτέα αντικείμενα που φιλοξενούν ή/και βάσει φυσικογεωγραφικών χαρακτηριστικών τους ή/και βάσει της ιστορικής, χωρικής ή/και διοικητικής τους ταυτότητας.

2. Ανεξαρτήτως της ένταξης στο δίκτυο Natura 2000, προστατευόμενες περιοχές μπορούν να χαρακτηρίζονται ως εξής:

α) Εθνικά πάρκα.

Ως εθνικά πάρκα, χερσαία, θαλάσσια ή μικτού χαρακτήρα, χαρακτηρίζονται οι μεγάλες σε έκταση φυσικές ή ημιφυσικές περιοχές στις οποίες λαμβάνουν χώρα οικολογικές λειτουργίες ευρείας κλίμακας με χαρακτηριστικά είδη και τύπους φυσικών οικοτόπων ενωσιακής σημασίας ή/και ελληνικού ενδιαφέροντος, τα οποία χρήζουν προστασίας και διατήρησης. Τα εθνικά πάρκα δύνανται να ονοματοδοτούνται βάσει φυσικογεωγραφικών χαρακτηριστικών τους ή/και βάσει της ιστορικής, χωρικής ή/και διοικητικής τους ταυτότητας. Τα Εθνικά Πάρκα μπορούν να περιλαμβάνουν δύο ή περισσότερες περιοχές Natura 2000 ή/και Περιοχές Προστασίας της Βιοποικιλότητας, ειδικά όταν αυτές χαρακτηρίζονται από ευρύ φάσμα οικοσυστημικών λειτουργιών με κοινά χωρικά, φυσικογεωγραφικά ή/και αβιοτικά χαρακτηριστικά.

β) Καταφύγια άγριας ζωής.

Ως καταφύγια άγριας ζωής χαρακτηρίζονται περιοχές (χερσαίες, υγροτοπικές, θαλάσσιες ή μικτού χαρακτήρα) που αξιολογούνται ως κατάλληλες για την ανάπτυξη πληθυσμών της άγριας πανίδας και χλωρίδας ή ως βιότοποι αναπαραγωγής, διατροφής, διαχείμασης ειδών της άγριας πανίδας, ή ως περιοχές αναπαραγωγής ψαριών και συγκέντρωσης γόνου. Δύνανται να ονοματοδοτούνται βάσει της χωρικής ή/και διοικητικής τους ταυτότητας. Ως Καταφύγια Άγριας Ζωής μπορούν να χαρακτηρίζονται και οι οικολογικοί διάδρομοι μεταξύ προστατευόμενων περιοχών.

γ) Προστατευόμενα τοπία και προστατευόμενοι φυσικοί σχηματισμοί.

Ως προστατευόμενα τοπία και προστατευόμενοι φυσικοί σχηματισμοί χαρακτηρίζονται, αντιστοίχως, λειτουργικά τμήματα της φύσης ή μεμονωμένα δημιουργήματά της (περιοχές ή στοιχεία σημειακού χαρακτήρα), που έχουν ιδιαίτερη οικολογική, γεωλογική ή γεωμορφολογική αξία ή συμβάλλουν στη διατήρηση των φυσικών διεργασιών και στην προστασία φυσικών πόρων, όπως δέντρα, συστάδες δέντρων και θάμνων, θαλάσσια προστατευτική βλάστηση, παρόχθια και παράκτια βλάστηση, φυσικοί φράχτες, καταρράκτες, πηγές, φαράγγια, θίνες, ύφαλοι, σπηλιές, βράχοι, απολιθωμένα δάση, δέντρα ή τμήματά τους, παλαιοντολογικά ευρήματα, κοραλλιογενείς γεωμορφολογικοί σχηματισμοί και γεώτοποι. Προστατευόμενοι φυσικοί σχηματισμοί που έχουν μνημειακό χαρακτήρα χαρακτηρίζονται ειδικότερα ως διατηρητέα μνημεία της φύσης. Ως Προστατευόμενοι Φυσικοί Σχηματισμοί είναι δυνατό να χαρακτηρίζονται επιμέρους περιοχές εντός Εθνικών Πάρκων, Περιοχών Προστασίας της Βιοποικιλότητας ή/και Καταφυγίων Άγριας Ζωής και να εντάσσονται εντός ζωνών κλιμακούμενης προστασίας των περιοχών αυτών.

3. Οι περιοχές της παρ. 2 μπορούν είτε να συμπίπτουν με περιοχές της παρ. 1, είτε να περικλείουν μία ή περισσότερες από αυτές, είτε να τοποθετούνται εντός ή εκτός αυτών.

4. Στις περιοχές των παρ. 1 και 2 ορίζονται, με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 4 του άρθρου 21, μία ή περισσότερες ζώνες προστασίας και διαχείρισης από τις παρακάτω:

α) Ζώνη απόλυτης προστασίας της φύσης: ως ζώνες απόλυτης προστασίας της φύσης ορίζονται εκτάσεις με εξαιρετικά ευαίσθητους τύπους φυσικών οικοτόπων, ή/και με ενδιαιτήματα εξαιρετικά ευαίσθητων ειδών, των οποίων η παρουσία και αντιπροσωπευτικότητα εκτιμάται ως πολύ υψηλή ή η κατάσταση των οποίων επιτάσσει εξαιρετικά αυστηρή προστασία. Στις ζώνες απόλυτης προστασίας της φύσης επιτρέπονται μόνο ορισμένες ή/και όλες από τις ειδικές κατηγορίες χρήσεων του άρθρου 14α του π.δ. 59/2018 (Α' 114). Οι ειδικές αυτές χρήσεις επιλέγονται και δύναται να εξειδικεύονται, κατά περίπτωση, για κάθε προστατευόμενη περιοχή, βάσει της ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης της παρ. 2 του άρθρου 21, με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 4 του άρθρου 21.

β) Ζώνη προστασίας της φύσης: ως ζώνες προστασίας της φύσης ορίζονται εκτάσεις με τύπους φυσικών οικοτόπων, ή/και με ενδιαιτήματα ειδών, των οποίων η παρουσία και αντιπροσωπευτικότητα εκτιμάται ως υψηλή ή η κατάσταση των οποίων επιτάσσει αυστηρή προστασία.

Στις ζώνες αυτές προστατεύεται το φυσικό περιβάλλον από δραστηριότητες ή επεμβάσεις που μπορούν να μεταβάλλουν ουσιωδώς προς το χειρότερο τη φυσική κατάσταση, σύνθεση ή εξέλιξή του. Απαγορεύονται ή περιορίζονται, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις της πράξης χαρακτηρισμού της προστατευόμενης περιοχής ή/και του οικείου Σχεδίου Διαχείρισης, δραστηριότητες όταν η άσκησή τους έχει επιπτώσεις που υπονομεύουν τους στόχους διαχείρισης ή την αποτελεσματικότητα των μέτρων διαχείρισης της προστατευόμενης

περιοχής. Στις ζώνες προστασίας της φύσης επιτρέπονται μόνο ορισμένες ή/και όλες από τις ειδικές κατηγορίες χρήσεων του άρθρου 14β του π.δ. 59/2018. Οι ειδικές αυτές χρήσεις επιλέγονται και δύναται να εξειδικεύονται, κατά περίπτωση, για κάθε προστατευόμενη περιοχή, βάσει της ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης της παρ. 2 του άρθρου 21, με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 4 του άρθρου 21.

γ) Ζώνη διατήρησης οικοτόπων και ειδών: ως ζώνες διατήρησης οικοτόπων και ειδών ορίζονται εκτάσεις που υπόκεινται σε κατάλληλη διαχείριση για τη διασφάλιση ικανοποιητικού βαθμού διατήρησης των προστατευτέων αντικειμένων (τύπων φυσικών οικοτόπων και ειδών ενωσιακής σημασίας ή/και εθνικού ενδιαφέροντος) που αυτές φιλοξενούν. Στις Ζώνες Διαχείρισης Οικοτόπων και Ειδών απαγορεύονται ή περιορίζονται, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις της πράξης χαρακτηρισμού της προστατευόμενης περιοχής ή/και του οικείου Σχεδίου Διαχείρισης, δραστηριότητες, όταν αυτές είναι σε θέση μεμονωμένα, σωρευτικά με άλλες ή σε συνέργεια με άλλες, να υποβαθμίσουν τον βαθμό διατήρησης προστατευτέου αντικειμένου και ειδικά όταν η υποβάθμιση αυτή δρα αρνητικά στην κατάσταση διατήρησης του προστατευτέου αντικειμένου σε εθνικό επίπεδο. Στις ζώνες διατήρησης οικοτόπων και ειδών επιτρέπονται μόνο ορισμένες ή/και όλες από τις ειδικές κατηγορίες χρήσεων του άρθρου 14γ του π.δ. 59/2018. Οι ειδικές αυτές χρήσεις επιλέγονται και δύναται να εξειδικεύονται, κατά περίπτωση, για κάθε προστατευόμενη περιοχή, βάσει της ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης της παρ. 2 του άρθρου 21, με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 4 του άρθρου 21.

δ) Ζώνη βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων: ως ζώνες βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων ορίζονται εκτάσεις προστατευόμενων περιοχών, στις οποίες είναι δυνατό να συνυπάρχει το προστατευτέο αντικείμενο μαζί με σχετικές πολιτισμικές αξίες ή/και ανθρωπογενείς δραστηριότητες που προάγουν τη βιώσιμη διαχείριση φυσικών πόρων ή/και τη βιώσιμη ανάπτυξη, αυτή, δηλαδή, που υπηρετεί την προστασία του περιβάλλοντος, την οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική συνοχή και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Ανθρωπογενείς δραστηριότητες εντός της ζώνης αυτής, όταν μπορούν να οδηγήσουν σε υποβάθμιση του βαθμού διατήρησης του προστατευτέου αντικειμένου στην προστατευόμενη περιοχή και ιδιαιτέρως της κατάστασης διατήρησης του προστατευτέου αντικειμένου σε εθνικό επίπεδο, υπόκεινται σε κατάλληλες ρυθμίσεις βάσει των σχετικών προβλέψεων της πράξης χαρακτηρισμού της προστατευόμενης περιοχής και του οικείου Σχεδίου Διαχείρισης. Στις ζώνες βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων επιτρέπονται ορισμένες ή/και όλες από τις ειδικές κατηγορίες χρήσεων του άρθρου 14δ του π.δ. 59/2018 (Α' 114). Οι ειδικές αυτές χρήσεις επιλέγονται και δύναται να εξειδικεύονται, κατά περίπτωση, για κάθε προστατευόμενη περιοχή, βάσει της ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης της παρ. 2 του άρθρου 21, με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 4 του άρθρου 21. Σε τμήματα των ζωνών βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων, που είναι όμορα με περιοχές εντός σχεδίου πόλεως ή εντός ορίων οικισμού, επιτρέπεται ο καθορισμός με Τοπικό ή Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο (Τ.Π.Σ. ή Ε.Π.Σ.) οικιστικής περιοχής προς πολεοδόμηση, εφόσον, σωρευτικά:

δα) δεν παραβιάζεται η ακεραιότητα της περιοχής σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4014/2011 (Α' 209),

δβ) είναι συμβατός με την οικεία εγκεκριμένη Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη (Ε.Π.Μ.),

δγ) τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα επέκτασης του σχεδίου πόλεως ή του οικισμού από μελέτη Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Τ.Π.Σ.) ή Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Ε.Π.Σ.) και

δδ) η έκταση περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο μέτρο και πάντως δεν υπερβαίνει ποσοστό είκοσι τοις εκατόν (20%) της συνολικής έκτασης της ζώνης της οικείας προστατευόμενης περιοχής και σε περίπτωση που στην Ε.Π.Μ. ορίζεται μικρότερο ποσοστό, το ποσοστό αυτό.

Σε κάθε περίπτωση, εφαρμόζονται οι απαγορεύσεις χρήσεων γης της παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 3937/2011 (Α' 60).»

5. Στις ζώνες του παρόντος μπορεί να περιλαμβάνονται και περιοχές που υπάγονται σε ειδικά καθεστώτα, όπως δάση, αρχαιολογικοί χώροι και ζώνες προστασίας Α' και Β' αρχαιολογικών χώρων, βιότοποι, και απεικονίζονται στα, κατά περίπτωση, σχέδια χρήσεων γης.

6. Στις περιοχές της παρ. 2, στον βαθμό που δεν συμπίπτουν εδαφικά με περιοχές της παρ. 1, όπως και στις εκτάσεις της παρ. 4 του άρθρου 18, επιλέγονται και δύναται να εξειδικεύονται γενικές και ειδικές κατηγορίες χρήσεων γης από το σύνολο του π.δ. 59/2018.

7. Για το σύνολο των ζωνών της παρ. 4 επιτρέπονται:

α) δράσεις και παρεμβάσεις αποκλειστικά για τη βελτίωση της βιοποικιλότητας και τη διατήρηση του προστατευτέου αντικειμένου,

β) έργα και επεμβάσεις που κρίνονται απαραίτητες για λόγους προστασίας ή αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος,

γ) δράσεις και παρεμβάσεις που σχετίζονται με αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία, όπως ανασκαφές και εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης,

δ) έργα και επεμβάσεις λόγω εκτάκτου ανάγκης, ιδίως σεισμών, πλημμυρών, θεομηνιών και πυρκαγιάς, εάν μετά από την υλοποίησή τους, λαμβάνεται μέριμνα για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος,

ε) η κολύμβηση, η πεζοπορία, η ορειβασία, η αναρρίχηση, η ιππασία, η περιήγηση σε σπήλαια, η κατάβαση ποταμού, η ανεμοπορία με αλεξίπτωτο πλαγιάς ή ο αιωροπτερισμός.

Οι χρήσεις και δραστηριότητες των περ. α) έως ε) δύναται να περιορίζονται ή να απαγορεύονται προσωρινά ή μόνιμα με την απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 21 ή με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 4 του άρθρου 21, εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο για τη διασφάλιση της ακεραιότητας της περιοχής ως προς τις οικολογικές της λειτουργίες ή την αποκατάστασή της σύμφωνα με το άρθρο 175 του ν. 5037/2023 (Α' 78), περί αποκατάστασης χερσαίων και παράκτιων οικοσυστημάτων, οικοσυστημάτων γλυκών υδάτων και θαλάσσιων οικοσυστημάτων σε περιοχές του δικτύου «Natura 2000».»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Δ

Άρθρο 97

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

- α) η παρ. 7 του άρθρου 8 του ν. 3937/2011 (Α' 60), περί διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών,
- β) το άρθρο 46 του ν. 4414/2016 (Α' 149), περί τροποποιήσεων του ν. 4280/2014 (Α' 159),
- γ) οι παρ. 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 145 του ν. 4483/2017 (Α' 107), περί τροποποίησης διατάξεων του άρθρου 52 του ν. 4280/2014,
- δ) η παρ. 3 του άρθρου 78 του ν. 4602/2019 (Α' 45), περί τροποποίησης διατάξεων του ν. 998/1979 (Α' 289),
- ε) η παρ. 1 του άρθρου 90 του ν. 4796/2021 (Α' 63), περί παράτασης προθεσμίας επιτρεπτών επεμβάσεων σε δασικές εκτάσεις και τροποποιήσεων του άρθρου 52 του ν. 4280/2014,
- στ) το άρθρο 219 του ν. 5037/2023 (Α' 78), περί παράτασης προθεσμίας περάτωσης διαδικασίας για επιτρεπτή επέμβαση σε δάσος, και
- ζ) η παρ. 1 του άρθρου 114 του ν. 5079/2023 (Α' 215), περί παρατάσεων περιβαλλοντικών και αναπτυξιακών προθεσμιών και λοιπών τροποποιήσεων.

ΜΕΡΟΣ Ε'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΑΥΤΟΥ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 98

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η απρόσκοπτη στελέχωση και λειτουργία της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών, της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής και της Αυτοτελούς Διεύθυνσης Διαχείρισης Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 99

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι ιδίως:

- α) η πρόβλεψη δυνατότητας απασχόλησης προσωπικού με συμβάσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου σε έργα της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών που χρηματοδοτούνται από ίδιους πόρους,

β) η άσκηση καθηκόντων επαλήθευσης αντιστάθμισης και ελέγχου της ενδεχόμενης υπεραντιστάθμισης για έργα Υπηρεσιών Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων,

γ) η σύσταση και εύρυθμη λειτουργία της Αυτοτελούς Διεύθυνσης Διαχείρισης Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, και

δ) η παράταση της διάρκειας των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου του προσωπικού του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΑΥΤΟΥ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ

Άρθρο 100

Απασχόληση προσωπικού στην Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών για την κάλυψη αναγκών ερευνητικών έργων και προγραμμάτων - Τροποποίηση παρ. 14 άρθρου 24 ν. 4386/2016

Στην παρ. 14 του άρθρου 24 του ν. 4386/2016 (Α' 83), περί ρυθμίσεων για τους ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς και τους Ειδικούς Λογαριασμούς Κονδυλίων Έρευνας των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων και των Α.Ε.Ι., επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «Το Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ι.Γ.Μ.Ε.)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Η Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ε.Α.Γ.Μ.Ε.)» και β) μετά τις λέξεις «διεθνείς πόρους», προστίθενται οι λέξεις «ή ίδιους πόρους» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 14 διαμορφώνεται ως εξής:

«14. Η Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ε.Α.Γ.Μ.Ε.) και το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «Διόφαντος» (Ι.Τ.Υ.Ε.) κατά τη διαχείριση των ερευνητικών έργων τους που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από ευρωπαϊκούς ή διεθνείς πόρους ή ίδιους πόρους ή ιδιωτικά κονδύλια, υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των παρ. 1 και 5 και της περ. α) της παρ. 7.»

Άρθρο 101

Άσκηση καθηκόντων επαλήθευσης αντιστάθμισης και ελέγχου της ενδεχόμενης υπεραντιστάθμισης για έργα Υπηρεσιών Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων - Τροποποίηση άρθρου 167 ν. 4951/2022

Στο άρθρο 167 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί άσκησης καθηκόντων επαλήθευσης αντιστάθμισης από την «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας Τομέας Περιβάλλοντος» εξουσιοδοτικής διάταξης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο, οι λέξεις «την «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Τομέα Περιβάλλοντος»» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων», β) στην παρ. 1, οι λέξεις «η Ειδική Υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και

Ενέργειας, Τομέα Περιβάλλοντος» που συστάθηκε με την υπό στοιχεία 100008/ΕΥΘΥ 936/28.9.2016 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 3296)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ο Κλάδος Αποβλήτων της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.)» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 167 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 167

Άσκηση καθηκόντων επαλήθευσης αντιστάθμισης από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Καθήκοντα οργάνου επαλήθευσης της αντιστάθμισης και ελέγχου της ενδεχόμενης υπεραντιστάθμισης για όσα έργα υποδομών διαχείρισης αποβλήτων έχουν χαρακτηριστεί ως Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος ασκεί ο Κλάδος Αποβλήτων της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.).

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Εσωτερικών, προσδιορίζονται οι διαδικασίες επαλήθευσης της αντιστάθμισης και ελέγχου υπεραντιστάθμισης για τα έργα της παρ. 1, οι διαδικασίες έγκρισης των αντίστοιχων εκθέσεων, οι διαδικασίες και προθεσμίες υποβολής αντιρρήσεων, οι διαδικασίες ανάκτησης πιθανής υπεραντιστάθμισης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.»

Άρθρο 102

Σύσταση Αυτοτελούς Διεύθυνσης Διαχείρισης Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Διάρθρωση - Αρμοδιότητες Στελέχωση

1. Στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας συστήνεται Αυτοτελής Διεύθυνση Διαχείρισης Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης (Τ.Π.Α.) (εφεξής Αυτοτελής Διεύθυνση Διαχείρισης Τ.Π.Α.), που υπάγεται απευθείας στον Υπηρεσιακό Γραμματέα του Υπουργείου και ορίζεται ως υπηρεσία διαχείρισης, σύμφωνα με το άρθρο 36 του ν. 5264/2025 (Α' 239), περί αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών διαχείρισης.

2. Επιχειρησιακό στόχος της Αυτοτελούς Διεύθυνσης Διαχείρισης Τ.Π.Α. είναι η ενεργοποίηση, η παρακολούθηση, η ενημέρωση και ο συντονισμός ενεργειών και αρμοδιοτήτων για την υλοποίηση των δράσεων και των στόχων του Τ.Π.Α. του Υπουργείου, περιλαμβανομένων των ενεργειών επαλήθευσης και ελέγχου προόδου και ολοκλήρωσης των έργων που χρηματοδοτούνται από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.) διά του Τ.Π.Α..

3. Η Αυτοτελής Διεύθυνση Διαχείρισης Τ.Π.Α. συγκροτείται από τις ακόλουθες οργανικές μονάδες:

α) Τμήμα Α' Ενεργοποίησης και Αξιολόγησης Τ.Π.Α., με τις εξής αρμοδιότητες:

αα) την ενεργοποίηση του προγράμματος, τη σύνταξη των προσκλήσεων και την έκδοση και δημοσιοποίησή τους,

αβ) τη συγκέντρωση των προτάσεων των δυνητικών δικαιούχων για την ένταξη έργων στα προγράμματα, την αξιολόγηση, τον έλεγχο της επιλεξιμότητας και τη χρηματοδότηση των πράξεων,

αγ) τη δημοσιοποίηση και την προβολή των δράσεων και των στόχων του προγράμματος με βάση το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (Σ.Δ.Ε.),

αδ) την αξιολόγηση του προγράμματος και την υποβολή πρότασης αναθεώρησης στον Υπουργό, όταν διαπιστώνεται σχετική ανάγκη, και

αε) την τήρηση αρχείων και την παροχή στοιχείων προς την αρμόδια υπηρεσία παρακολούθησης του Ε.Π.Α..

β) Τμήμα Β' Παρακολούθησης, Ελέγχου Έργων Τ.Π.Α. και Τεχνικής Βοήθειας Υποστήριξης με τις εξής αρμοδιότητες:

βα) την παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων των δικαιούχων, της εξέλιξης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του προγράμματος και τη σύνταξη των προβλεπόμενων εκθέσεων,

ββ) την ενημέρωση και τον συντονισμό των ενεργειών των δικαιούχων και των εμπλεκόμενων αρχών στην υλοποίηση του προγράμματος,

βγ) τη διενέργεια διοικητικών επαληθεύσεων και επιτόπιων επιθεωρήσεων,

βδ) την τήρηση αρχείων και την παροχή στοιχείων προς την αρμόδια υπηρεσία παρακολούθησης του Ε.Π.Α., και

βε) την υλοποίηση ενεργειών τεχνικής βοήθειας, όταν δικαιούχοι τους ορίζονται οι Υπηρεσίες Διαχείρισης του Ε.Π.Α., σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 5264/2025, περί τεχνικής βοήθειας.

4. Στην Αυτοτελή Διεύθυνση Διαχείρισης Τ.Π.Α., καθώς και στα Τμήματα που την απαρτίζουν, προΐστανται υπάλληλοι κατηγορίας πανεπιστημιακής εκπαίδευσης (ΠΕ) των κλάδων ΠΕ Γεωτεχνικών ειδικότητας Γεωλόγων ή ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού ειδικότητας Διοικητικού-Οικονομικού ή ΠΕ Μηχανικών ειδικότητας Πολιτικών Μηχανικών και ειδικότητας Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών.

5. Επιτρέπεται, σύμφωνα με τις παρ. 6 και 7 και κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, η μετάταξη ή απόσπαση πολιτικών διοικητικών υπαλλήλων, μόνιμων και με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, που υπηρετούν σε υπηρεσίες του δημοσίου τομέα της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), εξαιρουμένων: α) των υπαλλήλων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) για τους οποίους εφαρμόζονται οι ειδικότερες ρυθμίσεις του άρθρου 36 του ν. 4778/2021 (Α' 26), β) των υπαλλήλων του Υπουργείου Εξωτερικών για τους οποίους εφαρμόζονται οι ειδικότερες ρυθμίσεις του ν. 4781/2021 (Α' 31), γ) του προσωπικού του Λιμενικού Σώματος Ελληνικής Ακτοφυλακής και δ) του πολιτικού προσωπικού του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Η μετάταξη ή απόσπαση του πρώτου εδαφίου αφορά την κάλυψη κατά μέγιστον τεσσάρων (4) κενών οργανικών θέσεων και δύναται να αφορά κατά μέγιστον έναν (1) υπάλληλο ανά φορέα προέλευσης.

6. Η μετάταξη του προσωπικού γίνεται σε κενές οργανικές θέσεις του διοικητικού προσωπικού, κατηγορίας και κλάδου αντίστοιχου των προσόντων του μετατασσόμενου. Η μετάταξη διενεργείται με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του φορέα προέλευσης, κατόπιν αίτησης των ενδιαφερομένων υπαλλήλων,

ύστερα από δημόσια πρόσκληση, που εκδίδει το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, χωρίς να απαιτείται απόφαση ή σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων υπηρεσιακών συμβουλίων του φορέα προέλευσης.

7. Η απόσπαση διενεργείται για τρία (3) έτη, με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσής της για μία (1) φορά, κατόπιν αίτησης του υπαλλήλου και έκδοσης κοινής απόφασης των αρμοδίων οργάνων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του φορέα προέλευσης. Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπασμένων λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας στην οργανική τους θέση για θέματα βαθμολογικής και μισθολογικής εξέλιξης και οι αποδοχές τους βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Για τις αποδοχές των αποσπασμένων εφαρμόζονται οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 23 του ν. 4354/2015 (Α' 176), περί αποδοχών αποσπασμένων ή μετακινούμενων υπαλλήλων. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου, διακόπτεται η απόσπαση υπαλλήλου πριν από τη λήξη της, για υπηρεσιακούς λόγους ή μετά από αίτηση του υπαλλήλου.

8. Το προσωπικό που μετατάσσεται ή αποσπάται κατ' εφαρμογή του παρόντος διατηρεί το ίδιο ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς.

9. Το παρόν ισχύει έως τις 31.7.2026.

Άρθρο 103

Παράταση συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου προσωπικού του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής

Η διάρκεια των συμβάσεων του προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, το οποίο εξακολούθησε να υπηρετεί στη θέση που υπηρετούσε κατά τη δημοσίευση της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/72683/2709 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών «Έγκριση του Οργανισμού του Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) με την επωνυμία «Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.)» (Β' 4768), σύμφωνα με το τέταρτο εδάφιο της παρ. 4 άρθρου 43 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί μεταβατικών διατάξεων, και των οποίων οι θέσεις καλύφθηκαν μετά τους οριστικούς πίνακες των διοριστέων του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) της υπό στοιχεία 1Κ/2025 Προκήρυξης του Α.Σ.Ε.Π. «(Αριθμός 1Κ/2025) «Πλήρωση με σειρά προτεραιότητας τριακοσίων δεκατεσσάρων (314) θέσεων προσωπικού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου Πανεπιστημιακής, Τεχνολογικής, Δευτεροβάθμιας και Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης στον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.), σύμφωνα με το άρθρο 28 του ν. 4765/2021» (τ. ΑΣΕΠ 2), παρατείνεται από τη λήξη τους και για χρονικό διάστημα είκοσι τεσσάρων (24) μηνών, με το ίδιο καθεστώς και για την παροχή των ίδιων υπηρεσιών, με δυνατότητα παράτασης, μετά από απόφαση του Δ.Σ. του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής, κατά παρέκκλιση των άρθρων 5 και 6 του π.δ. 164/2004 (Α' 134), περί διαδοχικών συμβάσεων και περί ανώτατης διάρκειας συμβάσεων αντίστοιχα, αποκλειομένης της μετατροπής της σχέσης εργασίας σε αορίστου χρόνου.

Άρθρο 104

Παράταση της προθεσμίας νόμιμης λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Α.Ε. με ελλείποντα μέλη - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου τέταρτου Καταστατικού Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου τέταρτου του άρθρου 4 του ν. 5106/2024 (Α' 63), οι λέξεις «εννέα (9) μηνών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δεκαοκτώ (18) μηνών» και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Σε περίπτωση πρόωρης λήξης της θητείας μέλους του Δ.Σ. για οποιονδήποτε λόγο, πλην του Προέδρου ή του Διευθύνοντος Συμβούλου, η αντικατάστασή του γίνεται με διαδικασία ίδια με αυτή του διορισμού του, με υπόλοιπο θητείας ίσο με του μέλους που αντικαθίσταται. Μέχρι την αντικατάσταση ελλειπόντων μελών, το Δ.Σ. εξακολουθεί να λειτουργεί νόμιμα, εφόσον ο αριθμός των μελών του είναι επτά (7), τουλάχιστον, και σε κάθε περίπτωση για διάστημα όχι μεγαλύτερο των δεκαοκτώ (18) μηνών.»

Άρθρο 105

Συμμετοχή Ελληνικού Δημοσίου στον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Ανώνυμη Εταιρεία - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 142 ν. 4389/2016

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 142 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί σκοπού και βασικών αρχών ιδιοκτησιακού διαχωρισμού, μετά τις λέξεις «δύνата να» προστίθενται οι λέξεις «διαχειρίζεται, διατηρεί, αυξάνει ή» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Το Ελληνικό Δημόσιο δύναται να διαχειρίζεται, διατηρεί, αυξάνει ή περιορίζει την άμεση ή/και έμμεση συμμετοχή αυτού ή νομικών προσώπων που ελέγχει άμεσα ή έμμεσα στο εκάστοτε μετοχικό κεφάλαιο της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.. Σε περίπτωση που ο έλεγχος επί της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο, τότε θα ασκείται από διαφορετικό φορέα του Δημοσίου σε σχέση με τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. ή άλλη επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου, σύμφωνα με το άρθρο 110 του ν. 4001/2011 (Α' 179).»

Άρθρο 106

Ενέργειες διαχείρισης ποσοστού μετοχικού κεφαλαίου από τη Δημόσια Εταιρεία Συμμετοχών Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Ανώνυμη Εταιρεία - Τροποποίηση παρ. 2 και 3 άρθρου 145 ν. 4389/2016

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 145 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί σύστασης και ενέργειας της Δημόσιας Εταιρείας Συμμετοχών της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. στο πλαίσιο του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, β) στο νέο τρίτο εδάφιο, β) μετά τις λέξεις «Δ.Ε.Η. Α.Ε. στην» οι λέξεις «Εταιρεία Συμμετοχών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ», ββ) μετά τις λέξεις «μετοχών έκδοσης της», οι λέξεις «Εταιρείας Συμμετοχών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ», βγ) οι λέξεις «το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ.)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «η Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.», γ) προστίθενται νέα εδάφια έκτο και ένατο, και η παρ. 2, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. αποκτά από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. μετοχές εκδόσεως της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. που αντιστοιχούν σε ποσοστό τουλάχιστον είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του μετοχικού κεφαλαίου αυτής, σύμφωνα με το στοιχείο αα' της περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 143. Η Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. δύναται οποτεδήποτε να προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για τη διαχείριση, διατήρηση ή επαύξηση του ποσοστού αυτού με οποιονδήποτε τρόπο. Αμέσως μετά

την εις είδος διανομή από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. στους μετόχους της των μετοχών που κατέχει η Δ.Ε.Η. Α.Ε. στην ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, σύμφωνα με το στοιχείο ββ' της περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 143, η Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. αποκτά το σύνολο των μετοχών έκδοσης της ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ που θα κατέχουν το Ελληνικό Δημόσιο και η Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.. Το τίμημα απόκτησης ανά μετοχή θα προσδιοριστεί κατόπιν διενέργειας αποτίμησης του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του μετοχικού κεφαλαίου της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. ως αυτοτελούς συνόλου, που θα διενεργηθεί από ανεξάρτητο εκτιμητή, ο οποίος θα επιλεγεί από κοινού από τη Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. και τη Δ.Ε.Η. Α.Ε.. Η Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. μπορεί να προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τη χρηματοδότηση της απόκτησης της συμμετοχής αυτής, περιλαμβανομένης ιδίως της σύναψης συμβάσεων δανείου. Η Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. δύναται κατά οποιοδήποτε χρόνο να αποκτά επιπλέον μετοχές στην ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ και να προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για τη διαχείριση, διατήρηση ή επαύξηση του εκάστοτε ποσοστού συμμετοχής της στην ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ. Για την υλοποίηση δράσεων και έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι δυνατή η σύσταση εταιρειών ειδικού σκοπού από τη Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., κατόπιν εισήγησης του Διοικητικού Συμβουλίου και απόφασης της Γενικής Συνέλευσης της εταιρείας. Οι εταιρείες ειδικού σκοπού μπορούν να συνεργάζονται με οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ημεδαπό ή αλλοδαπό, με οποιονδήποτε τρόπο. Κατά παρέκκλιση της παρ. 3 του άρθρου 145, ειδικά για την ενσωμάτωση των διατάξεων της παρούσας στο άρθρο 2 του καταστατικού της Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. αρκεί απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων της Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., σύμφωνα με τον ν. 4548/2018 (Α' 104).»

2. Στην παρ. 3 του άρθρου 145 του ν. 4389/2016, προστίθενται νέα εδάφια, δεύτερο και τρίτο, και η παρ. 3, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εγκρίνεται το καταστατικό της Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., στο οποίο ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν το μετοχικό κεφάλαιο, τη διαδικασία για αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, τα δικαιώματα του μετόχου, τη συγκρότηση, τη σύγκληση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου, τους ελεγκτές, τη διανομή των κερδών, τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τη λύση και την εκκαθάρισή της, την πρώτη εταιρική χρήση, όπως και κάθε άλλο σχετικό θέμα που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία για τις ανώνυμες εταιρείες, ιδίως του κ.ν. 2190/1920 (Α' 28). Με όμοια απόφαση δύναται να τροποποιούνται τα άρθρα 2 περί σκοπού και 4 περί διάρκειας του καταστατικού της Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.. Για οποιαδήποτε περαιτέρω τροποποίηση άρθρων του καταστατικού της Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., πλην του άρθρου 2 για τον σκοπό αυτής και του άρθρου 4 για τη διάρκεια αυτής, αρκεί απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων της Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., σύμφωνα με τον ν. 4548/2018.»

Άρθρο 107

Ρυθμίσεις για το προσωπικό της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού και του Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 3Α άρθρου 125 ν. 4001/2011

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3Α του άρθρου 125 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί προσωπικού της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., οι λέξεις «την 31η.12.2025» αντικαθίστανται από τις λέξεις «την 31η.3.2027» και η παρ. 3Α διαμορφώνεται ως εξής:

«3Α. Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης και διαδικασίας, για μεμονωμένες περιπτώσεις μεταφοράς προσωπικού από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. προς τη ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. ή και αντιστρόφως, από τη ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. προς τη Δ.Ε.Η. Α.Ε., εξαιρουμένων των διευθυντικών στελεχών που ασκούν καθήκοντα διαχείρισης του δικτύου διανομής, η μετακίνηση πραγματοποιείται με αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων των δύο εταιρειών μετά από σχετική αίτηση του ενδιαφερομένου προς αυτά, η οποία υποβάλλεται μέχρι και την 31η.3.2027. Οι αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων υποβάλλονται στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ., η οποία δύναται, με αιτιολογημένη απόφασή της, η οποία εκδίδεται εντός ενός (1) μηνός, να απαγορεύει τη μεταφορά προσωπικού, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο για λόγους συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις περί αποτελεσματικού διαχωρισμού μεταξύ των εταιρειών. Η προϋπηρεσία που έχει αναγνωριστεί από την εταιρεία προέλευσης, αναγνωρίζεται πλήρως για όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτήν. Ο φορέας προέλευσης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών στις οποίες είχε πρόσβαση ο εργαζόμενος.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 108³

Δυνατότητα αναστολής οικοδομικών εργασιών σε περιοχές που εκπονείται Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 8 ν. 4447/2016

Στην παρ. 8 του άρθρου 8 του ν. 4447/2016 (Α' 241), περί ειδικών πολεοδομικών σχεδίων, οι λέξεις «ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «καθώς και αναστολή εκτέλεσης οικοδομικών εργασιών, ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος» και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Κατά τη διαδικασία εκπόνησης του Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου και εφόσον η προτεινόμενη ανάπτυξη αφορά σε δημόσιο ή δημοτικό φορέα, μπορεί να επιβάλλεται, ύστερα από γνώμη του αρμόδιου Κεντρικού Συμβουλίου και σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, αναστολή χρήσης οικοδομικών αδειών για ορισμένες χρήσεις είτε σε όλη την περιοχή του σχεδίου είτε σε μέρος αυτής, καθώς και αναστολή εκτέλεσης οικοδομικών εργασιών, ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.»

Άρθρο 109

Αναστολή οικοδομικών αδειών και οικοδομικών εργασιών σε εκτός σχεδίου περιοχές της νήσου Μήλου

1. Αναστέλλεται η έκδοση οικοδομικών αδειών στις εκτός σχεδίου πόλεως και εκτός οικισμού περιοχές της νήσου Μήλου έως την έγκριση του Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Ε.Π.Σ.) Δήμου Μήλου και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 31ης.12.2026.

Από την αναστολή του πρώτου εδαφίου εξαιρούνται:

α) η έκδοση εργασιών μικρής κλίμακας,

³ΤΟ ΑΡΘΡΟ 108 ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 22 ΠΑΡ.8 ΤΟΥ Ν.5306/2026 ΦΕΚ: 88/Α/08.06.2026

β) η ενημέρωση οικοδομικών αδειών,

γ) η αναθεώρηση οικοδομικών αδειών και

δ) η έγκριση εκτέλεσης εργασιών της παρ. 4 του άρθρου 29 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί διοικητικών πράξεων για την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών.

2. Αναστέλλεται η εκτέλεση οικοδομικών εργασιών στις εκτός σχεδίου πόλεως και εκτός οικισμού περιοχές της νήσου Μήλου που εμπίπτουν στο πολύγωνο που ορίζεται από την ακτογραμμή (από το Ακρωτήριο Καμπάνες [Σημείο 1729] στο δυτικό άκρο, έως το Ακρωτήριο Καλόγερος στο ανατολικό άκρο του κόλπου [Σημείο 1]), καθώς και τις συντεταγμένες των κορυφών του πίνακα του Παραρτήματος Β', έως και την 31η.12.2026.

Από την αναστολή του πρώτου εδαφίου εξαιρούνται:

α) οι εργασίες μικρής κλίμακας για λόγους υγιεινής και ασφάλειας και

β) οι εργασίες της παρ. 4 του άρθρου 29 και του άρθρου 30, περί εργασιών για τις οποίες δεν απαιτείται οικοδομική άδεια ή έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας του ν. 4495/2017.

Άρθρο 110

Χρηματοδότηση αύξησης μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας «ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» από τον κρατικό προϋπολογισμό

1. Για την υλοποίηση των στόχων του Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης (Δ.Π.Α.) του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.), όπως αυτό έχει εγκριθεί από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), δύναται να χρηματοδοτηθεί μερικώς ή στο σύνολό της από τον κρατικό προϋπολογισμό η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας με την επωνυμία «ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΑΔΜΗΕ) ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (Α.Δ.Μ.Η.Ε.), στην οποία το Ελληνικό Δημόσιο συμμετέχει ως πλειοψηφικός εταίρος.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ενισχύει τον προϋπολογισμό της εταιρείας με την επωνυμία «ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΔΜΗΕ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.) με διάθεση των απαιτούμενων ποσών από τον κρατικό προϋπολογισμό.

3. Κατά το μέρος της χρηματοδότησης από το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Α.Π.Δ.Ε.), η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μεταφέρει το απαιτούμενο ποσό στην εταιρεία Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε., σύμφωνα με το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 5140/2024 (Α' 154), περί πληρωμής σε νομικά πρόσωπα ή αποδεκτών άμεσης πληρωμής, για να προβεί στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.. Η μεταφορά του ποσού του πρώτου εδαφίου πραγματοποιείται κατόπιν προσκόμισης της επιμέρους συλλογικής απόφασης για έγκριση σχετικού έργου στο Α.Π.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μέσω του οποίου θα χρηματοδοτηθεί η δράση, της απόφασης

της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, καθώς και των προβλεπόμενων αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας του φορέα.

4. Κατά το μέρος που αφορά την κάλυψη της δαπάνης από τον τακτικό προϋπολογισμό, ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ενισχύεται από τις γενικές κρατικές δαπάνες και εν συνεχεία διατίθενται οι απαραίτητοι πόροι στην εταιρεία Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. με την προσκόμιση της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, καθώς και των προβλεπόμενων αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας του φορέα.

5. Τυχόν αδιάθετα υπόλοιπα που προβλέπονται στην παρ. 4 από την άμεση ή έμμεση συμμετοχή της εταιρείας Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. μετά την ολοκλήρωση της συναλλαγής επιστρέφονται στα έσοδα του τακτικού προϋπολογισμού και εγγράφονται σύμφωνα με το άρθρο 74 του ν. 4270/2014 (Α' 143), περί εγγραφής πιστώσεων κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, πιστώσεις σε ύψος, αντίστοιχες με αδιάθετο υπόλοιπο στις γενικές κρατικές δαπάνες του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και στον Αναλυτικό Λογαριασμό Εξόδων (Α.Λ.Ε.) 4520101001.»

Άρθρο 111

Ορισμός αρμόδιας αρχής για την έγκριση κυκλοφοριακής σύνδεσης και για την έγκριση εισόδου-εξόδου σε υποδομές αρμοδιότητας των Ειδικών Περιφερειακών Διαβαθμιδικών ΦΟ.Δ.Σ.Α. - Προσθήκη παρ. 14 στο άρθρο 226Α του ν. 4555/2018

Στο άρθρο 226Α του ν. 4555/2018 (Α' 133), περί διαχείρισης των στερεών αποβλήτων στις νησιωτικές περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου και των Ιονίων Νήσων, προστίθεται παρ. 14 ως εξής:

«14. Για έργα και εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων, σταθμούς μεταφόρτωσης, μονάδες επεξεργασίας, ΧΥΤΑ και λοιπές περιβαλλοντικές υποδομές αρμοδιότητας των Ειδικών Περιφερειακών Διαβαθμιδικών ΦΟ.Δ.Σ.Α. της παρ. 1, αρμόδια αρχή για τη χορήγηση έγκρισης κυκλοφοριακής σύνδεσης ή/και έγκρισης εισόδου-εξόδου, όπως αυτές ορίζονται κατά την κείμενη νομοθεσία, είναι η οικεία Περιφέρεια, εντός της εδαφικής περιφέρειας της οποίας βρίσκεται η οδός επί της οποίας έχει πρόσωπο η εγκατάσταση, ανεξαρτήτως της κατηγορίας του οδικού δικτύου στην οποία ανήκει η ως άνω οδός. Η αρμοδιότητα αυτή ασκείται κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Ε'

Άρθρο 112

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται η υπ' αρ. 91972/9.10.2023 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Τροποποίηση της υπ' αρ. 36147/6-4-2022 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων Έγκριση Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στο ΕΠΑ 2021-2025» (Β' 5913).

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 113

Έναρξη ισχύος

Ο παρών νόμος ισχύει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α' (άρθρου 87) ΒΛΕΠΕ ΤΟ ΑΡΧΙΚΟ ΦΕΚ ΕΔΩ: [N.5299-2026](#)

ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β' (άρθρου 109) ΒΛΕΠΕ ΤΟ ΑΡΧΙΚΟ ΦΕΚ ΕΔΩ: [N.5299-2026](#)

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 5 Μαΐου 2026